326

REVISTA DE FOLCLOR

ANUL VII Nr. 3—4

BUCUREŞTI

1962

7681

https://biblioteca-digitala.ro

REVISTA DE FOLCLOR

ANUL VII

Nr. 3—4

7689 3-4

BUCUREŞTI

1962

Institutul BIBLIOTECA de Folclor

https://biblioteca-digitala.ro

Publicată de INSTITUTUL DE FOLCLOR
Bucureşti, str. Nikos Beloiannis, nr. 25

Consiliul de Redacţie: SABIN V. DRĂGOI, I. MUŞLEA, M. POP, TIBERIU ALEXANDRU, GH. CIOBANU, VERA PROCA-CIORTEA, I. JAGAMÁS

Redactor-Şef: MIHAI POP

Redactor-Şef adj.: NICOLAE JULA

https://biblioteca-digitala.ro

SUMAR

Pag.

STUDII

AL. AMZULESCU — Perspectivele folclorice ale satului colectivizat 7
EM. COMIŞEL — Contribuţie la cunoaşterea eposului popular cîntat 19
M. BRĂTULESCU — Contribuţii la studierea mijloacelor de compoziţie şi stil în folclorul nou 39
N. COMAN — Elemente de creaţie populară în cvartetul nr. 1 în Do major (închinat păcii) de Ion Dumitrescu 51
O. PAPADIMA — Neagoe Basarab, Meşterul Manole şi « vînzătorii de umbre» 68

MATERIALE

VERA PROCA-CIORTEA — Cîteva documente grafice privind jocul popular romînesc .. 79
T. GHIŢAN şi D. POP — Un vechi cîntec năsăudean 89

NOTE ŞI DISCUŢII

F. GEORGESCU — Cercetări de etnografie, folclor şi dialectologie întreprinse de specialişti cehi în R.P.R. 92
A. GIURCHESCU şi C. COSTEA — Aspecte folclorice noi şi tradiţionale din raionul Topliţa 97

CRONICĂ

GH. CIOBANU — Despre legăturile folclorice ale popoarelor balcanice 102
* * * Oaspeţi de peste hotare 104

Din activitatea folcloristicii noastre: Sesiunea ştiinţifică a tinerilor folclorişti (106); Din culegerile Institutului de folclor (108); Din activitatea secţiei Cluj a Institutului de folclor (111); Cercetări de folclor în zona lacului de acumulare Cinciş—Hunedoara (112); Colaborarea folcloriştilor cu antropologii (112); Cercul de folclor al Facultăţii de filologie din Iaşi (113); Antologia « 40 dansuri populare» (114).

Activitatea folcloristică internaţională: Festivalul de folclor al ţărilor balcanice şi din zona Mării Adriatice (116); Conferinţa de la Gorki despre genuri (117); A 14-a conferinţă anuală I.F.M.C. (118); Cercetările etnografice privitoare la minorităţile naţionale din R. P. Ungară (120).

BIBLIOGRAFIA FOLCLORULUI ROMÎNESC PE ANUL 1961.

https://biblioteca-digitala.ro

CONTENTS

Pag.

STUDIES

Al. AMZULESCU — The prospects of Rumanian folklore in the collectivized villages.. 7
EM. COMIŞEL — Contribution to the study of the chanted folk epos..... 19
M. BRĂTULESCU — Contributions to the study of compositional means and style in contemporary folklore..... 39
N. COMAN — Elements of folk creation in Ion Dumitrescu's quartet No. 1 in C major (dedicated to peace). 51
O. PAPADIMA — Prince Neagoe Basarab, master-mason Manole and « shadow-vendors ». 68

FOLKLORISTIC DOCUMENTS

VERA PROCA-CIORTEA — Some graphic documents regarding Rumanian folk dance... 79
T. GHIŢAN and D. POP — An old song from Năsăud 89

NOTES AND NEWS

F. GEORGESCU — Ethnographic, folklore and dialectological investigations carried out by Czeck researchers in Rumania. 92
A. GIURCHESCU and C. COSTEA — New and traditional aspects of folklore from the Topliţa district..... 97

CHRONICLE

GH. CIOBANU — Folklore ties of the Balkan people 102
* * * Foreign visitors..... 104

Rumanian folklore activity: The scientific session of the young folklorists (106); From the collections of the Folklore Institute (108); From the activity of the Cluj section of the Folklore Institute (111); Folklore researches in the Cinciş—Hunedoara artificial lake region (112); The collaboration of folklorists with anthropologists (112); The Folklore Circle of the Yassy Faculty of Philology (113); An anthology of « 40 folk dances » (114).

International folklore activity: The Folklore Festival of the Balkan and Adriatic countries (116); Conference of folklore genre held at Gorki (117); The 14th annual I.F.M.C. conference (118); Ethnographic researches on the national minorities in the Hungarian People's Republic (120).

BIBLIOGRAPHY OF RUMANIAN FOLKLORE FOR THE YEAR 1961

https://biblioteca-digitala.ro

СОДЕРЖАНИЕ

стр

СТАТЬИ

А. АМЗУЛЕСКУ — Фольклорные перспективы коллективизированной деревни . . 7
Э. КОМИШЕЛ — Кое-что о песенном народном эпосе 19
М. БРЭТУЛЕСКУ — К изучению композиционных и стилистических средств в новом фольклоре 39
Н. КОМАН — Элементы народного творчества в Квартете № 1 до мажор (посвященном миру) Иона Думитреску 51
О. ПАПАДИМА — Нягое Басараб, мастер Маноле и продавцы теней 68

МАТЕРИАЛЫ

ВЕРА ПРОКА-ЧОРТЯ — Несколько графических документов о румынской народной пляске 79
Т. ГИЦАН и Д. ПОП — Старинная нэсэудская песня 89

ЗАМЕТКИ И ОБСУЖДЕНИЯ

Ф. ДЖОРДЖЕСКУ — Исследования, предпринятые в РНР чешскими специалистами по этнографии, фольклору и диалектологии 92
А. ДЖУРКЕСКУ и К. КОСТЯ — Новые и традиционные аспекты фольклора в Топлицком районе 97

ХРОНИКА

Г. ЧОБАНУ — О фольклорных связях балканских народов 102
* * * Зарубежные гости 104

Из деятельности нашей фольклористики: Научная сессия молодых фольклористов (105); О собирательской работе Института фольклора (108); К деятельности Клужского филиала Института фольклора (111); Фольклорные исследования в районе водохранилища Чинчиш—Хунедоара (112); Содружество фольклористов и антропологов (112); Фольклорный кружок Ясского филологического факультета (113); Антология «40 народных плясок» (114).

Международная фольклористическая деятельность: Фольклорный фестиваль стран района Балкан и Адриатики (116); Конференция по вопросам жанров в Горьком (117); 14-ая ежегодная конференция МСНМ (118); Этнографические обследования в связи с проживающими в Венгрии национальными меньшинствами (120).

БИБЛИОГРАФИЯ РУМЫНСКОГО ФОЛЬКЛОРА ЗА 1961 ГОД

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

PERSPECTIVELE FOLCLORICE ALE SATULUI COLECTIVIZAT

AL. AMZULESCU

Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale din 28—30 aprilie 1962, are negreşit semnificaţia solemnă a unui moment istoric de o deosebită importanţă. De la tribuna Sesiunii, în faţa deputaţilor şi a celor 11.000 de invitaţi, raportul tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej proclama terminarea colectivizării agriculturii, măreţ eveniment istoric în viaţa poporului nostru. Caracterul festiv al Sesiunii se accentuează prin declaraţia implicită a victoriei definitive a socialismului la noi: «În Republica Populară Romînă socialismul a învins definitiv la oraşe şi sate».

Importanţa deosebită a acestui moment se dezvăluie mai adînc dacă privim lucrurile în perspectiva ecourilor întunecate ale trecutului de asuprire şi de luptă şi a zorilor unui viitor luminos pentru viaţa satelor şi a ţărănimii noastre muncitoare.

Referindu-se la suspinele mincinoase ale transfugilor, care proslăvesc fără ruşine «satul pitoresc şi patriarhal de altădată», raportul demască în deplină cunoştinţă de cauză: «Cum arăta satul acesta „pitoresc şi patriarhal", care era trecutul acesta „fericit" ? Ţărănimea îşi aminteşte foarte bine de anii cînd muncea din zori pînă în noapte pe pămîntul moşierilor şi chiaburilor, neavînd nici cele mai elementare condiţii de viaţă omenească; de lipsa de pămînt, apăsarea moşierului, cămătarului, perceptorului, biciul vătafului şi patul de armă al jandarmului; de înăbuşirea în sînge a răscoalelor...» Bilanţul greu al silniciei, pauperizării şi lipsurilor de tot felul acumulate prin veacuri de suferinţă, se concentrează cu neîntrecută sobrietate în evocarea celor numai cîteva rînduri citate, ale raportului. Dar «ţărănimea îşi aminteşte foarte bine!» Nenumărate fapte reale, cu logica lor încăpăţînată, stau mărturie împotriva străduinţelor nefaste ale filozofilor şi apologeţilor reacţiunii de a aduna din zdrenţele unei ideologii muribunde icoana trandafiriu-iluzorie a «ţeranului» sămănătorist, de o sfătoşenie proverbială şi o cuviosie îngerească, trăitor în mitul lipsit de temei despre «matca» satului anistoric, în care de la Geneză nu s-ar fi întîmplat mai nimic! Orbirea interesată a apologeţilor burgheziei şi moşierimii — astăzi deopotrivă şi definitiv îngropate «ca clasă» — se alimentează din minciuna... constituţională despre Romînia — «Belgie a Orientului», unde cu cîteva decenii în urmă demagogia caragialescă a iubitorilor de «bobor» era încă în floare, trăind îmbelşugat, pe seama vistieriei ţării, din cultivarea desmăţului electoral şi exploatarea «Patriei». Dar ţara în care pînă şi un vodă de tristă amintire regreta într-un discurs de circumstanţă că nu este învăţător(!),

https://biblioteca-digitala.ro

era țara în care, cum subliniază raportul, « după datele oficiale ale vremii, analfabetismul cuprindea mai mult de jumătate din totalul populației rurale, iar asistența medicală la sate lipsea aproape cu desăvîrșire; 20 la sută din copiii pînă la un an mureau cu zile din cauza bolilor sociale și a lipsei de hrană ». Chiar și puținele date statistice menționate în raport sînt de ajuns pentru a constitui un aspru rechizitoriu al acelui jalnic tablou al satului « pitoresc și patriarhal de altădată ». În Romînia, țară « eminamente agricolă » a burgheziei și moșierimii, « recensămîntul din 1930 a găsit 700.000 de familii țărănești fără nici un petec de pămînt; alte 610.000 familii nu aveau, în medie, decît un pogon. În același timp însă, un număr de 12.200 moșieri stăpîneau o suprafață arabilă mai mare decît 2.460.000 de familii țărănești laolaltă. Statistica făcută de Ministerul Agriculturii în 1935 a arătat că aproape 37 la sută din gospodăriile țărănești nu aveau nici o vită de muncă, o treime nu aveau nici o vacă, aproape o jumătate nici un porc și nici o oaie... Milioane de țărani, care nu își puteau asigura pe mica proprietate de pămînt existența lor și a copiilor, erau îndatorați pînă în gît la bancheri și cămătari din cauza ratelor pe care trebuiau să le plătească pentru așa-zisa împroprietărire, a împrumuturilor făcute pentru cumpărare de vite sau unelte, a impozitelor și dobînzilor. În 1929, după datele economiștilor burghezi, aproape 2,5 milioane de mici gospodării țărănești aveau datorii de 37,4 miliarde de lei ».

Această priveliște dezolantă a satului din trecut străbate din plin în accentele dureroase, profund realiste, ale cîntecului popular, oglindă credincioasă a vieții țărănimii obidite veacuri de-a rîndul. Nimic nu pare a se fi schimbat întradevăr — decît în rău! — în starea țărănimii anilor '30 ai veacului nostru, față de cele ce zice, în tradiția orală, un vechi cîntec tînguios de clăcaș din vremea Ducăi-vodă:

Alei, doamne Dumnezeu,
Auzi-mi și glasul meu,
Glasul meu, durerea mea,
Amarul și jelea grea:
Frunză verde foi uscate,
În Moldova nu-i dreptate!
... 'S sărăcit
și prăpădit,
Tare mi-s sărac lipit;
Fără casă,
fără masă,
Nici pămînt de dobitoace,
Mă mir, doamne, ce m-oi face;
*Fără horn㠖 *fără foc,*
Cu moșoaica goală-n foc!...

Soarta micului Mitrea Cocor, argat năpăstuit pe moșiile Bărăganului cu 2—3 decenii în urmă, nu se deosebește aproape cu nimic de a sărmanului Burcel, arînd în zi de sărbătoare pe movila Vasluiului, deși aproape cinci veacuri de suferință au trecut. Puțin a stricat haiducia, huzurului... cinstitelor obraze boierești. Zadarnic a răsunat între timp în Obștească Adunare a divanului cutremurătoarea jalbă a clăcașilor, istoric răvaș de acuzare alcătuit cu lacrimi de sînge și slove de foc. Nici dezrobirea din legămîntul iobag; nici împroprietărirea de ochii lumii, cu o nimica toată din tăpșanul țării; nici focurile mistuitoare ale răscoalei din 1907 nu au schimbat cu nimic viața chinuită a țărănimii truditoare, talpă... desculță a țării. Ce-i drept, « gîndul », de mult încolțit în mintea săracului, bîntuie necontenit în surdină, din moștenirea cîntecelor haiducești:

...Că am gîndul dracului
Asupra bogatului!

https://biblioteca-digitala.ro

...Să trag brazda dracului
Din marginea satului
La uşa bogatului !

...Legea ta, de om bogat,
De tine nu m-oi lăsa
Pîn' ce capul ţi-oi fărma !...

Cu mai bine de o jumătate de veac înainte de marea răfuială a anului 1907, în limbajul înfierbîntat de răzmeriţă al cetelor argheziene din Odivoaia, la celălalt capăt al ţării clăcaşul Ion ăl Mare din Poiana calafeteană îşi strunea astfel în balade, cu vizionară înfrigurare la luptă, ortacii spre a se izbăvi de urgia nesăbuitului Călin Piscanu, arendaş hulpav al moşiilor mănăstirii Căluiu la leat 1830—32:

— Haideţi, frate, după mine
Să vărsăm sînge de cîine,
Că ăst cîine de ciocoi,
Cît o şedea el la noi
Nu mai nojim car cu boi,
Nici în obor zece oi ;
Că ne-a uscat, cîinele,
Plătim şi urzicele !
Pentru-o oală de urzîci,
Mi-a luat vaca din gîrlici.
Plîng copiii pe bordei
Că n-au lapte-n putinei;
N-au de dulce
să se spurce,
Nici pătură să se culce ;
Că ne-a uscat, cîinele,
Tot plătindu-i clăcile,
Plătim şi urzîcile !... [1]

Un veac mai tîrziu, în anii la care se referă datele statistice din raport, peste exploatarea ciocoiască se afirma încă o pătură subţire de mică burghezie a satelor, înfometată de aceeaşi lăcomie nesăţioasă de îmbogăţire hrăpăreaţă pe seama sărăcimii. În timp ce Cocoşilă meditează bănuitor iar Moromete pe cale de a-şi pierde pămîntul bombăne întunecat răsucindu-şi ţigara, chiaburimea se răsfaţă declamînd cu tipică ostentaţie:

...Foaie verde bob năut,
Eu de plug mi-am odărît.
Îmi luai cămaşa ca fulgu
Şi-mi pusăi şaua pe murgu
Să dau ocol la tot cîmpu,
Să vedem cum merge timpu.
Timpu merge, neică, bine,
Ţine-mă, doamne, pe lume
Barim zece ani de zile
Să-mi văd averea cui rămîne ;
Să rămîie la feciori,
Ei s-or face negustori
Şi de mine n-are zor !... [2]

şi

...Dreptul am să fiu fudul,
Că sunt băiat de chiabur,
Fac armata la trei luni !... [3]

Prindea a se răspîndi în aceiaşi ani, prin lăutari, un binecunoscut cîntec împovărat de un idilism ieftin, zămislit se pare de inspiraţia sămănătoristă a unui învăţător gorjan:

Foaie verde iarbă grasă,
Iarbă de zăvoi,
Nici o viaţă nu-i frumoasă
Ca în sat la noi !

[1] Cf. *Izvoraşul*, XVI (1937), nr. 5: 185.
[2] A.I.F., fg. 6269, inf. Al. Chiriţă, Bărbăteşti—Vedea—Argeş, 6 IV 1938.
[3] A.I.F., fg. 9741 a, inf. Mitică Baicu, Perii Broşteni—Videle—Bucureşti, 28 IX 1941.

https://biblioteca-digitala.ro

Primăvara ară-n coastă
Plugul cu doi boi,
Ce frumos cîntă p-o cracă
Cucul în zăvoi !... [4]

Înlăturînd vălul acestei false aureole cîmpenești, aceasta nu era însă nici pe departe adevărata față a satului măcinat de grele contradicții. Nenumărate sînt, în minunata tradiție a cîntecului autentic popular din acest timp, dovezile puternice despre pauperizarea necontenită și suferințele țărănimii sărace, sub povara tiranică a exploatării ciocoiești și chiaburești, ilustrînd cu prisosință adevărata stare de lucruri din lumea satelor, așa cum se menționează cu o mare concizie în raport. Cîntecul popular răspunde punct cu punct raportului: « Țărănimea își amintește foarte bine de anii cînd muncea din zori pînă în noapte pe pămîntul moșierilor și chiaburilor, neavînd nici cele mai elementare condiții de viață omenească »:

Din zori albe pînă-n sară,
Mult viața mi-i amară!
Ce-am semănat,
tot am dat,
De dări să mă văd scăpat ;
Domnii tot luatu-mi-au
Și n-am ce să le mai dau.
Toți strigă în gura mare :
— Ieși afară, dă-ne dare !
Nu mă-ntreabă de am sare,
De mai am o coajă-n masă
Și de nu mă ploaie-n casă.
Cum trage boul la car,
Așa trag eu la amar.
De amarul vieții mele
Și lui Dumnezeu i-i jele,
Că n-am pîne, n-am legume,
De stau să mă duc în lume;
Și n-am sapă, și n-am coasă,
Numa' sufletul din oasă.
Da-m-aș codrului, m-aș dare
Să mai cînt cu el de jele,
Să mai uit de celea rele !

Cît despre « apăsarea moșierului, cămătarului, perceptorului, biciul vătafului și patul de armă al jandarmului », iată spre pildă un fragment dintr-un cîntec inedit al plugarului copleșit de datorii, « Cîntecul conversiunii » din părțile Slatinei, înregistrat în arhiva Institutului de folclor la 11 VI 1946:

Pe fața cestui pămînt
Fel de fel dă traiuri sînt,
Dar mai greu și mai urît
E să ței bani cu-mprumut ;
Și mai greu, și mai amar
Ieste traiul dă plugari,
Că-i dator la cămătari
Și timpul nu-l mai ajută,
Dobînda e sută-n sută ;
Și timpul mi-l părăsește
Și dobînda mereu crește,
Într-un an să d-întreiește.
Dă iei o mie dă lei,
Într-un an să face trei,
Cum dracu să nu te spe'i ?
Cămătaru barosan,
Dacă dă și el f-un ban
La nevoiașul sărman,
Mi-l lasă făr' dă suman,
Îi pune secfestru pă prag,
Urmărește ce-i e drag :
Grapă, plug, boi și căruță,
Ceea ce-i dă trebuință ;
Îi ia porcu dă Crăciun
Și-l lasă făr'dă săpun,
Și copiii lui, la dulce
N-are cu ce să să spurce !
Dă-i ia grapa dă grăpează,
Lasă omu dă oftează ;
Dă-i ia caru care-l are,

[4] O variantă, spre pildă, A.I.F., fg. 1987 a, inf. Aneta I. Pătru, Jugur—Muscel — Argeș, 27 IX 1930.

https://biblioteca-digitala.ro

Îl lasă-ntr-un chin și jale,
Munca cu ce să și-o care ?
Că n-o poate lua-n spinare !
Dă-i ia boii dă la jug,
Dă ocol pă lîngă plug
Fără nici un meșteșug,
Să uită-n cer și-n pămînt !
E cîte-un nelegiuit,
Îi ia casă și pămînt,
Îl lasă-n ploaie și-n vînt,
Om, c-o spuză dă copii
Ș-o sumă dă datorii,
Și pleacă pribeag pă cîmp !...[5]

Iată și «apăsarea perceptorului» și a celorlalți slujbași mărunți și felurite slugi ale aparatului burghez de oprimare și spoliere, fiecare pretinzîndu-și peșcheșul și bacșișul său:

Foaie verde și-un bujor,
Mă rog, domnu' perceptor,
C-am să trăiesc, n-am să mor ;
La anu, dacă trăiesc,
Banii birului plătesc.
Ba-mi pare că i-am și dat
Pentru-o zi de secerat
Primărașului din sat ;
Cîte una de-adunat
Și una de cărătură
La domnul din prefectură !

Sau:

Tînăr copil mă-nsurai,
Săracă fată luai,
Făr' de casă, făr' de loc,
Ș-amîndoi făr' de noroc !
Vine primariul la mine
Să-i plătesc ce se cuvine ;
Vin agenții de mă leagă,
Să le dau porție-ntreagă ;
Nu te-ntreabă ai, nu ai,
Numai musai să le-o dai;
Nu te-ntreabă poți, nu poți,
Numai musai să le-o scoți !
N-am nici haine pe muiere,
Ș-ale mele toate-s rele.
Numai, bată-i Dumnezeu,
Că destul mă trudesc eu.
Sui în pod, la cucuruz,
Nici n-am avut de cîndu-s ;
Sui în pod, slănină nu-i,
Nici fasole, nici un pui !

Aceasta era adevărata stare a țăranului muncitor, adus în sapă de lemn în raiul burghezo-moșieresc al satului «pitoresc și patriarhal de altădată»! Profund amărît și dezorientat de morișca demagogică a politicianismului burghez, aproape de pragul disperării se înfățișează țăranul în acest cîntec, cules într-o șezătoare la 7 VIII 1930:

Stau în loc și mă gîndesc
Pe cine să mai votez?
Votai crucea liberală,
Ș-am rămas în pielea goală ;
Votarăm pe Averescu,
Ș-a ieșit tot Albulescu ;
Iar eu, Maniu, vin la voi
Ca să vă scap de ciocoi....
Cu-aceste partide vechi,
Sunt sătul pînă-n urechi ![6]

Se înteța în acel timp lupta «cea mare» a clasei muncitoare. După ani grei de încleștare înverșunată cu burghezia și după anii istovitori ai cizmei fasciste și ai războiului, a sosit ceasul marii biruințe de la 23 August 1944. Profunde transformări revoluționare au schimbat apoi din temelii viața de odinioară a satului.

[5] A.I.F., fg. 10.057 a, inf. Al. Dobre, Vlaici—Vedea—Argeș, 11 VI 1946.
[6] A.I.F., fg. 2772 c, inf. Gh. Dobre ș. a., Runcu—Tg. Jiu—Oltenia, 7 VIII 1930.

https://biblioteca-digitala.ro

« Revoluția socialistă, înfăptuită de clasa muncitoare în alianță cu țărănimea, sub conducerea partidului nostru — arată raportul —, a pus capăt pentru totdeauna, ca unui vis urît, acestei stări de lucruri, schimbînd radical viața maselor țărănești ».

Puținele cifre, citate cu o atît de mare zgîrcenie retorică în raport, dovedesc cu prisosință amploarea și adîncimea schimbărilor care, sub conducerea înțeleaptă a partidului, au intervenit în curs de numai cîțiva ani în viața țărănimii muncitoare: « Statul a îndreptat spre agricultură, în ultimii 12 ani, investiții în valoare de peste 23 miliarde lei, din care cea mai mare parte pentru mașini și utilaje. Agricultura dispune astăzi de 54.000 tractoare fizice, 50.000 semănători mecanice, 25.000 combine pentru păioase și alte mașini agricole... »

În aceste condițiuni cine oare, în afară de vînzătorii și trădătorii de țară, ar mai putea regreta inerția sărăciei idilice, a sapei de lemn de odinioară, pe care la vremea sa chiar cîntecul popular o deplîngea cu o atît de dureroasă amărăciune și cu gîndul la codru?

Cîntă puiul cucului
Pe coarnele plugului,
Și mirla de pe teleagă
Tot strigă la boi să meargă.
Rămîi, brazdă, după plug,
Că eu de astăzi mă duc
Și mă bag în codrii verzi,
De astăzi nu mă mai vezi!
Te las naibei, sărăcie...

S-au spulberat pentru totdeauna, prin puterea mijloacelor tehnice ale agriculturii moderne, și motivele care au făcut să răsune obsedant, ca o regretabilă constatare veacuri de-a rîndul în doine refrenul:

...Niște vite canunite,
Niște boabe risipite,
Nu știu, treabă fac, nu fac,
Dar năcazul tot îl trag
Știi, ca targa pe uscat!... [7]

Dimpotrivă astăzi: « Stațiunile de mașini și tractoare își îndeplinesc cu cinste sarcinile trasate de partid și guvern, ajută gospodăriile colective în organizarea și planificarea producției, în executarea lucrărilor agricole la timp și în bune condiții agrotehnice, ceea ce a permis țărănimii să obțină recolte tot mai mari ».

Din mulțimea marilor înfăptuiri în lumea satelor, raportul menționează: « Pînă la sfîrșitul anului 1962 numărul satelor electrificate va ajunge la aproape 4.500 ». Iar în ce privește sănătatea și viața culturală: « Pe lîngă extinderea rețelei de spitale orășenești și din centre raionale, astăzi funcționează în mediul rural 2.000 case de nașteri și aproape 3.000 de circumscripții medico-sanitare, cu peste 6.600 de medici. Analfabetismul a fost lichidat încă în cursul primului cincinal;... întregul tineret sătesc de vîrstă școlară, în număr de 1.860.000, a fost cuprins în învățămîntul general de 7 ani; statul asigură fiilor de țărani largi posibilități de a ajunge pînă la cele mai înalte trepte ale învățămîntului și culturii. Peste 11.600 cămine culturale și case de citit, mai mult de 3.300 cinematografe, mii și mii de formații artistice și teatrale de amatori, fac să înflorească zi cu zi viața culturală a satelor noastre ».

Acest bogat bilanț de rodnice realizări obținute într-un răstimp atît de scurt se confirmă cu tărie prin ștergerea radicală a condițiilor de viață mizeră în care

[7] A.I.F., mg. 21 c, inf. Mihai Constantin, Desa—Calafat—Oltenia, 24 II 1951.

https://biblioteca-digitala.ro

se zbuciuma pînă nu demult, copleșită de nevoi și lipsuri, țărănimea muncitoare în paradisul orînduirii burgheze. Ca un mare chiot de bucurie răsună în accentele cîntecului nou entuziasmul transformărilor revoluționare care au schimbat viața satului:

...Timpurile s-au schimbat,
Trăim viață nouă-n sat!...

...Bucură-te, trandafir,
Nu mai dăm domnilor bir,
Că partidu ne-a-nvățat
Și de boieri am scăpat...

...Azi avem drepturi și noi,
Nu mai robim la ciocoi.
Foaie verde bob secară,
Mare bucurie-n țară,
Republica Populară!...

Gîndul se îndreaptă plin de dragoste, recunoștință și atașament către partidul stegar al timpurilor noi:

...Dacă n-ar fi fost partidu,
Aveam gol pe masă blidu!...

...Frunză verde mure coapte,
Eu cu partidu sînt frate
Că el îmi face dreptate,
La dreaptă cale mă scoate,
Mă-nvață să merg departe,
Necazul să-l dau la spate!...

...Floare-albastră din grădină,
Se făcu în sat lumină,
Lumină din vorba lui,
Dragului, partidului!...

...Partidul Muncitoresc
Mă-nvață ca să citesc,
Pămîntul cum să-l muncesc,
Traiul nou să mi-l trăiesc!

Încă în primăvara anului 1950 prinsese a circula stăruitor un cîntec nou de dragoste, în care se zugrăvea astfel, cu naivitate dar în contururi schimbate, chipul iubitului, luminat de noua învățătură a partidului:

Fă-mă, doamne, ce m-ăi face,
De m-ăi face, ce m-ăi face?
Fă-mă floare de grădină,
Să dorm cu mîndra pe mînă
Și să mă sărute-n gură.
Fă-mă fir de lămîiță
Să intru pe la ședință,
Să-mi ascult pe-al meu neicuță
Ce-mi discută la ședință.
Îmi vorbește ce-mi vorbește,
Pe popor îl lămurește!

Ascultînd cu încredere cuvîntul lămuritor al partidului, treptat, dar în ultimii ani în ritm mult sporit, satele au pornit pe calea gospodăriei colective. «Caracteristic pentru procesul de transformare socialistă a agriculturii — arată raportul — a fost înaintarea treptată, continuă, pe măsura convingerii țărănimii de a trece pe drumul agriculturii socialiste și pe măsura creării bazei tehnico-materiale necesare». Cîntecele noi rostesc bucuria drumului triumfător al colectivizării:

...Codrule cu frunza mică,
Astăzi lacrimi nu mai pică,
Și muncesc cu satu-ntreg
Și pentru mine culeg;
Muncesc cu satu-mpreună
Și trăiesc cu voie bună!...

...Noi țăranii ne-am unit,
Colectivă-am făurit,
Și ce bine ne-a părut
C-am scăpat de sărăcie,
De nevoi și de robie,
Și-avem trai îmbelșugat,
Cum partidu ne-a-nvățat!

https://biblioteca-digitala.ro

Avîntul muncii eliberate și înfrățite a satului, folosind mijloace mecanizate, se desfășoară în zumzet de roi și svon de motoare:

...Duduie motoarele
Pe toate ogoarele...
...Că în colectiv la noi
Lucrează omul ca-n roi,
Ca furnica-n mușuroi,
Și are pîine la masă
Și ulcica cu vin rasă...

Chiar în iureșul muncii, fața nouă a satelor dobîndește un aspect sărbătoresc:

...Cînd răsare soarele,
Rîd pe cîmp tarlalele ;
Toate colectivele
Parcă sînt miresele,
Cînd se pornesc nunțile...
...Foaie verde și-o alună,
Colectiva noastră-i bună,
Rîde ca și o mireasă
Cînd intră mirele-n casă ...

Belșugul se revarsă cu dărnicie din rodul spornic al muncii înfrățite:

...Floare-albastră din fereastră,
Ce frumoasă-i viața noastră,
C-avem trai îmbelșugat
Și de nevoi am scăpat !...
...Foaie verde ca molidul,
De cînd a venit partidul
Nu mai robesc la ciocoi
Și pe vînturi, și pe ploi,
Pită albă am în casă,
Bucate bune pe masă
Și o casă arătoasă,
Și-n ea mobilă frumoasă...

Creșterea continuă a nivelului de trai al țărănimii muncitoare e rezultatul firesc și cel mai concret al biruinței socialismului la sate. Raportul tov. Gh. Gheorghiu-Dej la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale consemnează primele dovezi ale marii revoluții înfăptuite în schimbarea standardului de viață al țărănimii colectiviste: « Au crescut continuu puterea de cumpărare și nivelul de trai material și cultural al țărănimii, care se hrănește și se îmbracă mai bine decît în trecut, consumă mai multă carne, zahăr, lapte, cumpără mai multe produse industriale, textile, încălțăminte, mobile, produse electrotehnice și alte mărfuri de uz casnic. În ultimii trei ani, numai prin rețeaua rurală a cooperației de consum au fost vîndute mărfuri în valoare de 31 miliarde lei. În perioada 1956—1961 s-au construit la sate peste o jumătate de milion de case de locuit ».

S-au dus pentru vecie anii urgiei de odinioară, cînd traiul nevoiaș al țărănimii muncitoare în bordeiul trogloditic se oglindea atît de întunecat în cîntecul popular:

...Ș-astă iarnă am iernat
Mai colea de Calafat,
Într-un bordei dărîmat ;
Picătura m-a picat,
Crivățul m-a înghețat,
Fumul că m-a afumat,
Roibul că mi-a leșinat !... [8]

Schimbarea radicală a condițiilor de viață economice, politice și culturale în satul socialist atrage negreșit după sine urmări corespunzătoare în ce privește viitorul creației artistice în sînul masei țărănimii colectiviste. Care sînt oare pers-

[8] Versurile citate fără trimitere au fost extrase din antologia Flori alese din poezia populară, București, ESPLA, 1960, bucățile: 133, 71, 78, 65, 221, 88, 106, 700, 657, 676, 656, 662, 658, 670, 733, 672, 711, 686, 726, 719, 720, 658, 655, 71 (în ordinea citării).

https://biblioteca-digitala.ro

pectivele folclorului în cadrul procesului legic de ștergere treptată a diferenței dintre sat și oraș, între munca fizică și cea intelectuală, către care se tinde? Puținele indicii existente precum și experiența mai veche a satului sovietic colhoznic și premisele generale din teoria dialectică a dezvoltării, ne dau posibilitatea unei aprecieri sumare a viitorului.

Este mai întîi un fapt practic absolut evident că față de vechea viață cultural-artistică, exclusiv sau preponderent-folclorică în liniile ei esențiale, crește vertiginos în ambianța generală a satului nou ponderea culturii extra-folclorice. Alfabetizarea totală a masei țărănești, urmată de un minim de școlarizare, cu tendința vădită de depășire într-un viitor destul de apropiat a nivelului școlii elementare, apoi nenumăratele tipuri și trepte de școli de calificare, și mai cu seamă asaltul puternic al cuvîntului tipărit (ziarul, revista, cartea de tot felul), ca și expansiunea continuă a radioului, a ecranului cinematografic și al televiziunii, sînt tot atîtea porți și ferestre larg deschise prin care lumina civilizației și progresului cheamă la o altă viață satul desmorțit din somnu-i secular, oferind terenul propice unei « acumulări » culturale fără precedent în istorie. Un aspect caracteristic pentru viața nouă, socialistă a satului, îl constituie avîntul uriaș, în proporții de masă și cu tendință de generalizare, al creșterii interesului pentru cultura scenică. *Spectacolul* ca atare devine un fenomen obișnuit, după cum dorința și participarea organizată a săteanului însuși la activitatea artistică de amatori, cu tot complexul său de formații, echipe, coruri, orchestre, brigăzi, producții solistice, cu atît de dese sau fie și numai periodice concursuri la diferite niveluri, sînt semnul unei colosale efervescențe creatoare în care inițiativa și personalitatea dotată se manifestă din plin, cu patosul proporției « de masă ». Emulația neîntreruptă dă curs liber de afirmare și desfășurare și stîrnește mereu noi posibilități și rezerve care odinioară se iroseau neștiute, negăsindu-și teren propice de afirmare și exercițiu. Pe de altă parte solicitarea necontenită de participare directă, sub cele mai variate forme, la viața politico-socială și la chibzuirea treburilor obștești, ajunge să extindă fără încetare cercul atît de îngust al celor cu care săteanul avea în genere de a face odinioară, ca indivizi și probleme. Se poate spune că crește astfel caracterul *social* și ponderea vieții publice în ansamblul vieții și experienței individuale a omului din popor. Sînt astfel create premisele și se dezvoltă zi de zi condițiile de bază pentru lărgirea orizontului cultural și politic a căror ultimă și cea mai înaltă sinteză o constituie formarea simțului roditor al unei conștiințe politice înaintate și al unei concepții despre lume de esență materialist-științifică, cu îndepărtarea treptată a străvechilor superstiții și a fideismului ancestral. Satul viitorului și « țăranul » său nu va putea în nici un caz să se rupă din lanțul propășirii generale a socialismului biruitor, pentru a lîncezi în adormire, ca altădată. Ba dimpotrivă, atît ritmul impetuos al creșterii pe frontul larg al construcției și consolidării socialismului cît și efectul « acumulării » culturale nestăvilite vor trebui să dea, mai curînd sau mai tîrziu, rod însutit și înmiit.

În această ambianță generală, sub semnul progresului efectiv « de masă », al schimbării esențiale, calitative, a condițiilor vieții materiale ca și al procesului treptat de formare a unei noi conștiințe sociale și a unei concepții evoluate despre lume. am pune greșit problema « integrării », în sensul asimilării ca atare a folclorului în cultura nouă a satului. Aceasta ar însemna pur și simplu o trecere mecanică a folclorului dintr-o etapă istorică depășită, cu un anumit conținut, într-o epocă nouă, cu un orizont și un conținut profund schimbat și calitativ mult îmbogățit. Nu se poate deci cu nici un chip vorbi de o anume translație și « mutare »

https://biblioteca-digitala.ro

a folclorului dintr-un ev într-altul, ci negreșit despre o adevărată « mutație » dialectică, în sensul unei efective transformări calitative, de conținut al artei populare. Cultivarea sistematică, de largi proporții, a moștenirii folclorice tradiționale în cadrul mișcării artistice de amatori și în condițiunile lărgirii neîncetate a orizontului cultural al maselor, nu poate duce decît spre o nouă înflorire, necunoscută în trecut, a creației artistice populare dezvoltîndu-se către o artă unitară, realist-socialistă, a întregului popor, de la orașe și sate, artă direct și strîns legată de sarcina socială. Actualele forme de manifestare ale mișcării artistice de amatori nu sînt firește decît fructul primelor experiențe și tatonări pe această cale îndelungată și nebătătorită. Unitatea moral-politică a poporului pe o nouă bază social-economică e premisa fundamentală de conținut nou al vieții cultural-artistice a viitorului, care își va găsi treptat forma cea mai corespunzătoare de manifestare. Aceasta nu poate fi nici exclusiv, nici „eminamente" folclorică. Folclorul în accepțiunea creației tradiționale, orale, va fi numai una din coordonatele noii vieți cultural-artistice, el însuși îmbogățit de conținutul nou al vieții sociale și de orizontul cultural lărgit al masei țărănești. Încă de acum se acumulează dovezile anumitor schimbări de funcție, și ale preferinței pentru anume genuri (de unde și procesul implicit de trecere în rezervă și abolire treptată a altora). Așa, spre pildă, în timp ce cîntecul propriu-zis, ca specie lirică vocal-instrumentală, cu marea-i varietate regională și locală se dovedește preferat, aflîndu-se în plină expansiune, într-un continuu proces de amestec și de prefacere creatoare prin trecerea și asimilarea lui dintr-o regiune într-alta, balada și în bună parte și doina, genuri care au trecut pragul maximei lor înfloriri spre sfîrșitul epocii feudale, se șterg din ce în ce mai mult din orizontul atenției și gustului curent, trecînd cu fiecare zi mai adînc în rezerva moștenirii culturale, de unde sînt scoase la iveală doar în răstimpuri și din ce în ce mai rar. Ca și în privința mutației, problema nu trebuie pusă în sensul simplei « supraviețuiri » a cutărui gen sau cutărei creații, ci negreșit în sensul unei evoluții generale și al transformării dialectice în linii mari a folclorului în totalitatea sa, în trecerea lui de la formele de manifestare tradiționale către noua cultură a maselor. Ceea ce se va « pierde » concret și va dispare mai mult sau mai puțin din folclorul tradițional, se va valorifica fără îndoială pe un plan nou, superior, cu un conținut sporit și o formă inovatoare mai complexă, rod al unor nesfîrșite căutări și străduințe ale masei luminate. Folclorul nu va dispărea negreșit, dar se vor schimba necontenit formele șale de manifestare în cadrul vieții cultural-artistice mult mai bogate a satului nou!

ФОЛЬКЛОРНЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ КОЛЛЕКТИВИЗИРОВАННОЙ ДЕРЕВНИ

Доклад товарища Георге Георгиу-Деж на внеочередной сессии Великого Национального Собрания 28—30 апреля 1962 года, посвященной завершению коллективизации сельского хозяйства, является отправным пунктом данной статьи, поскольку в этом докладе было дано яркое сравнение прошлой и нынешней жизни трудового крестьянства Румынии.

Приведенные в докладе данные и факты дают повод к цитированию многочисленных поэтических текстов из традиционного фольклора и из нового творчества, которые полностью подтверждают все сказанное в докладе о плачевном экономическом, политическом и культурном положении крестьянских масс в прошлом по сравнению с коренной переменой и дальнейшими перспективами расцвета социалистической деревни.

https://biblioteca-digitala.ro

Каковы же перспективы фольклора в измененном положении деревни?

В статье прежде всего указывается, что в новых условиях, когда техника, цивилизация и культура широко проникают в крестьянские массы, в общей обстановке нового села быстро растет удельный вес внефольклорной культуры, против старой культурно-художественной жизни, бывшей исключительно или, во всяком случае, главным образом фольклорной в ее основных чертах. Уже в последние годы возрос и проявляет тенденции к широкому распространению интерес крестьянина к сценической культуре, *к спектаклю*. Это интересует крестьянина и как зрителя, но, главным образом, в смысле массового участия в художественной самодеятельности. Соревнование во всякого рода мероприятиях дает широкие возможности самоутверждения и вызывает к жизни новые резервы, которые в прошлом растрачивались никем не замеченные, не находя благоприятной почвы для проявления и применения. В новых экономических и культурных условиях нельзя предвидеть простой ассимиляции, интеграции фольклора в новую культуру села, как механического перехода из уже пройденного исторического этапа с определенным содержанием, в новый этап с коренным образом измененным и качественно обогащенным кругозором и содержанием. Нужно поэтому предположить, что произойдет не простое перемещение, «переход» фольклора из одной эпохи в другую, а скорее диалектическая «мутация», как эффективное качественное изменение содержания народного искусства.

Систематическое широкое использование традиционного фольклорного наследия в художественной самодеятельности и в условиях непрерывного расширения культурного кругозора масс может привести только к новому, еще небывалому расцвету народного художественного творчества, которое будет развиваться в единое всенародное искусство социалистического реализма, непосредственно и тесно связанное с социальными задачами. Морально-политическое единство народа на новой социально-экономической основе — вот основная предпосылка нового содержания будущей культурно-художественной жизни, которая в процессе постепенного становления найдет для себя самые подходящие формы проявления. Фольклор, в смысле традиционного устного творчества, будет только одним из координатов новой культурно-художественной жизни. При этом он сам обогатится новым жизненным содержанием благодаря более широкому культурному кругозору крестьянских масс. Как и в отношении мутации, вопрос следует ставить не только в том смысле, что тот или иной творческий жанр «останется в живых», а в смысле общей эволюции и диалектического преобразования фольклора *в целом* в процессе перехода от традиционных форм к новой массовой культуре. То, что конкретно «потеряется» и в большей или в меньшей степени исчезнет из традиционного фольклора, безусловно компенсируется в другом, более высоком плане с более богатым содержанием и в более сложной, обновляющей форме, что будет плодом непрестанных поисков и стараний просвещенных масс. Фольклор, безусловно, не умрет, а непрестанно будут меняться формы его проявления в рамках гораздо более богатой культурно-художественной жизни нового села.

THE PROSPECTS OF RUMANIAN FOLKLORE IN THE COLLECTIVIZED VILLAGES

The report presented by the President of the State Council G. Gheorghiu-Dej, at the Extraordinary Session of the Grand National Assembly, held in April 28—30, 1962, on the occasion of the completion of the collectivization of agriculture in our country, is the starting point of this article. This report, which contains a comparative picture of the past and present conditions of life of the working peasantry in Rumania, determined the author to quote a number of poetic texts drawn from traditional folklore as well as newer creations, which fully confirm the miserable economic political and cultural state of the peasant masses in the past compared to the fundamental changes wrought in the peasants' life and the bright prospects of development of the socialist village.

Which are the prospects of folklore following the changes in progress in the Rumanian villages?

The author points out, from the start, that the new conditions of living with technique, civilisation and culture penetrating deep into the life of the peasantry, the old cultural artistic manifestations, that were formerly exclusively or predominantly folkloric in character, have been speedily making room for a weightier extra-folkloric culture that is developing in the restructured villages.

https://biblioteca-digitala.ro

One of the first features that tend to be generalized all over the country is the peasant's interest for „scenic culture" i.e. for all forms of shows and stage performances, both as spectator and as enthusiastic participant in the massive activity of the amateur art ensembles. The numerous and varied performances and competitions afford a wide possibility of affirmation and development to talents that in the past were wasted for lack of adequate means of manifestation.

The author argues that it would be a short-sighted view of the prospective evolution of folklore to foresee merely its simple integration and assimilation in the new culture of the village as a mechanical transition from one historically obsolete stage, with a specific contents, to a new epoch—even if the latter stage involves a wider horizon and a contents profoundly transformed and qualitatively enhanced by the present economic and cultural conditions of life. What is actually occuring today is not a simple transition in folklore from one epoch to another but rather a dialectic "mutation", a genuine transformation of folk art in quality and content. The systematic wide-scale cultivation of the traditional folklore heritage by the amateur art movement, and the constant widening of the cultural outlook of the masses, shall inevitably lead to a new unparalleled flourishing of folk art. This is developing into a unitary form of realistic socialist art, embracing the entire nation, from towns and villages, an art directly and closely integrated in its social mission. The moral political unity of the people, based upon a new social economic system, is the fundamental premise of the new contents of the future cultural artistic life which will gradually achieve its most adequate form of expression. Folklore, in the sense of a traditional oral creation will be only one of the coordinates, a folklore enriched by the new significance of life and the broader cultural horizon of the peasant masses. As in the case of the "mutation" accomplished in its quality and content, so too must the preservation and transformation of the genres and individual creations be envisaged not as a simple survival of certain specimens, but as a general evolution and a dialectic transformation of folklore *in its totality*, a transition from the traditional form of manifestation to a new form of culture of the masses. Whatever is materially "lost" and may disappear from traditional folklore, will undoubtedly reappear on a new higher plane, with a wider content, in a more complex and original shape – the fruit of unrelenting searching and efforts of the enlightened masses. Folklore will, to be sure, never disappear but its forms of manifestation will constantly change, engendered by the richer cultural artistic climate enveloping the life of the new-minded restructured villages.

https://biblioteca-digitala.ro

CONTRIBUȚIE LA CUNOAȘTEREA EPOSULUI POPULAR CÎNTAT [1]

(Recitativul epic)

EMILIA COMIȘEL

Balada, genul vocal cel mai complex din folclorul romînesc prin varietatea și bogăția de conținut (literar și muzical), dimensiunea și caracterul declamatoriu, face parte din genurile nelegate de vreun prilej anume sau de o dată fixă.

Folcloristul sovietic V. I. Propp consideră ca cea mai importantă trăsătură a eposului «caracterul eroic al conținutului său». De aceea «definirea, studierea caracterului, a conținutului intern al caracterului eroic, constituie tocmai sarcina principală a științei despre epos»[2]. În studiul său: *Cîntecul nostru bătrînesc*, Al. Amzulescu [3] aduce contribuții valoroase la înțelegerea conținutului literar și a evoluției genului și speciilor sale.

Cîntecul epic, în terminologia populară «*cîntecul bătrînesc*», este o creație valoroasă a poporului nostru în care sînt oglindite concepțiile despre natură și societate, sentimentele și lupta de veacuri a maselor împotriva forțelor necunoscute ale naturii, împotriva exploatatorilor străini și autohtoni, și năzuințele de veacuri spre o viață mai bună. Prin bogăția și multilateralitatea aspectelor și problemelor, a conținutului și mijloacelor de expresie, eposul cîntat constituie, pentru oamenii de știință și de artă, un inepuizabil material de cercetare și de inspirație artistică.

Pentru a ușura înțelegerea complexității conținutului, valorii expresive și a specificului genului, s-au făcut în ultimii 15 ani anchete folclorice speciale în diferite regiuni ale țării, urmărindu-se prin metoda de observație directă, condițiile în care se desfășoară astăzi, prilejurile de manifestare, frecvența, aportul interpretului și al colectivității la dezvoltarea genului, locul pe care-l ocupă în viața muzicală folclorică și rolul social pe care-l îndeplinește în colectivitatea respectivă.

Balada este un gen declamator, care se cîntă numai în fața unui auditor, a unui «public». În general se execută numai la *cerere*, fiind rare cazurile cînd muzicantul o interpretează din proprie inițiativă. Prin urmare, execuția baladei presu-

---

[1] Articolul de față, cu unele modificări, este extras dintr-o lucrare de mai mare întindere, redactată de autor în colaborare cu Al. Amzulescu, în 1956.

[2] V. I. Propp: Eposul eroic rus. 5.

[3] *Revista de folclor*, V (1960) nr. 1—2: 25—58.

https://biblioteca-digitala.ro

pune totdeauna un *public cunoscător al repertoriului*. Acest fapt constituie un mijloc de cunoaștere a gustului și preferințelor unei *colectivități* sau a unei anumite *categorii sociale* într-o epocă dată. S-a observat, de exemplu, că unele balade sînt cerute îndeosebi de bătrîni, altele de bătrîni și tineri, unele teme au o răspîndire generală, altele sînt frecvente numai în cîteva regiuni (de exemplu, repertoriul ciobănesc e preferat de ciobani).

Balada se execută în timpul petrecerilor (și în mediul urban), la sărbători, la nunți, logodne, tîrguri, restaurante etc. Un loc deosebit între ocaziile de cîntat îl ocupă nunta și anume *masa mare de duminică seara*. În regiunile în care cîntecul bătrînesc este încă viu (îndeosebi în Oltenia de sud și Muntenia) se cîntă la masa mare, alături de repertoriul ceremonial și general, între 3—5 balade; unele piese au dobîndit în acest cadru o semnificație deosebită, devenind oarecum obligatorii, ca un moment ceremonial. Astfel în această parte a țării balada « Moșneag bătrîn» e considerată « cîntecul socrului », iar « Letin bogat » « cîntecul nunului ». Fenomenul este explicabil prin conținutul tematic al celor două balade, adecvat prilejului.

Cîntată individual, de bărbați, profesioniști (lăutari) sau neprofesioniști, mai rar de femei, balada cere o cunoaștere temeinică a repertoriului și stilului tradițional, talent declamator și o memorie foarte bună (unii cîntăreți cunosc 30—40 balade, fiecare piesă avînd în medie 200—300 versuri).

Astăzi cei mai buni interpreți de balade sînt lăutarii care au contribuit în decursul timpului la păstrarea, circulația și dezvoltarea genului. Numărul de interpreți țărani descrește pe zi ce trece; ei se acompaniază cu vechile instrumente de suflat (cimpoi, fluier). Rareori, la petreceri, cîntă acompaniați de tarafurile lăutarilor.

Lăutarii se acompaniază, în genere, cu instrumente de coarde: un singur instrument (vioară, cobză sau țambal) sau o formație (« taraf ») variabilă ca număr și tip de instrumente. De exemplu: vioară, cobză sau vioară, țambal; 2 viori (primă și secundă), contrabas și chitară; vioară-țambal, contrabas; vioară primă și secundă, cobză, țambal și contrabas etc. În sud-vestul țării (mai cu seamă în Banat) taraful este îmbogățit cu instrumente de suflat: clarinet, torogoată.

Fișele noastre de observație directă ne relatează date prețioase asupra modului cum se desfășoară execuția unei balade în cadrul ospățului de nuntă ca și asupra atitudinii și aportului interpretului și auditoriului cu acest prilej.

La tipul « clasic » de baladă, executat de lăutari, după o introducere instrumentală — de fapt o parafrază a melodiei vocale propriu-zise — cîntarea începe în registrul acut al scării, uneori cu o formulă literară consacrată de tradiție, prin care interpretul atrage atenția auditorului asupra valorii și autenticității subiectului, cerînd totodată ascultare. Cîntarea se continuă apoi viu, avîntat, uneori cu patos, pe o melopee liberă, silabică, ce facilitează desfășurarea acțiunii într-un timp relativ scurt și lasă interpretului curs liber de improvizație creatoare și de subliniere expresivă a versului poetic. Cîntărețul alternează versurile cîntate cu cele recitate, într-o continuă variație, oprindu-se la sfîrșitul fiecărui episod dramatic printr-o formulă de încheiere plastică, cantabilă. Este remarcabilă măiestria cu care unii interpreți știu să utilizeze versurile declamate în momentele dramatice culminante sau cînd acțiunea se precipită, aducînd prin aceasta o variație sonoră și de timbru. Vocea alternează cu interludii instrumentale, executantul reușind și prin această continuă variație de timbru să mențină trează atenția « publicului » într-o povestire

https://biblioteca-digitala.ro

cîntată, de mari dimensiuni (unele piese ajung la 900—1000 versuri). În încheiere, adeseori o melodie de joc din repertoriul local contribuie la destinderea atenției. Finalul instrumental este precedat, în unele cazuri, de o « închinare » (grup de versuri cu caracter de formulă tipică prin care cîntărețul reclamă recompensa binemeritată a oboselii și menționează că ar putea executa și alte balade).

Este de remarcat funcția expresivă a instrumentului, datorită căruia se îmbogățesc resursele sonore, se obțin imagini noi, puternice și de o variație expresivă mai mare, de natură melodică, ritmică și armonică. Intervenția instrumentală este în același timp și un stimulent al fanteziei interpretului.

Expresia nemijlocită, puternică, rezultînd din participarea afectivă intensă a interpretului impresionează profund auditoriul care nu rămîne un contemplator pasiv, ci trăiește real conținutul baladei, se entuziasmează, se bucură de victoriile eroului, îi admiră curajul, se înduioșează de greutățile ce le are de întîmpinat, manifestînd aceasta prin exclamații, aprobări, prin rîs, gesturi, chiote de bucurie sau comentarii ironice. Dar participarea afectivă a auditoriului are un rol important în însăși realizarea baladei, stimulînd imaginația creatoare, verva și puterea de improvizație a interpretului.

În consecință subliniem în mod deosebit valoarea ideologică, etico-estetică a baladei, execuția ei, uneori la un înalt nivel artistic, constituind un moment de puternică trăire colectivă, de mobilizare și solidarizare pentru aceleași năzuințe [4].

Cum se transmite balada?

După informațiile noastre balada se învață pe cale orală « la ureche », în familie, fie de la părinți (lăutari), fie de la țărani, rar din cărți, influența textelor publicate fiind încă minimă în majoritatea cazurilor. În ultimul timp se observă situații cînd lăutarii își scriu textul, dar, chiar dacă firul epic al versurilor este mai ușor de memorat, stilul de execuție și maniera specifică de interpretare necesită o practică îndelungată. În genere, lăutarii învață baladele pentru că le sînt cerute, deci pentru a răspunde colectivității în sînul căreia trăiesc, după cum părăsirea și uitarea repertoriului sînt direct determinate de lipsa de interes a « publicului ».

Culegerile experimentale, efectuate în cadrul Institutului de folclor, cu posibilitățile tehnice moderne (banda de magnetofon) ne-au permis să urmărim atît maniera individuală de re-creație și execuție a baladei, cît și unele probleme de structură arhitectonică și stilistică, literară și muzicală, de relație melodie-text etc. În acest scop s-au înregistrat piesele în întregime, s-a cules aceeași baladă la diferite intervale de timp, de la același cîntăreț sau de la mai mulți, din același sat ori din sate (regiuni) diferite etc.

Străduințele de a pătrunde în tainele creației nu au fost zadarnice. Unele constatări sînt general valabile pentru creația populară, altele numai pentru genul epic. Astfel, fiind un gen bazat pe improvizație, cu fiecare reluare balada se recreează, se îmbogățește cu elemente muzicale și poetice noi, prin aportul continuei improvizații, într-o nesfîrșită realizare de noi variante. Bunii interpreți îmbină cu măiestrie elementele tradiționale cu cele proprii, individuale. Realizarea unei balade reprezintă de fapt stilul propriu unei anume epoci, gustul unei colectivități, cuprinzînd implicit necurmata împletire dialectică între tradiție și improvizație, între stilul tradițional și dispoziția momentului de creație, realizată prin personalitatea cîntărețului în cadrul colectivității. Deci, datorită diverselor condiții istorico-

[4] Vezi și: Arhiva istorică a Rominiei. 1885, 6; Al. Russo: Opere alese. București, 103.

https://biblioteca-digitala.ro

sociale de circulație și aportului neîncetat al personalității artistice a cîntărețului, datorită gradului de dezvoltare a conștiinței sale sociale, balada nu se prezintă ca un produs artistic fix, înghețat, ci evoluează continuu. Ea trăiește cu fiecare colectivitate și individ care o modelează la nesfîrșit, după personalitatea sa proprie în cadrul stilului tradițional, transmițîndu-se din generație în generație și dintr-un mediu social în altul, devenind mereu nouă și actuală în fiecare epocă, atît timp cît poate corespunde gustului poporului.

În ceea ce privește relația între text și melodie, balada prezintă multiple și interesante aspecte. Textele de baladă se cîntă pe « recitativ epic » — forma clasică proprie genului — pe melodii de doină, de cîntec propriu-zis (cu formă fixă, strofică) și mai rar pe melodii cu caracter de joc.

În urma cercetării monografice a baladei haiducești « Radu Anghel », spre pildă, s-a constatat că variantele circulă, uneori chiar în aceeași regiune, pe aceste stiluri muzicale diferite. De altfel întrepătrunderea stilurilor și genurilor muzicale este un fenomen frecvent în muzica poporului romînesc, în stadiul său actual. Cert este însă că genurile muzicale variate la care este adaptat azi textul de baladă, aparțin unor epoci diferite și reprezintă totodată o fază interesantă a procesului de destrămare a genului în dezvoltarea sa istorică firească.

Cîntăreții populari susțin că fiecare baladă își are melodia sa proprie (ei nu pot spune versurile decît cîntînd sau, pentru a și le aminti, simt nevoia să fredoneze mai întîi melodia). În realitatea practicii actuale se constată însă că situația este schimbată, mai multe texte de balade, diferite ca tematică, cîntîndu-se pe aceeași melodie, datorită unor formule melodice stereotipe care « călătoresc » în repertoriul aceluiași cîntăreț sau a unor cîntăreți diferiți. Alteori s-au format grupuri (« cicluri ») de balade cu o tematică înrudită care circulă pe aceleași formule melodice.

În ceea ce privește varietatea genurilor muzicale, o distincție trebuie făcută în mare și pe planul diferențierii regionale. Datorită evoluției istorico-sociale inegale a regiunilor, a eventualelor influențe din afară, ca și a altor cauze ce rămîn de cercetat, balada s-a dezvoltat în mod variat pe plan regional, ceea ce a dus la o diferențiere a formei artistice de exprimare. Astfel, recitativul epic — reprezentînd fără îndoială un stadiu mai vechi al genului — e cunoscut azi numai în sudul țării (Oltenia, Muntenia, Dobrogea și Banat, mai puțin în Moldova), deci în regiunile care au avut un contact direct cu zona balcanică sud-dunăreană sub a cărei influență pare a fi luat naștere acest gen și împreună cu care a putut evolua și persista prin contact nemijlocit [5]. În această parte a țării, cîntecul bătrînesc dovedește multe trăsături comune cu stilul epic al guzlarilor sîrbi și al cîntăreților bulgari și ucraineni de balade. Studiul comparativ al eposului cîntat al acestor popoare ne va ușura determinarea trăsăturilor specifice baladei romînești (nu este de trecut cu vederea nici apropierea de stilul unor cîntece grecești, spaniole și franceze, din Abruzzi, Corsica). În Transilvania — cu excepția părții de nord a Maramureșului, unde, după afirmațiile folcloristului Béla Bartók confirmate de cercetările noastre ulterioare, textele sînt cîntate pe melodii de doină, gen muzical apropiat prin structura sa de recitativul epic — textele de baladă apar cîntate, cel puțin în faza istorică accesibilă cercetării noastre, pe melodii cu formă fixă de cîntec propriu-zis, melodii care circulă paralel și cu texte lirice. În sudul Transilvaniei

[5] Vezi și: Raina Kațarova: L'état actuel du récitatif épique en Bulgarie. Academia R. P. Bulgaria.

https://biblioteca-digitala.ro

s-au păstrat cîteva balade care atestă existența în trecut a stilului clasic și în această parte a patriei noastre.

Se știe că în procesul de evoluție fiecare gen are o epocă de înflorire căreia îi urmează transformarea sau chiar dispariția. În acest sens, epocii de înflorire a baladei romînești — pe care o plasăm în sec. XVI—XVIII — îi urmează o epocă firească de transformare și destrămare, care se face simțită încă din secolul trecut. Dar procesul de transformare e în funcție de realitatea pe care o exprimă balada, de evoluția mentalității și concepției estetice a poporului în diferite epoci istorice. Schimbarea condițiilor de viață, dispariția unor prilejuri de manifestare folclorică, contribuția muzicii urbane etc., influențînd direct asupra mentalității și implicit asupra conștiinței și orizontului artistic al maselor, au dus la transformarea sau părăsirea stilului vechi de baladă. De aceea situația sa actuală prezintă multe inegalități. Se poate afirma că balada trăiește și azi în forma clasică (ca text și muzică) doar în unele sate din Oltenia și Muntenia, mai puțin în Banat și Dobrogea și din ce în ce mai puțin în Moldova, fiind aproape dispărută în Transilvania. Concluziile unuia dintre cei mai competenți cercetători ai eposului sovietic, V. I. Propp, sînt valabile și pentru noi. El observă că schimbîndu-se condițiile de viață ale poporului, îndeosebi o dată cu dezvoltarea relațiilor capitaliste, « dispariția eposului merge în ritm accelerat» . . . « în mediul țărănesc eposul în mod legic încetează de a exista. El nu poate fi reconstituit după cum nu poate fi reconstituită poezia clasică» . . . Dar aceasta nu înseamnă că « poporul a devenit mai puțin talentat și nu mai e capabil să prețuiască și să dezvolte eposul creat chiar de el. Eposul dispare pentru că o nouă epocă cere cîntece noi» [6].

Se impune o întrebare firească: se mai creează azi balade? Au fost semnalate în culegerile din secolul nostru *cîntece povestitoare*, izvorîte din împrejurările vieții cotidiene care au impresionat puternic colectivitatea. Dar, prin factura lor literară și muzicală, acestea sînt departe de a atinge amploarea și măiestria baladelor clasice. Aria de circulație a acestor « balade» e mai restrînsă, avînd o viață scurtă în timp. Ele par să aibă o altă semnificație decît baladele tradiționale, apropiindu-se de sensul cîntecelor lirice — genul cu cea mai mare vitalitate în zilele noastre. De aceea aceste balade noi pot fi cîntate oricînd, chiar în intimitate, fără a necesita un prilej și un « public». Textele în care procesul de generalizare al imaginii artistice, prin însușirea și prelucrarea colectivă, se află la început, sînt adaptate, în toată țara, la melodii de cîntec propriu-zis. Cercetarea lor poate deschide bogate perspective asupra modului de creație, circulație și evoluție a repertoriului clasic de balade.

Baladele clasice — în care poporul a cîntat pe cei mai de seamă eroi ai săi, lupta sa neîntreruptă pentru dreptate și libertate — au fost create într-o perioadă istorică determinată, legate de anumite forme de dezvoltare socială. Astăzi, cînd poporul tinde din ce în ce mai intens s-o înlocuiască cu noi forme de expresie cerute de noul conținut de viață, balada devine « un factor prețios al culturii socialiste, alături de operele clasicilor literaturii, unul din factorii cei mai importanți ai unei culturi cu adevărat populare» [7], . . . « capabilă să educe, să dezvolte și să mențină spiritul eroic în acel sens deosebit în care el a fost înțeles în societatea patriarhală care a creat această poezie» [8].

[6] V. I. Propp, op. cit., 32—33.
[7] Idem, 32—33.
[8] M. Braun: Realitatea istorică în poezia epică sud-slavă. Referat ținut la al IV-lea Congres internațional al slavștilor. Moscova, 1958.

https://biblioteca-digitala.ro

*
* *

In cele ce urmează, vom încerca să schițăm trăsăturile specifice stilistico-structurale muzicale ale baladei clasice, deci ale *recitativului epic.*

În acest stil se cîntă numai textele epice de oarecare amploare numite de popor « *cîntece bătrînești* », care au trăsături caracteristice și o funcție bine stabilită în viața folclorică a poporului.

Subliniem că structura arhitectonică precum și toate mijloacele de expresie sînt determinate de bogăția dramatică a conținutului și de funcția genului în viața colectivității. În genere mijloacele de expresie ale baladei, ca și ale celorlalte genuri muzicale, sînt subordonate conținutului.

Prin caracterul său narativ și declamatoriu, balada se execută numai pentru a fi ascultată de alții. Se deosebește deci în mod fundamental de doină care este cîntată « pentru sine » în scopul de a exprima sentimente proprii (deși generalizate), caracterizîndu-se prin cantabilitate, suflu larg melodic și printr-o melodicitate intensă. (Nu luăm în discuție aici doinele cîntate de lăutari în anumite prilejuri pentru public).

Din analiza unui număr însemnat de balade rezultă că recitativul epic cuprinde trei forme diferite de exprimare (care alternează ori se întrepătrund liber): a) *recitativul recto-tono ;* b) *recitativul melodic ;* c) *recitativul parlato (« băsmit »).*

a) *Recitativul recto-tono* constă în intonarea pe un singur sunet, în valori scurte egale sau inegale, a unuia sau mai multor versuri. Uneori evoluează într-un grup melismatic descendent care prefigurează formula cadențială, alteori începe ori se încheie cu un desen melodic ascendent sau descendent. Semnalăm preferința pentru treptele 1, 4, 5, 7, iar din punct de vedere ritmic legătura strînsă cu tiparul metric al versului, de unde rezultă neobligativitatea coincidenței accentelor metrice cu cele tonice [9].

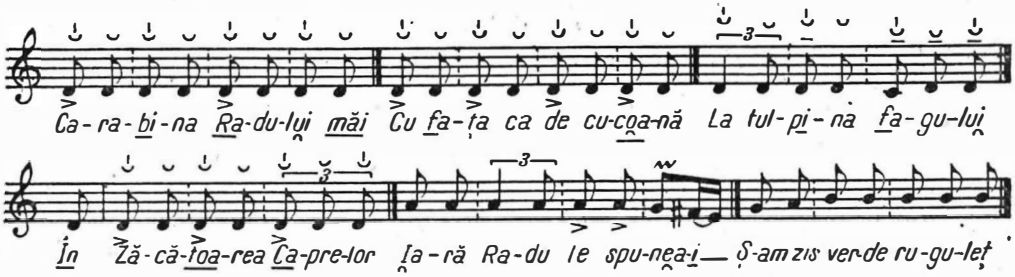

În primele patru exemple, silabele accentuate în vorbire (tonice) sînt subliniate; se observă necoincidența acestora cu accentele metrice ale versului. Rareori interpretul declamă textul, în care caz face abstracție de tiparul metric al versului.

b) *Recitativul melodic* — fraze melodice de factură simplă, construite liniar sau pe bază de motive. Fraza corespunde în genere unui vers (rînd melodic). Ambi-

[9] Din cauza spațiului limitat acordat studiului, ne rezumăm la o parte din exemplele muzicale caracteristice genului. Pentru ilustrarea problemelor, în unele cazuri, nu am indicat și textul poetic dar, pentru a menționa modul de grupare a silabelor în cadrul rîndului melodic, am folosit notația instrumentală cu bare.

https://biblioteca-digitala.ro

tusul redus de 2-dă, 3-ță, 4-tă, silabismul, mersul melodic prin trepte apropiate, îi dau un caracter recitativ. Frazele mai « cantabile », mai lirice, sînt îmbogățite prin diferite procedee: ornarea sfîrșitului rîndurilor melodice, fermate la începutul, în interiorul sau la sfîrșitul rîndului melodic, ornamente, melisme etc.
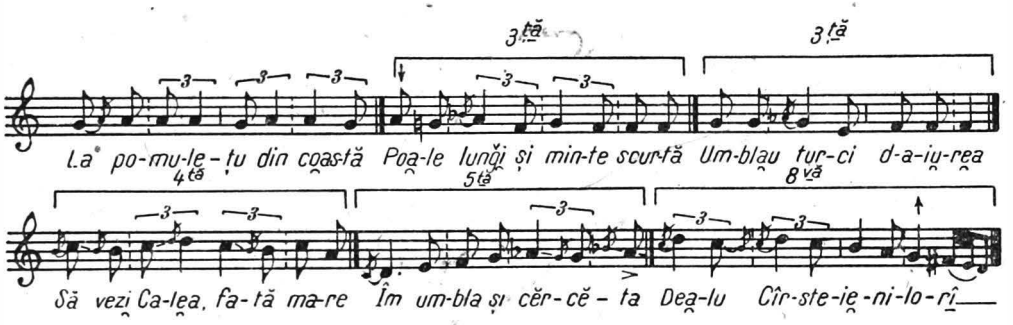
c) *Recitativul parlato* (« *băsmit* ») — unul sau mai multe versuri intonate foarte aproape de vorbire.

Versurile sînt scandate (se ține seama în general de structura metrică binară a versului) sau mai rar declamate (în ultimul caz interpretul urmărește redarea unor accente expresive). De multe ori silabele parlato se execută numai pe un fragment al rîndului melodic:

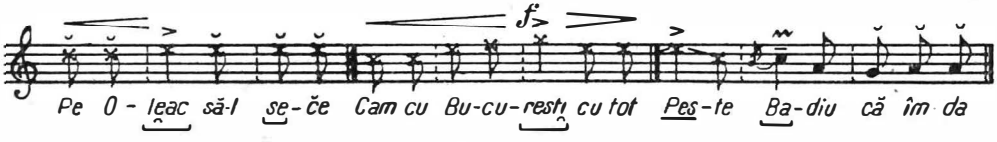

Aceste elemente de expresie sînt îmbinate liber, după talentul, experiența și starea emotivă a executantului; structura arhitectonică liberă, nestrofică, corespunzătoare genului epic, lasă interpretului libertatea de improvizare creatoare, înlăturînd în același timp monotonia ce ar fi rezultat din repetarea unei melodii cu formă fixă.

După locul pe care-l ocupă în arhitectonica baladei, formulele pot fi grupate în: a) *formule inițiale*, b) *mediane* și c) *finale* avînd, implicit, fiecare un rol expresiv determinat. Unele din acestea, datorită circulației în timp și spațiu, apar cristalizate, avînd oarecare stabilitate, altele suferă transformări de diferite grade. În genere, formula inițială ca și cea finală au o personalitate expresivă pregnantă, suferind în timpul interpretării transformări minime de la o « perioadă » la alta.

Formula inițială are rolul de a introduce « publicul » în atmosfera baladei și a-i trezi interesul pentru dezvoltarea poetico-muzicală ce urmează. Tipică acestei formule îi este utilizarea registrului acut și uneori o cantabilitate accentuată, realizată printr-un desen melodic cu suflu larg, melismatic sau în valori mari. Rolul expresiv al pauzei care urmează este evident și permite executantului să-și ia avîntul și respirația necesare expunerii următoare. Pe plan literar îi corespunde un vers interogativ sau un vers care marchează un nou episod, o nouă idee. Rareori formula inițială este precedată — ca în doină — de un sunet sau de un grup de sunete intonate pe interjecții (of, hei etc.).

https://biblioteca-digitala.ro

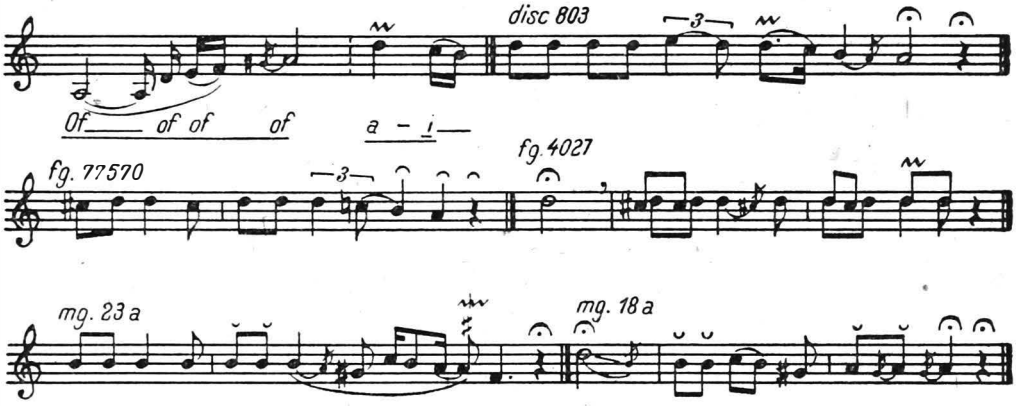

Formule inițiale duble:
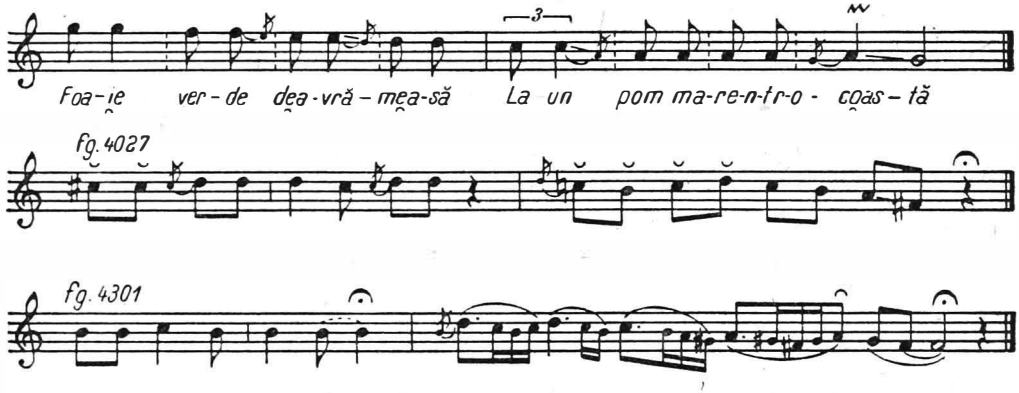
Formula finală al cărui sens este să încheie o idee sau un episod literar și să ajungă la starea de liniște, după atingerea punctului culminant, apare în genere bine conturată, plastică. Tipică îi este oprirea pe treapta I repetată, precizîndu-se astfel tonalitatea scării.

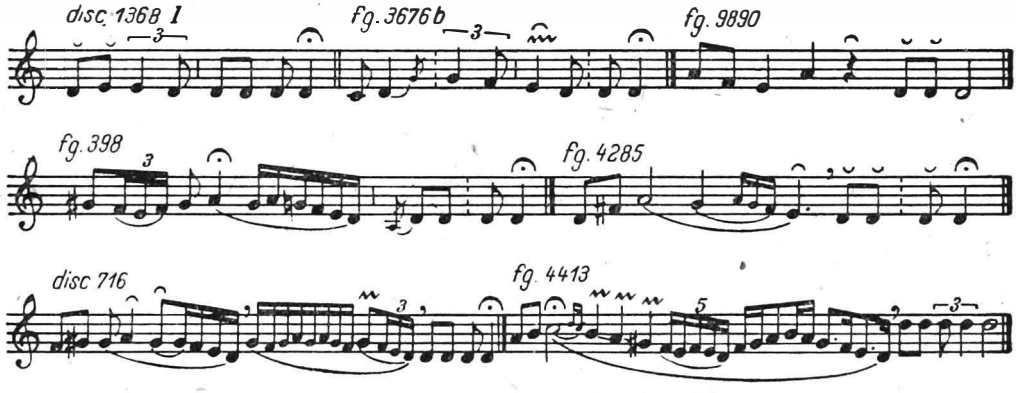

În multe formule finale pauza este precedată de un salt expresiv de cvartă, cvintă, sextă, mai rar de octavă sau nonă. Sînt dese cazurile cînd oprirea pe treapta

https://biblioteca-digitala.ro

întîi este anticipată de o vocaliză bogată și o pauză. Aceasta îndeosebi în formulele finale duble sau triple (dezvoltate pe 2—3 rînduri melodice).
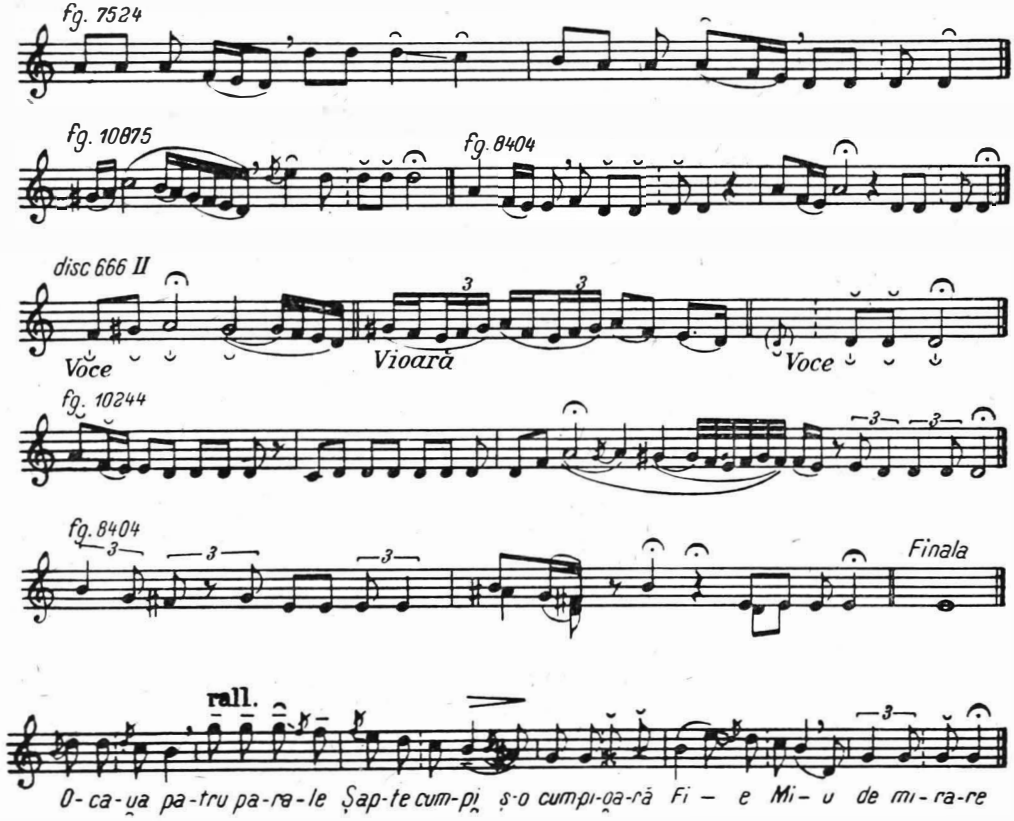
Vocaliza este executată de voce, de instrument sau împreună.
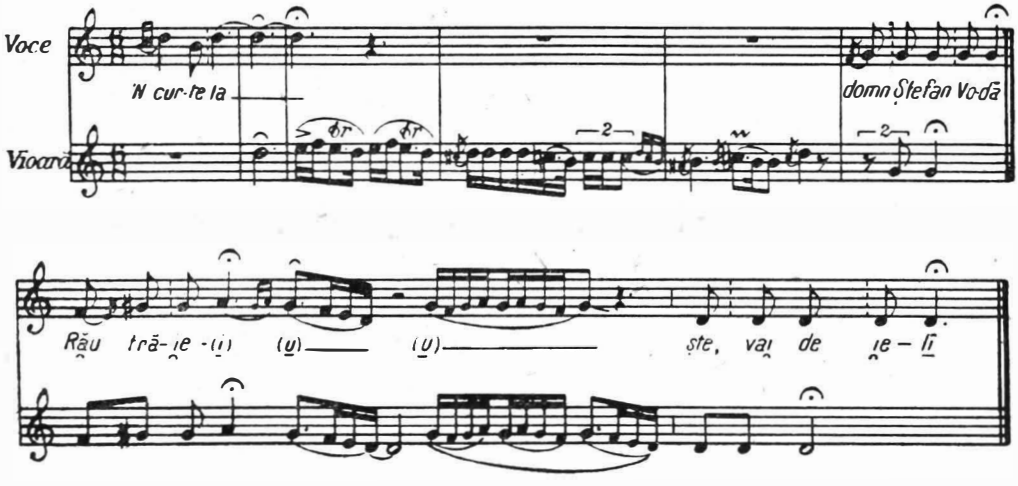
https://biblioteca-digitala.ro

În această formulă se remarcă primatul melodiei, conturul bogat melismatic, ornamentat, cît și scindarea cuvintelor prin pauze caracteristice, eliziunea sau repetarea unei silabe, interpretul nerespectînd în aparență continuitatea logică a cuvîntului. De asemenea fenomenul de «colorare» a vocalelor lungite sau melismate întîlnit și în genurile lirice — schimbarea vocalei pe un sunet prelungit sau pe un grup melismatic — este caracteristic îndeosebi formulei finale.

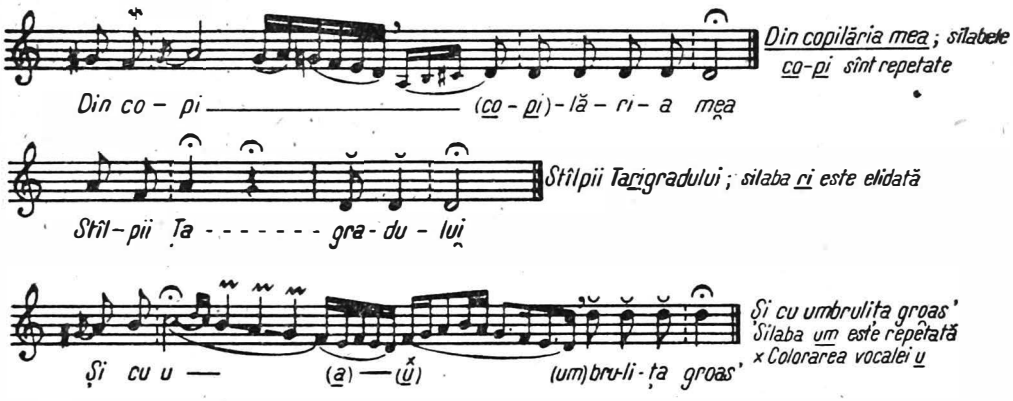

Cele mai variate ca structură și mai maleabile, supuse la mai multe transformări, sînt *formulele mediane*. Scopul lor este de *a realiza o desfășurare logică, dinamică și variată a acțiunii dramatice, imprimînd acesteia amploarea epică necesară.*

Interpreții buni alternează cu multă pricepere recitativul recto-tono cu cel melodic, repetă fraza pentru a sublinia o idee, schimbă fraza pentru a contura mai bine o idee nouă etc. După recitativul recto-tono sau după parlato, interpretul reia, de obicei pe plan melodic, firul povestirii, uneori repetînd același vers poetic. Astfel desfășurarea epică a textului evoluează într-o continuă variație, într-un larg suflu epic, pînă la încheierea momentului episodic prin formula finală.

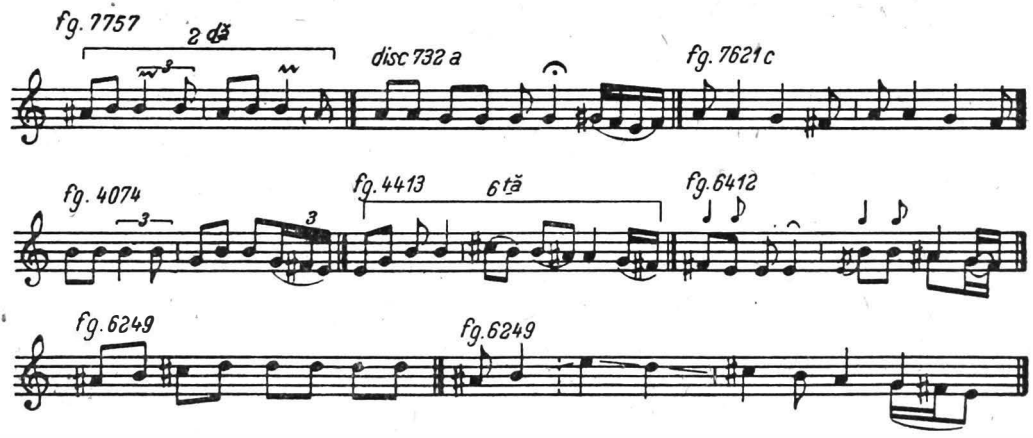

https://biblioteca-digitala.ro

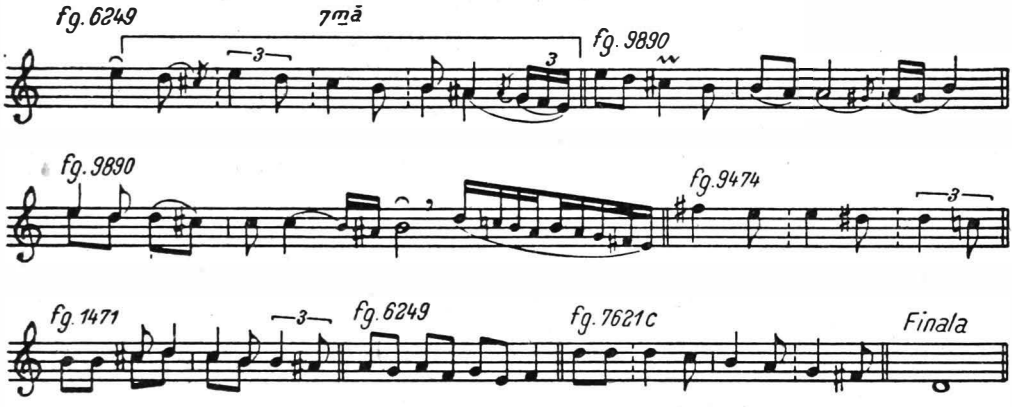

Forma liberă a baladei, indispensabilă realizării unui suflu larg, grandios, se deosebește în mod esențial de expunerea concentrată, bine echilibrată a genului cu formă fixă, strofică.

În baladă interpretul grupează rîndurile melodice în secțiuni de mari dimensiuni, inegale ca mărime, care corespund la bunii executanți cu episodul poetic. Textul baladei nefiind organizat în strofe — trăsătură caracteristică de altfel întregii poezii cîntate a poporului nostru— numărul, repetarea și gruparea rîndurilor melodice în cadrul unei secțiuni depind de respirația, talentul și dispoziția spontană a interpretului de a expune o idee sau un moment dramatic printr-un număr variabil de versuri. Frazarea este în funcție de înlănțuirea logică a versurilor și de talentul și gustul interpretului. Secțiunile muzicale—denumite de Const. Brăiloiu « strofe elastice» iar de lăutari « strofe» — conțin între 4 și 18 rînduri melodice.

Din schema următoare se pot trage cîteva concluzii în ceea ce privește modul de organizare a unei secțiuni muzicale [10].

I-a secțiune: A ‖ B C BvL D B EBBL FFvc (11 rînduri melodice),

a II-a secțiune: A ‖ Bvc BvL C BvL Dvc FFvc (8 rînduri melodice),

a III-a secțiune: A ‖ AvBeL BBvcL Bv RPPPL BCCDDc (18 rînduri melodice).

Se remarcă stabilitatea formulei inițiale (A) și finale (formula finală este aici reprezentată prin două rînduri melodice, F și Fvc) și amplificarea sau reducerea numărului de formule mediane (B C D E R P).

Amploarea specifică « strofei elastice» reclamă cunoașterea temeinică din partea interpretului a procedeelor stilistice. În general, alternarea și repetarea formulelor în cadrul fiecărei secțiuni este realizată pe baza principiului repetării variate și a succesiunii libere.

Din analiza unui mare număr de balade și a variantelor lor am desprins cîteva din procedeele de creație mai frecvente. Acestea sînt determinate de cerințele expresive ale baladei ca și de talentul executantului:

1) transpunerea pe diferite trepte a recitativului recto-tono și a celui melodic;

2) înlocuirea unuia sau mai multor sunete, treptat ori prin salturi;

3) cromatizarea unuia sau mai multor sunete;

---

[10] Am notat cu || oprirea lungă și cu L pauza scurtă, necesară respirației sau frazării, care marchează sfîrșitul rîndurilor melodice. Literele reprezintă rîndurile melodice, iar R și P felul recitativului, respectiv: recto-tono și parlato.

https://biblioteca-digitala.ro

4) augmentarea sau diminuarea ritmică;
5) amplificarea melodică;
6) simplificarea melodică prin îndepărtarea melismelor.

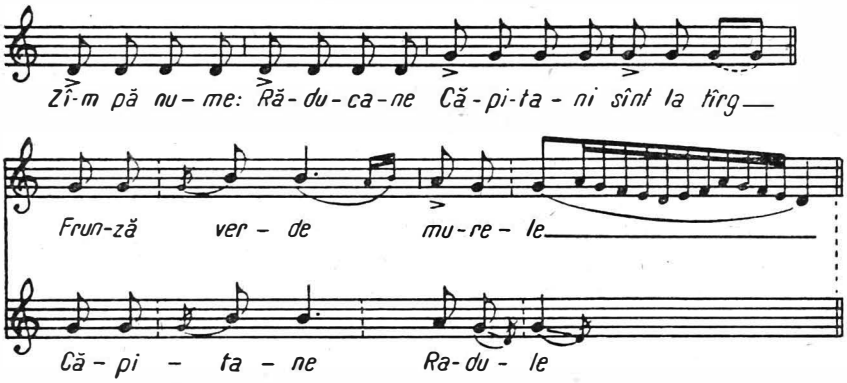

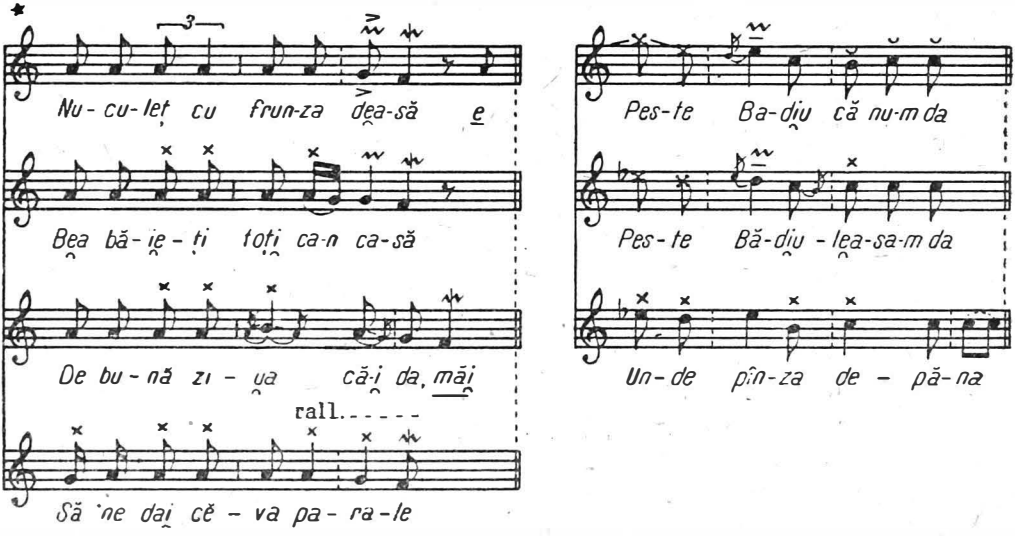

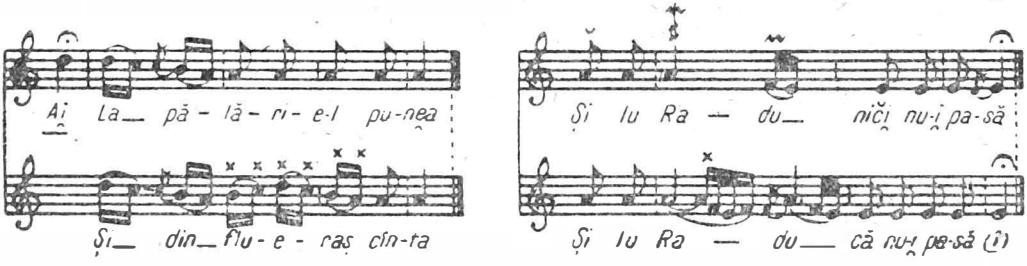

* Semnul × arată variațiile ritmice sau melodice care intervin în procesul interpretării.

https://biblioteca-digitala.ro

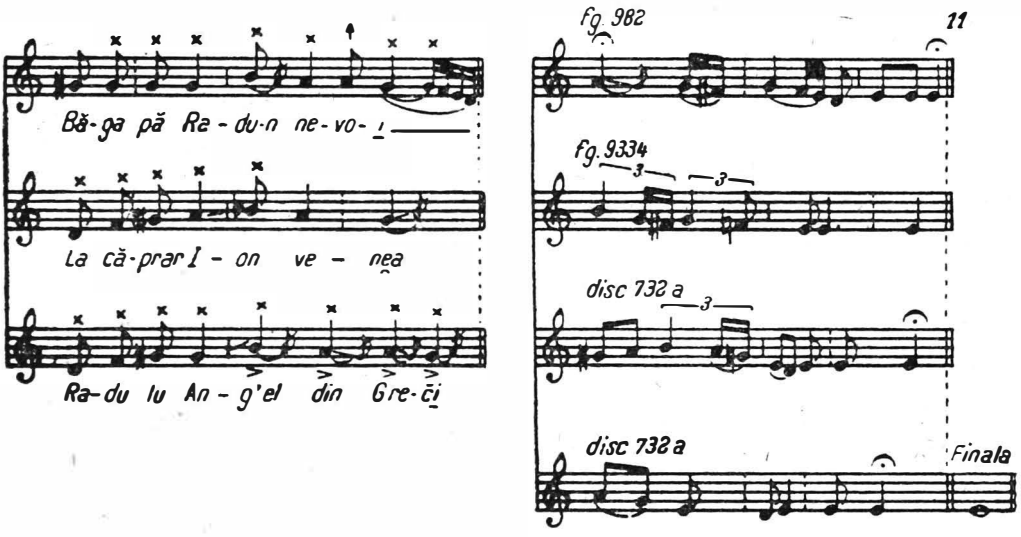

Materialul sonor utilizat în baladă este foarte variat, atît ca structură cît și ca ambitus. Unele balade se bazează pe un material sonor redus: pentacord, hexacord, scări defective, scări cu substrat pentatonic; altele pe scări heptatonice extrem de variate ca structură: scări construite pe principiul tetra sau pentacordal, scări modale arhaice, cele mai frecvente — după terminologia medievală — fiind eolicul, frigicul, doricul și mixolidicul; scări deosebite ca: *la* cu treapta 5 coborîtă, *fa* cu treapta 7 alterată coborîtor, scări cromatice (cu una sau mai multe secunde mărite; intervalul de secundă mărită apare de obicei între treapta 1—2, 3—4, 5—6 sau 6—7). Aceste cromatisme dau melodiei o fizionomie particulară, uneori un colorit oriental și în același timp originalitate. Adăugăm la acestea mobilitatea frecventă a treptelor și emisiunea vocală pe alocuri nazală, sunetele guturale, ceea ce accentuează atmosfera specifică genului. În general recitativul epic nu e modulant. Aceasta nu exclude inflexiunile spre tonurile vecine — fără a avea un caracter modulatoriu propriu-zis — trecerea de la diatonic la cromatic și invers, paralelismul major-minor (frecvent în muzica noastră populară). Cele cîteva fragmente de balade ce urmează prezintă numai o parte din diversitatea scărilor utilizate.

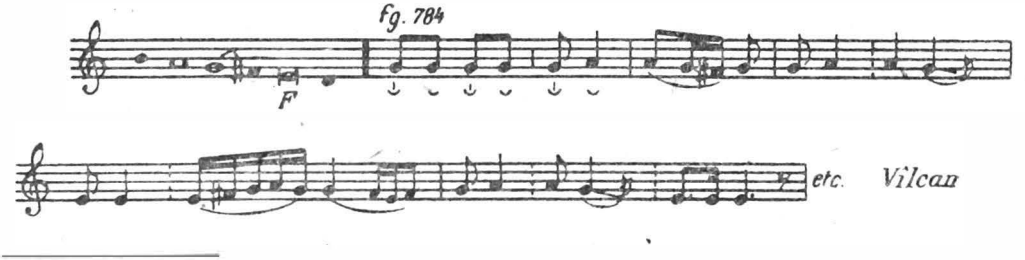

[11] Formule finale executate de interpreți din diferite regiuni ale țării.

https://biblioteca-digitala.ro
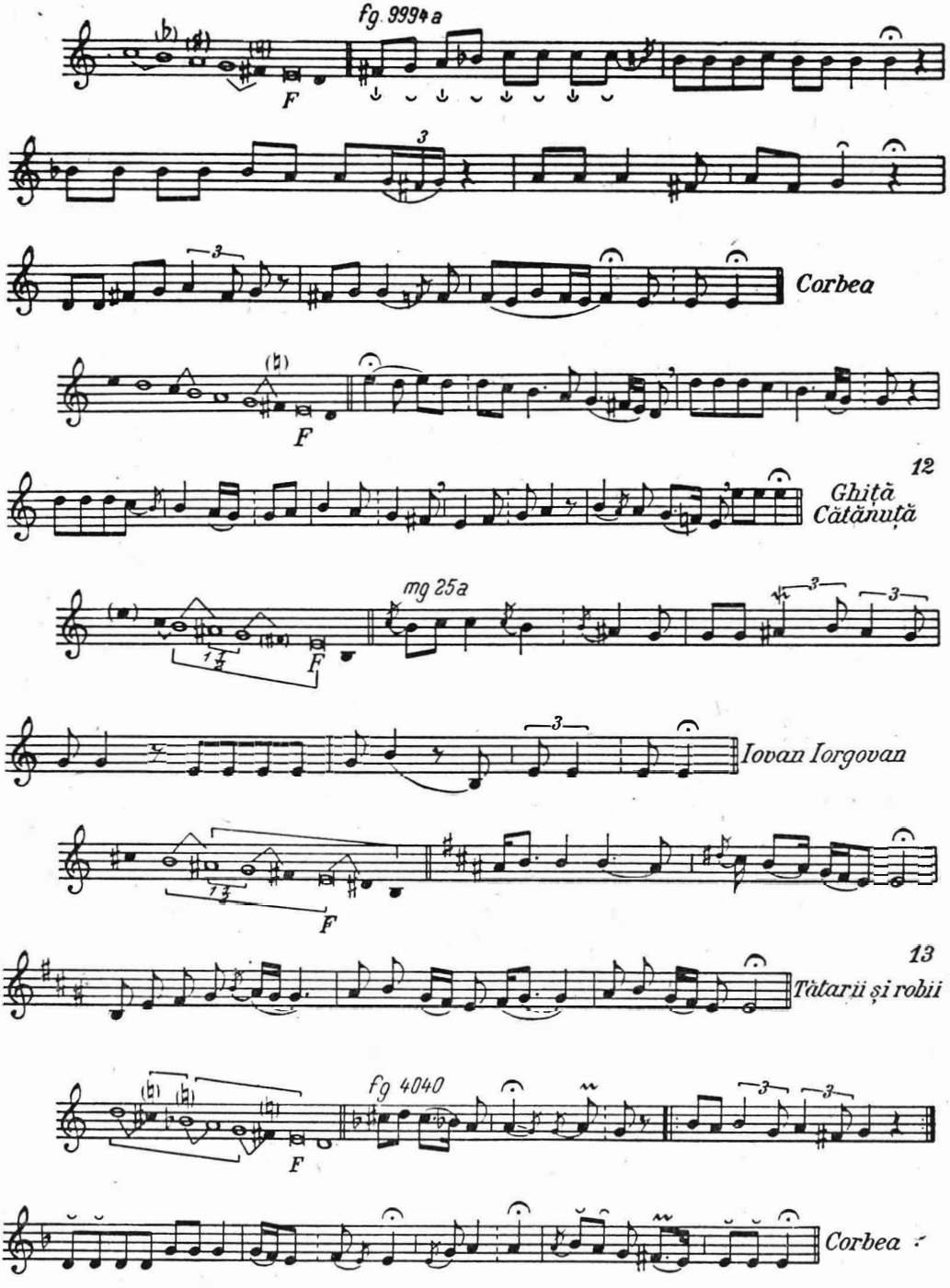
[12] Vezi C. Brăiloiu: Cîntece bătrînești din Oltenia, Muntenia, Moldova și Bucovina. București, 1932, 113.
[13] C. Brăiloiu: op. cit., 109.

https://biblioteca-digitala.ro
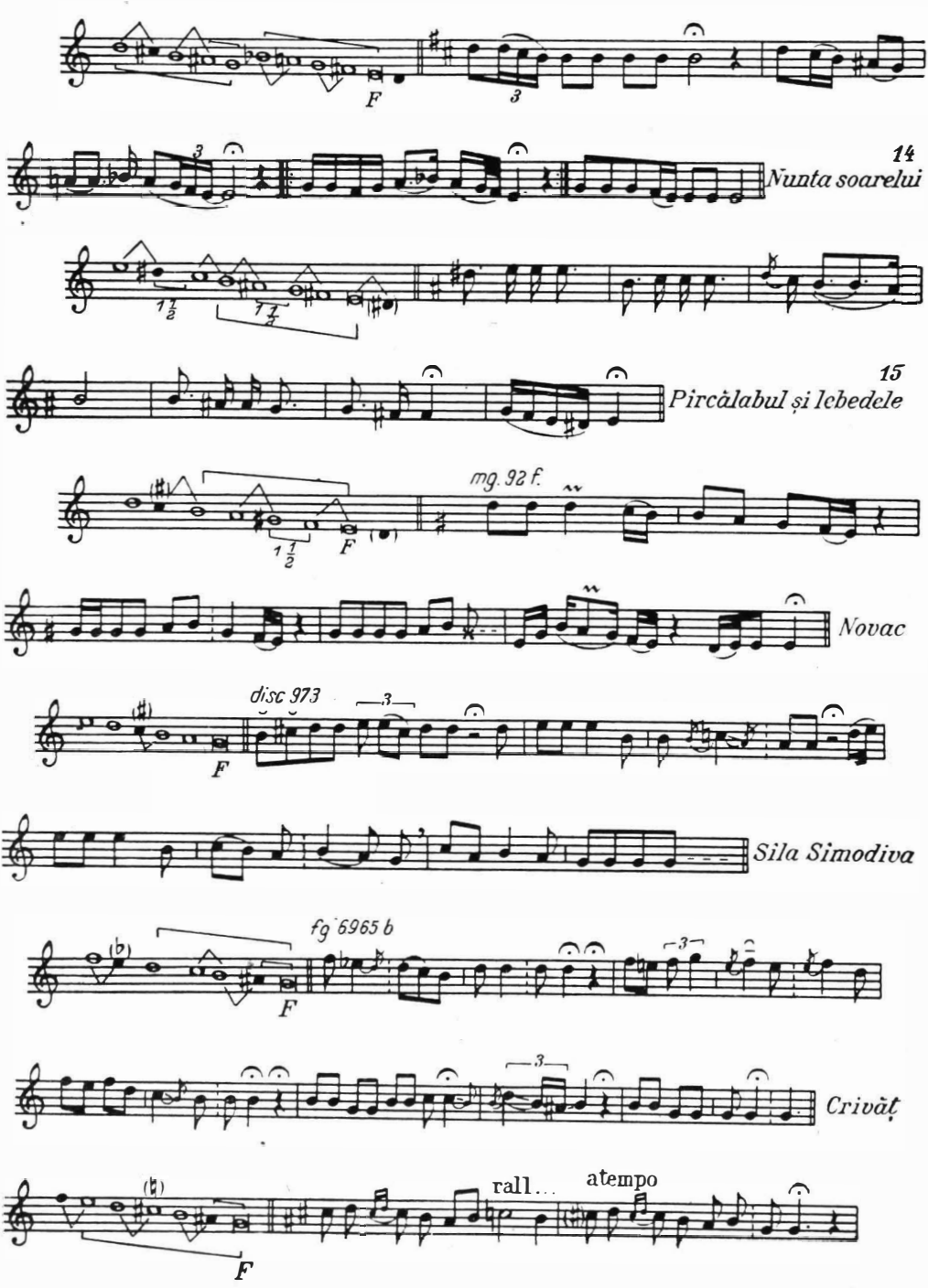
[14] Idem, 19.
[15] Idem, 28.

https://biblioteca-digitala.ro

Deși ambitusul este relativ mare, uneori depășește octava, recitativul epic se menține mai mult în registrul mediu, sunetele din registrul acut au îndeobște rolul de subliniere a momentelor de mare expansiune ori a accentelor expresive.

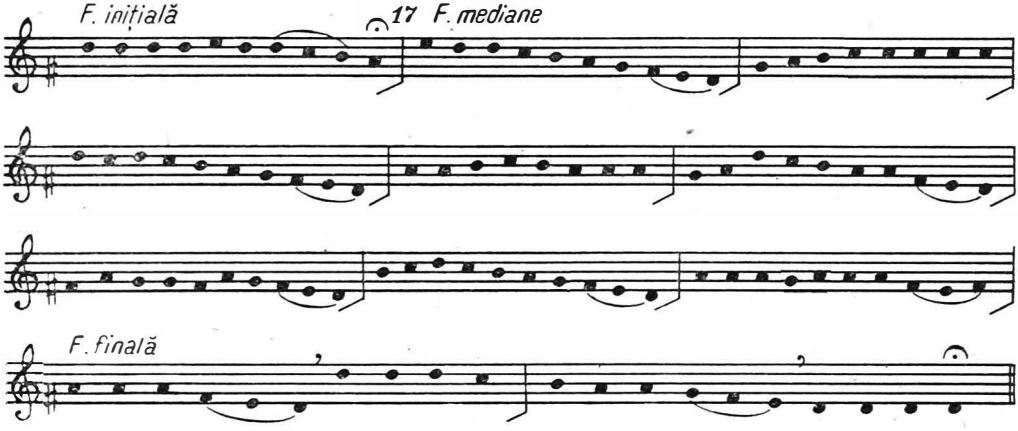

De obicei fraza muzicală (rîndul melodic) este amplificată prin procedee variate:

1) adăugarea unor interjecții care uneori se dezvoltă într-un desen melodic bogat (executat de voce sau instrument);

2) unirea a două sau trei rînduri melodice într-o frază;

3) adăugarea unui grup melismatic la sfîrșitul sau în cuprinsul unui rînd melodic (grup executat de voce sau instrument),

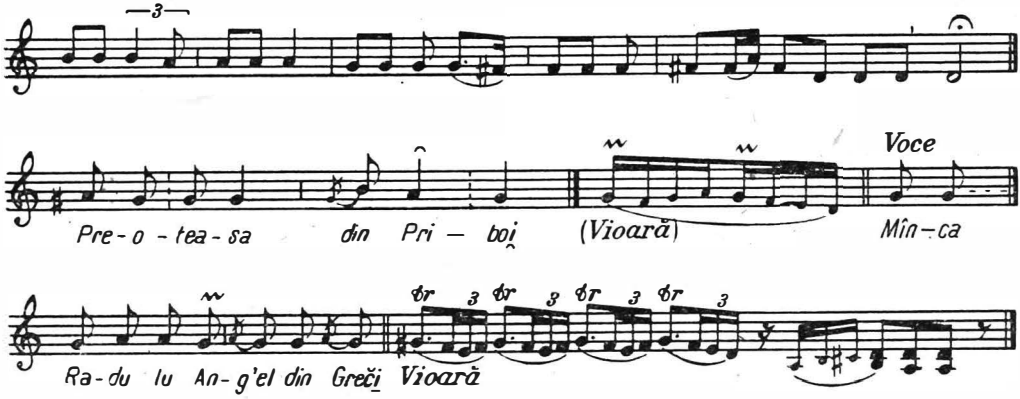

Recitativul epic se desfășoară viu, pe un ritm liber, în sistemul «giusto silabic» [18], alternînd cu parlando rubato [19]. Celulele ritmice elementare, formate din pătrimi,

[16] Idem, 104.

[17] Legato reprezintă melismele. Semnul ⌟ reprezintă sfîrșitul versului.

[18] C. Brăiloiu: Le giusto syllabique. „*Anuario musical*" *del Instituto Español de Musicologie del CSIC*, VII, 117—158, Barcelone, 1952.

[19] B. Bartók: Melodien der Rumänischen Colinde (Weihnachtslieder). Viena, 1935.

https://biblioteca-digitala.ro

optimi, mai rar din doimi, se grupează binar, în mod neregulat. Fermatele și valorile mai mari de pătrime se întîlnesc rar, în special în formula inițială și cea finală. Toate categoriile de recitative se așternpe versuri izometrice hexa sau octo-silabice, structura silabică a versului constituind un element de bază pentru determinarea structurii ritmice a muzicii.

Printre procedeele de variație ritmică, avînd la bază principiul dramatic, semnalăm: schimbarea tempo-ului, amplificarea valorilor (pentru a scoate în evidență un moment dramatic important, o schimbare de acțiune), scurtarea valorilor (în momentele de precipitare a acțiunii) etc. Aici, spre deosebire de cîntecul propriu-zis, modificările agogice și dinamice constituie un procedeu frecvent de expresie în interpretare. Tendința de plasticizare ritmică, observată în unele balade, este în parte consecința influenței instrumentelor de acompaniament.

Executată de țărani, melodia baladei capătă uneori o formă fixă, strofică, iar cînd este interpretată de lăutari, datorită îmbinării execuției vocale cu cea instrumentală, forma baladei se îmbogățește cu preludii și interludii instrumentale, la care trebuie adăugat acompaniamentul ritmic sau ritmico-armonic.

În acest caz distingem următoarele părți:

I. introducere instrumentală (derivată din II. sau o melodie instrumenmentală diferită, numită «taxîn»);
II. secțiune vocală } (repetate de un număr
III. interludiu instrumental } nelimitat de ori);
IV. finalul instrumental (I. variat sau o melodie de joc).

Fragmentele instrumentale — a căror valoare estetică e în funcție de talentul executantului și de posibilitățile tehnice, avînd mărime variabilă de la o piesă la alta și de la o execuție la alta — sesizează conținutul baladei sub un alt aspect, strict muzical, bazîndu-se în genere pe materialul tematic al părții vocale. Execuția fragmentelor instrumentale, de cele mai multe ori în tempo mai viu față de fragmentul vocal, alternarea a două mișcări contrastante și adăugarea unor desene melodice noi sau numai a unor «țiituri» (formule de acompaniament specifice) sînt procedee de expresie menite să mențină continuu trează atenția auditoriului.

Instrumentul susține vocea tot timpul sau numai la unele fragmente mai grele (la sfîrșit de rînd melodic) sau la formulele melismatice; alteori pasajele vocale mai dificile se execută numai instrumental.

Acompaniamentul ritmico-armonic diferă după felul instrumentului, după practica locală ca și, în parte, după priceperea interpretului.

Din studierea parțială a diferitelor maniere de acompaniament, rezultă practicarea unor norme elaborate și dezvoltate de lăutari în decursul timpului. Aceștia au creat o haină ritmico-armonică de acompaniament numită «țiitură», derivată din caracterul modal și din factura ritmică a baladei.

Acompaniamentul (uneori numai ritmic, cînd este susținut de cobză) constă dintr-o pedală ritmată pe treapta I, combinată cu diferite desene ritmico-melodice. Lăutarii talentați îmbogățesc «țiitura» simplă cu diferite procedee de variație, heterofonice și polifonice rudimentare. Alteori, acordurile arpegiate sînt continuate organic cu țiituri, ceea ce face ca acompaniamentul să apară într-o ritmică continuă, lăsînd vocii deplină libertate de desfășurare pe acest fundal sonor.

https://biblioteca-digitala.ro

În genere, înlănțuirile acordurilor urmăresc de aproape partea vocală prin trepte înrudite. Inflexiunile modulatorii spre tonurile învecinate se fac direct, fără pregătire, sub forma unor alunecări tonale directe.

Enumerăm cîteva procedee de acompaniament mai obișnuite:

1) «țiitură» simplă, ritmică, menținîndu-se pe treapta 1;

2) «țiitură» ritmico-armonică;

3) combinarea țiiturii cu procedee heterofonice și polifonice rudimentare;

4) utilizarea acordurilor lungi pe diferite trepte, în formațiunile de instrumente de coarde cu arcuș (în Banat).

În concluzie, prin conținutul bogat exprimat într-o formă adecvată, specifică, prin înaltul nivel artistic, baladele constituie o parte însemnată din tezaurul culturii noastre naționale.

Valorificarea creatoare a recitativului epic al baladei și a unor teme epice a asigurat realizarea unor lucrări valoroase în diferite genuri: balade prelucrate pentru voce și pian, pentru voce și orchestră simfonică, coruri a càpella (Gh. Dima, T. Brediceanu, T. Rogalski, M. Jora, P. Constantinescu, Dan Constantinescu, Fl. Comișel) oratorii, opere (S. Drăgoi, Gh. Dumitrescu, Paul Constantinescu etc.). Totuși credem că resursele sale expresive și de conținut au fost încă insuficient cunoscute și folosite.

Suflul epic al eposului nostru cîntat, măreția eroului haiduc «apărătorul menit a restabili cumpăna dreptății» (Al. Russo), eroismul viteazului neînfricat care se luptă cu cotropitorii, eroii populari, cărora, în dragostea și admirația sa nețărmurită, poporul le-a atribuit puteri supranaturale, sînt departe de a fi fost zugrăvite în toată complexitatea de către creatori (compozitori, scriitori) în opere de artă nemuritoare.

Cunoașterea recitativului epic și a stilului de execuție poate îmbogăți și experiența artistică a stilului vocal prin maniera sa de interpretare, prin vocea naturală, sinceră, expresivă și impresionantă în simplitatea sa. De aceea, balada populară reprezintă, atît pentru compozitori cît și pentru interpreți, o sursă remarcabilă de inspirație.

КОЕ-ЧТО О ПЕСЕННОМ НАРОДНОМ ЭПОСЕ

Исследуя песенный народный эпос («старинную песню») во всей его сложности, автор останавливается на вопросах содержания, художественной и документальной ценности, поводов исполнения, исполнительского стиля, ареалов бытования, нынешнего положения этого жанра. По предположению автора статьи, этот жанр пережил большой расцвет в XVI—XVIII веках, после чего последовал период естественного преобразования, обусловленного в свою очередь определенными факторами.

Наличествующий репертуар помогает познакомиться со вкусами, предпочтениями и психологией того или иного коллектива в ту или иную эпоху, поскольку старинная песня исполняется перед «публикой» и только по желанию последней.

Лэутары (ныне лучшие исполнители произведений этого жанра; их вклад в дело его хранения, распространения и развития бесспорен) аккомпанируют себе на струнных инструментах (скрипка или скрипка и кобза, либо же скрипка и цимбалы). Это отличает их от непрофессиональных исполнителей, которые сопровождают пение игрой на традиционных инструментах (флуер или волынка).

Автор дает описание момента исполнения старинной песни, в котором важная роль в художественном воплощении принадлежит как исполнителю, так и «публике» из-за интенсивного эмоционального переживания. Отмечается мастерство, с каким исполнители

https://biblioteca-digitala.ro

умеют чередовать выпеваемые и декламируемые или скандируемые стихи, вокальные и инструментальные фрагменты, благодаря чему реализуется непрерывная звуковая и тембровая вариация; к тому же жесты и мимика исполнителя во время исполнения этих длинных песенных сказаний повышают внимание и интерес публики. Поэтому исполнители должны обладать определенными качествами: сильным голосом, четкой дикцией, хорошей памятью, драматическим дарованием.

Во второй части статьи автор подробно останавливается на музыкальном аспекте, трактуя только о классической форме — эпическом речитативе. Это специфическая музыкальная форма, в которой стихи группируются в большие периоды различных размеров, названные Константином Брэилою «эластичными строфами». Этот музыкальный стиль, в прошлом бытовавший, согласно письменным свидетельствам, и в Западной Европе, сохраняется еще в восточно-европейских странах, главным образом, на Балканах и в Украинской ССР. Кажется даже, что генезис и эволюция этого жанра объясняются отчасти непосредственным контактом с этой зоной, что не исключает, однако, сходства с некоторыми песнями из испанского, французского и итальянского фольклора.

Различаются три формы эпического речитатива, которые свободно чередуются, проникая один в другой: *мелодический речитатив, речитатив «ректо-тоно» и речитатив «парлатто»*. Дается анализ характерных черт этих трех форм, их структуры, места, занимаемого в «эластичной строфе», экспрессивной роли, связи с построением стиха и т.д. В соответствии с занимаемым местом и выполняемой функцией различаются три категории речитатива: начальная, мелодическая и финальная.

Автор описывает затем некоторые специфичные для этого жанра стилистические и композиционные приемы. Разнообразие ладовой структуры эпического речитатива (основанное на архаичных тональных системах или на более новых семиступенных, причем преобладают хроматические) объясняет интерес, вызываемый этим жанром.

Широкая архитектоническая форма состоит из инструментального вступления, после которого следуют вокальные отрезки, чередующиеся с инструментальными интерлюдиями, инструментальный финал.

Подчеркивается важная мнемотехническая и экспрессивная роль инструмента, как разнообразие ритмических или ритмо-гармонических сопровождений и дается перечисление некоторых типичных приемов аккомпанемента. В заключение автор подчеркивает, что изучение старинной песни имеет огромное значение как для фольклористов, так и для композиторов, писателей и исполнителей.

CONTRIBUTION TO THE CHANTED FOLK EPOS

The author analyses the chanted folk epos „the ballad" in its entire complexity, surveying the problems connected with its contents, artistic and documentary value, the occasions of manifestation, style of interpretation, area of distribution and the present position of the genre. The article indicates the XVI—XVIII centuries as the epoch of greatest efflorescence describing the natural subsequent transformations caused by the appearance of a number of new factors. The study of the composition of the repertory serves to reveal the taste, preferences and mentality of a collectivity or social category at a certain epoch, as the ballad is performed in the presence of a „public" and only at the latter's request. The professional minstrels, the best interpreters of this genre today — and whose contribution to the preservation, circulation and development of the genre is undeniable — accompany their song with string instruments (violin or violin and cobza (eight-stringed lute), or violin and dulcimer, etc.) whereas the non-professional interpreters accompany their vocal performance with the traditional instruments (pipe or bag-pipe). The author gives a detailed description of the performance of a ballad, in which both the singer and the public play a significant role in the artistic accomplishment of this genre by their intense affective participation. A noteworthy feature is the skill with which the interpreters alternate vocal and instrumental fragments, verses that are sung followed by others that are recited or scanned, ensuring a constant variety of sonority and timbre. The gestures and mimicry of the interpreter are likewise of great importance as they maintain the attention and interest of the audience during the interpretation of these chanted narratives of great dimension. All these call for exceptional qualities in the interpreters: a powerful voice, diction, good memory and dramatic talent.

https://biblioteca-digitala.ro

The second part of the study treats of the musical aspects of the genre, insisting only upon the classical form, the epic recitative, a specific musical pattern in which the verses are grouped in great periods, of varying size, named by Const. Brăiloiu "elastic verses". This musical style — known in the past also in Western Europe — is still preserved in the East especially in the Balkan States and the Ucrainian SSR. The genesis and the evolution of this genre appear to be greatly due to the direct contact with this zone, which however does not exclude its resemblance to certain songs from Spanish, French or Italian folklore.

There are three forms of epic recitative that alternate and mingle freely: the *melodic recitative*, the *recto-tono recitative* and the *parlatto recitative*. The author analyses their essential traits and structure, their position in the "elastic period", their expressive rôle, their correspondence with the structure of the verse, etc. There are three categories of recitatives divided according to their place and function: initial, intermediate and final recitatives. The author next describes some of the stylistic and compositional processes specific to this genre. The great diversity in the modal structure of the epic recitative — based upon archaic tonal or more recent heptatonic, primarily chromatic systems — warrant the interest roused by the study of this genre. The ample architectural form is composed of an instrumental introduction followed by vocal sections, alternating with instrumental interludes, ending with an instrumental finale. The article points out the important mnemo-technic and expressive role of the instrument as well as the diversity of the rhythmical or rhythmic-harmonical accompaniment, ennumerating several types of accompaniment. The author, in her conclusion, underlines the importance of the study of the ballad for students of folklore as well as for composers, writers and interpreters.

https://biblioteca-digitala.ro

CONTRIBUȚII LA STUDIEREA MIJLOACELOR DE COMPOZIȚIE ȘI STIL ÎN FOLCLORUL NOU

MONICA BRĂTULESCU

Folclorul nou a stîrnit de la primele sale manifestări interesul cercetătorilor. Astfel încă din 1949 s-au întreprins deplasări pe teren pentru culegerea și studierea cîntecului nou. De atunci s-au succedat numeroase articole și studii tratînd problema creației noi [1].

Pînă în prezent cercetarea creației noi, s-a îndreptat cu precădere înspre analiza conținutului de idei, a tematicii, a eroilor și a inovațiilor de ordin muzical. Nu s-a stăruit îndeajuns asupra mijloacelor de exprimare [2] specifice cîntecului nou. În acest sens s-au făcut desigur observații pline de interes [3]; în ansamblu însă se poate spune că problema formei artistice în creația nouă a fost tratată fragmentat și sumar.

Forma în artă nu poate exista independent de conținut; analiza formei artistice pune totdeauna în lumină materialul de viață, atitudinea și concepțiile ce-au stat la baza respectivei opere, deci conținutul ei [4]. În opera de artă conținutul și forma alcătuiesc o unitate organică.

« Conținutul în artă este realitatea reflectată de artist în lumina unei anumite concepții, a unor anumite idealuri estetice, iar forma este organizarea interioară, structura operei artistice care se creează cu ajutorul mijloacelor proprii artei respective și care exprimă și consolidează conținutul » [5].

---

[1] Amintim doar cîteva studii și articole: Sabin V. Drăgoi: Noua creație populară. *Muzica*, 1951; C. Bărbulescu: Creația nouă de cîntece populare. *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*, I (1952) nr. 1—4; G. Suliteanu: Viața cîntecului popular din comuna Ieud. *Muzica*, 1952, nr. 8—9; L. Bîrgu: Unele probleme de compoziție și de realizare artistică în creația nouă. *Revista de folclor*, IV (1959) nr. 1—2; M. Pop: Introducere la antologia « Cîntece populare noi ». Editura muzicală, 1959; E. Cernea și V. D. Nicolescu: Pe marginea primei culegeri de cîntece noi din Dobrogea. *Revista de folclor*, IV (1959) nr. 3—4; M. Pop: Introducere la antologia « Flori alese din poezia populară ». E.S.P.L.A., 1960; M. Brătulescu: Contribuții la studierea creației noi de strigături. *Revista de folclor*, VI (1961) nr. 1—2.

[2] Ne referim la text și nu la melodie.

[3] Mihai Pop: Introducere la volumul « Flori alese din poezia populară » ca și articolul L. Bîrgu: Unele probleme de compoziție și de realizare artistică în creația nouă.

[4] Vezi în această problemă Andrei Băleanu: Conținut și formă în artă, contribuție la dezbaterea problemei. Editura Științifică, București, 1959, 183.

[5] Bazele esteticii marxist-leniniste. Editura de stat pentru literatură politică, Moscova, 1960, cap. III, 43.

https://biblioteca-digitala.ro

Studierea procedeelor de compoziție și stil poate aduce o contribuție utilă la determinarea conținutului creației noi.

De bună seamă lucrarea de față nu va epuiza problema formei creației noi. Ne propunem doar să înmănunchem o serie de fapte stilistice semnificative pentru folclorul nou.

* * *

În folclor fenomenele noi apar și se dezvoltă în strînsă legătură cu tezaurul de forme artistice transmise prin tradiție.

Tradiția nu are însă un caracter imuabil și nu poate exercita o influență tiranică asupra creatorilor populari; aceștia sînt exponenții unui anumit moment istoric care determină adoptarea selectivă a tradiției, interpretarea ei în consens cu contemporaneitatea precum și elaborarea unor procedee de compoziție și stil apte a răspunde la noile existențe.

Cercetarea procedeelor de compoziție și stil în folclorul nou, ridică așadar probleme multiple:

a) continuitatea anumitor elemente tradiționale;

b) adaptarea procedeelor stilistice tradiționale conform nevoilor exprimării noului;

c) evitarea unor forme vechi, necorespunzătoare dezvoltării tematicii noi;

d) inovația și integrarea ei în ansamblul folclorului nou.

Printre procedeele tradiționale de compoziție și stil, distingem două categorii:

1. O categorie de procedee, caracteristice unui gen anume, ca de pildă pentru colind prezența refrenului și urării, sau pentru baladă dezvoltarea amplă a unei teme epice, repetarea unor anumite versuri și epitete, frecvența verbului etc. Desigur, genurile nu posedă în aceeași proporție procedee stilistice specifice. Astfel genurile legate de ceremoniale (înmormîntare, obiceiuri de iarnă etc.) sînt mai bogate în formule de stil specifice decît alte genuri cum ar fi cîntecul de exemplu.

2. O a doua categorie — mult mai extinsă — înglobează procedee stilistice, nelegate de un gen anume, metafore, comparații, paralelisme sintactice, formule etc., ce au o întrebuințare generală în folclor.

Creația nouă valorifică elemente din amîndouă categoriile de procedee. Ne propunem să analizăm pe rînd evoluția procedeelor specifice și generale în creația nouă.

În ceea ce privește formele stilistice specifice, folclorul nou recurge la genuri diverse. Astfel, pentru a înfățișa moartea vitejească a trei ostași sovietici, cîntecul nou face apel la procedeele stilistice ale baladei, gen specializat în relatarea faptelor extraordinare și dezvoltarea temelor eroice. Spicuim cîteva versuri: *Ce mai sînge și amar/ A văzut Oltul pe mal/... Dar numai că văd vreo trei/ Ivan, Vania și Serghei/ Se reped ca niște lei/... Și fugeau nemții turbați/ Cum fug lupii alungați/... Spune Oltule de ei/ Că la August douăștrei/ Ivan, Vania și Serghei/ Au căzut ca niște lei/... Au murit cei trei voinici/ Și-i îngropărăm aici/ Și le crescu pe morminte/ Vițe mari și împletite/... Povestește lumii-ntregi/ Cum căzură trei viteji/ Colea jos pe malul tău/ Să ne apere de rău.* (« Pe la August 23 » Cîntece pop. p. 14) [6]. Faptele au o desfășurare dramatică; personajele sînt caracterizate prin acțiune. Ostașii sovietici se *reped* ca leii, nemții *fug* ca lupii. Ca și în baladă, verbul ocupă un

[6] Prescurtare pentru antologia: Cîntece populare noi. Editura muzicală, 1959.

https://biblioteca-digitala.ro

loc important. Compararea soldaților sovietici cu leii revine conform principiului repetiției cunoscut din cîntecul bătrînesc. Ca și eroii baladelor, Ivan, Vania și Serghei sînt de un curaj și de o forță neobișnuită; cei trei ostași se aruncă tumultos în luptă împrăștiind trupele nemțești. Conform tiparului tradițional moartea lor nu se datorează înfrîngerii în luptă dreaptă, ci mișeliei adversarului: *Dar un neamț bătu-l-ar sfîntu/ Și nu l-ar răbda pămîntul/ Sta pitit dup-o răchită/ Și-i ochi pe cîte-și trei/ Ivan, Vania și Serghei.* Imaginea vițelor împletite, simbol al dragostei neîmplinite în baladele pe tema logodnicii nefericiți, ia semnificația unui omagiu adus de natură eroilor sovietici.

Formulele de urare tipice sorcovei au fost reinterpretate în unele cîntece noi: *Sorcova/ Vesela/ Vă urează să vă fie/ Anii toți cu bucurie/ Să aveți belșug în casă/ Să aveți viață luminoasă/ Să crească gospodăria/ Să ne înflorească glia/ Să fiți tari ca piatra/ Și iuți ca săgeata/ Să fiți tari ca fierul/ Și iuți ca oțelul/ Să munciți cu spor/ Vara pe ogor.* (Cîntece pop., p. 56). Schema compozițională, comparațiile și succesiunea lor au rămas aproximativ aceleași ca în genul tradițional. În noua sorcovă însă urarea și-a schimbat caracterul; ea nu se mai adresează unui gospodar anume, ci întregii gospodării colective vizînd bunăstarea generală.

În unele strigături noi au fost valorificate procedeele de compoziție și stil ale blestemului. Desigur, folclorul tradițional cunoaște tipul de strigătură construită prin juxtapunerea unor imprecații. Ca de exemplu acest fragment de strigătură: *Cine desparte doi dragi/ Ducă-i corbii carnea-n fagi/ Oasele pe sub copaci/ Cine desparte doi dulci/ Ducă-i corbii carnea-n nuci/ Oasele pe sub butuci* (Borcoman Maria, Rupea, mg. 1701 p). În climatul moral în care se dezvoltă creația nouă însă, schema blestemului nu mai putea corespunde tipului actual de strigătură de dragoste. Printr-un fenomen de dislocare, elementele împrumutate blestemului de către strigătura tradițională de dragoste sînt valorificate în strigătura pe teme politice: *Cine-o scornit războiul/ Scoate-i-ar ochii cioroiul/ Să-i mănînce carnea cînii/ Iară vulturii plămînii/ Țara noastră să-nflorească/ Numa-n pace să trăiască* (Fl. alese, 761) [7]. Sau: *Vino frate, hai încoace/ Să luptăm noi pentru pace/ Cine dorește război/ Să-l băgăm sub mușuroi/ Pămîntul le-nchidă gura/ Să le stîrpească făptura* (Fl. alese, 762). Ca și în blestem putem remarca succesiunea imprecațiilor, prezența elementelor macabre — ciorile, vulturii, cîinii care mănîncă stîrvuri etc. Formulele de blestem pierd în contextul strigăturii noi, sensul lor vechi. Forța expresivă a procedeelor stilistice ale blestemului e pusă în slujba ilustrării voinței nestrămutate a maselor de a păstra pacea. Ori de cîte ori tema indică acest lucru, cîntecul nou își adaptează elementele stilistice proprii anumitor genuri tradiționale. În ansamblul folclorului nou însă, folosirea elementelor stilistice împrumutate baladei, sorcovei sau blestemului, sînt cazuri sporadice.

Creația nouă manifestă în valorificarea folclorului tradițional o preferință marcată pentru strigătură și cîntec. Faptul e explicabil: spre deosebire de genurile tradiționale caracterizate prin procedee stilistice riguroase și impregnate de un anume conservatorism, strigătura și cîntecul sînt genuri suple, și receptive la noutate. Raportate la genurile legate de ceremoniale spre exemplu, strigătura și cîntecul reprezintă o treaptă de evoluție socială mai ridicată, un punct de vedere relativ modern. În mod firesc, folclorul nou utilizează doar în cazuri izolate genurile ce corespund unor relații sociale arhaice; pentru desfășurarea tematicii de actualitate,

[7] Prescurtare pentru antologia: Flori alese din poezia populară. E.S.P.L.A., 1960.

https://biblioteca-digitala.ro

rigiditatea stilistică e improprie și stînjenitoare. Laxitatea schemei compoziționale, mobilitatea și varietatea formelor strigăturii și cîntecului oferă creației noi mijloacele de exprimare cele mai adecvate. Astfel folclorul nou găsește în formulările simple, directe și spontane ale strigăturii, stilul potrivit exprimării transformărilor revoluționare prin care trece țara noastră. Ca și genul tradițional, strigătura nouă utilizează stilul lapidar, definiția succintă, interpelarea sau afirmația explozivă și spontană. Stilul tradițional al strigăturii nu este preluat însă ca atare, intervin elemente noi. Să comparăm de exemplu strigătura tradițională: *Lumea nu-i a domnilor/ Ci-i a noastră a proștilor* (Fl. alese,626) cu o strigătură recentă: *Spus-am chiaburilor/ Astă lume nu-i a lor! Că-i a proletarilor* (Fl. alese, 742). Schema compozițională a celor două strigături are multe analogii. Amîndouă sînt construite pe o negație și-o afirmație, subiectul gramatical — lumea — e același. În strigătura nouă însă, prin introducerea versului « Spus-am chiaburilor» și a noțiunii de « proletar », accentele de protest social din strigătura tradițională au devenit atitudine politică lucidă; ideea de luptă de clasă apare deslușit.

Ideea politică — schițată ca atitudine sau exprimată ca enunț — ocupă un loc important în economia strigăturii noi. Ideea politică pătrunde chiar și în structura strigăturii de comandă, de nuntă sau de dragoste.

Strigătura tradițională de comandă se limitează de obicei la a da o indicație de pas sau figură și a stimula verva jucătorilor. Ca de exemplu bine cunoscuta strigătură: *Haide roată la-nvîrtit/ Ori te lasă-n prăpădit/ Ori te țipă jocului/ Ori te lasă focului* (Fl. alese, 506). Strigătura nouă de comandă depășește sfera jocului; versul de comandă se păstrează, asociat însă în versurile următoare cu o idee politică: *Frunză verde clopoței/ Trageți hora măi flăcăi/ Trage-ți-o frumos și bine/* **C-am scăpat de ciocoime** (Fl. alese, 741). Sau: *Sus piciorul pîn-la brîu/ Ca la secerat de grîu/ Sus piciorul pînă-n pod/* **C-a dat colectiva rod** (Cîntece pop., p. 69).

Strigătura tradițională de nuntă utilizează ca procedee stilistice dominante enumerarea, comparația și hiperbola; darurile de zestre, frumusețea și calitățile mirilor sînt înfățișate cu de-amănuntul și puse în cea mai bună lumină prin imagini poetice. Sînt numeroase comparațiile tradiționale, extrase din regnul vegetal: *Frumoasă-i mireasa noastră/ Ca o* **floare** *din fereastră* (Fl. alese, 574) sau: *Drag îmi este mirele/ Ca toamna* **strugurele**/ *Dragă-mi este mireasa/ Ca și vara* **frăguța** (Fl. alese, 575). Strigătura nouă de nuntă valorifică comparațiile de acest tip: *Vai drăguța de mireasă/ Ca* **garoafa** *din fereastră/ E frumos și mirele/ Cum e* **trandafirele**/ *Amîndoi perechea/ Ni-s dragi la cîți stăm la masă/ Că-s oameni de omenie/ Fruntași în gospodărie* (Dobre Domnica, Beia, Rupea, mg. 1701 bb). În creația nouă portretul mirilor se îmbogățește prin sublinierea contribuției lor la construirea socialismului. Strigăturile noi, la carul cu haine, lasă pe planul al doilea procedeul enumerării și hiperbolei; expunerea noilor principii etice ocupă un loc important. *Frunză verde trei castane/ Toate nunțile sînt faine/ Da-i frumos caru cu haine/ Vezi dantele lucrături/ Mai auzi la strigături/...* **Mireasa nu-i de gazdă mare/ Ca să lucre cu parale/ Mireasa-i de uom de rînd/ Și și le-o făcut cîntînd/ Că cine e uom de rînd/ Nu mai trăiește oftînd/ Că trăiește și muncește/ Viață bună-ș făurește** (Ana Săracu, Rupea, mg. 1700 II h) sau: *Dragile mele mueri/ Ați ven't s-ascultați strigări?/ La strigări să n-ascultați/ La mireasă vă uitați/* **C-acum toată lumea știe/ Că nu strig de bogăție/ Că azi nu umblă averea/ Făr' dragostea și plăcerea/ Astăzi nu umblă avutul/ Făr' dragostea și plăcutu** (Sîncelean Ioana, Sîncel-Tîrnăveni). În strigăturile noi,

https://biblioteca-digitala.ro

la carul cu haine, accentul cade pe demonstrația de idei, pe combatearea principiilor matrimoniale depășite.

Strigătura tradițională de dragoste prezintă — fragmentar — un material comun cu cîntecul de dragoste. Lirica tradițională semnala, la iubit sau iubită, grația pașilor, desimea sprîncenelor, albeața pielei, în general farmecul fizic. În folclorul nou portretul se constituie pe alte coordonate: *Frunză verde de bujor/ Badea-l meu e pe tractor/ Trage brazdă pe ogor/ Dă pîine pentru popor* (Fl. alese, 749) sau: *Mîndru-i badea pe tractor/ Ca el nu-i nici un fecior* (Cîntece pop., p. 59) sau: *Foaie verde de mohor/Trece Leana pe tractor/... Nu s-a pomenit vro dată/ Pe tractor să meargă-o fată* (Cîntece pop., p. 62) sau: *Fata care-mi place mie/ E membră-n gospodărie/E frumoasă și voinică/Și de lucru nu i-e frică* (Cîntece pop., p. 62). Calitatea de colectivist, capacitatea de a conduce un tractor, rîvna în munca gospodăriei devin elemente importante ale portretului în strigătura și lirica nouă de dragoste.

În creația nouă strigătura și cîntecul nu mai tratează dragostea ca o temă exclusivă. Desigur folclorul nou preia numeroase procedee stilistice tradiționale ilustrative pentru tema dragostei. Ca de exemplu cunoscuta metaforă: **De cînd bădița s-a dus/Negură pe deal s-a pus/Și pe deal și pe vîlcea/Și pe inimioara mea** (Dobre Domnica, Beia, Rupea, mg. 1701 ff) sau, metonimia atît de răspîndită, *Plină-i hora de voinici/***Ochii badei nu-s aici**/*Plină-i hora de feciori/***Nu-s ai badei ochișori** (Dobre Domnica, Beia, Rupea, mg. 1701 gg). Asemenea elemente sînt însă asociate în contextul strigăturilor și cîntecelor noi cu fapte legate de schimbările revoluționare din viața satului: *Că de cînd bade-ai plecat/Avem colectiv în sat* (Dobre Domnica, Beia, Rupea, mg. 1701 ff) sau: *Că de cînd tu ai plecat/Noi avem lumină-n sat/ Și iar verde lămîiță/Avem becuri pe uliță/Și cînd stăm seara-n portiță/Poți să mă privești bădiță* (Dobre Domnica, Beia, Rupea, mg. 1701 dd).

Strigătura și cîntecul de dragoste îndreptate în folclorul tradițional, înspre o poezie de introspecție, de analiză minuțioasă a sentimentelor, tratează în creația nouă iubirea ca un element integrat ansamblului vieții sociale.

Pe alocuri, în lirica tradițională de dragoste, apare reflecția ca o concluzie a experienței expuse de cîntec sau strigătură. Se fac generalizări cu privire la caracterul implacabil al destinului, sau cu referire la chinurile și ponoasele pasiunilor. Folclorul nou abandonează tipul acesta de reflecție și introduce enunțul principiilor noi de viață. Ca de exemplu: *Dar azi lumea s-a schimbat/Colectiva-i om bogat/... Stăpîni sînt cei ce muncesc/Și se iau cari se iubesc* (Ana Săracu, Rupea, mg. 1700 I b). În același timp se poate constata la lirica nouă de dragoste lărgirea considerabilă a spațiului acordat dezvoltării ideilor.

Pentru a putea ilustra în formele cele mai proprii schimbarea de mentalitate și realizările regimului de democrație populară, cîntecul își constituie procedee de compoziție adecvate.

De bunăseamă, anumite scheme tradiționale subzistă: de pildă tipul de cîntec-scrisoare, o formă relativ modernă în folclorul tradițional. Se conservă formulele de introducere *Frunză verde de secară/Du-te carte peste țară/Zboară ca o rîndunea/ Pînă-n sat la mîndra mea* (Fl. alese, 706) ca și formulele de încheiere *Te sărut bade frumos/Și mă iscălesc mai jos* (Fl. alese, 716). Conform stilului tradițional, materialul cîntecelor de acest tip se organizează în mare parte prin juxtapunerea de propoziții principale sau completive — de fapt alăturarea veștilor comunicate prin scrisoare.

https://biblioteca-digitala.ro

Procedeul de compoziție dominant însă, în cîntecul nou, este antiteza.

Anumite cîntece legate sau desprinse din ceremonialul tradițional de nuntă utilizează și ele antiteza; sînt puse față-n față, viața fără de griji a miresii ca fată în casa părintească, cu traiul chinuit de nevastă. De asemenea și-n unele cîntece de înstrăinare și cătănie, apare antiteza realizată prin contrastul între satul natal și viața de suferință printre străini sau la armată.

Cîntecul nou dă însă antitezei o amploare și un sens fără precedent în folclorul tradițional. Antiteza limitată în folclorul tradițional la ilustrarea unor situații anumite se extinde, devine un procedeu de compoziție foarte răspîndit. În folclorul nou opoziția nu se mai referă la categorii anume, ci în general la condiția social-economică a maselor populare. Creația nouă opune trecutului de exploatare, pentru oamenii muncii, viața prosperă în Republica Populară Romînă.

Antiteza se creează în cîntecul nou în diverse moduri. Astfel, unele cîntece noi sînt construite pe principiul autobiografiei antitetice, ce înglobează viața în trecut și prezent a unui individ. Sînt evocate la persoana întîia singular suferințele și umilințele trecutului în contrast cu viața prosperă în regimul de democrație populară. Spicuim cîteva versuri semnificative în acest sens: *Că biata-mi copilărie/Am trăit-o-n slugărie/ Bătut de vînt și de ploi/Văzînd de oi la ciocoi/... Dar acum cînd sînt bătrîn/ Îmi veni și ceasu-ăl bun/Partidul Muncitoresc/Mă-nvață ca să citesc/ Pămîntul cum să-l muncesc/Traiul nou să mi-l trăiesc* (Fl. alese, 670).

La anumite cîntece, biografia se desfășoară într-o formă dramatică, prin dialog; personajele — greu încercate de vechea orînduire — își comunică reciproc amintirile sumbre stabilind permanent comparația cu prezentul.

O categorie de creații noi — expuse la persoana întîia singular — realizează antiteza sub forma interpelării. Se reamintește unui interlocutor presupus o acțiune sau atitudine tipică pentru vechea mentalitate: *Foaie verde bob năut/Măi bădiță de demult/ Tu pe min'cînd m-ai știut/Căutai boi și avere/Nu mîndruță pe plăcere* (Ana Săracu, Rupea, mg. 1700 I b). În încheiere sînt înfățișate relațiile bazate în societatea socialistă pe principii etice noi.

Alte cîntece noi raportează opoziția trecut-prezent nu la o experiență personală, ci la situația generală a poporului. Spicuim două elemente ale antitezei: *Ah ce rău trăiam odată/Cîn erau chiaburii roată/... Azi avem drepturi și noi/Nu mai robim la ciocoi* (Fl. alese, 676).

Uneori antiteza între trecut și prezent se realizează prin întîlnirea dintre generații. Condițiile de prosperitate în care se dezvoltă tineretul, stîrnesc bătrînilor amintirea dureroasă a trecutului și entuziasmul pentru drepturile cîștigate astăzi de popor: *Nepoțeilor de-acum/Larg deschis li-e al vieții drum/Cîntă, baba, moșul saltă/N-ar mai vrea să moară parcă* (Fl. alese, 689).

În economia noilor cîntece, raportul de desfășurare dintre cele două elemente ale antitezei diferă. Uneori precumpănește elementul trecut; cîntecele de acest tip — constituite de obicei pe principiul biografiei — stăruie în descrierea suferințelor îndurate în vechiul regim. Alteori se menține un echilibru în tratare; cele două elemente ale antitezei sînt dezvoltate într-o măsură aproximativ egală.

O categorie largă de cîntece se preocupă cu precădere de prezent; opoziția cu trecutul se realizează fugar, printr-o menționare succintă, prin sugerare sau aluzie.

https://biblioteca-digitala.ro

Utilizarea pe scară atît de mare a antitezei ca procedeu de compoziție în creația nouă, determină adoptarea unor forme gramaticale adecvate. Astfel se poate remarca frecvența adverbelor de timp, *azi* și *altădată*, precum și a sinonimelor respective: **Azi** *mă simt la largul meu* (Fl. alese, 656), **Azi** *avem de toate* (Fl. alese, 665), **Azi** *cînd judecă poporul* (Fl. alese, 675), **Azi** *avem drepturi și noi* (Fl. alese, 676), **Azi** *în sat avem lumină* (Cîntece pop., p. 25); *Munca noastră* **altădat**/*Era rod pentru bogat* (Fl. alese, 705), *Că* **mai înainte** *vere*/*Te-nsurai pentru avere* (Fl. alese, 730), *Foaie verde bob năut*/*În* **timpurile din trecut**/*Am fost trist și amărît* (Cîntece pop., p. 47) etc. De asemenea e foarte răspîndită negația: **Nu mai muncim** *la ciocoi* (Fl. alese, 682), *Țara noastră astăzi rîde*/**Nu mai este subjugată**/*Și de burghezi speculată* (Fl. alese, 705), *Avem miniere fruntașe*/**Nu mai slujesc** *domnii în casă* (Fl. alese, 758). Aprecierea prezentului se face prin raportare la trecut, prin negarea perpetuării racilelor proprii vechiului regim.

Trecerea de la un pol la celălalt al antitezei, de la înfățișarea trecutului la descrierea cuceririlor regimului de democrație populară, se face adeseori abrupt, printr-o frază-enunț: *Dar azi vremea s-a schimbat* (Cîntece pop., p. 28), *Fraților azi s-a schimbat* (Cîntece pop., p. 41), *Dar azi lumea s-a schimbat* (Borcoman Maria, Rupea, mg. 1700 I b) sau, *Amu nu îi cum o fost* (Fl. alese, 732).

Folclorul nou se dezvoltă ca o poezie militantă. În structura creației noi, cu deosebire în strigătură, pătrunde lozinca și ideea politică. Iată cîteva fragmente semnificative în acest sens: *Foaie verde maghiran*/*M-am legat să intru-un plan*/*Și nu mă voi hodini*/*Pîn-ce nu-l voi depăși* (Fl. alese, 752) sau: *Numai prin gospodărie*/*Veți scăpa de sărăcie* (Fl. alese, 755) sau: *Haideți femei să luptăm*/*Pacea să ne-o apărăm* (Fl. alese, 738) sau: *Mîndru sînt că-n țara mea*/*Sînt stăpîn pe munca mea* (Fl. alese, 725) sau: *La noi în gospodărie*/*Munca este o mîndrie* (Fl. alese, 709). Prezența acestor elemente demonstrează amploarea revoluției culturale, creșterea considerabilă a nivelului politic la sate.

Se conturează în asamblul creației noi un stil declarativ; afirmarea clară, fără echivoc, a unui punct de vedere sau atitudini, devine un procedeu dominant. Comparația, alegoria, metafora — procedee mai puțin explicite și directe — sînt utilizate cu măsură. În schimb se poate constata la cîntecul nou, frecvența enumerărilor și propozițiunilor cauzale. Iată cîteva exemple de enumerări: *Foaie verde ca molidul*/*De cînd a venit Partidul*/... **Pită albă am în casă**/**Bucate bune pe masă**/**Și o casă arătoasă**/**Și-n ea mobilă frumoasă**/**Școală mîndră am durat**/**Palat mare pentru sfat**/**Am făcut și drumuri noi**/*Foaie verde de trifoi*/**Am și car și plug și boi**/... *Foaie verde de mărar*/**Ne-am durat și dispensar**/**Casă de născut, cămin**/**Acum durăm magazin** (Fl. alese, 655) sau: *Foaie verde floare albastră*/**Dragu mi-i Țara Moțească**/**Dealul, muntele și calul**/**Viața nouă, cincinalu**/**Pomii noști cu rod bogat**/**Turmele la pășunat** (Fl. alese, 793). Enumerările acestea minuțioase de fapte nu fac totuși impresia unor înșiruiri obositoare. În creația nouă prin marea acumulare de elemente, enumerarea echivalează, ca efect, hiperbola.

Propozițiunile cauzale însoțesc și completează propozițiunile-enunț: *Noi muncim fără de teamă*/**Că nu muncim de pomană** (Cîntece pop., p. 143), *Din gospodăria noastră*/*Pîine albă avem pe masă*/*Pîine albă* **c-am muncit**/*Pentru-un trai mai fericit* (Fl. alese, 709), *Azi trăim ca niciodată*/*Viață nouă luminată*/**C-am unit ogoarele**/*Ca apa izvoarele* (Cîntece pop., p. 68) sau: *Plîng boierii de s-omoară*/**C-a plecat vodă din țară** (Fl. alese, 676).

https://biblioteca-digitala.ro

Cunoașterea confuză și limitată a universului a fost înlocuită cu un mod de percepere pozitiv și extins. Larga utilizare a frazelor-enunț, a propozițiilor cauzale și a procedeului enumerării, răspunde nevoii — viu resimțită astăzi de către masele populare — de precizie și raport logic.

Dacă am considera însă aplicarea stilului declarativ ca rigidă și exclusivă, ne-am forma despre folclorul nou o imagine falsă și unilaterală. Creația nouă nu putea renunța la forța expresivă a formulelor stilistice tradiționale, la « imagine » în general. Cîntecul nou nu recurge numai la scheme compoziționale și procedee stilistice legate de genuri anume, după cum s-a arătat în prima parte a lucrării, ci și la formulele, metaforele și elementele oferite de arsenalul tradiției în ansamblu. De bună seamă nu mai întîlnim stilul tradițional foarte ornamentat, în care imaginile se succed una după alta. În cîntecul nou, excesul de imagini ar fi stînjenit exprimarea clară a ideilor. De asemenea, dispare din folclorul nou tipul de metaforă realizată printr-o pretinsă confuzie. În folclorul tradițional, cu deosebire în colind, tipul acesta de metaforă cunoaște o mare răspîndire. Ca de ex.: *Mîndru-i cîmpu și-nflorit/ Dar nu-i înflorit cu flori/Că de oi și de păstori* (A.I.F., fg. 1728. Băița, Brad, Hunedoara). Metafora din primul vers e atribuită în versurile următoare unei confuzii. Procedeul îmbină de fapt metafora cu explicarea sensului ei.

Anumite elemente stilistice tradiționale sînt circumscrise sau evitate ca necorespunzătoare tematicii noi; altele sînt preluate sau adaptate conform exigențelor actuale.

Astfel, cîntecele noi debutează cu versurile tradiționale: Frunză verde, Frunzuliță flori de meri, Foaie verde și-o alună, Foicică lată, Foaie verde ca molidul etc.

Paralelismul sintactic, larg utilizat în folclorul tradițional, se regăsește și-n cîntecul nou [8].

Personificarea elementelor naturii, interpelarea lor, sînt procedee tradiționale, preluate de creația nouă. Invocarea codrului se face frecvent: **Codrule,** *cu frunza lată/ Chinuiți am fost odată* (Cîntece pop., p. 42) sau: *Sună* **codrule** *frățîne/ Și te hodinește mîne/ Zi-i din frunza lunguiață/ Dorul nostru, dor de viață* (Fl. alese, 646). Codrul în cîntecul nou e invocat ca martor al suferințelor trecute, dar și ca părtaș al bucuriilor de astăzi. Foloasele colectivizării sînt comunicate Oltului, căruia poetul popular al zilelor noastre i se adresează astfel: **Oltule, Oltuțule,**/ ... *Spune lumii să te-audă/ Să te-audă, și să știe/ Că-i bine-n gospodărie* (Cîntece pop., p. 54). Ca și în folclorul tradițional vîntul e emisarul dorului: *Vino* **vîntule** *și bate/ Să duci dorul meu departe/ Vîntule știi granița/ Acolo e și badea* (Cîntece pop., p. 30). Cucul, legat în folclorul tradițional de ideea de noroc, e folosit în cîntecul nou ca simbol al buneistări și bucuriei aduse de schimbările de lucruri: *Întîi mai bine-ai venit/ Că noi de mult te-am dorit/ Toți oamenii muncitori/ Și toți* **cucii** *călători/ Te-am așteptat cu mult dor* (Cîntece pop., p. 43). Cucul devine un element de amplificare a nerăbdării oamenilor muncii în întîmpinarea zilei de 1 Mai.

Ca și în folclorul tradițional comparațiile își extrag în mare parte substanța din natura înconjurătoare: *Lanțul și căpestele/ Jugurile, hamurile/ Au căzut* **ca poamele** (Fl. alese, 408), *Și-am trăit al vieții iad/* **Ca un spin crescut în gard** (Fl. alese, 674), *Dragu-mi-i cîn văz în casă/ Șapte copilași la masă/ Ei nu bat drumurile/ Pe la toate porțile/... Cu lăcrămioara amară/* **Ca pelinul ăl de vară** (Fl. alese,

[8] Al. I. Amzulescu: Contribuție la cercetarea structurii poetice a liricii populare. *Revista de folclor*, VI (1961) nr. 3—4.

https://biblioteca-digitala.ro

679) sau: *Că-n colectiv la noi/ Lucrează omul* **ca-n roi/ Ca furnica-n mușuroi** (Fl. alese, 726) etc. Exemplele s-ar putea ușor înmulți.

Hiperbola e construită adesea pe principiul — cunoscut din folclorul tradițional — al exclamației, ca de exemplu: *Și țara ca o cunună/ Cunună cu floricele/* **Nu te-nduri să cați la ele!** (Fl. alese, 657). În unele cîntece noi hiperbola atinge nivelul unei înalte realizări artistice: *Cît au plîns ăști ochi bătrîni/ Se umpleau șapte fîntîni/ Cît mi-au mers picioarele/ Călcam doamne soarele/ Cît au trudit aste mîini/ Strîngeam nouă munți de pîini/ Nouă munți, șapte coline/ Dar a fost amar de mine* (Fl. alese, 672).

Metafora se prezintă adesea sub forma apoziției. Obiectul numit, la propriu, e urmat de termenul prin care e metaforizat. Ca de exemplu: **Soare**, *soare, sfinte soare/* **Vatră de foc călătoare** (Fl. alese, 654) sau: *Frunză verde foi de praz/ Seara eu nu mai ard gaz/ Frunză verde și-o sipică/ Am un* **bec o floricică** (Fl. alese, 745).

Tot electrificarea inspiră metafora atît de reușită: *Foaie verde de gutui/ Tare-i forța omului/...* **Steaua-n sticlă o-nvelește/ Și-o coboară în fereastră/ S-aurească tinda noastră** (Fl. alese, 708).

În procedeele stilistice tradiționale, intervin modificări, apar forme noi. Astfel se desenează tipul metaforei simbolice. *Spune, spune, tu/ Cum trăim acum/ Și cum am scăpat/* **De crîncen oftat** (Fl. alese, 665) sau în același cîntec: *Fost-a* **noapte grea**/ *Peste țara mea.* « Crîncen oftat » și « Noapte grea » sînt metafore ce simbolizează anii de suferință îndurați de popor. De același tip sînt și metaforele « Vîntul », « Lumina » și « Tina » din versurile următoare: *Bate* **vîntule** *mai tare/ Pîn-ce-oi spulbera răzoare /Să rămîie-o holdă mare/ Pentru lumea muncitoare* (Fl. alese, 702) sau în același cîntec, *Și mai bate* **vînt** *de ghiață/ Pentru-acel ce vrea să-nhațe/ Sporul nostru și* **lumina**/ *Nouă să ne lase* **tina**.

Numeroase efecte stilistice sînt obținute prin asocierea unei noțiuni concrete cu una abstractă. *Și dormeam tot în picioare* / **Învelit cu supărare** (Cîntece pop., p. 42), **Legile nu mă mai dor** / *Dreptatea-i a tuturor* (Cîntece pop., p. 40) sau: *Iar* **cînd gîndul îl despoi/Repezindu-l înapoi** (Cîntece pop., p. 47), **Neaua vremii s-a topit** (Cîntece pop., p. 26), *Și te-***mbrobodeai cu ceața / Ceața sărăciei** *deasă* (Fl. alese, 697). Procedeul acesta stilistic, ca și tipul de metaforă simbolică, sînt desigur inspirate de literatură care prin acțiunea de culturalizare, devine un filon al folclorului nou. Astfel se poate constata pătrunderea în cîntecul nou a rimei și organizării strofice. E de semnalat că alături de tipul sincretic tradițional — text cîntat — apare în folclorul nou și o poezie nelegată de melodie. Asemenea « poezii » sînt recitate cu prilejul concursurilor și festivităților, apar în reviste sau gazete de perete. În societatea socialistă unitatea moral-politică a poporului, care-și făurește o viață nouă, se vădește atît în literatură cît și în folclor. De aceea e firesc ca tematica folclorului nou să nu se deosebească fundamental de cea a literaturii și unele din procedeele stilistice literare să pătrundă în creația nouă [9].

După cum s-a văzut din scurta trecere în revistă a procedeelor stilistice ale cîntecului nou, nu poate fi vorba de fenomene identice. Deși își însușește o serie de procedee literare, creația nouă se dezvoltă în linii mari în strînsă legătură cu tradiția.

[9] Idem.

https://biblioteca-digitala.ro

Analiza lexicului folclorului nou demonstrează pe de-o parte pătrunderea unor termeni desemnînd noţiuni recent însuşite, iar pe de altă parte continuitatea elementelor tradiţionale.

Numeroşi termeni tehnici şi economici pătrund în lexicul cîntecului nou: combainã, normă, plan cincinal, zootehnică, agronomie, televizor, vilă etc. Se încetăţenesc o serie de termeni politico-sociali: proletar, burghez, bancher, speculanţi, patroni, exploatare, frînele puterii, asesori etc. Lexicul se îmbogăţeşte şi prin adoptarea unor termeni cărturăreşti: trist, preţios, fluviu, fericire, a discuta etc.

Încă de pe la sfîrşitul sec. al XIX-lea o dată cu întărirea relaţiilor capitaliste şi cu înlesnirea circulaţiei, neologismele încep să se introducă în folclor. Nu însă în măsura şi cu repeziciunea cu care au pătruns astăzi în cîntecul nou. Acţiunea de culturalizare — şcoala, lecturile, radio-ul şi mişcarea de artişti amatori — îşi arată roadele. Masele mînuiesc corect şi cu uşurinţă acest bagaj de noţiuni noi.

Paralel cu termenii aceştia moderni, în folclorul nou coexistă forme lexicale tradiţionale. De bună seamă nu sînt valorificate formele arhaice ieşite din uz sau de circulaţie restrînsă. Vom regăsi însă forme specifice pentru limba folclorului tradiţional: astfel vocative adresate unui auditor sau martor, de obicei simpatetic, « Măi frăţioare », « Măi frate », (Fl. alese, 709), « Măi frăţie » (Fl. alese, 730), « Hei măi frate leuştene » (Cîntece pop., p. 39); utilizarea substantivelor la singular cu sensul de substantiv colectiv, *Pe la August patruşpatru / Cînd fugea* **neamţu** *turbatu / Alergat şi fugărit / De* **voinic** *din Răsărit* (Fl. alese, 647); forme morfologice noi derivate din substantive, *Corbii să-i* **corbească leşul** (Fl. alese, 405) — verb derivat din substantivul corb — *Cizmă* **încremată**, *Puşcă* **încurelată** (Fl. alese, 665) — adjective derivate din substantivele cremă şi curea.

În unele cîntece noi predomină termenii moderni, în alteţe, formele dialectale, stilul local. În cazurile cele mai fericite, termenul recent însuşit e integrat stilului tradiţional al regiunii respective. Ca de pildă în acest cîntec oşenesc: *Păcurar la oi eram / Brînză nu mîncam şohan* [10] */ ... Azi mi-i drag a fîşcîi* [11] */ Pe sub poala Măgurii / Turma* **zootehnicii** (Fl. alese, 677). Noţiunea de zootehnică, alăturată formelor dialectale, capătă un relief deosebit.

Cele cîteva fapte de stil semnalate în acest articol demonstrează că folosirea procedeelor artistice e determinată de conţinut; preluarea şi adaptarea anumitor forme tradiţionale decurge din « logica dezvoltării temei » [12], iar constituirea unor mijloace de expresie noi corespunde schimbărilor revoluţionare intervenite în realitatea înconjurătoare.

Creaţia nouă continuă şi îmbogăţeşte formele stilistice tradiţionale dezvoltîndu-se ca o poezie militantă.

К ИЗУЧЕНИЮ КОМПОЗИЦИОННЫХ И СТИЛИСТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ В НОВОМ ФОЛЬКЛОРЕ

В фольклоре новые стилистические приемы возникают и развиваются в тесной связи с традицией. Традиция не имеет незыблемого характера и не может оказывать тиранического влияния на народных творцов; последние являются выразителями какого-то исторического

[10] niciodată.

[11] a şuiera, a fluiera.

[12] Andrei Băleanu: Conţinut şi formă în artă, contribuţie la dezbaterea problemei. Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1959, 146.

https://biblioteca-digitala.ro

момента, который определяет отборочное восприятие традиционного произведения и его созвучного современности исполнения, а также выработку новых композиционных приемов и нового стиля.

Итак, автор статьи ставит себе целью проследить следующее:

а) непрерывность определенных традиционных форм;

б) приспособление традиционных стилистических приемов к необходимости выражения нового;

в) отказ от старых форм, не соответствующих новой тематике;

г) новаторство и его интеграция в совокупность нового фольклора.

В традиционных приемах композиции и стилистики автор различает две категории: одну, характерную для какого-нибудь определенного жанра (как, например, для коляд — наличие пришева и пожелания) и вторую — гораздо более распространенную, — включающую общеупотребительные в фольклоре стилистические приемы.

В использовании традиционных жанров и специфических для них приемов новый фольклор оказывает явное предпочтение выкрику и песне.

Объясняется это очень просто: в отличие от традиционных жанров, для которых характерны строгие стилистические приемы, исполненные определенного консерватизма, выкрик и песня — это гибкие, восприимчивые к новому жанры. Так новый выкрик перенимает традиционный тип краткой характеристики и броского обращения; композиционная схема песни-письма встречается и в новой песне; некоторые сравнения, гиперболы и традиционные формулы продолжают существовать, другие же отставляются, как анахроничные (имеется в виду чрезвычайно орнаментированный традиционный стиль или тип метафоры, получающийся в результате мнимой путаницы).

В качестве многозначительного факта для совершенного на селе культурного скачка можно констатировать, что в новом творчестве большое место отводится развитию идей. Автор отмечает возникновение декларативного стиля, состоящего из фраз-изложений, причинных предложений и перечислений.

Антитеза между прошлым и будущим, устанавливаемая в различных пропорциях и различными способами, становится доминирующим приемом композиции. Это обусловливает применение адекватных грамматических форм; так, можно заметить частое употребление деепричастий времени: *ныне и когда-то*, а также отрицания (оценка настоящего дается через постоянную отрицательную оценку недостатков, свойственных старому режиму). Автор обращает также внимание на некоторые стилистические эффекты, получаемые путем ассоциации конкретного и абстрактного понятий, а также на тип символической метафоры.

Со стилистической точки зрения сочетание традиционных элементов с недавно выработанными приемами дает очень хорошие результаты.

Новое творчество идет вперед и обогащает традиционные стилистические средства, развиваясь как боевая поэзия.

CONTRIBUTIONS TO THE STUDY OF COMPOSITIONAL MEANS AND STYLE IN CONTEMPORARY FOLKLORE

New stylistic processes in folklore appear and develop in close relationship with tradition Tradition is however not immutable in character, nor must it bear a tyrannical influence upon the folk creators. The latter are the exponents of a given historical moment which determines a selective adoption of tradition and an interpretation consistent with our times, allowing for the elaboration of novel processes in both composition and style.

The author proposes to review in his article:

a) the continuity of certain traditional patterns,

b) the adaptation of traditioral stylistic processes to the need of expressing novel conceptions,

c) the avoidance of old patterns inconsistent with contemporaneous themes,

d) innovation and its integration in contemporary folklore.

The author divides the traditional processes of composition and style into two categories: processes characteristic of a certain genre (e.g. the presence of a refrain and orations in carols) and — a far more extensive category — the stylistic processes of general application in folklore.

https://biblioteca-digitala.ro

In the utilization and promotion of traditional genres and their specific processes, modern folklore shows a marked preference for cries and songs. The phenomenon is perfectly explicable: unlike the traditional genres, characterised by strict stylistic processes, imbued with a certain degree of conservatism, the cries and songs are a supple genre receptive to novel ideas. The new form of cries adopt the traditional type of brief definitions and explosive interpellations; the compositional pattern of letter-song is again encountered among the new types of song; numerous hyperbolical comparisons and traditional formulae are preserved, whilst others are abandoned as anachronic (such as the highly ornate traditional style).

A significant feature in the new creations, reflecting the cultural advancement of the village population, is the considerable extension of ideological themes. The author underlines the apparition of a "declarative style" consisting of statements, causal phrases and ennumerations.

A dominant compositional pattern is the contrasting, in varying degrees and forms, of the past and the future. This has determined the adoption of certain corresponding grammatical forms: such as the frequent occurence of the adverbs of time, *now* and *before*, as well as the use of negations (the appraisal of the present is brought out by the refusal of perpetuating the evils of the old regime). The author further illustrates certain stylistic effects obtained by associating concrete and abstract notions and comments on a type of symbolic metaphor.

The author considers the welding of the traditional elements with the newly-elaborated processes as a valuable realisation. The new type of folklore is perpetuating and enriching the traditional stylistic means of expression.

https://biblioteca-digitala.ro

ELEMENTE DE CREAȚIE POPULARĂ ÎN CVARTETUL NR. 1 ÎN DO MAJOR (ÎNCHINAT PĂCII) DE ION DUMITRESCU *

NICOLAE COMAN

La baza creării și dezvoltării muzicii romînești — începînd din a doua jumătate a veacului trecut — a stat orientarea către valorificarea bogăției artistice a creației muzicale populare.

Privirea retrospectivă asupra realizărilor obținute de-a lungul unui secol de evoluție ne permite să afirmăm că inspirația din folclor nu a uniformizat stilurile diferiților compozitori, ci — dimpotrivă — a constituit o premisă a originalității lor. Marea diversitate a folclorului oferă din plin posibilitatea desfășurării procesului complex de selecție, sinteză, asimilare și transfigurare a elementelor populare, potrivit personalității fiecărui creator.

Studierea celor patru sisteme ritmice existente în muzica noastră populară: parlando-rubato, giusto silabic, divizionar și aksak duce la concluzia că acestea « par să epuizeze, cel puțin în germene, posibilitățile de invenție ritmică ale omului » [1].

Posibilitățile de exploatare a resurselor modale ale muzicii populare sînt departe de a fi secătuite. Legile armoniei modale se cristalizează treptat. Un important pas înainte s-ar realiza prin alcătuirea unui tratat care să sintetizeze eforturile și experiențele creatoare de pînă acum în acest domeniu. Așteptăm acest lucru în primul rînd de la acei compozitori care au studiat și folosit cu virtuozitate, în operele lor, atît resursele interne ale modurilor populare cît și posibilitățile lor de cromatizare.

Nu ne putem permite în succinta expunere de față o analiză propriu-zisă a modului în care s-a impus necesitatea inspirației din folclor și a evoluției istorice a problemei, ci ne vom mărgini doar la indicarea cîtorva repere.

Este cunoscut faptul că, în prima jumătate a sec. XIX, problema promovării unor compozitori autohtoni a luat amploare, ca o reacție împotriva pătrunderii excesive a muzicii orientale în țara noastră. În 1846 primul nostru muzicolog Nicolae Filimon scria: « De la dobîndirea de artiști romîni depinde în mare parte realizarea visului nostru de aur, gonirea muzicii turcești din societatea noastră » [2]. Prima

---

* Lucrarea de față a fost prezentată la Sesiunea tinerilor folcloriști, organizată de Institutul de folclor din București, între 13—15 noembrie, 1961.

[1] Ștefan Niculescu: Importanța ritmului în structura melodiei și în stabilirea unei tipologii a creației muzicale romînești. *Muzica*, 9 (1959) nr. 6: 24.

[2] Cf. Maria Ana Musicescu: Începuturile concertelor simfonice la București. *Muzica*, 4 (1954) nr. 1: 27.

https://biblioteca-digitala.ro

tendință a pionierilor componisticii romînești a fost de a nota (desigur cu aproximație) o serie de cîntece populare și a alcătui mici potpuriuri. Printre primele concerte în care găsim menționată prezentarea unei asemenea lucrări este cel din 14 aprilie 1860, cînd s-a executat de către orchestră un « potpuri din melodii naționale format cu tot caracterul național» de Al. Berdescu. Se pare însă că despre o armonizare modală propriu-zisă putem vorbi abia de la cele 12 « melodii naționale» ale lui Gavriil Musicescu apărute în anul 1889.

O vreme, s-a manifestat tendința de a grefa pe cîntecul modal popular cîteva din cuceririle armoniei occidentale. Ca exemple pot servi o serie de creații ale lui Stephănescu, Mureșanu, Caudella ș. a. Principiul lor de armonizare a fost desigur depășit de evoluția ulterioară a muzicii noastre, dar, din punct de vedere istoric, fenomenul poate fi socotit ca pozitiv avînd în vedere greutățile inerente primelor experimente într-un domeniu atît de complex.

O seamă de compozitori, ca D. G. Kiriac, G. Cucu, S. V. Drăgoi ș. a., au ținut seama în armonizările lor corale de specificul muzicii populare, aducînd un aport însemnat la dezvoltarea conceptului armonic modal.

Exemplul oferit de creația enesciană în ce privește inspirația din folclor a deschis compozitorilor orizonturi noi. George Enescu a trecut de la armonizarea și prelucrarea citatului folcloric, la inventarea de teme în spirit popular și apoi la crearea, pe baza filtrării și asimilării intonațiilor populare, a unui limbaj personal. Experiența unei îndelungate activități creatoare, îmbinată în chip organic cu adîncirea problemei specificului artei noastre populare, s-a concretizat în concepția enesciană despre creația cultă paralelă cu muzica populară, dar prin mijloace absolut personale. Enescu afirma că «fiecare compozitor trebuie să se inspire prin propriile lui mijloace» iar « prelucrarea folclorului trebuie făcută atît de dibaci încît această dibăcie să nu apară... Să te inspiri numai de la folclor dar să-l lași în pace». Cercetarea științifică a modului în care formulele melodice tradiționale sînt folosite de către însuși creatorul popular a adus un argument prețios tezei enesciene, combătînd concepția învechită după care a compune muzică în formă națională înseamnă a te ține strict de litera cîntecului popular [3].

În legătură cu sonata a III-a pentru vioară și pian Enescu spunea: « În ultima mea sonată pentru vioară întrevăd o dezvoltare posibilă în viitor: a cînta în caracterul popular fără aservirea la motiv ». De reținut că Enescu folosea termenul « caracter » și nu « stil » popular, accentuînd asupra necesității asimilării și nu imitării folclorului în creația cultă.

Dacă la început cîntecul popular a fost prelucrat mai mult pentru formații corale sau sub forma de miniaturi pentru pian, urmînd pilda lui George Enescu compozitorii au abordat cele mai variate și ample genuri muzicale.

Contactul strîns cu arta populară și adîncirea problemelor specificului ei de către artiștii grupați — între cele două războaie mondiale — în jurul « Societății compozitorilor romîni », a făcut ca anumite influențe de natură impresionistă sau neoromantică, prezente în operele unor compozitori, să se reducă treptat o dată cu reliefarea și cristalizarea specificului național al artei noastre muzicale.

Dezvoltarea muzicii romînești pe linia inspirației din folclor și avîntul deosebit pe care l-a cunoscut acest fenomen în special după 23 August 1944, confirmat de

[3] Vezi și P. Carp: Formulele melodice în cîntecul popular. *Muzica*, 6 (1956) nr. 11: 18.

https://biblioteca-digitala.ro

marele număr de lucrări în care resursele melosului popular sînt folosite cu măiestrie, fac necesară în etapa actuală studierea științifică, prin prisma evoluției istorice, a aspectelor concrete pe care le prezintă căutările creatoare ale compozitorilor. Salutat cu bucurie de tînăra generație de compozitori căreia i se adresează, studiul « Cum am învățat și folosit limba muzicală romînească» al maestrului Sabin V. Drăgoi constituie un prim pas în această direcție. Una din ideile de bază desprinse din această lucrare este necesitatea îmbinării activității creatoare cu cea de « folclorist pătruns de dragoste pentru creația poporului». Putem spune că nu întîmplător prima contribuție științifică, bazată pe citate și cu expunere de principii personale în ce privește tratarea folclorului, aparține unui compozitor care este totodată și folclorist. Care să fie explicația că problema nu a trezit încă așa cum era de așteptat interesul cercetătorilor de specialitate ?

Pînă în prezent se mai întîlnesc în analizele unor muzicologi aprecieri vagi, cu iz romantic, atunci cînd se ivește o problemă de folclor. Pe de altă parte, unii folcloriști se mai îndoiesc încă de utilitatea aportului lor atunci cînd problemele de folclor se îmbină cu cele de creație cultă.

Sperăm că din observațiile făcute reiese clar necesitatea unirii eforturilor specialiștilor din ambele domenii de cercetare. Muzicologia se va îmbogăți astfel prin clarificarea unor probleme esențiale în ce privește sursele de inspirație, aportul personal al creatorului, stil, procedee de creație și perspective oferite de inspirația din muzica populară, iar folcloristica va dezvolta capitolul, insuficient studiat, al influențelor dintre creația populară și cea cultă întrucît această problemă trebuie privită din două direcții: influența creației populare asupra celei culte și — în mai mică măsură dar existentă totuși — influența creației culte asupra celei populare.

Printre compozitorii a căror creație e strîns legată de folclor se numără Mihail Jora, Paul Constantinescu, Ion Dumitrescu ș.a.

Născut în 1913 la Oteșani-Vîlcea, bogat centru de folclor oltenesc, Ion Dumitrescu a avut posibilitatea de a-și însuși de timpuriu graiul muzical popular. Cunoașterea muzicii populare a constituit pentru compozitor o preocupare permanentă atît în timpul studiilor secundare la Rîmnicu Vîlcea și apoi la Conservatorul din București, cît și în perioada cît a activat la Institutul de folclor, condus de profesorul C. Brăiloiu, alături de cîțiva dintre primii noștri cercetători. Totodată, compozitorul a studiat muzica psaltică, ale cărei moduri și intonații străvechi s-au asimilat în limbajul său melodic.

Dacă într-o serie de lucrări, scrise încă pe băncile conservatorului, compozitorul prelucrează unele melodii autentic folclorice, de pildă jocuri de copii (Suita I-a, 1939) sau colinde (Suita II-a, 1940), începînd cu suita a III-a, vîna de melodist a lui Ion Dumitrescu face inutilă urmărirea citatului în operele sale, chiar dacă o serie de melodii par — prin caracterul lor — autentic populare. Prin aceasta Ion Dumitrescu dezvoltă deci linia enesciană, care preconiza realizarea caracterului popular în opera cultă fără aservirea la motiv.

Creația compozitorului cuprinde genuri variate: cîntece pentru voce și pian, coruri a capella, muzică de scenă și film, precum și o serie de lucrări de muzică de cameră și simfonică: cvartetul de coarde, simfonia I-a, preludiul simfonic, simfonietta.

Un cadru mai larg de expunere ne-ar permite să explicăm în ce constă « sinteza inedită pe care compozitorul o află între cîntecul țărănesc, melodica de esență străă-

https://biblioteca-digitala.ro

veche psaltică și cîntecul de masă» [4]. În expunerea de față ne vom limita la examinarea unei singure probleme care ni se pare cea mai importantă și anume influența genurilor folclorului muzical țărănesc, problemă pe care ne propunem să o urmărim într-una din lucrările cele mai reprezentative ale compozitorului, Cvartetul nr. 1 în Do major.

Analiza va cuprinde două aspecte. Pe de o parte, datorită originalității inspirației, care evită citarea de melodii autentic populare și totodată datorită folosirii tehnicii proprii creației culte, va trebui să privim folclorul din punctul de vedere al compozitorului. Pe de altă parte, datorită caracterului popular al operei lui Ion Dumitrescu, dobîndit — s-ar putea spune — ca și în cazul creatorului popular, prin trăirea procesului folcloric și asimilarea în bagajul aperceptiv nu numai a unui fond de melodii precise ci și a unor formule melodice sau ritmice, trăsături de stil și procedee tradiționale de creație, va trebui să analizăm creația lui Ion Dumitrescu din punct de vedere folcloric. Ca o dovadă a afinităților dintre limbajul muzical al compozitorului și cel popular citățm cazul cîntecului « Mărăcinele » scris pentru filmul « În sat la noi » și apoi prelucrat pentru cor, care a fost cules de către cercetătorii P. Carp și G. Sulițeanu de la cîteva informatoare din com. Bătrîni, rn. Teleajen, reg. Ploiești.

* * *

Pătrunzînd în laboratorul de creație al compozitorului, ne propunem analiza problemei inspirației din folclor privită ca un proces organic de asimilare a conținutului precum și a elementelor morfologice, structurale și a procedeelor de improvizație proprii muzicii populare.

Acordăm întîietate analizei **structurii ritmice** a lucrării în primul rînd pentru că, așa cum spunea Bartók, « o melodie fără ritm este de neconceput, în timp ce se poate imagina ritm fără melodie », iar în al doilea rînd pentru că tocmai în acest gen « ritmurile populare pot să fie transcrise corect și dezvoltate în toată bogăția și vigoarea lor »[5] pe cînd în orchestră, pentru a ușura execuția, este necesară uneori simplificarea ritmului.

Prima parte a cvartetului debutează printr-o temă energică în mișcarea «Allegro con brio ».
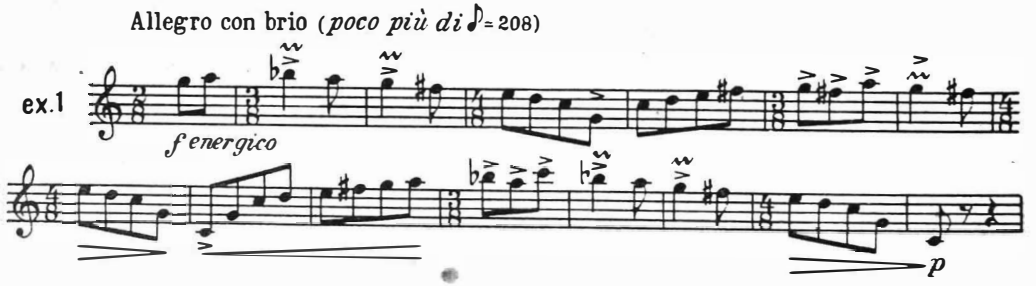
Din punct de vedere ritmic tema prezintă cîteva trăsături tipice pentru *sistemul giusto silabic* al colindelor și cîntecelor:

[4] V. Tomescu: Originalitatea națională în muzică, în lumina realismului socialist. *Muzica*, 9 (1959) nr. 6: 18.

[5] Ion Dumitrescu: Cvartetul de Zeno Vancea. *Muzica*, 4 (1954) nr. 1: 20.

https://biblioteca-digitala.ro

1. Întrebuințarea exclusivă a două durate invariabile: pătrimea și optimea.

2. Alternarea liberă a grupelor ritmice elementare încadrate, în cazul de față, în măsuri de $\frac{2}{8}$, $\frac{3}{8}$ și $\frac{4}{8}$ pentru necesitățile de execuție instrumentală. Aceeași alternare liberă a măsurilor o întîlnim și în temele rondo-ului final.

3. Viteza metronomică indicată de compozitor și anume: ♪ = poco più di 208 pentru tema părții I-a, deci la limita superioară a sistemului giusto silabic și ♪ = 184 în temele părții a IV-a, viteză obișnuită pentru acest sistem cuprins după cum știm între ♪ = 120—208.

Tema părții a III-a a cvartetului — scrisă în formă de scherzo — se apropie din punct de vedere ritmic de brîul bănățean, datorită atît măsurii de $\frac{7}{8}$ cît și vitezei metronomice ♩ = 152 (adică ♪ = 304).

Mai interesantă apare însă *structura schemei polimetrice* $\frac{7}{8}+\frac{7}{8}+\frac{7}{8}+\left[\frac{4}{8}+\frac{4}{8}\right]$ care păstrează de-a lungul întregii secțiuni A a scherzo-ului atît în ideea melodică inițială,
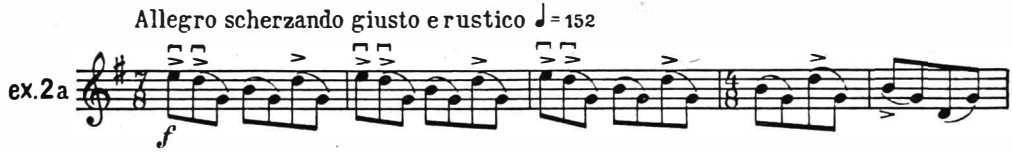
cît și în continuarea ei adusă de violă și violoncel

Cele două măsuri de $\frac{4}{8}$, care apar ca o prelungire a măsurii de $\frac{7}{8}$, constituie un deosebit de pregnant element de variație ritmică, a cărui origine o găsim în colinde. Pentru a demonstra acest lucru vom înlocui măsurile cu litere, notînd cu A măsura de $\frac{7}{8}$ și cu B cele două măsuri de $\frac{4}{8}$. Obținem astfel schema polimetrică A + A + A + B, proprie melodiilor de colind, în care refrenul literar, avînd o lungime diferită de a versului, dă naștere pe plan muzical unei variații ritmice (B).

Folosirea acestei scheme polimetrice în partea a III-a a cvartetului nu trebuie considerată ca o speculație matematică, ci ca fiind inspirată de studiul profund al muzicii populare.

https://biblioteca-digitala.ro

Dăm ca exemplu colindele:

CE MI-Ş BATE VÎNTU LIN [6]

fg. 8331 c
Culeg. *T. Alexandru, E. Comişel*, Buc., 12 III 1940
Tr. *P. Carp*

Com. Almaş—Sălişte, rn. Ilia, reg. Hunedoara
Inf. *Traian Maduşa*, 21 ani, *Trandafir Bogari*, 19 ani

ex.3
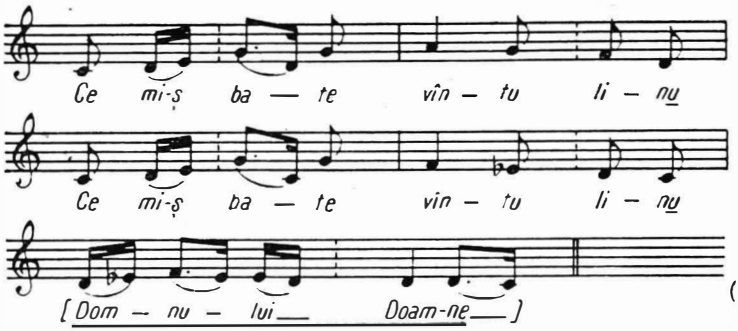
SCOALĂ GAZDĂ NU DORMI

fg. 1143 b
Tr. *P. Carp*

Com. Drăguş, rn. Făgăraş, reg. Braşov
Inf. *Nicolae Căldărari*, 18 ani, *Zoltan Căldărariu*, 32 ani

ex.4
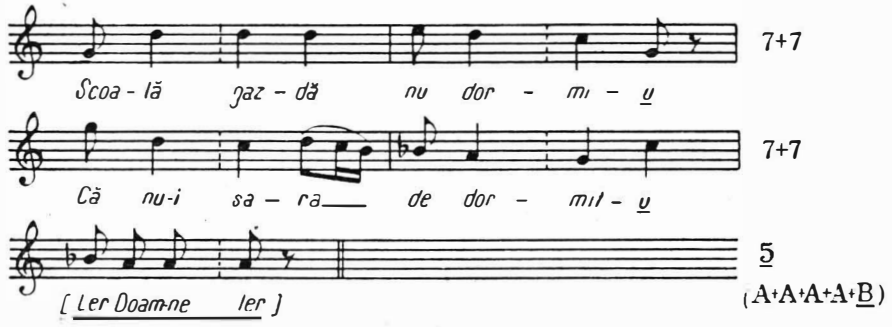
INTREABĂ ŞI-NTREABĂ DUMNEZEU

fg. 7696 b
Culeg. *I. Cocişiu*, 21 VII 1936
Tr. *N. Coman*

Com. Vaida Recea, rn. Făgăraş, reg. Braşov
Inf. *Constantin Lungoci*, 38 ani

ex.5
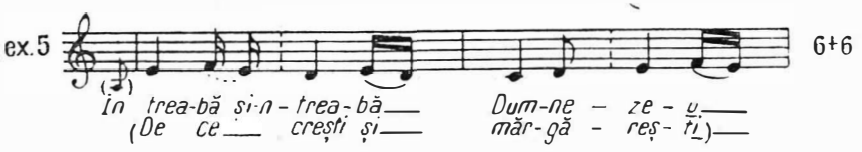
[6] În manuscrisele originale barele pline şi punctate sînt puse diferit de la o transcriere la alta. Pentru publicare, ne-am propus un criteriu unitar care să scoată totodată în evidenţă schemele metrice pe care le analizăm.

https://biblioteca-digitala.ro

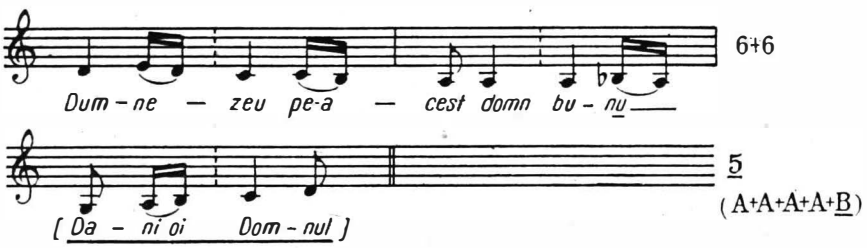

JOS ÎN PRUNDU MĂRII DALBE

fg. 736 a
Culeg. *C. Brăiloiu*, Buc., 16 XII 1934
Tr. *C. Brăiloiu*

Com. Gîrbova de Sus, rn. Aiud, reg. Cluj
Inf. *Veronica Cotoară*, 34 ani

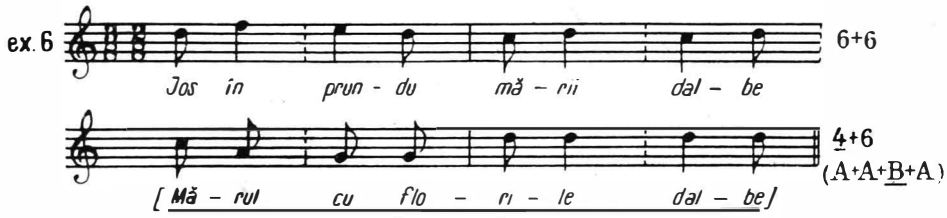

Iată și un colind din Muscel, în care structura ritmică este A + A + A + B, la fel ca în tema din partea a III-a a cvartetului, cu diferența că B este reprezentat în colind de o singură măsură de $\frac{4}{8}$:

IN VADUL BRĂILEI

disc 1498/I b
Culeg. *T. Alexandru* și *E. Comișel*, 14 III 1943
Tr. *Fl. Comișel*

Com. Dragoslavele, rn. Muscel, reg. Argeș
Inf. *Maria P. Ivan*, 21 ani, *Bucura Băncilescu*, 27 ani, *Elena Popa*, 19 ani, *Elena Mircea*, 19 ani
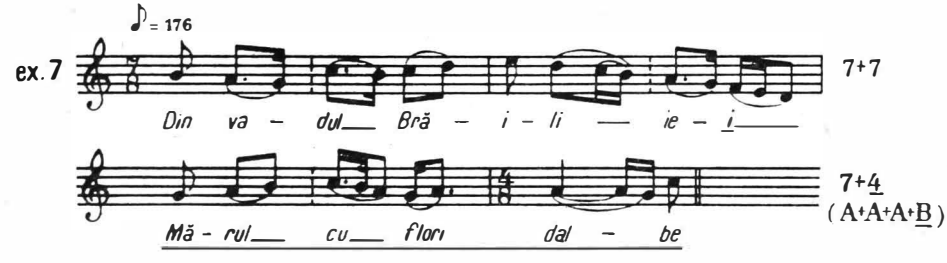
Din exemplele alese în urma cercetării fondului de transcrieri al arhivei Institutului de folclor, reiese că formula polimetrică A + A + A + B nu este rigidă, ci

https://biblioteca-digitala.ro

apare adesea schimbată și îmbogățită. În exemplele 6 și 7 elementul A se repetă de trei ori, iar refrenul este compus din A + B. În celelalte exemple citate (ex. 3, 4, 5) elementul A se repetă de patru ori, iar elementul B corespunde refrenului. Interesul acestei scheme polimetrice constă în faptul că elementele A și B sînt formule ritmice complexe (rezultînd din combinarea regulată sau neregulată a formulelor ritmice elementare). În același timp schema A + A + A + B poate să apară în structura unei melodii de colind în întregime, dar și în cadrul mai restrîns al refrenului (ex. refrenul nonasilabic al colindelor din Hunedoara, cu structura 2 + 2 + 2 + 3).

Considerăm că, prin aprofundarea metricii și ritmicii colindelor, compozitorii vor descoperi noi izvoare de îmbogățire a ritmului cu combinațiile cele mai complexe, în special în mișcările repezi, cum sînt scherzo-ul și rondo-ul.

Ca procedeu de creație cultă remarcăm, în secțiunea b din A-ul scherzo-ului, *suprapunerea*, peste un ritm binar, a schemei ritmice 3+2+2 (rezultată din prelungirea ultimului timp al motivului scris inițial în $\frac{7}{8}$) care este realizată astfel:

ex. 8

Cazul de față, fără a fi altceva decît un rudiment de poliritmie, ne sugerează totuși posibilitățile practic inepuizabile pe care le-ar oferi poliritmia realizată pe baza resurselor ritmice ale muzicii populare. Că acest lucru nu este străin de spiritul muzicii populare o demonstrează între multe altele și următorul colind din Hunedoara, în care remarcăm poliritmia — rezultată din suprapunerea originală a măsurii de $\frac{2}{4}$ (ritmul melodiei de joc al fluierului) cu măsura de $\frac{5}{8}$ (3+2) a melodiei de colind — și totodată polimetria, care ia naștere din cauză că cele două melodii sînt cîntate și în tempo-uri întrucîtva diferite.

LEUȘORU Ș-O PLECAT

mg. 811 c
Culeg. *E. Comișel* și *O. Birlea*, Buc., 28 VI 1956
Tr. *E. Comișel*

Com. Dobîca, rn. Hunedoara, reg. Hunedoara
Inf. *Zepa Moise* (fluier), *Alic A.*, *Ticula S.*, *Șendroni A*, *Cătese Gh.*, *Preda D.*, *Zepa Ov.*

ex. 9
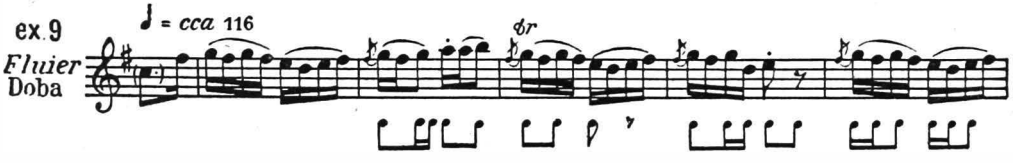
https://biblioteca-digitala.ro
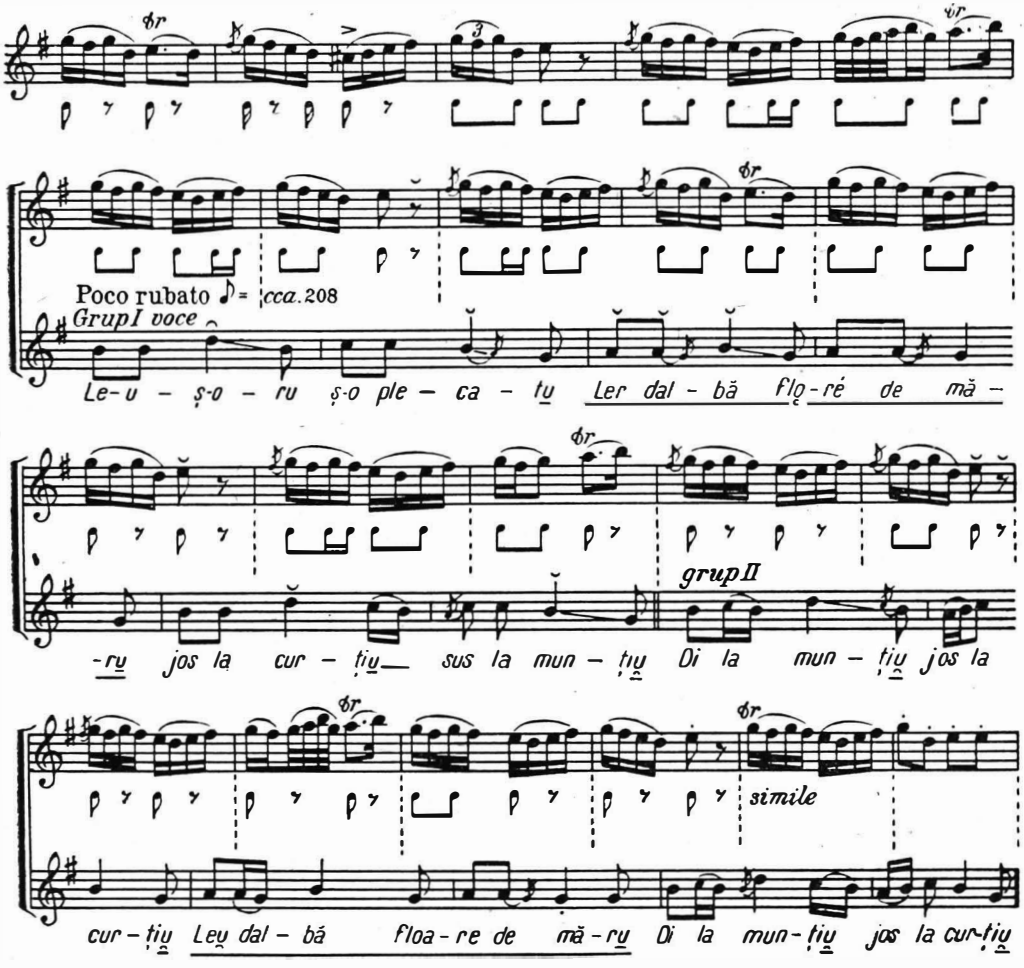
Subliniem de asemenea că în jocul popular întîlnim în mod frecvent fenomenul poliritmiei constînd în suprapunerea unor ritmuri diferite ale melodiei de joc, strigăturilor și pașilor. Putem cita în acest sens numeroase exemple din Ținutul Pădureni (Hunedoara), Oaș și Maramureș.

Deși încadrată în măsură, tema andantelui prezintă din punct de vedere ritmic o serie de asemănări cu *sistemul parlando rubato.* Cum realizează Ion Dumitrescu acest lucru?

În primul rînd accentele periodice sînt estompate prin procedeul legato-ului peste bara de măsură în felul următor:

ex.10

În acest mod, accentele periodice sînt înlocuite cu accentele expresive, ca în parlando rubato. De asemenea prin acest procedeu se creează impresia de coroane

https://biblioteca-digitala.ro

specifice sistemului. Cadențele sînt făcute pe note lungi cu indicația ff > pp, procedeu folosit în stilul vocal.

Precipitarea sau prelungirea valorilor caracteristică pentru parlando rubato este realizată prin trei procedee:

1. prin indicarea semnelor de accelerare sau rărire în pasajele de repetare a unei formule ritmico-melodice : ex.11

2. prin micșorarea succesivă a valorilor formulei ritmico-melodice care se repetă:

ex.12

3. prin combinarea ambelor procedee:

ex.13

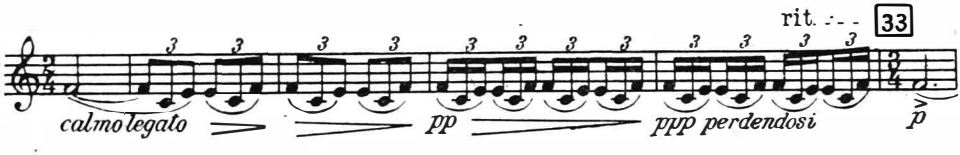

Procedeele sînt cunoscute și din ritmica semnalelor păstorești cîntate din bucium, în care aceeași formulă extrem de simplă este variată prin dinamizare; mai frecvent le întîlnim însă în cadrul sistemului parlando rubato, în special în doină (atît vocală cît și instrumentală). Știm că în acest gen, «formula inițială este alcătuită din alternarea regulată (sau nu) a două trepte alăturate (mai rar depărtate, 5—3) ornamentate sau nu (6—5, 5—4)» [7]. De asemenea, în formula finală repetarea unei formule de 2,3, 4 sunete cu accelerare și rărire este caracteristică mai ales în cazul formulei finale duble, aceasta fiind anterioară în structura rîndului melodic recitativului recto tono pe tr. 1 (rar pe tr. 2) [8]. Ambitusul formulei care se repetă poate fi de secundă, terță, cvartă și chiar cvintă după cum arată exemplele următoare:

ex.14

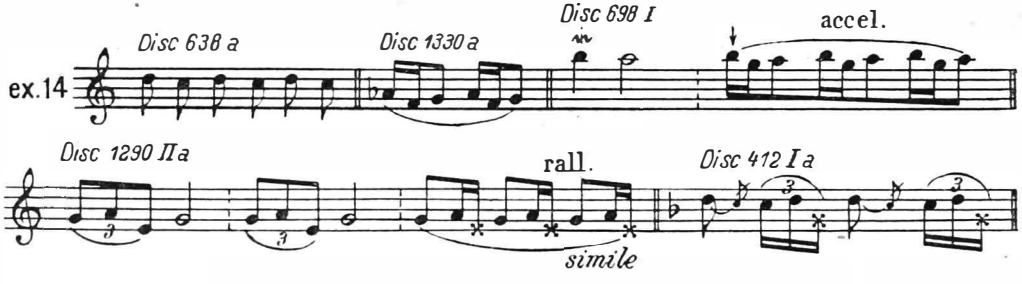

[7] E. Comișel: Preliminarii la studiul științific al doinei. *Revista de folclor*, 4 (1959) nr. 1—2: 157.

[8] Idem.

https://biblioteca-digitala.ro

Deducem din analiza acestor exemple că unul și același procedeu de creație evoluează și se amplifică în folclor potrivit necesităților expresive și personalității fiecărui interpret. Extinderea, în muzica cultă, a procedeelor de creație întîlnite în folclor este deci o tendință pozitivă ce pornește de la însuși spiritul în care creează poporul. Această idee va necesita desigur o cercetare mai amănunțită și documentată, constituind un interesant obiect de studiu.

Ocolind șablonul care ar fi rezultat din folosirea mecanică a formulelor ritmice populare, preluarea acestora a fost făcută de către compozitor în mod creator.

În prima parte găsim de pildă folosit din plin ritmul care apare ca o retrogradație a ritmului atît de pregnant specific al jocului « Ca la Breaza »: 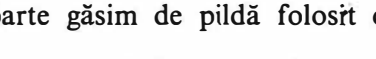

Putem afirma că *inversarea formulelor ritmice* specifice este o nouă posibilitate pentru exploatarea ritmurilor populare în muzica cultă. Că acest lucru nu este artificial, străin de spiritul folcloric, o dovedesc, de pildă, colindele în care întîlnim adesea așa numitele « ritmuri reflectate în oglindă » de tipul:

ex. 15

Un alt procedeu este *folosirea ostinată a unei formule ritmice*, pe baza căreia a fost construit trio-ul din scherzo:

62 sempre giusto e ben ritmato

ex. 16
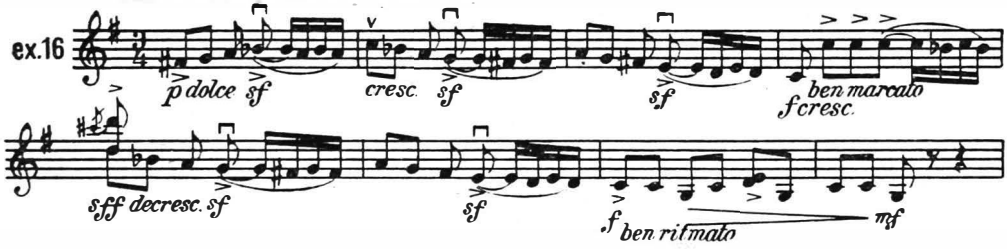
În afară de o serie de jocuri, izoritmia este specifică pentru unele cîntece de stil vechi, cîntece de leagăn, cîntece din repertoriul copiilor, precum și pentru acele colinde izometrice bazate pe di, tri sau tetrapodii.

Ostinato-ul ritmic constituie pentru creația cultă un bun procedeu de realizare a contrastului față de suprafețele cu un ritm complex și continuu variat, așa cum e cazul în partea a III-a a cvartetului.

* * *

Din punct de vedere al legăturii cu melosul popular, materialul tematic al lucrării prezintă o serie de aspecte importante.

https://biblioteca-digitala.ro

1. *Spiritul autentic popular* în care au fost compuse temele. Demonstrația pornind de la analiza expresivității liniei melodice ar fi complicată și ineficace. Domeniul de analizat fiind conținutul emotiv al lucrării, considerăm că ascultarea muzicii spune mai mult decît orice analiză, convingînd pe deplin că nu e deajuns ca inspirația din folclor să se facă numai pe plan tehnic, că dragostea artistului pentru creația populară îmbinată cu pătrunderea conținutului ei de idei și sentimente constituie în acest sens un factor hotărîtor.

2. *Cantabilitatea temelor.*

3. *Asimilarea* în melodica personală a *unor elemente de stil aparținînd celor mai variate genuri* ca: repertoriul păstoresc, cîntecul propriu-zis, cîntecul de leagăn, doina, colindul, jocul etc.

Iată o serie de exemple:

a. Melodica bazată pe cvinte și cvarte precum și pe repetarea unor formule melodice simple, ca la bucium, e filtrată în tema expresivă din secțiunea secundă a andantelui:
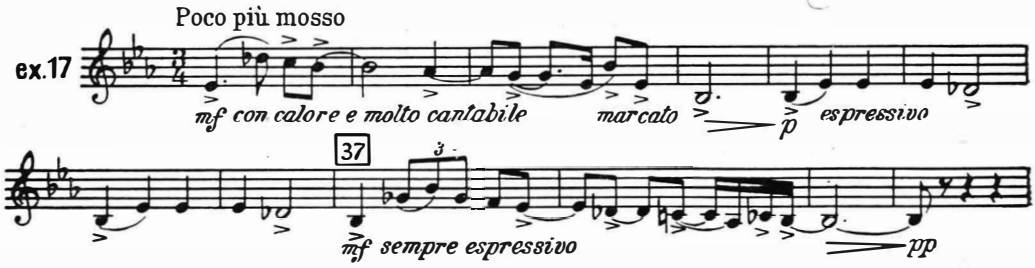
b. Influența cîntecului de leagăn se vădește în tema episodului central din partea a IV-a scrisă în formă de rondo-sonată:
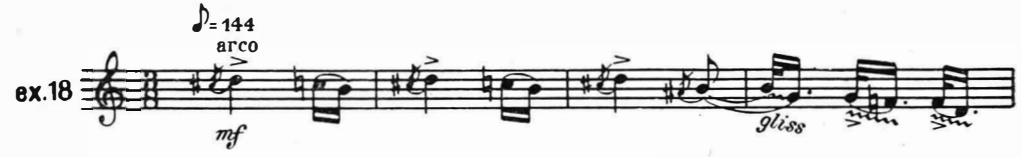
Acest lucru este subliniat de: ritmul ternar, repetarea unei formule simple cu ambitus redus cu profil descendent, glisande care sugerează stilul vocal.

c. Influența cîntecului propriu-zis se oglindește în cantabilitatea întregului material tematic al cvartetului.

d. Elemente ale stilului melodic al doinei se află în tema andantelui pe care l-am analizat din punct de vedere ritmic, vorbind despre folosirea sistemului parlando-rubato. Caracteristică e în special brodarea în jurul cadenței finale și repetarea formulelor melodice simple.

e. Cîteva din trăsăturile melodice specifice cîntecului din cimpoi se reflectă în tema scherzo-ului și anume: ambitus redus, insistența pe formule melodice simple și revenirea stăruitoare pe fundamentala scării,care apare ca o interpretare liberă a revenirilor pe fundamentala carabei caracteristice muzicii de cimpoi, avînd efectul de pedală. (Vom reveni asupra legăturii cu muzica din cimpoi a temei în cadrul analizei elementelor de armonie populară, prezente în lucrare).

https://biblioteca-digitala.ro

4. În materialul tematic al cvartetului compozitorul utilizează cu măiestrie o *mare varietate de scări și moduri* din care menționăm:

a. scara prepentatonică (tema scherzo-ului, ex. 2 a)

b. elemente de scară pentatonică umplută uneori cu cromatism:

c. lidianul folosit în tema andantelui (de remarcat cadența pe treapta a patra — cvarta mărită caracteristică pentru lidian):

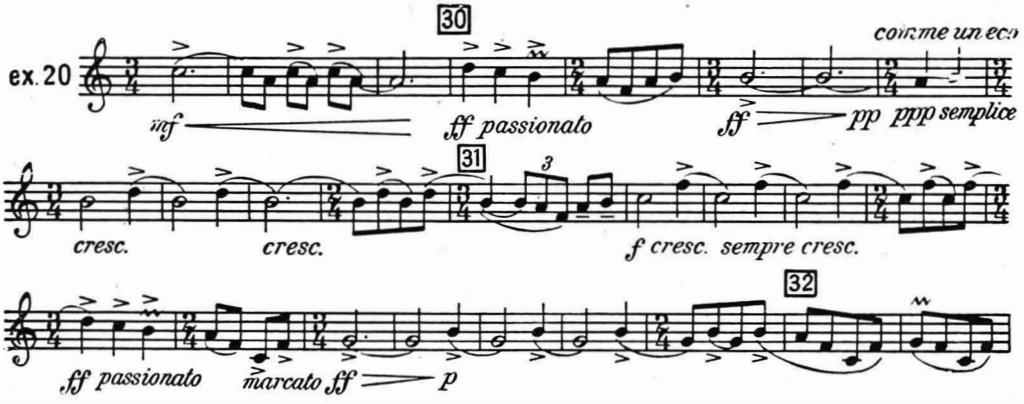

d. între modurile cromatice este utilizat des modul major cu cvartă mărită și septimă mică în care sînt scrise tema principală din partea I-a (ex. 1) și tema trio-ului din scherzo (ex. 16).

Interesant este procesul trecerii unei teme dintr-un mod în altul în tema andantelui (frigic-ionic):
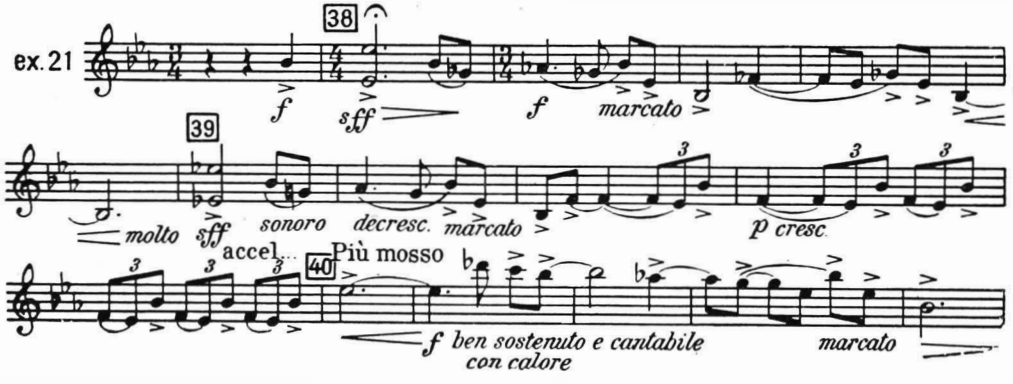
În folclorul nostru întîlnim atît fenomenul transpunerii unui mod pe altă treaptă (cvartă sau cvintă), ca în metabolul pentatonal, ca și trecerea dintr-un mod

https://biblioteca-digitala.ro

în altul cu sau fără schimbarea fundamentalei, ca în cazul modurilor omonime din exemplul citat cum se întîmplă în unele jocuri și cîntece (mai rar în repertoriul de cîntece rituale).

5. Analiza *formulelor melodice* de origine populară în creația cultă nu este lipsită de riscuri, întrucît aceste formule pot avea o circulație generală. Totuși este important în primul rînd — pentru a deduce esența folclorică a inspirației melodice — nu atît *ce* formulă melodică a fost folosită ci *cum* a fost folosită.

În economia acestei expuneri vom analiza o singură formulă melodică și anume:

ex.22 *formulele înrudite:*

Precum se știe, această formulă e caracteristică prin forma cadențială, de pildă, pentru cîntecele care conțin paralelismul major-minor, avînd frecvent o structură pentatonică. Structurarea melodiei pe acordul major în $\frac{6}{4}$ este caracteristică în special pentru Bihor și ținutul Pădureni-Hunedoara.

În tabelul ce urmează, conținînd fragmente din principalele teme ale cvartetului, observăm modul cum formula melodică își poate schimba locul în cadrul fiecărei teme și poate fi folosită cu variații, contribuind la unitatea de stil a melodiilor:

ex. 23
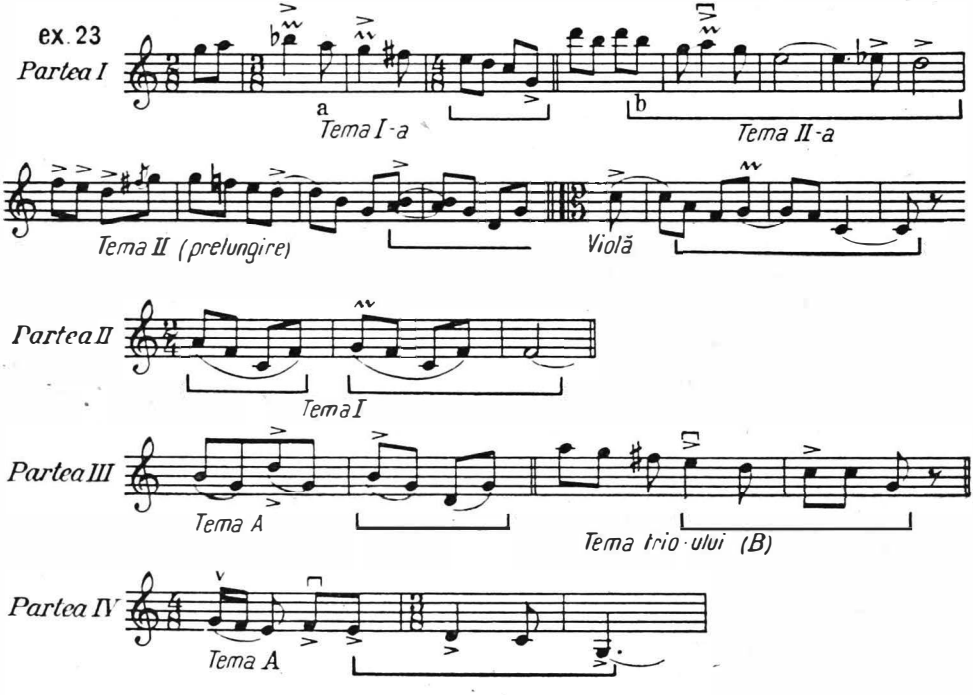
Exemplele alese ilustrează caracterizarea făcută compozitorului în ceea ce privește asimilarea în limbajul aperceptiv a formulelor melodice de largă circulație, trăsătură pe care o găsim și la cei mai talentați creatori populari.

https://biblioteca-digitala.ro

* * *

S-ar părea la prima vedere că **armonia** și **polifonia** populară sînt prea rudimentare pentru a oferi posibilități de inspirație compozitorilor. O cunoaștere mai adîncă a folclorului infirmă această concepție. În cvartet, Ion Dumitrescu caută să dezvăluie prin armonie resursele interne ale modului și posibilitățile de a lega principalii piloni armonici prin cromatisme, în special descendente și cu caracter pasager.

Compozitorul folosește de asemenea unele din cele mai vechi procedee care stau la baza polifoniei populare ca de exemplu: *pedala de cvintă perfectă.* Așa cum se arată în studiul « Armonie și polifonie în cîntecul popular romînesc» de Tiberiu Alexandru, « intervalul armonic de cvintă perfectă al cimpoiului cu caraba dublă este cea mai veche armonie a muzicii noastre populare »[9]. Acest procedeu este folosit de compozitor în armonizarea temei principale a scherzo-ului:

ex. 24
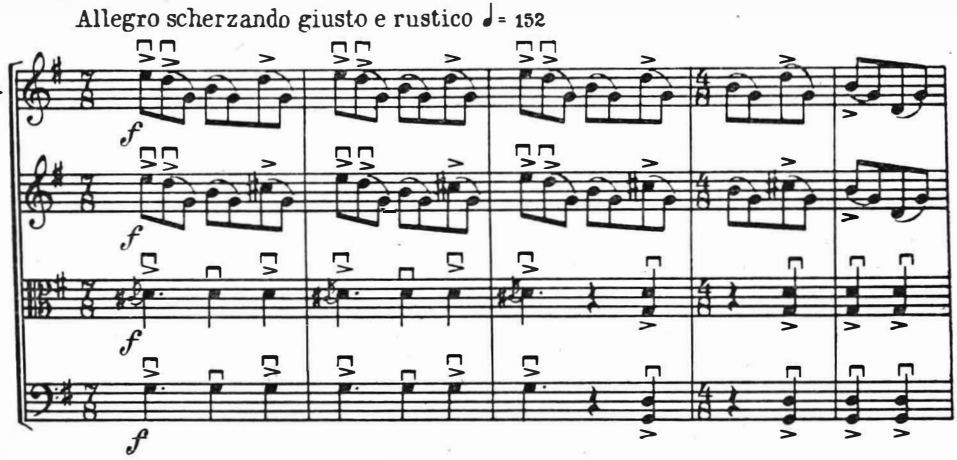
Asemănarea acestei teme cu muzica cimpoiului constă în afara trăsăturilor analizate anterior și în pedala de cvintă care formează fundalul temei (vezi ex. nr. 24). Presupunînd că melodia ar fi cîntată din cimpoi, ambitusul ei ar fi de o sextă (sol-mi) iar cvarta coborîtoare (sol-re) ar corespunde mișcării de cvartă a carabei duble, sunetul superior al acestui interval fiind la distanță de două octave față de bîzoi. De altfel în partitură e prezent și acest amănunt, nota cea mai gravă a armoniei aflîndu-se la interval de două octave față de nota sol din temă.

Mișcarea caracteristică de cvartă — considerată de altfel « cea dintîi mișcare basistică » [10] a muzicii noastre populare — este folosită de compozitor în prima parte, în puntea către tema a doua și în dezvoltare. Exemplu: pag. 10,22,23 din Quartet de coarde Nr. 1 (Do major) pentru 2 viori, violă și violoncel, E.S.P.L.A.

În episodul central al părții a IV -a, compozitorul folosește ca armonie *pedala de două cvinte.* Această pedală este de asemenea de influență populară. Ne referim la procedeele unor contrași care acompaniază adesea melodiile de joc cu ajutorul corzilor libere.

[9] Vezi *Muzica,* IX (1959) nr. 10:24.

[10] T. Alexandru: Instrumentele muzicale ale poporului romîn. E.S.P.L.A., București, 1956, 87.

https://biblioteca-digitala.ro

Studierea amănunțită a îmbinării țîpuriturii oșenești cu partea instrumentală a colindului și bocetului antifonic, a muzicii interpretată de cimpoi, a armoniei tarafurilor, a polifoniei complexe a macedo-romînilor, ar duce fără îndoială la soluții din cele mai interesante pentru armonia și polifonia cultă.

* * *

În încheiere, fără a mai repeta concluziile parțiale din cuprinsul acestei expuneri în ce privește elementele de creație populară prezente în lucrarea analizată, vom insista asupra cîtorva concluzii cu caracter general.

1. Inspirație din folclor înseamnă în primul rînd trăirea și asimilarea folclorului, pătrunderea conținutului muzicii populare fără de care socotim că nu este posibil a compune în caracter popular.

2. Folclorul oferă compozitorilor nu numai un izvor melodic inepuizabil, ci și un bogat bagaj de mijloace componistice. În Cvartetul Nr. 1 în Do major de Ion Dumitrescu, limbajul muzical — evitînd folosirea citatului — se caracterizează printr-o profundă originalitate a cărei esență constă în asimilarea elementelor de structură ale creației populare — precum și prin aplicarea unor procedee de prelucrare a melodiilor care sînt deduse din procedeele de creație populară.

Subliniem importanța analizei detaliate a acestor procedee, lucrarea de față constituind în acest sens numai o contribuție cu caracter preliminar.

3. Depășind stadiul citării melodiilor populare și inspirîndu-se din elementele caracteristice ale stilului creației populare, compozitorii dezvoltă pe un plan superior problema specificului național al muzicii culte.

4. Prin cuprinderea într-o largă perspectivă (în urma studierii temeinice) a trăsăturilor specifice ale genurilor, dialectelor și procedeelor de creație populară, devine posibilă selecția, sinteza și apoi dezvoltarea acestora în creația cultă, potrivit personalității fiecărui compozitor, ca o premisă a originalității creației respective.

5. Marea importanță pe care o prezintă problema inspirației din folclor și bogatul material oferit de creațiile compozitorilor noștri fac necesară, în etapa actuală, studierea științifică a aspectelor concrete pe care le prezintă căutările creatoare ale compozitorilor.

6. Pentru studierea problemelor legate de inspirația din folclor și aprofundarea moștenirii artistice culte romînești ar trebui realizată o colaborare strînsă între compozitori, folcloriști și muzicologi. Concluziile unor asemenea cercetări ar fi de un real folos pentru toate aceste categorii de specialiști.

ЭЛЕМЕНТЫ НАРОДНОГО ТВОРЧЕСТВА В КВАРТЕТЕ № 1 ДО МАЖОР (ПОСВЯЩЕННОМ МИРУ) ИОНА ДУМИТРЕСКУ

В введении к своей статье автор дает краткий ретроспективный обзор развития румынской музыки на протяжении столетия, связывая это с вопросом ориентации на использование художественных богатств народного музыкального творчества. Вывод, напрашивающийся из этого обзора, заключается в том, что богатый фонд творчества румынских композиторов требует на нынешнем этапе тщательнейшего изучения для выяснения ряда важных проблем, касающихся связи между народным и профессиональным творчеством, а также создания труда по ладовой гармонии и научного синтеза индивидуального творческого опыта в области обработки фольклора.

https://biblioteca-digitala.ro

Далее дается в общих чертах представление о творческом пути Иона Думитреску — одного из лучших румынских композиторов, который в результате глубокого знакомства с народным творчеством создал свой собственный мелодический язык и тем самым развил дальше концепцию Энеску о достижении народности произведения без использования фольклорных цитат.

Чтобы научно показать, как осуществляется эта дезидерата, автор избрал одну из самых представительных работ композитора — Квартет № 1 до мажор. Дается анализ приемов ассимиляции ритмических систем, мелодических и стилистических элементов, принадлежащих к самым разнообразным жанрам, использования специфических ладовых систем, мелодических формул и народной гармонии. Демонстрация дается с помощью сравнения фрагментов из произведения с одной или несколькими фольклорными цитатами, показательными для приема, используемого в творческом процессе.

В заключение в статье говорится, что фольклор дает композиторам не только неиссякаемый мелодический источник, но и богатейший запас композиторских средств и что яркая самобытность произведений композитора Иона Думитреску коренится именно в ассимиляции структурных элементов народной музыки и в применении таких приемов обработки мелодии, которые он почерпал в народном творчестве.

ELEMENTS OF FOLK CREATION IN ION DUMITRESCU'S QUARTET No. I in C major (dedicated to peace)

The introduction to this article contains a brief retrospective survey of the development of Rumanian music during the last century, linked with the problem of utilizing and promoting the artistic treasures of folk music. The review of this rich source of creation for Rumanian composers, leads the author to the conclusion that the present stage of development of Rumanian music calls for an exhaustive scientific investigation of the link between folk art and cultured art, as well as the elaboration of a treatise of modal harmony and a scientific synthesis of the individual creative experiments made in the utilization of folklore themes.

The study next portrays, in broad lines, the artistic evolution of Ion Dumitrescu, one of the most representative Rumanian composers, who following a thoroughgoing study of folk creation has achieved an original melodic language of his own, furthering Enescu's conception of creating works folkloric in character without quoting genuine folklore tunes.

As a scientific illustration of this process, the author of the study has selected one of the composer's most typical works, the Quartet No. I in C major. The writer successively analyses the processes of assimilation of the rhythmical systems, the melodic and stylistic elements pertaining to the most diverse genres, the utilisation of specific modal systems, melodic formulae and folk harmony. The demonstration is carried out by comparing fragments from this work with one or several extracts from folklore, relevant in demonstrating the process of creation employed.

In conclusion the author points out that folklore offers the composers not only an inexhaustible melodic source, but also a wealth of compositional means. The profound originality of Ion Dumitrescu's creation resides in the assimilation of the structural elements of folk music and in the application of the processes of elaboration employed in folk musical creations.

https://biblioteca-digitala.ro

NEAGOE BASARAB, MEȘTERUL MANOLE ȘI «VÎNZĂTORII DE UMBRE»

OVIDIU PAPADIMA

Documentatul studiu publicat de curînd de Ion Taloș [1] — și cu deosebire cele 17 variante transilvănene inedite, comunicate integral cu acest prilej, alăturîndu-se unor variante de prin aceleași locuri, date la lumină mai înainte de L. Ghergariu, Ilarion Cocișiu, Cicerone Theodorescu, Gh. Pavelescu ș.a. — favorizează reluarea discuției cu privire la istoria atît de complicată a acestei capodopere a epicii noastre populare.

Împreună cu noile texte, numărul variantelor cunoscute se ridică la 31 și acoperă cea mai mare parte a țării noastre, cu excepția Moldovei centrale și nordice. Frecvența și caracterul aparte al variantelor din nordul și vestul Transilvaniei și în același timp unele însemnate trăsături comune ale tuturor variantelor românești cunoscute indică o vechime respectabilă a acestei balade la noi, o viață și o circulație puternică a ei. Majoritatea variantelor transilvănene — excepție făcînd cele din sudul Transilvaniei, înrîurite de formele muntene ale baladei — nu sînt legate de evenimentul clădirii bisericii de la Curtea de Argeș și multe dintre ele nici nu povestesc despre o mănăstire, ci de zidirea unui pod, a unei cetăți etc. Aceasta îndreptățește ipoteza, consemnată și de Ion Taloș, că baladele românești înfățișînd drama unui meșter zidar, silit de superstiții ancestrale să-și jertfească soția — pentru ca clădirea la care lucra să aibă durabilitate — sînt mult mai vechi decît ctitoria lui Neagoe Basarab. De asemenea, în majoritatea variantelor transilvănene, numele meșterului nu este Manole, — ci Siminic, Petru, Miclăuș sau el rămîne anonim. În consecință, variantele ardelene nu pot fi legate de existența reală a meșterilor zidari cu acest nume, atestați prin documente din Țara Românească. Însăși structura artistică a variantelor transilvănene poartă semne de mare vechime. Ele sînt mai aproape de substratul universal de credințe și superstiții în legătură cu jertfa omenească cerută pentru trăinicia unei clădiri. Unele dintre ele cuprind chiar în începutul lor formularea drastică a credinței străvechi în necesitatea sacrificiului uman: «*Podu lor în loc nu sta,/ Cap de omu aștepta*»... (nr. 12, baladă din rn. Năsăud);... «și-o visat unu-ntr-o noapte că numa așè a sta zîdu, dac-or pune cap de om»... (nr. 27, legendă în proză, rn. Bistrița). Varianta nr. 29, (rn. Hațeg), indicată de I. Taloș afirmă imperativul de a «zidi cap de om

[1] Ion T a l o ș: Balada Meșterului Manole și variantele ei transilvănene. *Revista de folclor.* 7 (1961) nr. 1—2: 22—57.

https://biblioteca-digitala.ro

viu»; var. nr. 18, de a zidi «trupușor de om viu»... (rn. Brașov); var. nr. 15 (Crișana), de a zidi «suflet de om»... Nu se accentuează deci de la început drama meșterului, ci se formulează în modul cel mai general necesitatea de a sacrifica o ființă omenească, pentru ca zidirea să poată dura. Cursul acțiunii se limitează la momentele strict necesare împlinirii acestei superstiții: meșterul socotește, mai rar visează, că e necesară zidirea soției care va sosi cea dintîi; e disperat că o vede venind pe nevasta sa; dorește să i se ivească piedici în cale; o zidește el sau o lasă pe seama celorlalți zidari. O trăsătură comună tuturor variantelor nordice comunicate de I. Taloș este faptul că soția e zidită numai după ce zidarii și însuși «meșterul cel mare» au prînzit bucatele aduse de victimă. Nu avem intenția să vedem aici urmele unui ospăț ritual, dintre acelea care însoțeau în trecutul îndepărtat sacrificiile sîngeroase. Dar liniștea sufletească de care dau dovadă meșterii prin acest gest e un semn că ei stăteau cu totul sub puterea superstiției. Credem că acesta e iarăși un indiciu elocvent al apreciabilei vechimi a variantelor respective.

Mai caracteristic decît acest moment este finalul a 13 dintre cele 17 variante prezentate de I. Taloș. În acest final, accentul se deplasează de la tragedia meșterului și a soției sale spre cea a copilului rămas orfan de mamă. Aceste variante se încheie cu imaginea copilului care va fi crescut de natura însăși: ciutele vor veni din munți să-l alăpteze, paltini sau strașina casei îi vor sluji drept leagăn, ploile-l vor scălda. Interesul autorilor anonimi ai acestor variante, pentru soarta copilului, e atît de puternic, încît ai impresia că acesta devine personajul central al tragediei și în consecință și al creației epice. Varianta nr. 16 se termină în stil de cîntec de leagăn «Lui cu mama lui»... iar varianta nr. 13, cu o temă de bocet:

Pruncuțu a suspcina
Ș-a spune cui l-a-ntreba:
Tată am și mamă n-am...

Tot din lumea poetică a bocetului sînt venite imaginile aparte care însoțesc — în variantele 6, 8, 9, 10 și 11 — actul zidirii. Din trupul femeii crește grîu și iarbă. În varianta nr. 12, mama promite că din ochii ei vor crește «doi păltișori», iar din picioarele ei «două legănele».

Toate aceste imagini ne apropie de lumea legendelor în proză ale popoarelor occidentale pe tema jertfei zidirii. S-a afirmat în trecut, în folcloristica noastră, că fondul străvechi și general uman de credințe, în legătură cu jertfa zidirii, s-a ridicat la creația de artă numai în estul și sud-estul Europei. Dar dacă e adevărat că balade apusene pe această temă nu au fost semnalate pînă acum, în schimb au fost ignorate — în discuția originilor acestei balade — alte creații artistice ale popoarelor din apus, și anume legendele în proză. Avem sub ochi un studiu mai vechi despre *Oameni ziditi de vii* [Eingemauerte Menschen] [2]. Trec peste documentarea istorică a persistenței și universalității credințelor despre necesitatea jertfirii unei ființe — om sau animal — la temelia unei clădiri. Încă la jumătatea sec. XIX, cu privire la un pod zidit în orașul Halle și la un pod de cale ferată, tot din Germania, umbla printre oameni svonul că la temeliile lor ar fi fost zidit cîte un copil. Această superstiție este legată la origine de credințele popoarelor antice în divinitățile locale — ale pămîntului și ale apelor— care trebuiau să fie îmbunate

[2] Reinhold Köhler: Aufsätze über Märchen und Volkslieder. Berlin, 1894, 36—47.

https://biblioteca-digitala.ro

pentru tulburările pricinuite de mîna omului, în imperiul lor [3]. Totodată, alături de această credință, ar fi fost făcută încă din vechime, din partea oamenilor de meserie, a zidarilor înșiși, observația că amestecarea mortarului — menit să lege piesele zidirii, pietre sau cărămizi — cu sînge, dădea o mai mare durabilitate. Totuși, rămîne tulburător faptul că — în timp ce numărul creațiilor populare pe această temă este impresionant, mai ales prin variantele lor atît de diverse —documentele istorice sigure cu privire la oameni zidiți sînt extrem de rare, aproape inexistente.

R. Köhler înfățișează o serie de legende germane avînd toate în centrul lor copilul zidit. Ele nu sînt simple « memorabile» — cronici de fapte senzaționale — ci opere de artă literară, construite pe o antiteză violentă: nevinovăția copilului față cu lipsa de inimă a unor părinți avizi de bani. În legenda castelului Harzburg, mama își vinde copilul de un an pentru zidire. Indignată, soția castelanului îi dă o palmă o dată cu suma de bani cerută. Copilului i se dă o pîinișoară, pe care o mănîncă în timp ce era zidit. O dată cu terminarea ei, se așează ultima piatră și se aude ultimul strigăt al copilului. În legenda castelului Vestenberg, zidarul e cel care pălmuiește mama fără inimă, zicîndu-i: « Mai bine ar fi fost dacă ai fi plecat cu copilul la cerșit»... În legenda despre burgul Plesse, o femeie își vinde copilul de trei ani, surdo-mut, — căci o condiție era ca copilul să nu vorbească încă. Cînd trebuia să fie zidit, copilul capătă glas, spunînd: « Sînul mamei a fost mai moale ca o pernă, dar inima mamei mai tare ca o piatră!». În legenda despre Erichsburg, finalul e luminos, dar pe aceeași temă. Învățat în taină de o îngrijitoare a castelului, copilul de un an începe să vorbească chiar cînd era adus spre zidire. El face elogiul iubirii de mamă: « — Ce e mai moale decît o pernă? — Poala mamei. — Ce e mai dulce decît laptele și mierea? — Sînul mamei». Copilul nu mai fu zidit, deoarece vorbea. Într-o variantă despre burgul Stargard, zidarii se înfricoșează cînd pruncul se amestecă în vorba lor despre bunătatea mamei și refuză a-l zidi. Legenda burgului Lichtenstein e construită — la fel ca episodul zidirii în variantele noastre din Muntenia — pe o gradație a strigătelor victimei: « Mamă, te mai văd încă!... Mamă, te mai văd un pic!... Mamă, nu te mai văd de loc!».

În toate aceste legende germane, zidarii au un rol secundar. Jertfa e cerută de cruzii stăpîni feudali. Mult mai apropiată de baladele răsăritene este legenda castelului Henneberg. Aici tragedia copilului se împletește cu a meșterului zidar. Copilul zidit de însuși tatăl său, care îl vînduse în acel scop, strigă cînd lucrul se sfîrșise: « O, tată, cît e de întuneric!». Auzindu-l, zidarul se prăbușește de pe schele. Legenda acestui castel ni se pare a indica o punte de legătură între formele legendare apusene și realizarea temei în țara noastră. În loc de plîngerea mamei cu privire la soarta copilului rămas orfan, avem aici lamentarea copilului zidit. Ca și meșterul Manole, auzind vaietul din zid, meșterul se prăbușește. Într-o legendă despre cetatea Magdenburg, camerista soției împăratului Otto își oferă copilul spre a fi zidit în poarta noilor întărituri ale orașului. După 50 de ani, ea apare ca stafie fără odihnă. Spărgîndu-se nișa în care fusese zidit, copilul apare viu, ca un bătrînel cu barbă albă. Îl hrăniseră păsările cerului.

[3] Pentru documentare mai largă, a se consulta paragrafele *Baŭopfer* și *Einmauern*, în Handwörterbuch des deutschen Aberglaubens, redactat de Hans Bächtold — Stäubli, Berlin- Leipzig, 1927—1942.

https://biblioteca-digitala.ro

Nu vrem nicidecum să demonstrăm identitatea formelor occidentale de legendă cu a celor răsăritene, de baladă. Vrem numai să subliniem că între cele două forme de artă pe care le-a luat tema jertfei zidirii nu e de loc o prăpastie, ci dimpotrivă există punți de legătură, nuanțe de tranziție. Să nu uităm că la începutul baladei sîrbești a cetății Skadar există episodul căutării copiilor Stoian și Stoiana, pentru a fi zidiți. Negăsindu-i, se trece la ideea sacrificării soției. De asemenea, jertfitorii ei sînt aici seniori feudali. Cît privește încorporarea în forma legendei sau a baladei, știm că asemenea teme trec frecvent de la o specie la alta, în folclorul tuturor popoarelor. Înseși textele prezentate de I. Taloș atestă oscilarea temei romînești între colindă, baladă și legendă.

O primă consecință a amplificării spațiului de răspîndire a creațiilor populare pe tema zidirii, pînă în Europa apuseană, și a adîncirii sursei variantelor romînești într-o epocă îndepărtată, mult anterioară clădirii bisericii din Curtea de Argeș, este aceea că încercări ca cea recentă a lui Vargyas Lajos, de a preciza un singur izvor al tuturor baladelor răsăritene pe această temă, sînt cu totul precare, ca să nu zicem condamnate de la început nereușitei.

Rămîne deschisă problema epocii și împrejurărilor în care străvechea temă și-a legat destinul poetic de clădirea Mănăstirii Argeșului, căpătînd forma de artă cunoscută prin variantele publicate de V. Alecsandri și G. Dem. Teodorescu. Se știe că legendele călătoresc adesea pe un spațiu geografic foarte larg și în timp îndelungat, fixîndu-se la un moment dat pe seama unui eveniment sau personaj istoric, ca apoi iară să se desprindă și să-și continue odiseea. Astfel povestirea despre fata curajoasă care se laudă că nu se află voinic să o amăgească, și pînă la urmă e păcălită de un tînăr care se strecoară la ea în haine femeiești și reușește să și-o facă soție — pregnată la noi în balade de tipul *Iencea Săbiencea*, din colecția G. Dem. Teodorescu [4] — devine la un moment dat legendă în proză pe seama lui Ștefan cel Mare, avînd ca eroină pe o domniță maghiară, Cătălina.

Mai întîi, se naște întrebarea dacă domnitorul din varianta Alecsandri a *Meșterului Manole* este într-adevăr Negru-Vodă sau Neagu-Vodă, adică Neagoe Basarab? De aceasta se leagă o altă întrebare: cînd și unde a cules Alecsandri balada? Între baladele publicate de el sub titlul *Cîntece poporane romînești*, în foaia *Bucovina* (II, 1849 și III, 1850) și în *Zimbrul* (I, 1850), *Meșterul Manole* nu figurează. În articolul *Horele romînești*, publicat tot în *Bucovina* (III, 1850), Alecsandri mărturisește clar: « Noi pomenim aici numai de Moldova, de Transilvania și de Bucovina, fiindcă pînă acum nu am avut prilej a studia decît poesiile poporale acestor trei provințe. Sîntem însă încredințați că geniul poetic al romînilor din Valahia (...) nu este mai puțin poetic și producător ». În *Balade* (partea II, Iași, 1853) întîlnim cîntecul bătrînesc *Negru-Vodă și Manoli sau Mănăstirea Argeșului*. Ca în întreg volumașul, notele explicative lipsesc, Alecsandri fiind la Paris pe cînd această parte a culegerii sale se tipărea în țară. În broșurile lui Anton Pann, pe care Alecsandri le-a cunoscut și le-a folosit pentru întregirea culegerii sale, *Meșterul Manole* nu există. Balada *Negru-Vodă și Manole sau Monastirea Argeșului*, din volumașul *Versuri sau cîntece de stea și de Vicleim*... de Anton Pann, din 1880, este foarte probabil un adaos din partea editorului, Oprea Dumitrescu, ucenicul tipograf al lui Pann, — la fel ca și partea a doua a Vicleimului. Balada, inclusiv

[4] Variante în colecțiile: V. Alecsandri *(Sîrb sărac)*, Miron Pompiliu *(Ana Ardeleana)*, T. Burada *(Sava Ienciu Sabienciu)* ș.a.

https://biblioteca-digitala.ro

titlul ei, nu e decît o retipărire a variantei Alecsandri, cu singura modificare a două cuvinte. Ceea ce dă impresia unui text deosebit, e așezarea tipografică, îmbinînd cîte două versuri într-unul:

Pe Argeș în jos, pe un mal frumos,
Negru-Vodă trece cu tovarăși zece...

Prin urmare, e aproape sigur că Alecsandri nu a cules balada din Moldova, ci a primit-o din Țara Romînească, între anii 1850 și 1853, — pe ce cale, nu știm. Aici balada circula și era cunoscută, cu ani înainte, de cărturarii locului. În volumul *Poesii nuoe* de Cesar Bolliac, apărut în 1847, se află și balada *Meșterul Manole*, o creație a poetului, necercetată pînă acum din punct de vedere folcloric. Atît prin forma ei, cît mai cu seamă prin desfășurarea acțiunii, ea ne indică cu certitudine că Bolliac a avut în față, sau în memorie, un text popular autentic. După versiunea lui Bolliac ne putem astfel da seama de structura acestei balade populare în Muntenia, cu ceva mai înainte de varianta Alecsandri. Titlului, Bolliac îi adaugă ca *motto* versuri din balada populară, care consună, silabă cu silabă, cu plîngerea soției meșterului, din varianta culeasă de G. Dem. Teodorescu, în 1883, de la Petrea Crețu Șolcanul. În balada lui Bolliac e vorba de o mănăstire, căreia nu i se spune numele. Lucrul din vară se strică iarna. Domnitorul se numește Neagul și ne dăm seama că e numele sub care era cunoscut Neagoe Basarab de către contemporani [5], pe cînd era încă numai « vătaf de vînători ». El îi amenință pe meșteri cu moartea. Meșterul Manole își adună tovarășii înfricoșați și le comunică simplu:

Cere zidul o muiere
Ca să fie-ntemeiere.

Propune ca a doua zi să fie zidită cea dintîi dintre soții, care va veni cu mîncare. Îi pune să jure că vor păstra secretul. Nici unul dintre zidari nu protestează, semn că superstiția aceasta trăia puternic în ei și că Bolliac o cunoștea din popor, ca să nu fie silit a mai adăuga vreo motivare psihologică. Însă toți trădează, afară de Manole. Sosește deci inevitabil soția lui, care aici se numește Uța. Manole « o luă de mînă îndată și-a zidi se apucă ». Pricepînd la un moment dat că nu e o glumă, Uța îi amintește că ucide pe mama copilului său. Fără a răspunde un cuvînt, Manole împlinește zidirea ei:

Asta fuse lecuirea
Zidul d-a putea ținea;
Și d-atuncea mănăstirea
Încetă d-a mai cădea.
Vînt, cutremur, n-o smintește,
Uța-n zid o sprijinește.

Versiunea lui Bolliac însă nu se încheie aici. Urmează episodul cunoscut din tradițiile cărturărești. Terminîndu-se banii înainte de finisarea clădirii, « doamna Despa » pune la dispoziția lui Manole bijuteriile sale. Sfîrșitul e strîns legat de amănunte concrete ale vieții zidarilor. După obicei, la serbarea terminării, Manole coboară din vîrful bisericii ca să-și ia « darul », adică răsplata cuvenită ca unei

[5] [Gavriil Protul]: Viața sfîntului Nifon. O redacțiune grecească inedită, tradusă și însoțită de o introducere, de Vasile Grecu, București, 1944, 92–93.

https://biblioteca-digitala.ro

căpetenii a meșterilor. Dar doi zidari, invidioși, sfărîmă schelele, izolîndu-l pe acoperiș. Manole își alcătuiește aripi ca să zboare, dar ele nu îl țin și meșterul se prăbușește. La locul căderii, se preface în « stană » de piatră, din care izvorăște o « apă lămurită », adică limpede și nu sărată, ca în varianta Alecsandri. Sîntem și aici mai aproape de realitatea istorică, fîntîna existînd pînă astăzi în preajma bisericii, fiind considerată ca « fîntîna Meșterului Manole » [6] și vestită pentru calitatea apei sale. Nu este exclus ca în trecut să i se fi atribuit și anume proprietăți vindecătoare. Este știut că egumenii mănăstirilor, pentru a atrage credincioșii — fie pentru prozelitism, fie din interes material mai ales — cultivau asemenea legende. Varianta populară munteană cunoscută de Bolliac — cu excepția episodului « doamnei Despa » — seamănă cu variantele transilvănene prin simplitatea ei. Meșterii se supun superstiției care le impunea zidirea unei ființe, și anume a uneia dintre soțiile lor, dar o eludează prin viclenie. Manole își împlinește jurămîntul fără nici o ezitare și fără nici o dramă sufletească. În același timp, textul cunoscut de Bolliac se integrează lumii poetice a variantelor muntene, prin amintirea domnitorului, prin fărîmarea aripilor meșterului și prin prefacerea lui într-un izvor.

Balada Meșterului Manole a cunoscut pe la mijlocul secolului trecut o largă circulație în Muntenia. Delavrancea, în *Estetica poeziei populare* [7], povestește: « Eram copil, în clasele primare — mi-aduc bine aminte; tata ne cînta pe *Meșterul Manole* și cînd ajungea la mîngîierea nefericitului Manole, el lăcrăma și noi — copiii — plîngeam d-a binelea ». Delavrancea se născuse în 1858. Evocînd mai tîrziu sărbătorile de iarnă ale copilăriei « în mijlocul unui strat popular revărsat de la țară asupra marginilor Capitalei », amintește din nou despre balada intonată de tatăl său și de nașul său, împreună cu a *Corbei* și altele. Respectul moștenit pentru *Meșterul Manole* e atît de profund, încît nu ezită să o critice aspru pe Carmen Sylva, cînd aceasta diformase legenda, într-o încercare dramatică nereușită [8]. În varianta amintită din copilărie, numele soției meșterului era Florica. Mai cunoștea și alte variante din circulația orală și toate i se păreau a fi mai aproape de cea a lui Petrea Crețu Șolcanul. Afirmația aceasta e prețioasă, deoarece varianta din colecția G. Dem. Teodorescu cuprinde și ea amănunte din viața zidarilor: « sforilentindea » ...« din ochi măsura »... Tot din această lume profesională vine și varianta auzită lîngă Pitești de Alfred Poissonnier, profesor de literatură franceză în București, și comunicată — din nefericire într-o versiune în proză mult literaturizată și încărcată — în 1856, prin foaia din Sibiu a lui Andrei Șaguna [9]. Potrivit relatărilor lui Poissonnier, fusese auzită de la un om care, pe vremea ploilor cînd se umfla Dunărea, era pescar, — dar în restul anului era « vînzător de umbre ». Le măsura cu o prăjină pe care o purta mereu cu dînsul și le vindea cîte una zidarilor, care o îngropau la temelia clădirilor în lucru. I. K. Schuller, în 1857, menționează vag și o altă variantă, aflată într-o « lucrare litografiată » cu privire la mănăstirea Argeșului [10]. Din observațiile critice ale lui Schuller știm cîte ceva și despre această variantă.

---

[6] Grigore Ionescu: Curtea de Argeș. Istoria orașului prin monumentele lui. București, 1940, 158.

[7] Delavrancea: Patria și patriotismul. București, f.a., 62.

[8] Delavrancea: Carmen Sylva, Neagoe Basarab și Meșterul Manole. *Voința națională*, 8 (1891) nr. din 22—24 ian.

[9] *Telegraful romîn*, 4 (1856), 337—338 și urm.

[10] I. K. Schuller: Kloster Argisch. Eine rumänische Volkssage. Hermannstadt, 1858, 17.

https://biblioteca-digitala.ro

În ambele, numele domnitorului e Neagu, jertfirea soției e cerută de ființe supranaturale, iar zidurile se prăbușeau la cîntatul cocoșilor. În varianta vînzătorului de umbre, meșterii sînt lăsați să moară de foame pe acoperiș și nu încearcă nimic ca să se salveze. Cea litografiată are finalul obișnuit, cu prăbușirea meșterului din zbor.

Prin urmare, în varianta cunoscută de C. Bolliac și în cele două amintite de I. K. Schuller, numele domnitorului este Neagu-Vodă, adică Neagoe Basarab. La începutul variantei G. Dem. Teodorescu, Negru-Vodă alternează cu Neagu-Vodă [11]. Se pare deci că variantele muntene dinainte de culegerea lui Alecsandri erau mai apropiate de adevărul istoric în această privință. Cum se explică atunci apariția lui Negru-Vodă în varianta Alecsandri? Să fie rezultatul unei audiții greșite din partea celui care a cules balada, — *Neagu* putînd fi lesne auzit ca *Negru*? Să fie una dintre «întocmirile» lui Alecsandri asupra textului popular? În orice caz, din notele la această baladă, în ediția 1866, reiese că Alecsandri însuși ar fi confundat biserica domnească, zidită în Curtea de Argeș de primul Basarab — atribuind-o, ca și *Cronica anonimă a Țării Romînești*, legendarului Negru-Vodă — cu biserica mănăstirii ctitorită de Neagoe.

Fără a confirma existența profesiei de «vînzător de umbre» — ca Poissonnier și ca Șaguna, care-i comunicase lui I. K. Schuller cele două variante de care am vorbit — Alecsandri menționează în aceste note credința populară că «o zidire nu poate avea trăinicie» dacă nu se săvîrșește «îngroparea umbrei unui om la temelie». Credința era practicată încă pe acea vreme: «Pietrarii au obicei a fura umbra cuiva, adică a-i lua măsura umbrei cu o trestie și a zidi apoi acea trestie în talpa zidirei. Omul cu umbra furată moare pînă în 40 de zile și devine stafie nevăzută și geniul întăritor al casei». La fel relatează și vînzătorul de umbre întîlnit de Poissonnier. Cînd meșterul sau o calfă alegea locul clădirii, acesta — sau un altul, spune el, semn că mai erau și alți profesioniști de acest gen — le «aducea o umbră». O avea însemnată pe prăjina lui, ca pe un răboj. Trecătorul căruia i se «lua» astfel umbra nu trebuia să știe nimic, altfel se credea că va muri în trei săptămîni. În notele la varianta sa, G. Dem. Teodorescu consemnează practica zidarilor la fel ca Alecsandri. În Transilvania, aceeași practică a îngropării umbrei o atestă folcloriștii sași [12].

Această practică e oare mai nouă decît cea a jertfirii unei ființe vii? Cu toate aparențele contrarii, ea se întemeiază pe credințe tot atît de vechi — răspîndite în întreaga omenire — cu privire la umbră ca echivalent al «sufletului», ca și răsuflarea. Credințele acestea porneau de la observarea sincronismului mișcărilor corpului omenesc și ale umbrei sale, într-o vreme cînd cunoștințele științifice nu ajungeau să explice umbra ca un fenomen optic. În mitologia Egiptului antic, concepția despre *Ka* — un al doilea *eu* care ar însoți permanent omul, înaintea sau în urma lui, ocrotindu-l — s-a născut tot din observarea umbrei. În nordicele *Saga*, acest al doilea *eu* devine o ființă în afara omului, prevestind primejdia sau moartea [13]. În enciclopedia folclorică citată (vol. VIII, § Schatten, col. 926—927) este adunată literatura universală în jurul presupusei relații între umbră și viață.

---

[11] G. Dem. Teodorescu: Poezii populare romîne. București, 1885, 460.

[12] Otto Wittstock: Volkstümliches der Siebenbürger Sachsen. Stuttgart, 1895, 64.

[13] Handwörterbuch des deutschen Aberglaubens. Berlin- Leipzig, 1927—1942, vol. I, § Animismus, col. 443.

https://biblioteca-digitala.ro

Pausanias, relatînd despre credințele legate de terenul consacrat lui Zeus pe muntele Lykaion în Arcadia, afirmă că acolo animalele nu aveau umbră, iar vînătorii care pătrundeau acolo, cu scopul de a ucide, își pierdeau umbra și mureau pînă într-un an. În Asia, de la chinezi pînă la popoarele Asiei Mici, scăderea umbrei era considerată ca un semn de boală, iar dispariția ei ca o vestire a morții apropiate. La turci, o formulă de salutare era aceea de a-i ura celui întîlnit ca «umbra să nu i se micșoreze, nici să nu se îndepărteze de el», iar ca blestem i se dorea cuiva ca să «nu mai arunce nici o umbră». În limbile vechi ale Asiei, noțiunile de *suflet* și de *umbră* erau exprimate prin același cuvînt. Cu umbra măsurată, se făceau farmece în pofida dușmanilor.

Pe cît de universale sînt credințele străvechi despre umbră ca echivalent al vieții, — se pare că obiceiul zidirii umbrei se caracterizează printr-o arie geografică foarte limitată, după cîte știm pînă acum numai la țara noastră. Este semnificativă afirmația lui Alecsandri că — în urma frecventelor nenorociri provocate prin zidirea umbrei — «zidarii au fost siliți a-și schimba datina», jertfind doi miei, ale căror capete se îngropau în temeliile casei, iar cu carnea lor «se făcea masă mare pentru zidari». Însăși această trecere de la practica zidirii umbrei la o jertfă sîngeroasă — fie ea numai a unor animale — arată cît de veche e cea dintîi.

Insistăm asupra tuturor acestor amănunte, pentru a arăta cît de vechi și de universal e fondul de credințe din care a luat naștere însăși tema poetică a jertfei zidirii, fie sub forma legendei, fie sub aceea a colindei sau baladei. Prin urmare, nu poate fi vorba de a situa istoric momentul creării primei forme a acestei teme în folclorul nostru, — ci doar de a ne întreba cînd a putut lua naștere în Muntenia varianta legată de construirea mănăstirii din Curtea de Argeș? Numele domnitorului nu ne poate da un indiciu hotărîtor. Am văzut, într-adevăr, că primele variante cunoscute — cu excepția celei a lui Alecsandri — vorbesc de Neagu-Vodă. Frecvența ulterioară a numelui Negru-Vodă ar putea fi deci atribuită prestigiului și influenței culegerii lui Alecsandri, — dar poate fi foarte bine și un reflex al faptului că, prin părțile locului, poporul atribuie foarte multe zidiri vechi fabulosului Negru-Vodă [14].

Un alt indiciu l-ar putea oferi numele meșterului Manole (Manoli, Manea). Încercarea de a dovedi prezența unui arhitect armean, Manoli din Niaesia, venit din Constantinopol, printre meșterii aduși de Neagoe Basarab să-i clădească biserica [15], nu e susținută printr-o sigură documentare istorică, deși ea a fost acceptată și de unii dintre istoricii noștri de prestigiu, din trecutul apropiat.

Mult mai întemeiată ni se pare ipoteza lui Al. Odobescu din puțin cunoscuta sa scriere: *Biserica de la Curtea de Argeș și legenda Meșterului Manole* [16]. Mai bine zis, numai o parte din această ipoteză. Fără a nega milenara vechime și universalitatea vădită a temei poetice a jertfei zidirii, Odobescu crede că balada despre meșterul Manole — în unica versiune pe care o cunoștea în 1879, cînd a scris lucrarea, aceea publicată de Alecsandri — ar fi fost adusă în Țara Romînească, la finele sec. XVII, de către «vreun guzlar anonim pribegit (...) pe malul stîng al Dunării». Prin urmare, la aproape două secole de la ctitoria lui Neagoe Basarab, acest guzlar

[14] Cf. Ioan C. Filitti: Despre Negru-Vodă. București, 1924; C. Rădulescu-Codin: Legende, tradiții și amintiri istorice. București, 1910; Răspunsuri la cestionariu sau izvod de întrebările în privința vechilor așezăminte ce se află în deosebe comune ale Romîniei... Bibl. Acad. R.P.R., ms. nr. 223—230.

[15] Grigore Ionescu: op. cit., 120—121.

[16] Al. Odobescu: Scrieri literare și istorice. București, 1887, vol. II, 499—516.

https://biblioteca-digitala.ro

sîrb — care ar fi adus din patria sa, în repertoriul său, și alte balade sîrbești, precum *Sîrb-sărac* și *Hagi Baba-Novac* — ar fi « împămîntenit » în mod dibaci, la noi, balada despre meșterul Manole, creînd o variantă adecvată, pe baza celor ce auzise din popor, despre cel mai vechi voevod pomenit în tradiții: Negru-Vodă, despre cea mai frumoasă clădire: biserica mănăstirii Argeșului, despre cel mai vestit zidar: meșterul Manole. Evident, toate aceste presupuneri cad, fiind întemeiate doar pe varianta Alecsandri. Lui Odobescu îi era necunoscută vechimea baladei acesteia la noi, precum și faptul că, în variantele din Balcani ale temei zidirii, numele Manoli apare frecvent.

Ceea ce reținem însă din argumentarea lui Odobescu, e presupunerea că varianta munteană legată de mănăstirea Argeșului și de meșterul Manole s-a născut mult mai tîrziu după clădirea acestui faimos monument arhitectonic. Mai ales, reținem identificarea — dintre cei cîțiva Manole pe care îi atestă documentele ca zidari și pietrari, în secolele XVII și XVIII, în Țara Romînească — lui Manole din baladă cu « Manea, vătaful zidăriei ». Acesta, în timpul domniei lui Șerban Cantacuzino, a împodobit cu sculpturi în piatră mănăstirea Bistrița din Oltenia, a restaurat mănăstirea Cozia. Odobescu presupune că tot el ar fi restaurat, sub aceeași domnie, și mănăstirea Argeșului, judecînd după similitudinea motivelor și a tehnicii decorative, în restaurarea ambelor locașuri. Iar cînd Brîncoveanu vrea să se ia la întrecere cu Neagoe Basarab în stimularea arhitecturii naționale, zidind mănăstirea Hurez, — îl angajează și pe Manea vătaful de zidari, alături de Istratie lemnarul și de Vucașin Caragea, pietrarul. Portretele lor se află, împreună cu inscripția lămuritoare, în pridvorul bisericii de la Hurez. Portretul vătafului de zidari îl descrie Odobescu astfel: « Manole cel oacheș și bărbos de la Hurez, îmbrăcat cu anteriu roșu, încins cu brîu gălbui, purtînd pe umeri dulamă verde și ținînd, într-o mînă dreptarul zidarilor sau toiagul măimăriei, iar în cealaltă păpușa de sfoară pentru măsurătoare » ... Pe acest meșter, Odobescu nu-l apreciază prea mult ca artist, considerîndu-l cu mult inferior celor care au construit și au împodobit biserica lui Neagoe Basarab. Însă vede în el pe cel mai popular meșter zidar din « epoca relativ prosperă a Cantacuzinilor și Brîncoveanului », omul care « a trăit o viață de muncă printre poporul romîn », la finele sec. XVII, și care « și-a întins activitatea lui meșteșugărească preste toate mănăstirile cîte s-au restaurat și s-au clădit în țeara de peste Olt, în acea epocă ».

Prin urmare, după Odobescu, localizarea în Țara Romînească a legendei despre jertfa zidirii — circulînd la noi în toate provinciile romînești înainte de domnia lui Neagoe Basarab — nu s-a făcut cu prilejul somptuoaselor serbări ale tîrnosirii mănăstirii Argeșului, ci aproape cu două veacuri mai tîrziu și anume după restaurarea acestei mănăstiri de Șerban-vodă Cantacuzino, prin marea faimă în popor a meșterului Manea, vătaful de zidari. Firește, Odobescu făcea o ipoteză, și noi o luăm tot ca atare. Ca la aproape orice creație folclorică, precizarea datei nașterii ei este o operație foarte complicată și riscantă. Lipsa amănuntelor istorice concrete — ca în balada despre Brîncoveanu, de exemplu, care poartă izbitor pecetea contemporaneității — duce într-adevăr la presupunerea că varianta legată de Curtea de Argeș a fost creată mult mai tîrziu după ridicarea bisericii lui Neagoe Basarab[17]. Este

[17] Victor Brătulescu, în lucrarea „Frescele din biserica lui Neagoe de la Argeș", București, 1942, crede a descoperi în inițialele ML de pe pietrele de mormînt din anii 1521 și 1554 „monograma" pietrarului Manole. Singularitatea acestei monograme, ca și faptul că

https://biblioteca-digitala.ro

de asemenea foarte probabil ca figura acestui Manea sau Manole, harnicul vătaf de zidari, prezent în lucru la atîtea monumente de arhitectură religioasă, clădite sau restaurate în epoca lui — ca și somptuosul său portret din pridvorul Hurezului, înfățișîndu-l ca pe un demnitar onorat al meseriei sale — să fi înlesnit noua cristalizare românească a străvechii teme poetice, așa cum, la un moment dat, o picătură dintr-o substanță chimică poate duce la cristalizarea unei anumite soluții saturate. Prestigiul popular al meșterului a făcut din el de astă dată figura centrală a baladei, ridicînd-o la cea mai mare înălțime de artă. În ea, meșterul devine simbolul măreț al necesității de a jertfi mult din viață, pentru a putea crea o capodoperă în artă. Prin ea, umilul meșter zidar din popor devine simbolul artistului de geniu. Fondul străvechi de superstiții ale zidarilor se sublimează astfel și se purifică, într-o capodoperă literară.

НЯГОЕ БАСАРАБ, МАСТЕР МАНОЛЕ И «ПРОДАВЦЫ ТЕНЕЙ»

Вслед за недавним сообщением о 17 неизданных трансильванских вариантах баллады о Мастере Маноле, автор возобновляет дискуссию о происхождении и эволюции этого эпического произведения в Румынии.

Варианты, найденные на севере и западе Трансильвании, уже не связаны с возведением монастыря в Куртя де Арджеш (1512—1517) господарем Нягое Басарабом. В большинстве этих вариантов главное действующее лицо не Маноле; в некоторых из них речь идет о постройке не монастыря, а моста, крепости и т.д. Действие в них чрезвычайно простое, ибо здесь доминирует древнее поверие о необходимости принесения в жертву человека, если хотят, чтобы постройка была прочной. Душевное спокойствие, с каким действуют каменщики, свидетельствует о большой древности этих вариантов, относящихся к тому времени, когда люди были убеждены в неотвратимости жертвы. В финале этих трансильванских вариантов драма мастера заменяется драмой малого ребенка, сироты по матери. В этом автор усматривает переходный пункт к творчеству западных народов, выкристаллизовавшемуся в легендах и сказаниях, в которых замурованная жертва — ребенок. Тот факт, что сербская баллада о постройке крепости Скадар начинается с того, что мальчика Стояна и девочку Стояну ищут, чтобы их замуровать, мог бы быть признаком, что в балканских вариантах этот эпизод имеет более древнее происхождение и что только позже он был заменен эпизодом замурования женщины.

Поскольку в центре вариантов из Мунтении лежит мотив постройки Арджешского монастыря, то они по-видимому были созданы гораздо позже, когда тема широко бытовала в Румынских княжествах. В мунтенских вариантах, предшествующих сборнику Александри, прославившего эту балладу на румынской земле, имя господаря — Нягу, т.е. Нягое Басараб. Автор высказывает мнение, что мунтенский вариант был создан не в эпоху воздвижения церкви, а почти на два века позже, когда она была связана с «Манеа — старшим каменщиком». Историческое свидетельство подтверждает, что был такой мастер, который работал в Олтении и Мунтении. Автор добавляет, что еще в середине XIX века в Мунтении существовала профессия «продавца теней». Это были шарлатаны, которые без ведома прохожих измеряли их тень и продавали ее каменщикам для замурования вместо живого человека. Автор усматривает в этом еще один признак древности, поскольку тождественность: тень — душа — жизнь также принадлежит к древнейшему и универсальному фольклорному субстрату.

---

pietrarii aveau „semne" geometrice drept iscălitură, fac ca să ne aflăm aici tot în fața unei ipoteze. In ori ce caz, sculptorul în piatră Manole nu poate fi văzut ca zidarul Manole, constructorul bisericii.

Fotografia frescei de la Hurez, în: Al. Lapedatu: Mănăstirea Hurezul. Buletinul Comisiei monumentelor istorice, I, 1908, 53—78.

https://biblioteca-digitala.ro

PRINCE NEAGOE BASARAB, "MASTER-MASON MANOLE" AND "SHADOW-VENDORS"

Following up his recent monograph on the "Master Manole" ballad, which included 17 hitherto unpublished Transylvanian variants, the author of the article resumes the discussion on the origin and evolution of this epic creation in Rumania.

The variants from the North and West of Transilvania are no longer associated with the foundation of the Curtea de Argeş monastery (1512—1517) by Voivode Neagoe Basarab the ruling prince of Wallachia. The hero of most of the versions does not bear the name of Manole and some of the variants refer not to the building of a church but to that of a bridge, fortress or other edifice. Their action is extremely simple and is inspired by the age-old faith in the need of a human sacrifice to ensure the durability of the building. The calm with which the masons carry out the immurement illustrates the ancientness of this tradition, going back to the epoch when the masons were convinced of the necessity of this ritual. In the final passages of these Transylvanian variants the mason's drama is completed with that of the motherless child. This theme is regarded by the author as a link with the legends and tradition in the Western countries, which describe the immurement of a child. The fact that the Serbian ballad on the erection of the Skadar castle, begins with the search of the children Stoian and Stoiana, who are to be immured, might be an indication that also in the Balkans this episode is an ancient tradition and that it was only at a later date that the wife was substituded for the immured child. The wide distribution of this theme, especially in German folklore, warrants the assumption of poligenesis, emerging from the age-old universal fount of superstitions linked with the "building sacrifice".

The Wallachian variants, centred around the erection of the Argeş monastery, are hence of a far later date, when the theme had already acquired a wide circulation throughout the country. In the Wallachian versions prior to Alecsandri's collection — in Rumania, it was the poet Vasile Alecsandri who was responsible for the diffusion and fame of this ballad — the name of the voivode is Neagu, meaning the Prince Neagoe Basarab. The author maintains that the Wallachian variant was not created during the building of the church but about two centuries later and is associated with the name of "Manea, a bricklayer leader", a mastermason whose work is historically recorded in both Oltenia and Wallachia. The author calls the readers attention upon the so-called "shadow-vendors", a profession still practised in Wallachia as late as the middle of the XIX-th century. These shadow-vendors, who were well acquainted with the ballad, used to measure and sell shadows to the masons. This fact is, in the author's opinion, an additional evidence of the ancientness of the ballad as the identification of shadow-soul-life is a notion emerging from the same age-old folklore substratum present all over the world.

https://biblioteca-digitala.ro

CÎTEVA DOCUMENTE GRAFICE PRIVIND JOCUL POPULAR ROMÎNESC

VERA PROCA-CIORTEA

În secolul XVIII şi XIX, sub influenţa curentului romantic, artiştii plastici din apusul Europei îşi îndreaptă interesul către comorile artistice, încă necunoscute, din orient. Peisajele luminoase ale Italiei, oraşele ei, mărturii de artă antică, medievală şi a renaşterii, atrag din ce în ce mai puţin pe aceşti călători-poeţi a căror gust se îndrepta spre un peisaj nou, necunoscut.

În drumul lor spre Atena, Constantinopol şi mai departe spre Rusia meridională, ei treceau prin Ţările Romîneşti, şi nu arareori zăboveau pe meleagurile noastre, căutînd să fixeze — fugitiv — imagini şi aspecte noi, ce se impuneau sensibilităţii lor artistice. De cele mai multe ori aceşti artişti plastici veneau ca însoţitori ai unor diplomaţi sau istorici sau făceau parte din aşa-zise expediţii ştiinţifice. În acest caz aveau misiunea de a consemna şi ilustra în mod grafic, locurile, oamenii şi evenimentele ce se desfăşurau pe parcursul călătoriei.

În general toţi cei ce treceau prin Ţările Romîne, chiar şi oamenii de ştiinţă, erau foarte slab informaţi, avînd idei preconcepute asupra stărilor de lucruri de la noi, privind poporul printr-o optică deformată, neputînd să aibă faţă de el nici înţelegere nici simpatie. Faptul că aceştia erau de cele mai multe ori oaspeţii Domnului Ţării şi ai marii boierimi, adîncea şi mai mult prăpastia ce-i despărţea de popor. În aceste condiţii impresiile lor rămîneau greşite şi adesea cu totul neprietenoase.

Prin contrast cu atitudinea acestor oaspeţi înalţi ce nu puteau privi lucrurile decît de pe poziţiile clasei lor, artiştii veniţi împreună cu ei au dovedit înţelegere şi interes faţă de poporul nostru, de care s-au apropiat cu sinceritate şi dragoste. Atraşi de fizionomia şi costumul oamenilor, de bogăţia şi peisajul ţării, de frumoasele dansuri populare, de obiceiurile şi oraşele noastre, au fixat în desene impresiile lor care au rămas în numeroase documente grafice mai grăitoare decît orice descriere. Multe din aceste desene sînt însoţite de note scrise uneori cu mult humor, dovedind un ascuţit simţ de observaţie şi în care adesea aceşti oameni luau atitudine faţă de nedreptăţile şi crunta exploatare în care era ţinut ţăranul romîn.

Începînd cu secolul XVIII şi prima jumătate a secolului XIX, între artiştii care au călătorit prin Ţările Romîne pictorii francezi ocupă un loc de frunte. Numărul lor nu este mare dar fiind vorba de artişti merituoşi ei au realizat opere de o reală valoare artistică, în care sînt consemnate cu fidelitate şi obiectivitate aspecte din viaţa poporului.

Cei mai cunoscuţi dintre ei sînt, începînd cu Liotard care ne vizitează ţara în sec. XVIII, Dupré, Raffet, Valerio, Doussault, Lancelot, de Bearn, Urrabieta (spaniol de şcoală franceză).

Multe din lucrările lor privind ţara noastră au fost publicate în albume, iar unele chiar au fost expuse în saloanele oficiale din Parisul acelui timp. În comparaţie cu multitudinea tipurilor sau a unor subiecte şi scene, văzute în cursul călătoriilor la noi, deşi impresionaţi cu toţii de frumuseţea dansurilor noastre populare, aceşti pictori ne-au lăsat foarte puţine lucrări cu acest subiect.

Faptul îşi găseşte explicaţia prin însăşi tehnica de lucru de atunci «sur les lieux d'après nature»[1] cum mărturisesc înşişi pictorii. Este desigur mai uşor a fixa schiţe de tipuri izolate,

[1] Louis D u p r é : Voyage à Athènes et à Constantinople ou Collection de portraits, de vues et de costumes grecs et ottomans, peints sur les lieux d'après nature, lithographiés et coloriés. Paris. 1825.

https://biblioteca-digitala.ro

decît o întreagă colectivitate ce se desfăşoară în dans cu mişcări spontane, şi care pune probleme foarte complexe artistului, pentru a putea reda în mod veridic atmosfera specifică jocului unui popor, pe care, străin fiind, îl vede pentru întîia oară şi poate pentru o singură dată.

Multe din desenele executate de aceşti artişti au fost transformate în litografii sau gravuri şi înmănunchiate în albume sau publicate în diferite reviste. Majoritatea lor se găsesc la Biblioteca Naţională din Paris. Secţia de stampe a Acad. R.P.R. deţine de asemenea o valoroasă colecţie precum şi biblioteca Universităţii din Cluj, care posedă donaţia colecţionarului Gh. Sion.

În cele ce urmează dăm cîteva reproduceri de gravuri şi litografii ale acelor pictori străini, care impresionaţi de frumuseţea jocurilor noastre populare le-au transpus în lucrări grafice, reuşind în unele cazuri de a sesiza ceea ce aveau ele mai caracteristic.

Respectînd criteriul cronologic în prezentarea reproducerilor, am ales în primul rînd o gravură fără indicaţii de autor sau de instituţia unde ar fi fost tipărită (foto 1).

Foto 1 — Autor necunoscut. Horă jucată de soldaţi valahi, husari, croaţi şi sîrbi, în Timiş — 1742.

Este o horă ostăşească dansată de valahi, croaţi, sîrbi şi husari în Timiş la 1742. Ei au fost chemaţi sub arme de regele Ungariei, după cum confirmă textul de pe gravură, pentru a ajuta probabil pe Maria Tereza care avea să-şi apere în acel moment integritatea imperiului său în plină destrămare [2]. Veselii dansatori ai acestei hore, erau umilii reprezentanţi ai popoarelor înfeudate din imperiul Austro-Ungar ce se întindea, în perioada venirii la tron a Mariei Tereza, de la Adriatica pînă în Silezia şi din Prusia pînă în Galiţia. În traducere textul german de pe gravură descrie petrecerea în felul următor:

[2] Gravura se găseşte la secţia de stampe din Biblioteca Acad. R.P.R.

https://biblioteca-digitala.ro

Husari — Croaţi — Valahi
Se-nveselesc aici cu dansuri
Şi cîntă şi-şi leagănă braţele-n horă
Şi Sîrbi se bucură cu ei împreună.

Nu credem că poate fi vorba de un dans anume, aparţinînd uneia dintre aceste naţionalităţi, ci de o manifestare spontană, în care starea de spirit realizează prin joc un limbaj comun, între aceşti sărmani şi curajoşi fii ai unor popoare care nu ajunseseră încă să poată lupta pentru propria lor eliberare.

Reproducerea următoare (foto 2) este o litografie executată de pictorul francez Louis Dupré, după desenul său propriu [3], în 1819 cînd, întreprinzînd o călătorie în Grecia şi la Constantinopol,

CORTUL DOMNULUI MOLDOVEI.

«Cul-de-lampe» desenat şi litografiat de L. Dupré. După ultimul Voyage d'Athènes et à Constantinople (Bibl. Naţ. din Paris. Cabinetul de Estampe). Desenul original după care a fost făcută litografia, se află în posesia autorului.

Foto 2 — *Louis Dupré:* Cortul Domnului Moldovei — 1819.

cunoaşte pe Mihail Şuţu mare Dragoman al Porţii şi foarte curînd domn al Moldovei. Reproducerea îl arată pe M. Şuţu, în faţa cortului, cu o gardă de oameni în costume pitoreşti; domnul trintit pe un divan, înconjurat de boieri cu işlice, soldaţi în uniforme turceşti, cîteva femei în atitudine de dans, iar în planul întîi însuşi pictorul în veşminte militare cu sabie. Atitudinea femeilor nu poate

[3] Reproducere din G. O p r e s c u: Ţările Romîne văzute de artişti francezi sec. XVIII-XIX. Buc., 1926.

https://biblioteca-digitala.ro

fi altceva decît un moment dintr-un dans pe care Dupré l-a văzut în timpul vizitei lui în această tabără şi pe care l-a desenat aici cu scop decorativ, pictorul inspirîndu-se eventual după « Brîuleţul fetelor » sau stilizînd un joc executat de femei.

Desenul a fost publicat în 1825, la Paris, în albumul scos de L. Dupré în urma acestei călătorii şi care se intitulează : « Voyage à Athenes et à Constantinople» [4].

Denis Auguste Marie Raffet este poate cel mai important pictor străin ce ne-a vizitat ţara în secolul XIX, fiind un mare talent şi avînd un remarcabil respect pentru adevăr. El vine în ţara noastră în anul 1837 însoţind pe prinţul Anatol Demidoff, care întreprinsese o expediţie ştiinţifică spre sudul Rusiei. Drumul lor trece şi prin ţările romîneşti şi Raffet este viu impresionat de oamenii, costumele şi dansurile noastre. Roadele acestei călătorii le înmănunchează într-un album, cu litografii făcute de el însuşi şi însoţite de prezentări în text, intitulat : « Voyage dans la Russie meridionale et la Crimée, par la Hongrie, la Valachie et la Moldavie, sous la direction du prince Anatol de Démidoff. Dessins d'après nature et lithographiés par Raffet ». Ed. Ernest Bourdin, Paris, 1849. (Albumul se găseşte la Secţia de stampe a Acad. R.P.R.)

La Cerneţ, în 9 VII 1837, capitala de atunci a Mehedinţului, vede jucîndu-se într-o curte un dans bărbătesc după care îşi ia schiţe şi compune valorosul desen « La joc ». Atît atmosfera specifică locului cît şi linia şi dinamica jocului oltenesc sînt admirabil redate. Dansul reprezintă Brîuleţul oltenesc dansat de un sergent şi cinci ţărani în costumele regionale, cu cămaşă lungă cu brîu şi iţari de pînză [5] (foto 3). În notele sale asupra acestui joc Raffet scria : « Dansul începu. Era un fel de

Foto 3 — *D.A. Raffet* : La joc — 1837.

bătaie din picioare pe loc, pe care o înteţesc din ce în ce făcînd diferite feluri de paşi. Se ţin toţi de brîu, iar cel din cap, care era sergentul avea în mînă un baston » [6]. În foto 4, se văd schiţele făcute de Raffet pentru desenul « La joc » [7].

---

[4] Litografia se găseşte la Bibl. Naţională din Paris, Cabinetul de stampe.

[5] Reproducere din albumul : Voyage dans la Russie meridionale et la Crimée, par la Hongrie, la Valachie et la Moldavie. Paris, 1842.

[6] Din F. L h o m m e : Raffet. p. 120. Librairie de l'art, Paris, 1892.

[7] Reproducere din G. O p r e s c u, op. cit.

https://biblioteca-digitala.ro

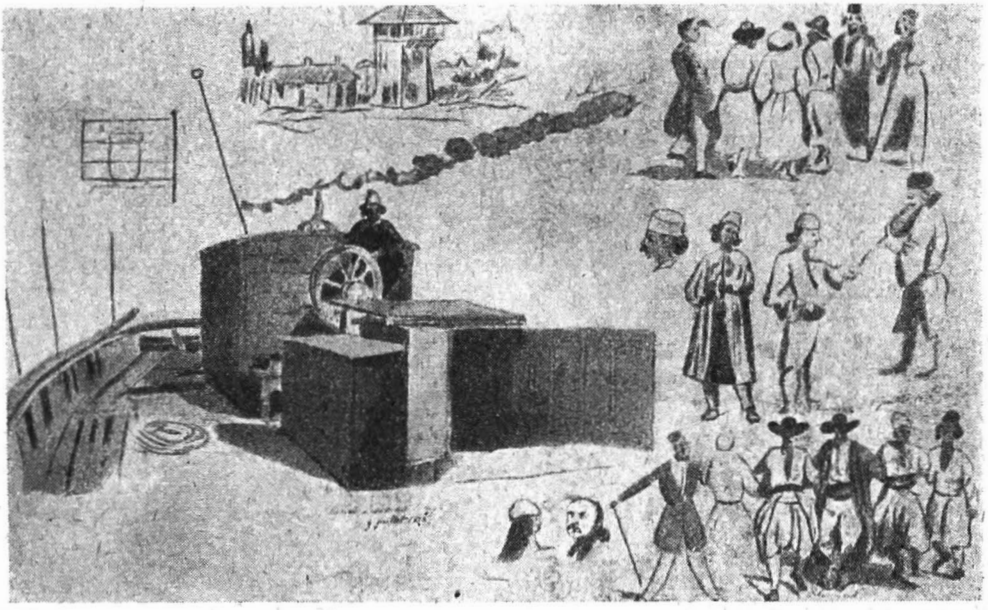

Foto 4— *D.A. Raffet*: Schiță luată pe vapor în localitatea Cerneți — 1837 (sus și jos dreapta, schițe de joc).

Foto 5 — *D.A. Raffet*: Tîrg de Sf. Petru — 1837.

https://biblioteca-digitala.ro

Două zile mai tîrziu trecînd printr-un sat la nord de Giurgiu, Raffet asistă la bîlci (foto 5) pe care îl înfăţişează într-un admirabil desen[8]. Atît tipurile, costumele oamenilor cît şi Hora bătută, cu mişcările ei avîntate şi uşor contorsionate, acompaniată de un taraf format din două viori şi o chitară, sînt extraordinar de bine redate. În jumătatea din dreapta a desenului se vede un alt taraf, format din două viori, o dairea şi o cobză ţinută de un copil, care pare a cînta din gură, ascultat cu viu interes de o numeroasă asistenţă. Şi despre acest bîlci Raffet a lăsat mai multe observaţii scrise în care spune între altele [9]: « E un zgomot îngrozitor de nu te mai poţi recunoaşte. Ici unii joacă hora, lîngă un loc unde se taie un miel, ale cărui măruntaie, mişcînd încă, sînt aruncate aproape sub picioarele dănţuitorilor, colo o familie strînsă sub un cort, mănîncă după moda turcească. Lăutarii în timpul acesta le cîntă pe nas, cîntece naţionale, acompaniindu-se de viori, de ciambarale şi de cobze... şi bărbaţii şi femeile sînt frumoşi ».

În Bucureşti Raffet are de asemenea ocazia de a vedea o horă bătută, muntenească, dansată de data aceasta de către cadeţii muzicanţi ai prinţului Ghica şi intitulată « Ronde valaque executée par des Tziganes et dansée par les musiciens du Reg. II, chez le Prince Ghyka, ghospodar de Valachie», Bukarest 16 Jouillet 1837, publicată în acelaşi album (foto 6). Hora este acompaniată de un

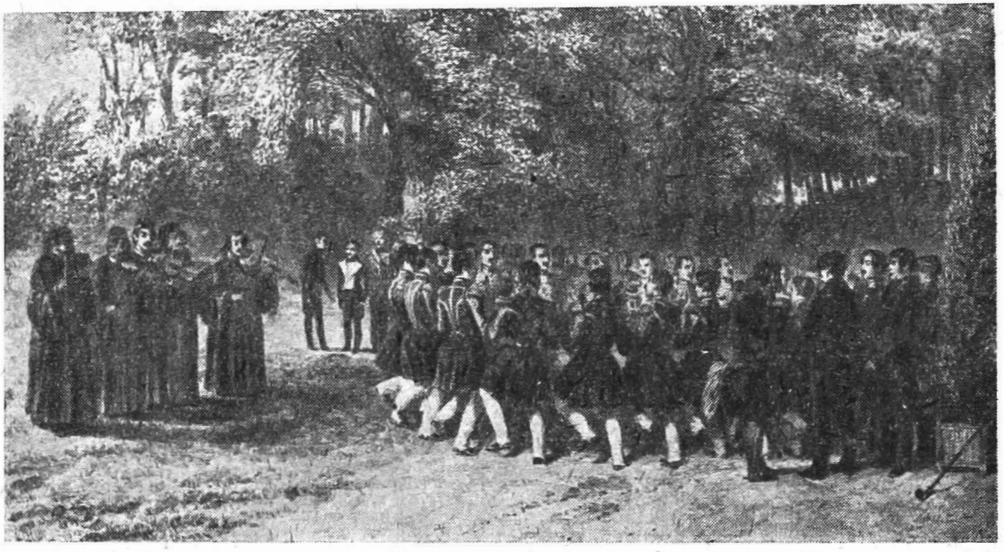

Foto 6 — *D.A. Raffet*: Horă muntenească — 1837.

taraf format din trei viori, un nai şi o cobză. În fotografia 7 vedem schiţa făcută de Raffet. pentru acest desen [10], purtînd data de 15 şi 17 iulie 1837.

Un cunoscător al dansului popular romînesc, privind cele trei litografii « La joc », « Tîrg de Sf. Petru » şi « Hora muntenească », remarcă extraordinara putere de observaţie pe care o dovedeşte Raffet, în diferenţierea stilului de joc atît din punct de vedere al specificului regional, cît şi al momentului în care se desfăşoară dansurile, reuşind să prindă expresia fiecărui dans în toată complexitatea lui.

Astfel în Brîuleţul olteneşc (« La joc ») el sugerează în mod admirabil virtuozitatea mişcărilor de picioare ale jocului oltenesc şi feţele serioase, concentrate, îndîrjite chiar, ale dansatorilor.

Hora din « Tîrgul de Sf. Petru » poartă pecetea dezlănţuirii dansatorilor, antrenaţi de veselia generală caracteristică oricărui iarmaroc; iar în « Hora muntenească », fără a lipsi dinamica unei

[8] Desenul este publicat în acelaşi album.
[9] F. L h o m m e, op. cit., 122.
[10] Reproducere din G. O p r e s c u, op. cit.

https://biblioteca-digitala.ro

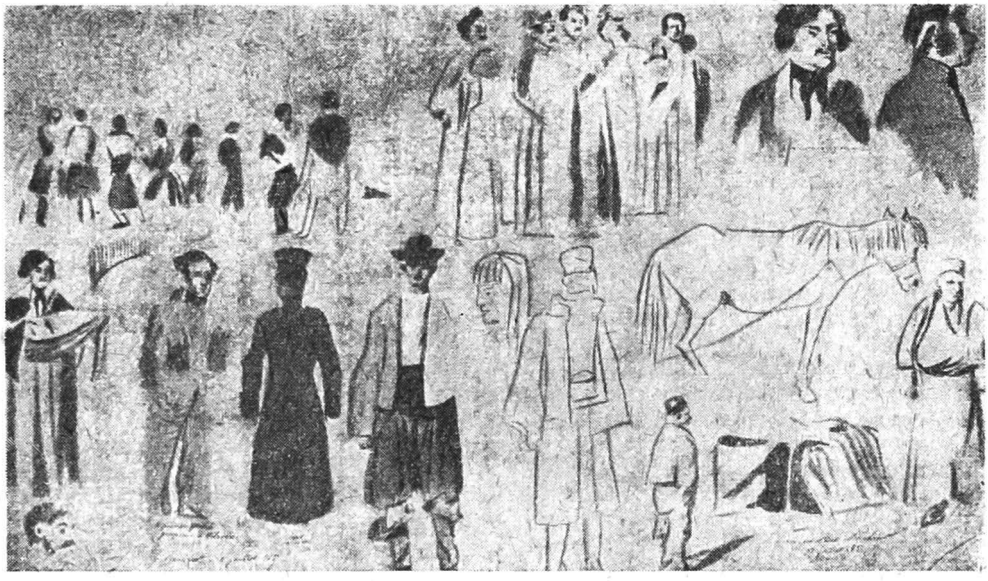

Foto 7 — *D.A. Raffet*: Schiţe luate în Bucureşti—1837 (sus şi jos stînga, lăutari, schiţe pentru « Dansul elevilor »).

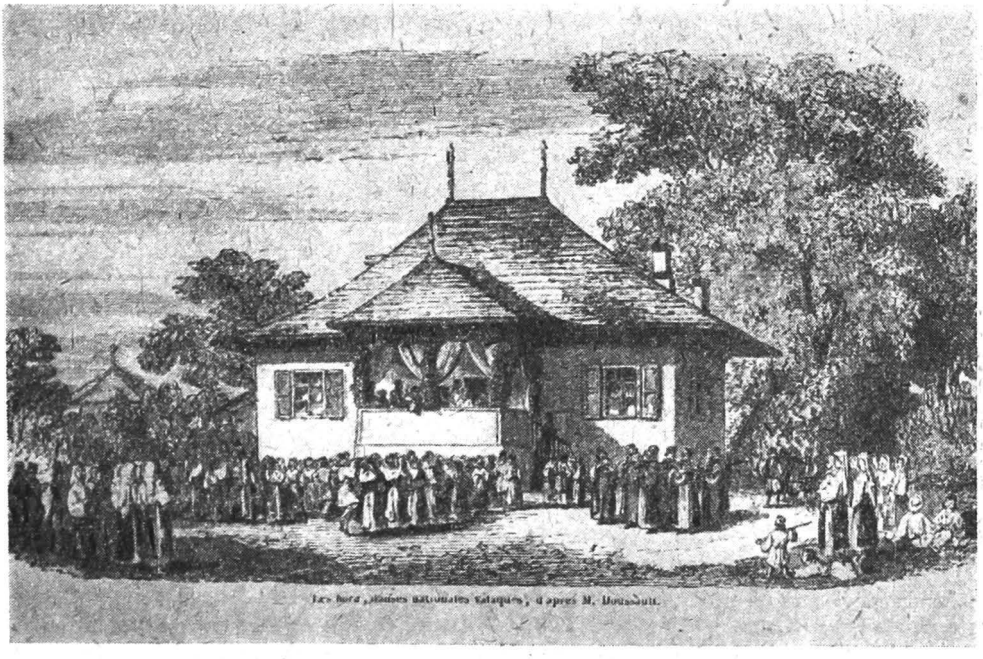

Foto 8 — *Ch. Doussault*: Horele, dansuri naţionale valahe — 1843.

https://biblioteca-digitala.ro

hore bătute, ne impresionează redarea sugestivă a omogenității și ordinei cu care ne-am obișnuit să vedem ostașii noștri dansînd jocurile populare.

Un alt pictor francez, care trăind cîțiva ani la noi s-a apropiat cu sinceritate și dragoste de popor, este Charles Doussault. În lucrările sale inspirate din realitatea pe care a văzut-o în timpul petrecut pe aceste melaguri (cam între 1840—1850), el a abordat multe și felurite subiecte ca: tipuri, costume, obiceiuri, peisaje, reușind să le redea în ceea ce aveau mai caracteristic.

În « Album Moldo-Valaque », apărut ca supliment al revistei *Ilustration* în anul 1848, sînt reproduse o serie de gravuri după desenele lui Doussault, lucrate prin anii 1843—44. În aceste reproduceri sînt redate subiecte foarte variate, care se referă pe de o parte la societatea din preajma curților domnești, pe de altă parte la aspecte și obiceiuri populare ca: « La Steoa » (fête de Noêl a Bukarest) și « Les Hora danses nationales Valaques » [11] (foto 8). După cum se observă, Doussault întrebuințează pluralul intitulînd desenul: « Horele, dansuri naționale valahe ». Într-adevăr în reproducere putem desluși un dans mixt în semicerc în planul din fund, stînga, și un dans de perechi în imediata lui apropiere, ceva mai la dreapta și mai în față. Din întreaga lucrare se vede clar că Doussault a intenționat să facă o compoziție, renunțînd la redarea atmosferei, a specificului, a spontaneității, a acelui contact afectiv care se creează între jucători, lăutari și asistență atît de caracteristic « horei » romînești, fenomen sesizat în mod admirabil de Raffet.

În desenul lui Doussault sînt spații largi între dansatori și lăutari, iar asistența plasată pe margine, la o depărtare considerabilă, formează un cadru decorativ întregului ansamblu, în care impozanta casă cu cerdac are aerul unui conac boieresc. Jocul este acompaniat de un taraf format din două viori, două cobze și un nai, lăutarii purtînd tradiționalele costume lăutărești după moda orientală. În privința costumelor țărănești, Doussault reușește să sugereze cu talent și exactitate linia lor specifică, eleganța și totodată simplitatea cu care sînt purtate mai ales de către femei.

Auguste Lancelot, pictor și litograf francez, vine în Țările Romîne în anul 1860 însoțind pe politicianul V. Duruy într-o călătorie spre Orient.

Foto 9 — *A. Lancelot*: Horă în Muntenia — 1866.

Partea privitoare la țara noastră este ilustrată și povestită de A. Lancelot sub titlul: « De Paris à Bukarest, causeries geographiques 1860 — Textes et dessins inedits » și publicată în *Le*

[11] Reproducere după: Album Moldo-Valaque.

https://biblioteca-digitala.ro

Tour du Monde în 1865 (Sem. I. p. 33—36) 1866 (Sem. I. p. 171—224) şi 1868 (Sem. I. p. 339—351)[12]. Lancelot este un observator spiritual, care sesizează cu multă spontaneitate aspecte din viaţa romînească. Impresionat de frumuseţea portului femeiesc scrie: « Costumul femeii deşteaptă fericitele amintiri ale Greciei şi Italiei. Pictat ar fi fermecător prin culoare, sculptat, minunat ca linie » (op. cit. p. 191). Şi mai departe «Nu am curajul să descriu întristătorul contrast dintre mizeria dezgustătoare a unora şi belşugul obraznic al altora» (op. cit. p. 199). Aceste însemnări trădează atît poziţia critică plină de discernămînt a lui Lancelot faţă de nedreptăţile sociale de la noi cît şi simpatia pentru poporul obidit. Povestirea lui din « Le Tour du Monde» este însoţită de 153 gravuri tratînd peisaje, tipuri de ţărani, ţigani, scene, străzi, prăvălii şi « hora» din care « multe au o reală valoare artistică» (G. Oprescu, op. cit. p. 69).

Reproducerea noastră intitulată « Horă în Muntenia» [13] (foto 9) ne dă o sugestivă şi veridică imagine a acestei manifestări folclorice. Tipurile foarte bine prinse ilustrează o colectivitate specific romînească în care bărbaţi, femei şi copii de toate vîrstele — unii veniţi de departe cu căruţele sau pe cai mici încărcaţi cu poveri — s-au adunat în jurul horei jucată de flăcăi şi fete, în frumosul port vechi muntenesc, acompaniaţi de un fluieraş şi un cobzar. Dansul reprezintă o horă lentă în desfăşurare. De asemenea şi peisajul cu cîrciuma făcută din chirpici, cu salcîmi stufoşi a căror umbră contrastează cu lumina puternică a unui soare torid, ne sugerează în mod admirabil atmosfera cîmpiei muntenești într-o zi caldă de vară.

Pictorul spaniol Urrabieta Vierge Daniel ne-a lăsat o gravură intitulată: « Hora danse nationale» — Le jour de St. Georges à Turnu Severin, 1877, tipărită în ed. Roch-Regnier, Paris[14].

Foto 10 — *D. V. Urrabieta*: Hora dans naţional — 1877.

Urrabieta a fost desenator, ilustrator şi acuarelist foarte apreciat. A trăit în Franţa unde a lucrat în special pentru revistele: *Monde Ilustré*, *Vie moderne* şi *Ilustration*, realizînd mii de desene. Nu ştim cu ce ocazie a fost în ţara noastră dar gravura pe care o reproducem aici (foto 10)

[12] G. Oprescu, op. cit.
[13] Reproducere după G. Oprescu, op. cit.
[14] Gravura se găseşte la Bibl. Acad. R.P.R. Secţia de stampe.

https://biblioteca-digitala.ro

dovedește că el a sesizat foarte bine atît jocul nostru popular cît și costumul și atmosfera generală. Mișcările jocului ilustrează cu claritate o « horă de mînă » oltenească. În redarea costumelor Urrabieta merge pînă la amănunte miniaturale desenînd motivele de pe portul bărbaților. În stînga desenului, în planul întîi, Urrabieta plasează un bărbat văzut din față, a cărui expresie dovedește că pictorul a simțit caracterul mîndru al olteanului și a considerat acest lucru ca esențial în a defini anume calități ale unui popor, printr-o creionare spontană făcută cu talent și sinceritate.

Ultima reproducere pe care o prezentăm în acest articol (foto 11) este semnată de C. Lancedelly, 1806—1865. Este intitulată « O nuntă în țara Romînă », litografie colorată publicată în ed. Drude -Viena [15]. C. Lancedelly litograf vienez a lucrat foarte mult atît după desenele sale proprii

Foto 11 — *C. Lancedelly*: O nuntă în țara romînă.

cît și după ale altora. Nu știm cine a făcut acest desen deoarece nu am putut afla dacă Lancedelly a vizitat el însuși țara noastră sau poate că desenul aparține tatălui său Josef Lancedelly care a fost cel mai productiv litograf al timpului.

Lucrarea are meritul unui document, prezentînd cu exactitate momentul în care mireasa își ia rămas bun de la părinți; sînt înfățișate încărcarea pe căruță a lăzii de zestre, lăutarii, iar în stînga pe planul din fund un joc animat de tineri. Pictorul nu a putut înregistra însă decît faptele și i-au scăpat elementele esențiale în ce privește fizionomia oamenilor, ținută și linia specifică a costumului romînesc. Mireasa, de pildă, și fata din spatele ei par două domnișoare în costum de epocă, iar mișcarea dansatorilor este complet străină jocului nostru popular.

Din materialul prezentat în acest articol, reiese importanța pe care o au documentele grafice pentru cercetarea evoluției jocului popular, a costumului și a formațiilor instrumentale. Se impune continuarea studiului pentru îmbogățirea materialului și eventuala descoperire de documente inedite.

Aceste lucrări grafice, privind jocul popular romînesc, realizate de artiști străini, împreună cu cele ale pictorilor romîni, constituie, o sursă pentru cunoașterea trecutului istoric al dansului popular și evoluția lui de-a lungul timpului. Datorită lor se vor putea elucida probleme importante în legătură cu stilul de joc, cu costumul și participarea colectivității la această manifestare folclorică. Desigur că numărul reproducerilor prezentate este prea redus pentru a ne putea hazarda la concluzii în aceste probleme. Totuși gravuri ca: « La joc » a lui Raffet sau « Horă în Muntenia » a lui Lancelot ne-au relevat faptul că acum 100 de ani dansurile noastre populare se prezentau în forme cristalizate din punct de vedere artistic așa cum le cunoaștem și cum sînt jucate și azi de către popor.

https://biblioteca-digitala.ro

UN VECHI CÎNTEC NĂSĂUDEAN

TEODOR GHIŢAN şi DUMITRU POP

Printre caietele cu materiale folclorice rămase de la învăţătorul năsăudean Ştefan Uzoni din comuna Nimigea romînească, raionul Năsăud, am descoperit textul unui interesant cîntec cu aspect folcloric, inexistent în culegerile ce s-au publicat pînă acum. Cîntecul acesta, intitulat *Cîntecu lu Tudoran*, este scris caligrafic, cu litere chirilice şi cu cerneală, pe dosul unui document mai vechi (din 1783) în limba germană, document ce conţine cîteva relaţii de ordin funciar. Nu se precizează data notării lui, în schimb la sfîrşitul textului apare un nume: *Ion diacu*. Cine va fi fost acesta, copistul sau poate chiar autorul cîntecului, nu ştim, după cum nu cunoaştem nimic în legătură cu biografia sa.

Cîntecul ar putea fi creaţia individuală a unui cărturar năsăudean, dar nu este exclus să avem de-a face cu un vechi cîntec popular care va fi circulat efectiv în regiune şi pe care Ion diacu îl va fi însemnat în secolul trecut, după memorie sau după un original scris anterior. Iată textul lui:

Cîn meri fecior la-mpăratu
Numa jăle-i în tăt satu
Mărg ficiorii şi să duc,
Plînge şi frunza de nuc ;
Plînge mama pe rîtu,
Mni să rupe sufletu ;
Pling şi frat şi pling surori,
În sat n-o rămas ficiori.
La niamţ dacă cătuneşti
Vorbe bune nu găsăşti
Numa ágt[1] *şi régt*[2] *şi úm*[3]
Ai fărflúgtăr[4] *de rumun*
Mă ficiori cu spete largi
Cu puşcă şi cu nădragi

Cînd voi la-mpăratu-ţ fi
În cetăţ v-o cătuní
Da'napoi nu-ţ mai vini.
Nu vă daţ ficiori cătane,
Că-ţ purta păduci cu coarne
Asta v-o spune di-un an
Moşu vostu Todoran
La butuc de m-or lega
În furci de m-or rădica
Nu mă lăs de legea mea
Asta-i legea lu Hristos
Pune-ţ puşca ficiori jos
Ce spun domnii di la Beci[5]
Nu-i credeţ ficiori în veci

Ion diácu

Cum vedem, imaginile artistice ale primei părţi a cîntecului (versurile 1—12) şi cele din următoarele cinci versuri ale părţii a doua sînt imagini tipice cîntecului de cătănie: satul întristat şi pustiit prin plecarea feciorilor în armată, traiul acestora în străini, cu portul mohorît, cu asprimea şi batjocura « neamţului ». În schimb, cea de a doua parte a cîntecului (versurile 15—28) este cu totul inedită în folclorul nostru. Ea cuprinde în esenţă îndemnul pe care « Moşu vostu Todoran » îl adresează tinerilor de-a nu se supune recrutării şi de-a nu crede în promisiunile ce le fac « domnii di la Beci », precum şi hotărîrea lui de a nu-şi părăsi « legea » tradiţională.

[1] acht = atenţie
[2] recht = recht um = la dreapta împrejur
[3] um = împrejur = recht um
[4] înjurătură.
[5] Viena.

https://biblioteca-digitala.ro

Toate aceste date pe care le oferă ultima parte a cîntecului îndreptățesc presupunerea că ne aflăm în fața unui cîntec al răsvrătitului Tănase Todoran din Bichigiu Năsăudului, tras pe roată de stăpînitorii austrieci în anul 1763. Avem astfel de-a face cu un cîntec istoric. Numele eroului popular Tănase Todoran se leagă de luptele sociale purtate de țărănimea românească din ținutul Năsăudului în epoca militarizării lui [6]. În urma exploatării nemiloase în care era ținută țărănimea de aici, de către «magistratul» Bistriței, aceasta a acceptat militarizarea ei, în speranța că astfel se va izbăvi de insuportabilul jug iobăgesc. Însă după întîiul contact cu ofițerii imperiali, în timpul recrutărilor, țăranii își dau seama că intrînd, ca militari, în solda curții vieneze, cad în mrejele unei exploatări cel puțin tot atît de neînduplecate. Nemulțumirile, care s-au transformat în adevărate răscoale, au ajuns la apogeu în mai 1763, în ziua destinată sfințirii steagurilor batalioanelor grănicerești înființate și depunerii de către soldați a jurămîntului de credință. La festivitatea aceasta, care urma să se desfășoare pe platoul Mocirlă din comuna Salva, erau prezente două mari autorități: cea imperială, reprezentată de generalul Buccov — comandantul general al trupelor din Transilvania — și cea bisericească, reprezentată de episcopul unit Petru Pavel Aron. În plină solemnitate, în fața rîndurilor oștirii, apare călare țăranul Tănase Todoran, în vîrstă de peste 100 de ani, care cuvîntează energic. Drept urmare, grănicerii aruncă la pămînt armele și-i alungă pe ofițerii austrieci. Episcopul și generalul Buccov reușesc să se salveze cu fuga de furia populară [7]. Am prezentat, sumar, această întîmplare deoarece ea este de natură să pună într-o puternică lumină figura legendară a lui Tănase Todoran și să explice în același timp geneza cîntecului.

De un interes cu totul special pentru înțelegerea cîntecului de care ne ocupăm este cuvîntarea rostită de Tănase Todoran în împrejurarea amintită, cuvîntare a cărei text — desigur aproximativ — s-a descoperit în corpul unei monografii manuscrise despre districtul militar al Năsăudului. «De doi ani mai, sîntem cătane adecă grăniceri, și carte n-am căpătat de la înalta împărătească că sîntem oameni liberi. *Ne-au scris iobagi*, dăm dare, facem slujbe cătănești; *copiii noștri vor merge pînă la marginile pămîntului să-și verse sîngele*, dar pentru ce? Ca să fim robi, ca să n-avem nici un drept [...]. Așa nu vom purta armele, ca *și sfînta lege să ni-o ciufulească tisturile. Jos cu armele!* Alungați afară păgînii dintre hotarele noastre! [...] *Ce dă gubernia și cancelaria din Beciu e nimica, îs minciuni goale de azi pînă mîine*» [8]. (Sublinierea autorilor).

Sînt evidente raporturile strînse ce există între textul cîntecului și al cuvîntării citate. Avem de-a face în fond cu aceeași atitudine față de armată și față de curtea imperială și cu justificarea ei prin aceleași argumente. În afară de argumentul social propriu-zis (faptul că țăranii înrolați în regimentele grănicerești nu au fost scoși din starea de iobăgie), au existat încă două argumente care au tras greu în cumpănă. Împotriva prevederilor inițiale, în virtutea cărora batalioanele năsăudene aveau să apere porțiunea respectivă din granița răsăriteană a imperiului, se arăta primejdia utilizării lor pretutindeni unde se făcea necesară prezența forței armate. Bine concretizată în textul cuvîntării, ideea se regăsește în versurile cîntecului: « *Cînd voi la-mpăratu-ț fi | În cetăț v-o cătuni | Da'napoi nu-ț mai vini*».

Cel de-al doilea argument este de ordin confesional. Se știe că actul trecerii unei părți a românilor ardeleni la religia catolică constituia o inițiativă venită de sus și urmărea în fond întărirea politică a imperiului austro-ungar. Se știe de asemenea că paralel cu procesul militarizării ținutului năsăudean s-a dus și o susținută acțiune de catolicizare a românilor ortodocși de aici [9]. Am văzut chiar că la ceremonia de la Salva biserica era reprezentată de un episcop unit. Dacă adăugăm la aceasta comportamentul neomenos al ofițerilor austrieci, disprețuitori ai limbii și tradițiilor populare locale [10], înțelegem mai bine tăria acestui argument, care depășește în realitate problema religioasă, precum și modul cum s-a concretizat în textul cuvîntării lui Tănase Todoran și în cîntecul de care ne ocupăm.

Ridicînd problema genezei acestui cîntec, spuneam la început că el ar putea fi creația individuală a unui modest cărturar năsăudean, după cum ar putea fi vorba și de un vechi cîntec popular. Există mărturii în sprijinul amînduror tezelor. Faptul că nu s-a descoperit pînă acum

---

[6] Vezi Șt. Pașca: Din istoria Transilvaniei. I, Editura Academiei R.P.R., 1960, 172; vezi mai pe larg, V. Șotropa: Înființarea graniței militare năsăudene 1762. *Arhiva Someșană*, 1928, nr. 24: 1—169.

[7] Vezi amănunte în V. Șotropa: lucr. cit.

[8] Apud V. Șotropa, idem p. 70, detalii, în legătură cu atitudinea lui Tănase Todoran față de armată și față de biserica unită, la p. 67—68.

[9] Șt. Pașca, lucr. cit., 172.

[10] Ibid.

https://biblioteca-digitala.ro

în folclorul Năsăudului nici o creaţie care să amintească măcar figura eroică a lui Tănase Todoran sau episodul răscoalei de la Salva, ar veni să susţină primul punct de vedere. Nu se poate trece totodată nici peste doi termeni din cuprinsul cîntecului care, în înţelesul special cu care sînt folosiţi aici, nu apar în graiul popular local: *butuc* şi *furci*. Pe de altă parte, cîntecul în întregimea lui are un puternic caracter folcloric, evident atît în conţinutul său de idei cît şi în forma lui artistică, în specificul imaginii artistice, în maniera stilistică, în limbă etc.

Cercetătorul mai poate fi derutat de o anumită grafie utilizată de autorul sau copistul cîntecului. În locul semnului ц, consacrat în scrierile noastre chirilice, se foloseşte consecvent diftongul *ge*, *gi*. Ţinînd seamă de epoca în care s-a făcut copia (căci despre o copie credem totuşi că este vorba) ne putem explica acest fenomen lingvistic, care cunoaşte şi alte paralele în perioada de tranziţie de la alfabetul chirilic la cel latin.

Fără să putem da în clipa de faţă o soluţie definitivă problemei ridicate, înclinăm să credem că producţia în discuţie este totuşi o creaţie folclorică, plăsmuită poate la început de un cărturar din popor, creaţie care, dispărînd, a împărtăşit soarta atîtor alte cîntece istorice. Căci nu ne putem închipui că mulţimea de eroi populari atestaţi de documentele istorice nu îşi vor fi avut cîndva cîntecele lor, create în mediul social al acelora care i-au preţuit şi care au luptat alături de ei. Nu este exclus ca o atentă cercetare de teren în ţinutul Năsăudului să scoată la lumină, dacă nu variante închegate, cel puţin urme din *Cîntecu lu Todoran*.

https://biblioteca-digitala.ro

CERCETĂRI DE ETNOGRAFIE, FOLCLOR ȘI DIALECTOLOGIE ÎNTREPRINSE DE SPECIALIȘTI CEHI ÎN R.P.R.

În cursul anilor 1961 și 1962 țara noastră a fost vizitată în două rînduri de o delegație de oameni de știință din R. S. Cehoslovacă, avînd ca obiectiv efectuarea de cercetări folclorice, etnografice și lingvistice asupra populației cehe din R.P.R., în conformitate cu prevederile acordurilor culturale existente între cele două țări prietene. Specialiștii cehi au fost oaspeții Academiei R.P.R. și ai Institutului de folclor, cu concursul cărora și-au desfășurat activitatea științifică în București și în deplasările întreprinse pe teren.

Delegația a fost compusă din: Dr. Vladimír Karbusický, muzicolog-folclorist, Dr. Olga Skalníková și Dr. Vladimír Scheufler etnografi, Dr. Jaromír Jech, literat-folclorist, — toți cercetători științifici ai Institutului de Etnografie și Folcloristică (*Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV*) — și Dr. Slavomir Utěšěny, dialectolog de la Institutul de limbă cehă (Ústav pro jazyk český) din Praga.

Programul de ansamblu al cercetărilor a fost gîndit pe o durată de patru ani (1961—1964), în tot atîtea etape de lucru, anual rezervîndu-se cîte 15 zile cercetărilor de teren.

Prima etapă s-a desfășurat între 5 și 21 decembrie 1961.

După o scurtă documentare la București în cadrul Institutului de folclor, la Muzeul satului și la Muzeul de artă populară, ca și după stabilirea unor contacte cu colegii romîni de la Institutul de istorie a artei și Institutul de lingvistică, cercetătorii cehi au întreprins o primă campanie de lucru la teren timp de 12 zile, în regiunea Banat, raioanele Moldova-Nouă și Orșova, unde au fost însoțiți din partea Institutului de folclor de cercetătorul științific Florin Georgescu.

În această zonă sînt situate o serie de comune și sate ca: Bigăr, Eibenthal, Gîrnic, Ogradena, Ravensca, Sf. Elena, Șumița ș. a., cele mai multe fiind locuite de o populație compactă de naționalitate cehă, restul prezentînd un aspect demografic eterogen din punct de vedere național, elementul ceh fiind reprezentat printr-un număr variabil de familii care și acestea de multe ori nu mai au o compoziție unitară. Din prima categorie fac parte în special așezările situate spre interiorul ținutului deluros și accidentat al clisurii dunărene, la altitudini ajungînd pînă la 800 m. În condițiile unei relative izolări, cauzate în primul rînd de dificultatea accesului spre ele, acestea și-au păstrat mai bine caracterul național omogen. În cealaltă categorie se integrează localitățile care se află pe principala arteră de comunicație (șoseaua Orșova-Baziaș care urmează îndeaproape cursul Dunării), sau în imediata ei apropiere (cazul comunei Ogradena ș.a. în care populația de origină cehă se întîlnește numai în mod sporadic). Se pare deci că factorul geografic a influențat și determinat într-o oarecare măsură această situație.

Cercetările de teren au vizat în primul rînd satul Sf. Elena (aparținînd com. Coronini, raionul Moldova-Nouă) locuit în întregime de cehi. Acolo a fost instalat cartierul general al expediției și asupra acestei așezări s-au întreprins cercetări amănunțite timp de o săptămînă, răgaz totuși insuficient pentru cuprinderea integrală a problemelor etnografice și folclorice pe care le prezintă viața satului. Pentru obținerea unei imagini de ansamblu și a perspectivelor de lucru într-o etapă ulterioară, s-au întreprins scurte deplasări cu caracter de recunoaștere și sondaj și în localitățile Gîrnic (raionul Moldova-Nouă) și Ogradena-Nouă (raionul Orșova). La buna reușită a întregii acțiuni a contribuit în apreciabilă măsură concursul organelor de partid și de stat din raionul Mol-

https://biblioteca-digitala.ro

dova-Nouă, care au asigurat cu mijloace auto rapide toate aceste mişcări în teren, în condiţiile unei ierni relativ aspre.

Rezultatele investigaţiilor efectuate au fost bogate şi deosebit de interesante. Colegii cehi le-au considerat, din punctul lor de vedere, chiar senzaţionale. Aceste rezultate s-au concretizat ulterior într-un material documentar, apărut în revista ČESKÝ LID 4 ročnik 49—1962 p. 145—184, sub titlul *Kultura rumunských Čechů* [Cultura cehilor din R.P.R.]. Materialul reprezintă bilanţul activităţii ştiinţifice desfăşurate în această primă etapă a cercetărilor şi cuprinde un număr de 3 studii pe ramuri de specialitate: Vladimír Scheufler — Olga Skalníková: *Hmotna a duchovni kultura* [Cultura materială şi spirituală]; Jaromír Jech: *Lidové povidky* [Poveşti populare] şi Vladimír Karbusický: *Písňový a hudební folklór* [Cîntece şi folclor muzical]. Privit sintetic, constatările ar fi următoarele:

1. De la stînga spre dreapta: Dr. *Olga Skalníková*, Dr. *Vladimír Karbusický*, Dr. *Slavomír Utěšěny*, Dr. *Jaromír Jech* şi Dr. *Vladimír Scheufler*. Satul Sf. Elena, decembrie 1961.

1. Din punct de vedere etnografic. Aproape toată populaţia cehă din zonă este formată din descendenţii coloniştilor provenind din ţinutul Boemiei (R.S.C.) în urmă cu cca. 150 ani (deceniile 2—3 ale sec. trecut). Oamenii au venit în aceste locuri ca tăietori de lemne şi defrişînd pădurile întinse au cîştigat teren pentru agricultură şi au întemeiat aşezări. (O altă ipoteză — plauzibilă însă neconfirmată şi de aceea o menţionăm cu rezerva cuvenită — explică venirea coloniştilor cehi în aceste locuri ca grăniceri ai imperiului austro-ungar, formîndu-şi aşezările în condiţiile cunoscute cu privire la regimul satelor grănicereşti din Banat). Ţinutul fiind deluros, aproape muntos, format din roci calcaroase, pămîntul de cultură este puţin şi sărac. Sursele de apă sînt de asemenea rare şi cu debit mic.

Satul Sf. Elena are cca. 135 gospodării totalizînd peste 500 locuitori care se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Meseriile sînt destul de bine reprezentate. Oamenii sînt harnici şi în genere au gospodării înfloritoare, deşi inventarul agricol de care dispun este modest. Arhitectura caselor este în multe privinţe asemănătoare cu aceea a locuitorilor romîni din Banat, reprezentînd de fapt o formă intermediară între cele două tipuri locale caracteristice pentru patria de origină şi cea adoptivă. Portul naţional (corespunzînd celui cunoscut în Boemia în veacul precedent) este bine păstrat cu amendamentul că în timp i s-au adăugat şi unele piese ale portului romînesc: căciula din blană de oaie, brîul («brăcira») şi opincile cu vîrf ascuţit. În afară de aceste două aspecte menţionate influenţa romînească se mai face simţită şi în modul de trai, în alimentaţia zilnică în care de asemenea au pătruns elemente ale bucătăriei romîneşti. Satul este scindat în trei comunităţi constituite pe baza formelor de cult religios: catolicii, reformaţii şi baptiştii. Între aceste comunităţi nu au existat amestecuri şi nu s-au contractat legături de rudenie pînă în anii din urmă. Din acest punct de vedere satul Sf. Elena reprezintă un caz particular faţă de celelalte localităţi cu populaţie cehă.

2. Din punct de vedere folcloric. S-a putut constata că folclorul ceh este în genere mult mai viu aci decît în ţinutul de origină al locuitorilor. Ne referim nu atît la procesul de creaţie pro-

https://biblioteca-digitala.ro

priu-zis, care pare a fi încheiat, cît la gradul de conservare. Atît repertoriul de cîntece (în majoritate lirice) cît şi cel de jocuri sînt bine păstrate şi de o mare bogăţie şi varietate. Predomină execuţia vocală (nu s-a identificat decît un singur instrumentist cunoscînd armonica). Cîntarea în grup, la unison sau pe mai multe voci, constituie un fenomen destul de răspîndit. Din materialul muzical

2. Pe drum, la ieşirea din satul Sf. Elena, decembrie 1961.

cules în această primă etapă a cercetărilor (cca. 150 piese) se pot desprinde de pe acum unele trăsături generale: mişcarea majorităţii melodiilor pe scări diatonice de tip major, predominanţa formei ABB (2 fraze muzicale, ultima repetată, fiecare întinzîndu-se pe lungimea a 2 versuri), lipsa în cele mai multe cazuri a unor variaţii strofice, caracter silabic şi mensural, ritm bine conturat, un tempo constant (execuţie *giusto* sau cel mult *poco rubato*), cadenţa finală pe treptele 1 sau 3 etc. Pentru ilustrarea celor afirmate dăm aci un singur exemplu [1]:
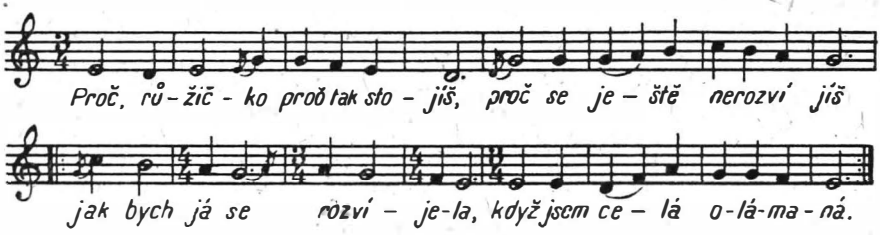
Cules în satul Sf. Elena, decembrie 1961. Notaţie muzicală: Vladimír Karbusický. Notaţie text: Olga Skalníková.

[1] Publicat de V. Karbusický în studiul menţionat.

https://biblioteca-digitala.ro

S-a mai constatat că sînt încă în floare clăcile de femei pentru efectuarea în comun — mai ales iarna — a unor treburi gospodăreşti (ca de exemplu curăţirea şi sortarea pufului pentru perne şi plăpumi) cu care prilej se povesteşte şi mai ales se cîntă. Se practică de asemenea « pomana porcului », tradiţie împrumutată probabil de la romînii bănăţeni. Nu s-a putut surprinde nimic din folclorul obiceiurilor.

În ceea ce priveşte folclorul literar, Dr. Jaromir Jech distinge trei straturi:

a) Cel mai vechi reprezintă moştenirea folclorică pe care coloniştii cehi au adus-o cu ei în noua patrie; ea cuprinde basmele populare cehe şi poveştile cu caracter fantastic. Toate acestea nu au rezistat de-a lungul celor 150 ani care au trecut de la colonizare şi ca atare treptat s-au pierdut, au fost uitate. Basmul popular ceh se află aci într-un stadiu înaintat al procesului de dezintegrare, putînd fi găsit numai în mod excepţional într-o formă completă şi coerentă; în cazurile cele mai frecvente memoria populară nu a mai păstrat decît fragmente, şi acestea de multe ori confuze. Poveştile cu personaje fantastice absolut caracteristice folclorului ceh aproape au dispărut, făcînd loc altora cu personaje de acelaşi gen care însă se întîlnesc frecvent şi în folocloru romînesc al locului. Pare a fi vorba deci, în acest caz, de un proces de transformare, de substituire treptată a repertoriului iniţial ca urmare a contaminării lui cu folclorul predominant al mediului înconjurător.

b) Stratul de mijloc, mai nou, constituit în perioada imediat următoare colonizării pe pămîntul romînesc, cuprinde povestiri cu caracter de legendă privind fapte şi împrejurări legate de emigrarea cehilor în aceste locuri ca şi diverse anecdote referitoare la modul lor de viaţă şi la legăturile cu vecinii de altă limbă.

c) Ultimul strat îl constituie preluările — directe sau uneori mijlocite — din folclorul romîn, sîrb sau german, influenţa romînească fiind şi în acest caz preponderentă.

3. Din punct de vedere lingvistic. Limba s-a păstrat foarte bine, fiind aceeaşi care se vorbeşte azi în Boemia, dispunînd însă de un vocabular lărgit care cuprinde unele neologisme ca şi unele cuvinte împrumutate din graiul local al limbii romîne. Ca pronunţie s-au semnalat unele mici deosebiri, absolut neesenţiale, rezultînd din conservarea particularităţilor proprii unui stadiu de dezvoltare ceva mai vechi, în opoziţie cu evoluţia limbii literare cehe moderne.

În general se poate spune că în fiecare dintre cele trei domenii în care s-au întreprins cercetări s-a putut constata prin observaţie directă fapte şi procese care la minoritatea cehă din ţara noastră trăiesc şi se manifestă din plin, pe cînd în R.S.C. ele au dispărut de cca. 70—80 de ani.

După înapoierea în Bucureşti, la 21 XII 1961, folcloriştii Vladimír Karbusický şi Jaromir Jech au făcut fiecare cîte o interesantă expunere asupra metodei de lucru şi rezultatelor la care au ajuns, în faţa personalului ştiinţific al Institutului de folclor.

* * *

Cea de a doua fază a cercetărilor s-a desfăşurat în vara anului 1962 între 6 şi 23 iunie. Cu acest prilej s-a alăturat grupului iniţial încă un specialist romîn, prof. George Ciplea — lingvist, reprezentînd universitatea « Babeş-Bolyai » şi filiala Academiei R.P.R. din Cluj. În această etapă colegii cehi şi-au îndreptat atenţia asupra altor două aşezări din zonă, comunele Eibenthal (raionul Orşova) şi Bigăr (raionul Moldova-Nouă).

Comuna Eibenthal, avînd în prelungire colonia minieră Baia-Nouă (exploatare de cărbune superior), este situată pe firul văii Tisoviţei cam la 10 km. nord-vest de localitatea cu acelaşi nume de pe malul Dunării. Şi aici — ca şi în comuna Bigăr de altfel — populaţia este alcătuită numai din cehi, exceptînd colonia minieră care este un conglomerat de naţionalităţi. Ţinutul este arid şi stîncos; pe acest sol sărac în resurse nu s-au putut folosi pentru cultură decît nişte suprafeţe cu totul neînsemnate. Practic, în acest loc agricultura nu constituie o ocupaţie: numai trei familii trăiesc din cultivarea pămîntului. Locuitorii se bucură însă de o stare materială bună, marea lor majoritate lucrînd ca minieri la exploatarea carboniferă. Nivelul cultural este de asemenea mult mai ridicat.

Cu totul alta este situaţia comunei Bigăr. Aşezată într-o mică depresiune, la o distanţă de cîţiva km. nord de sălbateca vale a Sirinei, este nu numai una din cele mai izolate din ţinut, dar şi greu accesibilă lipsind mijloacele de comunicaţie. Aceste condiţii par a fi influenţat sensibil asupra felului cum oamenii şi-au organizat viaţa şi munca, asupra psihologiei lor, preocupărilor culturale etc. Comuna dispune de mai mult teren pentru agricultură; de aceasta se ocupă în special femeile. Bărbaţii, aproape toţi, sînt angajaţi ca muncitori în diverse întreprinderi industriale.

Aceasta ar fi schiţa foarte sumară a cadrului geografic şi etnografic în care s-au desfăşurat cercetările de teren din acest an. Şi de data aceasta materialul folcloric recoltat s-a dovedit a fi bogat şi interesant. În comuna Eibenthal s-a făcut observaţie directă la *sărbătoarea pomului de mai.*

https://biblioteca-digitala.ro

Din ambele comune s-au cules cîntece muncitoreşti, cîntece lirice, jocuri de copii (unele au fost şi filmate), numeroase informaţii asupra vieţii folclorice etc. Spicuim numai unele aspecte pe care le considerăm interesante.

Sărbătoarea pomului de mai este îndeobşte o manifestare cunoscută (în forma în care a fost văzută ea a cuprins o parte festivă, cu caracter de ceremonial şi o parte destinată petrecerii). Întreaga festivitate se organizează de către femeile satului şi tot ele sînt acelea care contribuie din punct de vedere pecuniar la reuşita ei. Personajele centrale ale primei părţi a serbării sînt: un preşedinte de onoare (care trebuie să fie un bun vorbitor şi să cunoască bine oamenii din comună) şi un grup de feciori condus de cel mai vîrstnic dintre tinerii necăsătoriţi, acesta purtînd ca semn distinctiv o panglică lată albă prinsă la haină. Tinerii aleşi — numai aceştia — invită pe rînd la dans femeile de toate vîrstele prezente în sală, conducîndu-le apoi la masa preşedintelui de onoare, aşezată sub *pomul de mai* frumos împodobit. După rostirea unei formule ceremoniale cu adaptări de la caz la caz, persoana invitată îşi depune contribuţia bănească pe o tavă şi apoi închină un pahar de vin dulce cu preşedintele de onoare, partenerul de dans şi conducătorul grupului de tineri.

În partea a doua jocul este deschis pentru toată lumea, fără deosebire. Alături de dansurile obişnuite de societate, jocurile populare ale diferitelor naţionalităţi au fost din plin reprezentate. S-au jucat dansuri populare cehe, ceardaşul, dansuri germane, precum şi numeroase jocuri populare româneşti. Ne-a impresionat plăcut atît larga participare la toate aceste jocuri, cît şi gradul în care locuitorii cehi ai comunei Eibenthal şi-au însuşit un repertoriu coregrafic atît de variat, cultivîndu-l fără deosebire, ca pe un bun folcloric al lor. Jocurile româneşti — jucate cu mult temperament — au fost *Haţegana* şi *De doi* (mai puţin învîrtirile pe sub mînă a căror tehnică nu se cunoaşte), *Hora*, *Sîrba* (însoţită de strigături în limba română), *Brîul* şi *Perinița*.

Întreaga manifestare a oglindit sentimentele de prietenie sinceră pe care populaţia cehă a locului le nutreşte faţă de vecinii de altă limbă alături de care trăiesc.

Un fapt asemănător s-a putut constata şi la unele jocuri de copii, în care, în cuprinsul aceluiaşi text s-au putut întîlni fraze şi formule rostite în mai multe limbi.

Pentru completarea documentării etnografice asupra muncilor de vară ca şi a materialului folcloric, spre sfîrşitul perioadei de lucru s-au mai efectuat scurte deplasări în satul Sf. Elena şi în com. Gîrnic (în ultima s-au cules cîntece de nuntă).

Întreaga activitate a cercetătorilor cehi şi români în cursul acestor două etape s-a desfăşurat într-o strînsă colaborare, sub semnul respectului reciproc şi al frăţiei care uneşte cele două popoare şi ţări socialiste prietene.

Munca ştiinţifică de teren va continua în anul 1963 cu satele Ravensca (com. Şopotul Nou, raionul Bozovici) şi Şumiţa (com. Şicheviţa, raionul Moldova-Nouă). Ne propunem ca pe măsura înaintării lucrului să revenim pe viitor în paginile acestei reviste cu noi date informative, care să permită lărgirea şi completarea cunoştinţelor referitoare la populaţia de limbă cehă din R.P.R.

FLORIN GEORGESCU

https://biblioteca-digitala.ro

ASPECTE FOLCLORICE NOI ȘI TRADIȚIONALE DIN RAIONUL TOPLIȚA

Munca de studiu și cercetare în domeniul folclorului cuprinde aspecte și etape diverse. Dintre acestea, fără îndoială, cercetarea pe teren trebuie considerată ca fiind una din cele mai importante acțiuni.

Confirmînd bogăția și vitalitatea creației noastre populare cele mai multe dintre aceste culegeri reușesc să aducă în arhiva Institutului piese de o incontestabilă valoare, oferind în același timp cercetătorilor noi argumente în sprijinul problemelor de studiu sau descoperind fapte și aspecte inedite care să constituie la rîndul lor puncte de plecare în munca de cercetare. Considerăm din acest punct de vedere că ultima culegere a sectorului coregrafic întreprinsă în comunele: Hodac (raionul Reghin), Rușii-Munți și Dumbrava (raionul Toplița) se poate înscrie în rîndul celor mai interesante. Ea încheie suita cercetărilor făcute de-a lungul văii Mureșului avînd ca obiectiv final elaborarea unui studiu asupra folclorului coregrafic din această zonă precum și a unei antologii.

Situată în lunca Mureșului, Rușii-Munți poate fi considerată — datorită colectivizării ei — o comună evoluată din punct de vedere al mentalității locuitorilor. Acest fapt se reflectă bineînțeles și în viața folclorică. Constatarea este ilustrată, în cea mai mare măsură, de desfășurarea nunții la care am asistat.

Luată în totalitatea sa, nunta din Rușii-Munți are un caracter contemporan elementul nou făcîndu-se prezent atît în cadrul momentelor ceremoniale, în textele care le însoțesc, în melodiile de joc și cîntec, ca și în repertoriul de joc și în costume. Față de felul cum decurgea nunta în trecut, o serie de momente ceremoniale, pierzîndu-și atît semnificația cît și interesul, au fost eliminate din complexul ei în timp ce altele au căpătat o mai mare amploare. Se observă din acest aspect al nunții că procesul evolutiv n-a determinat o destrămare a ceremonialului, ci transferul interesului general asupra acelor fapte care corespund în momentul de față gustului întregii colectivități.

Două fapte le putem considera grăitoare în acest sens. Primul dintre ele este legat de aspectele formale din cadrul ceremonialului și anume conferirea unui cadru somptuos, de spectacol, momentelor de mai mare importanță. Astfel, în timp ce în trecut invitarea la ospăț era făcută de cel mult două perechi de «chemători», astăzi numărul lor se ridică pînă la șase (în cazul nunții urmărite de noi, cinci perechi). În același sens a evoluat și cortegiul nupțial, căpătînd o desfășurare de mare amploare. În cadrul lui fiecare participant are un loc bine determinat, modul de organizare creînd imaginea de solemnitate, de măreție. Acest aspect nu corespunde numai unui orgoliu personal al nuntașilor ci ilustrează atitudinea întregii colectivități care apreciază și gustă din plin acest caracter fastuos care i se imprimă ospățului. O mai mare importanță pentru viața folclorică locală o are cel de al doilea aspect pe care am dori să-l relevăm în cadrul desfășurării nunții, el fiind de data aceasta strîns legat de conținutul anumitor momente ceremoniale. După cum am mai amintit, unele din aceste momente s-au pierdut ori s-au simplificat. Amintim ca dispărute: desfășurarea nunții în două locuri diferite (nunta la mireasă și la mire), legarea porților cînd se vine după mireasă sau jocul miresii pe bani, care a fost înlocuit cu darul tineretului la masă. Ceea ce ne pare însă foarte interesant este faptul că alte momente și anume: invitarea la ospăț, vîndutul miresii de către chemătoare și chiuitul găinii la masa mare au față de trecut o importanță cu mult mai mare ele constituind, pentru întreaga colectivitate, punctele de atracție ale nunții. Explicarea acestui fenomen credem că se leagă în primul rînd de emulația creatoare care există în comuna respectivă în ceea ce privește crearea de texte noi, foarte multe dintre informatoarele chestionate fiind nu numai bune păstrătoare a unui bogat

https://biblioteca-digitala.ro

material poetic ci, creatoare de o nesecată inventivitate. În acest fel, importanţa momentelor ceremoniale mai sus menţionate nu rezidă în semnificaţia lor rituală, care de mult nu mai are ecou în conştiinţa colectivităţii respective, ci numai în valoarea de o evidentă actualitate a textelor care le însoţesc.

Atît cît am putut observa textele spuse de chemători sau de la vîndutul miresii, ca şi textele debitate de cele cinci femei care au chiuit găina nu sînt « învăţate din cărţi » şi nu conţin decît puţine formule tradiţionale care apar sporadic în contextul lor. Versurile, în majoritate, sînt creaţii noi conţinînd referiri directe la persoanele cărora le sînt adresate, la împrejurările în care se desfăşoară ceremonialul sau la anumite evenimente care interesează în momentul acela întreaga asistenţă. Bineînţeles şi în aceste cazuri, ca în general în textele noi, apar şi aici noţiuni ce au în momentul de faţă o largă circulaţie. Iată, spre exemplu, cum este caracterizată naşa acestei nunţi de către Maria Colibar:

« Nuna mare-i tinerę
N-aşi glumi multe cu ię
Tînără şi diezmerdată
Cu gluma nu-i învăţată.
Nuna mare-i galanţoană
Îmbrăcată ca o doamnă[1].
Nuna mare i galantă
Şi în nailon îmbrăcată
Îmbrăcată în mătasă
Toată sclipeşte la masă».

În alt text, chiuit de către Ilovan Letiţia, informatoarea foloseşte deseori noţiuni şi imagini legate de aspectele vieţii moderne:

« Găina-i din Bucureşti
Nune să mi-o plăteşti
Am venit p-acčelerat
Cu vagonu separat.
. . . . . .

Acelaşi procedeu îl întîlnim şi la Maria Colibar:

« Şi iar verde de aramă
Am primit o telegramă»
. . . . . .

După cum am amintit interesul textelor sporeşte datorită aluziilor sau referirilor directe la anumite fapte, împrejurări sau persoane cunoscute de întreaga asistenţă. Astfel, aceeaşi informatoare nu pierde prilejul să amintească:

«Mire ai avut o fată
Neagră, gălbiniţioasă
Pe tine-i tot mîniţoasă
Pe mireasă-i supărată
C-o rămas nemăritată»

sau să sfătuiască mireasa pentru viitor:

« Tu din mînă să tot faśi
Şi din guriţă să taśi
C-aşa la socri le plaśi
Ai de grijit num-o soacră
O soacră, doi cumnăţei
Să trăieşti bine cu ieі».

Chiuitura Mariei Colibar [2] cuprinde în construcţia sa idei şi sentimente variate. Tonul glumeţ, plin de haz cu care se adresează în special naşilor, alternează cu anumite momente lirice, uneori cu ironia uşoară, atunci cînd vorbeşte de persoana ei, pentru a deveni grav, cînd aminteşte de părinţii morţi ai tinerilor sau uşor moralizator în pasajele în care dă sfaturi de comportare în viitor. După o urare adresată tuturor nuntaşilor, chiuitura la găină se încheie astfel:

« Floriśică d'e molid
Să trăiasc-a nost Partid
Feriśire nię-a adus
Şi bucurie în Rus.
Şi iar verde ca una
Satul ni l-a lumina ;
Să trăiască toată lumea
Şi conducerea dę-acuma.»

---

[1] Cuvîntul folosit aici indică îmbrăcămintea orăşenească.

[2] Informatoarea Maria Colibar, originară din Ruşii-Munţi, casnică, are şapte clase elementare. În 1949 a urmat Şcoala de partid de la Tîrgu Mureş. Bărbatul ei este cioban. De la 16 ani, de cînd s-a măritat, a chiuit la ospeţe atît în comună cît şi în alte sate învecinate (Gurghiu, Petriş, Aluniş, Morăreni). Întotdeauna versurile şi le creează singură.

https://biblioteca-digitala.ro

Maria Colibar, motivînd faptul pentru care nu mai reproduce la găină textele învăţate dintr-o carte, spune: « Nu interesează pe nimeni, se cunosc şi nu se ascultă ». În acest fel chiuiturile apar ca o creaţie vie, ce oglindesc, într-o formă de cele mai multe ori satirică, relaţiile existente între oameni şi poziţia lor faţă de ele.

Materialul pe care l-am adus de pe teren, în urma observaţiilor făcute asupra nunţii de la Ruşii-Munţi, credem că ar putea, pe viitor, constitui punctul de plecare în cercetarea unor probleme încă nu suficient dezbătute şi anume: rolul textelor cu conţinut nou legate de momentele ceremoniale sau de vechi tradiţii.

Vom trece acum la înfăţişarea unui alt aspect al culegerii noastre de teren, de data aceasta coregrafic.

Continuînd cercetarea jocului de pe valea Mureşului asupra tipologiei şi structurii căruia am crezut că ne făcusem o imagine, am putea spune completă, n-am putut bănui că vom descoperi existenţa paralelă a două repertorii complet diferite în cadrul aceluiaşi sat. Acest aspect l-am întîlnit în satul Dumbrava care se găseşte la cinci kilometri de Ruşii-Munţi şi unde alături de jocurile obişnuite văii Mureşului superior există un bogat repertoriu specific ciobănesc.

Jocuri ciobăneşti sau cu caracter ciobănesc am întîlnit sporadic şi cu ocazia altor culegeri în sate în care locuitorii aveau această ocupaţie sau au avut-o în trecut. Numărul lor era însă foarte mic şi originea incertă. De data aceasta însă am fost puşi, pentru prima oară, în faţa unui material viu şi bine cunoscut de către informatori.

Majoritatea locuitorilor din satul Dumbrava sînt ciobani fie la stîne întovărăşite, fie la stîne colectivizate. Drumurile lor îi poartă în general spre Munţii Călimanului unde se întîlnesc şi ciobanii din zona Dornelor.

Încercînd, chiar şi în linii mari, o caracterizare tipologică a acestor jocuri ciobăneşti trebuie să ţinem fără îndoială seama de asemănarea izbitoare care există în cadrul aspectelor morfologice şi chiar structurale între aceste jocuri şi cele din nordul Moldovei. Dacă legăm de acest aspect faptul că grupul jocurilor ciobăneşti existent în satul Dumbrava se diferenţiază puternic de restul repertoriului de jocuri din satul respectiv, putem emite deocamdată ipoteza că munţii (zonele pastorale) aşa după cum s-a mai constatat şi în ceea ce privesc Carpaţii sudici, n-au format o graniţă care să limiteze circulaţia folclorului coregrafic, ci dimpotrivă au facilitat trecerea lui de pe un versant pe celălalt.

Jocul ciobănesc întîlnit de noi în satul Dumbrava se caracterizează printr-o pregnantă unitate. În cadrul diverselor motive şi figuri mişcarea se dezvoltă prin intermediul paşilor bătuţi ca şi a pintenilor, balansurilor şi săriturilor mici cu paşi încrucişaţi. Aceste caractere ale mişcării le găsim prezente în toate jocurile culese. Un alt element comun îl constituie ritmul binar, uneori sincopat, al paşilor ca şi construcţia mobilă a figurilor, succesiunea lor fiind indicată de strigăturile de comandă care însoţesc jocurile. Aceste elemente par a fi caracteristice tuturor jocurilor de origine ciobănească, pornind din zona sud ardeleană, cotul Carpaţilor pînă în nordul Moldovei.

Din punct de vedere al formaţiei şi ţinutei corespunzătoare acestor jocuri ele se pot grupa în trei categorii distincte: jocurile de cerc, cu ţinută lanţ de braţe jos: Brîul, Doiul şi Ceaunul (în prima sa parte). Aceeaşi formaţie, însă cu braţele pe umeri: Şchioapa şi Boznească şi în al treilea rînd jocurile de grup în cadrul cărora dansatorii evoluează pe linia unui cerc, în monom: Bătrînească, Ceaunul (partea a doua), A mutului, Plopişul, Bondreasca şi Gătejul.

Nu este cazul încă de a stabili o tipologie a acestor jocuri, totuşi la o primă analiză se desprind două tipuri care se diferenţiază, primul înglobînd jocurile în cerc de mînă şi în monom, cel de al doilea tip fiind format de către jocurile în cerc cu ţinuta braţelor pe umeri. Cu toate că aspectul formaţiei jocurilor incluse în primul tip este diferit, nu numai elementele morfologice comune dar însăşi structura jocurilor ne-au făcut să le includem aceluiaşi grup. Astfel putem observa motive coregrafice identice la toate aceste jocuri şi chiar unele figuri care circulă de la un joc la celălalt.

Plimbări

1. 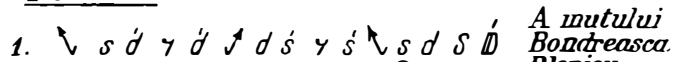 *A mutului Bondreasca Plopişu*

2. 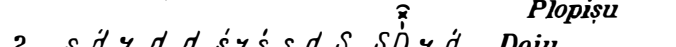 *Doiu*

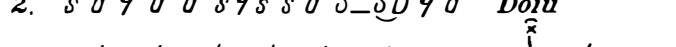 *Brîul*

https://biblioteca-digitala.ro

3. *d s d s s d s d d s d s d s d s* — *Bătrînească Găleju*

+ *d s d s s d s d d s d s . d s d s* — *Ceaunul*

d s d s s d s d d s d s s d S—S D ɣ d — *Briul*

Balansuri

1. *s d ɣ d d s ɣ s s d S—S D—S D—S D ɣ d* — *Doiu*

d s d s s d s d d s d s s d S—S D—S D—S D ɣ d — *Briul*

Pinteni

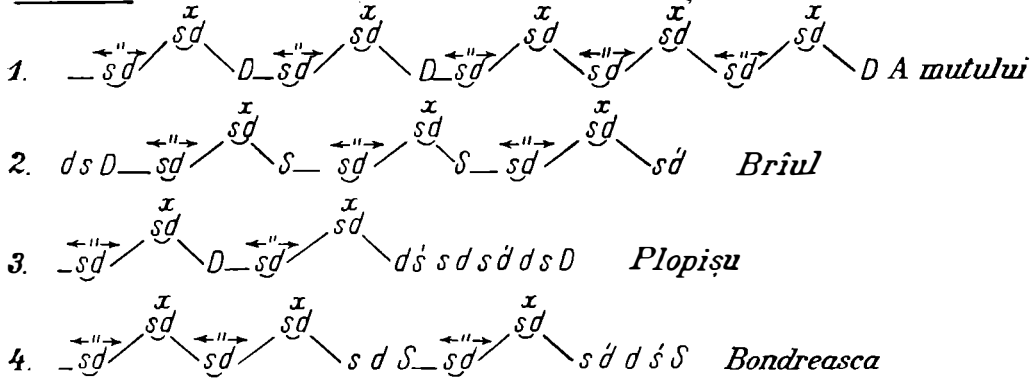

Dacă urmărim desfășurarea jocurilor ciobănești stilul execuției lor se impune atenției noastre ca un element deosebit de caracteristic el fiind strîns legat de însăși structura lor. Peste diferențele tipologice pe care le-am putea stabili, stilul este acela care conferă, credem, în primul rînd aspectul unitar al repertoriului, diferențiindu-l în același timp de restul jocurilor locale. Mișcările dansatorilor, indiferent că sînt pași bătuți, sărituri sau pinteni în săritură, se execută cu multă vigoare, pașii desprinzîndu-se însă puțin de la pămînt astfel încît impresia creată este aceea că fiecărei mișcări i se imprimă greutatea întregului corp ce se leagănă continuu în ritmul pașilor. Stilul jocurilor ciobănești din Dumbrava se aseamănă foarte mult cu cel al jocurilor din nordul Moldovei. La conturarea aspectului particular al acestor jocuri contribuie în mare măsură și strigăturile care le însoțesc.

Pe baza informațiilor culese am putut stabili că aria de răspîndire a acestor jocuri cuprinde șapte, opt sate situate în zona mai apropiată de munte a văii Mureșului și unde ciobănia constituie dacă nu o ocupație de bază, cel puțin una anexă. În trecut jocurile ciobănești cuprindeau o zonă mai mare coborînd și în satele din lunca Mureșului. Astăzi ele nu mai sînt cunoscute aici, menținîndu-se doar în amintirea oamenilor în vîrstă.

Vitalitatea acestui repertoriu se datorește, în mare măsură, existenței unor ocazii legate de practica ciobăniei. În satul cercetat am întîlnit, pentru prima oară în cursul culegerilor noastre, aceste ocazii bine păstrate și formînd un ciclu complet. Ciclul este format din trei « ospețe» care marchează cele mai importante momente în activitatea ciobanilor. Este vorba de: « măsura oilor» (măsurarea laptelui) care are loc la începutul lunii mai, « strînsul oilor», petrecere ce are loc la stîna de munte, ca și « alesul oilor», după ce turmele au coborît din munte. La aceste ospețe organizate de către baci (« capul stînii») pe un plai aproape de locul stînii participă membrii colectivei împreună cu toată familia și de cele mai multe ori, în special la primul și ultimul ospăț, ei sînt însoțiți și de lăutari. Jocul care are loc în aceste împrejurări cuprinde pe lîngă repertoriul curent al satului și « bătutele» ciobănești.

O altă ocazie importantă de joc pentru satul Dumbrava este prilejuită de tîrgul de Rusalii la care vin toate satele ciobănești din jur cu lăutarii lor. Bineînțeles că jocurile cio-

https://biblioteca-digitala.ro

băneşti sînt prezente şi în cadrul petrecerilor fiind jucate însă, cu precădere, seara la stînă.

Melodiile acestor jocuri sînt executate la fluier, în trecut folosindu-se şi cimpoiul. În satul Dumbrava există un mare număr de buni fluieraşi dintre care unii excepţionali. Dintre aceştia s-a închegat, cu ocazia celui de al VI-lea Concurs al echipelor artistice de amatori, un grup de 11 fluieraşi care activează în cadrul căminului cultural.

Cel de al treilea rezultat al cercetării noastre de teren, pe care am dori să-l amintim, este legat de numele vioristului Victor Radu. Acest muzicant este cunoscut şi unora dintre cercetătorii noştri. În anul 1951 el a însoţit echipa Căminului cultural a satului Săcalul de Pădure la Festivalul Mondial al Tineretului de la Berlin. Artist de o incontestabilă valoare, Victor Radu este nu numai unul dintre cei mai reprezentativi viorişti pentru repertoriul acestei zone a văii Mureşului, ci şi un cunoscător fin al unui bogat şi variat material muzical.

Pornind de la Tîrgul Mureş şi pînă spre Bistriţa sau în sus, dincolo de Topliţa, Victor Radu se bucură de o mare popularitate fiind nelipsit de la balurile sau petrecerile de mai mare amploare. În bogatul repertoriu pe care-l posedă el se descurcă cu o precizie şi o intuiţie care nu poate reieşi decît dintr-o bună cunoaştere a vieţii cîntecelor şi jocurilor din această zonă. El ştie să deosebească un stil vechi interpretativ de unul nou, îşi dă seama de procedeele noi în creaţia melodiilor de joc, cunoaşte locul de origine a multor melodii, putînd indica frecvenţa lor în diferite sate etc. Toate aceste date, dublate de valoarea sa artistică de interpret, fac din Victor Radu un informator din cei mai valoroşi.

Continuarea şi adîncirea cercetărilor axate pe problemele specifice acestor locuri ar aduce contribuţii interesante la cunoaşterea folclorului contemporan.

A. GIURCHESCU şi C. COSTEA

https://biblioteca-digitala.ro

DESPRE LEGĂTURILE FOLCLORICE ALE POPOARELOR BALCANICE

Cercetarea istoriei politice şi culturale a popoarelor balcanice duce la desprinderea unor puternice şi continui legături, a căror început se plasează cu peste două milenii în urmă. Asupra acestor popoare şi-au exercitat înrîurirea, rînd pe rînd, timp de multe secole în şir, culturile: greacă, romană, bizantină şi orientală, aceasta din urmă venită mai ales prin intermediul stăpînirii otomane. În afară de aceasta, soarta comună pe care au împărtăşit-o popoarele balcanice, de-a lungul a secole în şir, a dus la împrumuturi şi influenţe reciproce, datorită contactelor directe, dar mai ales deplasărilor dintr-o parte în alta a unor mase importante de populaţie, provocate de persecuţia turcească şi de exploatarea feudală. Toţi aceşti factori au lăsat urme adînci în limba, în obiceiurile şi în folclorul popoarelor acestei zone geografice, dînd naştere unui puternic fond comun în domeniul limbii şi al creaţiilor spirituale.

În creaţia poetică de pildă — pentru a ne limita la domeniul folclorului — întîlnim motive cu răspîndire generală, cum este cel al jertfei zidirii; situaţii şi atitudini identice datorite luptei împotriva aceluiaşi cotropitor, imperiul otoman; dar şi nume comune de eroi: Novac, Gruia, Doicin la romîni, bulgari şi sîrbi, Craiul Marcu la bulgari şi sîrbi etc.

Termenii: *horă* la romîni, *horo* la bulgari, *kolo* la sîrbi, *chorus* la latini şi *horós* la greci, care în mod evident au aceeaşi origine, ne indică acelaşi fenomen — dansul în formă de cerc, închis sau deschis, executat fie după cîntarea vocală, fie după cea instrumentală. Pe lîngă aceasta, *Geamparalele* romîneşti (a căror denumire este de origine turcească), *Rîceniţa* bulgară şi *Tzamikosul* grec aparţin aceluiaşi tip de joc şi se dansează la fel — cel puţin la romîni şi bulgari — cu toate denumirile lor diferite. *Kiocekul*, dans de origine turcească, se întîlneşte la turci, bulgari şi la noi în regiunea Dobrogea. Însfîrşit, jocuri cu denumirea *Bulgăreasca* întîlnim în cîmpia dunăreană şi în Moldova, iar cu denumirea de *Vlaşca* nu numai în regiunea Bucureşti, dar şi pe versantul nordic al munţilor Pirini, în Bulgaria.

În ceea ce priveşte muzica, întîlnim de asemenea numeroase asemănări, precum: *a)* forme modale prepentatonice, pentatonice, ca şi cu un număr mai mare de sunete, care au aceeaşi structură; *b)* ritmuri asemănătoare; *c)* formule melodice asemănătoare, unele foarte frecvent întîlnite; *d)* melodii întregi care pot fi considerate în mod indiscutabil ca variante.

În mare se disting cîteva straturi care corespund anumitor perioade din frămîntata istorie a popoarelor acestei zone. Un prim strat ţine de perioada veche, datînd cel puţin de pe timpul orînduirii sclavagiste. De pe acea vreme ni s-au transmis pînă astăzi o serie de obiceiuri, legate mai ales de sărbători calendaristice (de iarnă, de primăvară, de vară etc.), ca şi de evenimente familiare (înmormîntare, nuntă) care pot fi întîlnite la toate popoarele balcanice. O dată cu aceste obiceiuri ni s-au transmis numeroase melodii: colinde, cîntece ceremoniale de nuntă, cîntece rituale de seceră, cîntece rituale de secetă, care sînt îndeaproape înrudite. Aceste melodii nu sînt legate peste tot de aceleaşi obiceiuri; melodii de colindă romîneşti, de pildă, sînt foarte înrudite cu melodii de joc bulgăreşti sau sîrbeşti sau cu melodii de cîntec propriu-zis, după cum melodii ceremoniale de nuntă sînt strîns înrudite cu melodii rituale de seceră etc. Toate aceste melodii provin — după cîte socotim — din fondul străvechi al popoarelor grec, geto-trac şi latin, care au participat la formarea actualelor popoare balcanice şi care s-a transmis acestora.

https://biblioteca-digitala.ro

Un alt strat aparţine perioadei orînduirii feudale, avîndu-şi originea în cultura muzicală bizantină. La naşterea acestei culturi au participat, după cum au dovedit cercetările, cîntecul sinagogal, cultura muzicală grecească, dar mai mult decît acestea creaţia populară a diferitelor naţionalităţi asupra cărora se întindea stăpînirea Bizanţului. Din toate acestea a rezultat o sinteză: muzica religioasă bizantină, care a fost adoptată pentru cultul religios de toate popoarele ortodoxe. Faptul că această muzică a răsunat în auzul poporului din aceste părţi, sărbătoare de sărbătoare, timp de peste un mileniu, a dus la influenţe incontestabile asupra folclorului popoarelor balcanice. Aceste influenţe sînt mai mari şi mai variate la popoarele în a căror limbă se oficia slujba religioasă, cum sînt pe de o parte poporul grec iar pe de altă parte popoarele slave sud-dunărene, pe cînd la poporul romîn — la care cîntarea religioasă a fost mult timp pe text slav, apoi grec — această influenţă este mai redusă. La primele popoare menţionate întîlnim numeroase melodii îndeaproape înrudite cu muzica religioasă nu numai melodic ci şi stilistic, pe cînd în folclorul romînesc această influenţă se reduce mai mult la formule melodice şi la structuri modale.

Stăpînirea otomană, care a durat aproape cinci secole, a făcut să pătrundă numeroase melodii ale Orientului apropiat în folclorul balcanic. Unele dintre aceste melodii au putut fi creaţii populare — arabe sau persane, dacă nu turceşti — altele au fost însă creaţii ale claselor stăpînitoare turceşti care erau puternic influenţate de culturile persană şi arabă. Astfel întîlnim melodii de origine turcească circulînd la romîni şi greci, la romîni şi bulgari, după cum întîlnim melodii de manele şi de bestele pătrunse în folclorul bucureştean sau chiar în melodii de balade lăutăreşti. Influenţa cea mai evidentă — la fel de puternic manifestată la toate popoarele balcanice — o întîlnim însă în sistemul modal. Foarte puţine sînt macamurile perso-arabe pe care să nu le întîlnim mai ales în folclorul orăşenesc al secolului trecut, din care multe melodii au pătruns şi la ţară.

Însfîrşit, un ultim strat pare să dateze din secolul al XIX-lea, secolul în care s-a intensificat lupta de scuturare a jugului turcesc. În această perioadă, Ţările Romîne au fost punctul de întîlnire a tuturor celor ce militau pentru eliberare, după cum şi mai înainte fuseseră locul de refugiu al multora dintre cei ce se fereau din calea cotropirii turceşti. Cu acest prilej s-au adus numeroase melodii, ducîndu-se altele de aici. Acest schimb a continuat, în orice caz, pînă în pragul secolului nostru.

Pentru completarea tabloului, amintim că fiecare din actualele naţiuni balcanice a asimilat în decursul timpului mase de populaţie refugiate din mai toate celelalte ţări. O dată cu asimilarea acestor mase, au fost însuşite şi multe din creaţiile lor populare, îmbogăţind pe de o parte patrimoniul folcloric al popoarelor asimilatoare, dar şi fondul folcloric comun balcanic.

În cele de mai sus, ne-am oprit numai asupra apropierilor folclorice, a fondului folcloric comun al popoarelor balcanice, nevorbind nimic de ceea ce deosebeşte toate aceste popoare. Deosebirile sînt, în mod categoric, mult mai numeroase şi ele alcătuiesc specificul naţional al fiecărui popor în parte. Ne-am oprit asupra a ceea ce ne apropie pentru a dovedi, şi prin mijlocirea folclorului, cît de puternice şi de vechi sînt legăturile culturale dintre toate popoarele acestui colţ al lumii. În aceste vremuri, în care unii caută să împrăştie cît mai mult sămînţa zîzaniei între popoarele balcanice, creaţia populară ne aminteşte tuturor legăturile multiseculare pe care le-am avut între noi şi pentru întărirea cărora trebuie să militäm.

GH. CIOBANU

https://biblioteca-digitala.ro

OASPEȚI DE PESTE HOTARE

În noiembrie 1961 Institutul de folclor din București a fost vizitat de acad. profesor doctor Ortutay Gyula însoțit de ambasadorul R. P. Ungară în R.P.R., de rectorul Universității din București — Jean Livescu — și de alte persoane oficiale. Profesor doctor Ortutay Gyula este membru al Academiei de Științe maghiare, rector al Universității « Otvös Lorant » din Budapesta și șeful catedrei de folclor de la Facultatea de filologie. Etnograf și folclorist cu renume în lumea întreagă, a militat intens pentru studierea și promovarea folclorului, fiind unul din însuflețiții susținători și organizatori ai cercetărilor folclorice din țara sa. Lucrările savantului maghiar sînt mult apreciate pentru problematica interesantă și înalta lor ținută științifică. Una din lucrările sale recente « Basme populare maghiare », tipărită în trei volume, este un monument al bogăției folclorice a poporului maghiar.

Oaspeții au fost primiți cu căldură de profesor Mihai Pop, directorul științific al Institutului de folclor din București și de un grup de cercetători. În studioul de înregistrări li s-a făcut o prezentare sistematică a cîtorva din cele mai frumoase creații folclorice românești, cîntece lirice și epice, basme și melodii de joc executate la diferite instrumente muzicale populare, alese din fonoteca Institutului. În după-amiaza aceleiași zile, academicianul Ortutay Gyula a ținut să discute cu specialiștii sectorului literar al Institutului, care lucrează la alcătuirea catalogului basmelor populare românești. Discuțiile s-au purtat în jurul problemelor ridicate de culegerea pe teren a prozei populare, despre rolul povestitorului în crearea variantelor și despre repertoriile preferențiale ale diferitelor vîrste, ca și despre unele aspecte ale clasificării snoavelor, legendelor, tradițiilor și basmelor propriu-zise. Fructuosul schimb de experiență s-a încheiat într-o atmosferă de sinceră prietenie. A doua zi, într-unul din amfiteatrele Facultății de filologie din București, savantul maghiar a făcut o comunicare asupra a două aspecte ale studiului folcloristic și anume al cercetării *invariantelor*[1] și a *afinității*[2]. De fapt, comunicarea a fost o prezentare concentrată a unui fragment dintr-un studiu amplu pe care profesor doctor Ortutay Gyula l-a trimis la tipar și în care se ocupă de *realizarea creației populare prin variante.*

După o introducere succintă, în care se vorbește despre deosebirea dintre creația orală și cea scrisă și despre factorii care au menținut creația orală pe anumite grade ridicînd-o la un rang calitativ, s-a examinat sumar modul oral de interpretare poetică populară și felul cum se desparte de literatura scrisă, potrivit unor legi proprii. În mod logic s-a ajuns la părerea că folcloristica trebuie să-și dezvolte o filologie proprie, deosebită de filologia literaturii scrise — devenită insuficientă pentru analizarea complexului fenomen folcloric care se realizează artistic, trăiește și se păstrează prin variante, pe cînd literatura scrisă are forme neschimbate. Factori importanți în desfășurarea procesului folcloric sînt și *invariantele* care, adunate la un loc, pot ajuta la cunoașterea modului propriu în care folclorul unor popoare sau grupări etnice răspunde unor anumite situații. Ele pot caracteriza uneori un întreg gen sau legăturile interne din cadrul unor obiceiuri. Prin studiul lor se poate ajuta determinarea specificului național al oricărei culturi orale. *Afinitatea* are un rol important în crearea de noi tipuri și variante folclorice, deoarece motivele înrudite sau asemănătoare se atrag structural. Modul de construire a variantelor, bazat pe atracția tipurilor, corespunde unei legi elementare a memoriei și asociației. Cele mai mari posibilități de cercetare a legii afinității în folclor le oferă în special basmele, dar și snoavele, zicătorile, proverbele, cînte-

[1] Invariante — forme ale creației populare orale notate izolat, fără a avea date mai complexe despre frecvența și circulația lor pe o arie mai întinsă. Ele pot oferi un punct de sprijin în determinarea mentalității și gustului artistic al colectivității creatoare.

[2] Afinitate — atracție caracteristică între diferite motive folclorice în procesul de creare a variantelor. Este o metodă de creație artistică întîlnită adesea în folclor.

https://biblioteca-digitala.ro

cele lirice și cele epice, obiceiurile oferă un teren vast de argumentare. Afinitatea determină în creația folclorică contaminarea, contopirea a două sau mai multe tipuri ori deplasarea unui anumit tip și crearea altuia înrudit. În concluzie, s-a spus că în fața folcloriștilor stă sarcina studierii multor probleme, printre care și analizarea corelațiilor dintre tipuri și variante în folclorul unui popor, a modului în care afinitatea este determinată de conținutul și forma anumitor tipuri folclorice, a felului în care tradiția stilistică a unui popor influențează exercitarea afinității etc. Numeroșii ascultători, profesori ai Universității din București, specialiști etnografi și folcloriști, oameni de cultură, studenți, care au asistat la comunicare, au prețuit interesanta conferință prin îndelungate aplauze.

Vizita la Institutul de folclor din București a academicianului maghiar profesor doctor Ortutay Gyula a fost o prețioasă contribuție la strîngerea legăturilor de prietenie și colaborare științifică între specialiștii folcloriști romîni și maghiari.

CORNELIU BĂRBULESCU

* * *

La începutul lunii decembrie 1961 Institutul nostru a fost vizitat de către coregraful maghiar Novac Ferencs, maestru de balet al ansamblului « Sindicatului Industriei locale » din Budapesta și colaborator extern al « Institutului pentru culturalizarea poporului ». Această vizită a constituit pentru secția coregrafică un bun prilej de colaborare și de dezbatere a problemelor actuale ale folcloriștilor coregrafi din ambele țări.

Folcloristul maghiar s-a interesat de unele dansuri din regiunile București și Oltenia. Membrii secției coregrafice i-au pus la dispoziție o serie de materiale informative, s-au făcut audiții muzicale, copii de benzi de magnetofon precum și o scurtă culegere cu film în comuna Otopeni.

Tot în cadrul acestei vizite coregraful Novac Ferencs a ținut o interesantă comunicare avînd ca subiect « Cercetarea folclorului coregrafic în Republica Populară Ungară ». Comunicarea a prezentat în mod succint istoricul cercetărilor pe tărîmul folclorului coregrafic și a expus pe larg problemele actuale și metoda științifică și organizatorică a cercetării folclorului coregrafic maghiar. În acest sens s-a arătat modul cum sînt organizate culegerile cu film și transcrierea grafică a dansurilor prin metoda Laban-Knust.

Discuțiile au scos în evidență necesitatea rezolvării, prin film, a unor probleme legate de cercetarea folclorului coregrafic romînesc, accentuîndu-se importanța acestei metode pentru studiul problemelor de creație și evoluție a folclorului coregrafic. Totodată s-a ridicat și problema însușirii temeinice a metodei de transcriere grafică Laban-Knust, atît de necesară în relațiile științifice internaționale.

În cadrul discuțiilor coregraful maghiar a vorbit despre învățămîntul coregrafic în R.P.U., iar în încheiere și-a exprimat satisfacția pentru rodnicia acestei scurte colaborări cu coregrafii romîni.

C. COSTEA

* * *

La invitația Institutului Romîn pentru Relații Culturale cu Străinătatea, țara noastră a primit vizita ansamblului folcloric elvețian « Singgruppe » din Zürich, care a dat cîteva spectacole în capitală și provincie. Ansamblul, compus din muncitori industriali de proveniență rurală, este una dintre acele asociații muzical-coregrafice, foarte des întîlnite în satele elvețiene, care promovează atît folclorul tradițional cît și creația nouă. În București, spectacolul a avut loc la data de 31 iulie în sala Casei de Cultură « 1 Mai ». Publicul bucureștean a aplaudat cu căldură programul prezentat de către formația elvețiană de artiști amatori în interpretarea cărora melodiile populare elvețiene au fost realizate cu autenticitate și măiestrie artistică.

Formația condusă de doamna *Friedl Kunz* a executat, alături de cîntecele populare elvețiene polifonice, specificele cîntece « Jodl », cîntece executate instrumental și cîteva create în stil popular de către compozitorul *Jean Bovet*, iar altele armonizate în același stil de către dirijoarea corului.

Programul a cuprins numere solistice, cvartete vocale și cor. Materialul folcloric ne-a dovedit grija organizatorilor programului pentru o prezentare riguros selectivă a unor producțiuni regionale diferite și interesante. In cuprinsul desfășurării programului, cele două cîntece romînești executate în limba romînă, cît și « Ciocîrlia » executată la acordeon, au apărut ca un omagiu folcloric adus țării gazdă.

Costumele de femei, bogat împodobite cu bijuterii populare, sînt provenite din diverse zone etnografice ale Elveției. Costumele bărbătești purtate de ansamblu prezintă două tipuri din portul popular elvețian: « Mittwalder Kutte » și costumul din Appenzell-Innerroden.

Prezența ansamblului folcloric elvețian « Singgruppe » din Zürich în R.P.R. constituie un eveniment artistic important, cu atît mai mult cu cît acest ansamblu continuă tradiția formațiilor de cîntece și dansuri populare, dînd folclorului rural o nouă viață.

G. SULIȚEANU, M. SECOȘAN

https://biblioteca-digitala.ro

Sesiunea ştiinţifică a tinerilor folcloriști

Între 13—15 noiembrie 1961 au avut loc, în sala de comunicări a Muzeului de Artă Populară al R.P.R., lucrările primei sesiuni ştiinţifice a tinerilor folcloriști organizată de Institutul de folclor cu sprijinul Ministerului Învăţămîntului şi Culturii.

Oportunitatea acestei manifestări a fost determinată de necesitatea confruntării şi dezbaterii largi a celor mai de seamă rezultate obţinute în ultima vreme în activitatea de cercetare atît în vederea informării directe a opiniei publice de specialitate cît şi în vederea ridicării nivelului calitativ al studierii folclorului de către tinerele cadre care lucrează pe linie ştiinţifică sau didactico-ştiinţifică în domeniul folcloristicii.

Conţinutul lucrărilor a indicat orientarea interesului tinerilor cercetători către cele mai actuale probleme teoretice şi practice ale folcloristicii noastre. În esenţă, tema de studiu şi de discuţie dominantă a fost caracterul militant al folclorului cu multiplele sale forme şi modalităţi de afirmare.

Pe lîngă cinci comunicări cu caracter precumpănitor muzicologic, au fost prezentate 11 comunicări tratînd probleme ale folclorului literar, ale istoriei folclorului, ale teoriei şi metodologiei folcloristicii [1].

În a sa comunicare, « Contribuţii la problema studierii folclorului muncitoresc », consacrată principiilor de cercetare a folclorului clasei muncitoare, Vöö Gabriela face unele importante precizări în legătură cu definirea sferei de cuprindere a noţiunii de folclor muncitoresc, argumentînd împotriva rezolvărilor restrictive ale problemei. Legat de aceasta, autoarea propune o cronologizare a folclorului muncitoresc pe baza a trei etape succesive (puncte nodale: întemeierea P.C.R. şi Eliberarea), schiţînd în acelaşi timp şi problematica corespunzătoare etapelor delimitate (de pildă, cercetarea istorică a modului de existenţă şi în special a circulaţiei folclorului muncitoresc, cercetarea locului şi rolului acestuia în cadrul luptei de clasă, elaborarea unei metodologii proprii, adecvate studierii folclorului muncitoresc etc.) sugerînd soluţii (redactarea unor ample chestionare etc.).

Substanţiala comunicare a lui M. Marin-Buga, « Lupta împotriva oprimării sociale reflectată în lirica populară », a fost concepută ca o descriere critică a unor aspecte ale oglindirii, abordată ca proces istoric, în lirica populară, a creşterii gradului de conştiinţă a maselor populare (stabilirea împrejurărilor generale social - istorice ale antitezei poetice: idilica libertate a păstorului — aservirea grea a ţăranului agricultor, cercetarea evoluţiei atitudinilor — de la constatarea mohorîtă a mizeriei la revoltă etc.). Extrase dintr-un număr însemnat de exemple alese cu scrupul estetic, observaţiile de ordin general care, constituite în suită (autorul a preferat dispunerii faptelor în flux demonstrativ linear, juxtapunerea unor demonstraţii parţiale prevăzute cu extinse comen-

---

[1] Întrucît o parte din comunicări au apărut în Revista de folclor ne oprim numai asupra lucrărilor ce nu au fost publicate. Dăm mai jos lista comunicărilor tipărite:

D. Truţă: Citeva cîntece noi din satul Luna de jos. *Revista de folclor*, 6 (1961) nr. 3—4; G. Habenicht: Locul căminului cultural în viaţa folclorică a satului Leşu-Năsăud. *Revista de folclor*, 6 (1961) nr. 3—4; M. Robea: Imaginea partidului în creaţia populară contemporană. *Revista de folclor*, 7 (1961) nr. 1—2; I. Taloş: Balada Meşterului Manole şi variantele ei transilvănene. *Revista de folclor*, 7 (1961) nr. 1—2; R. Niculescu: Unele observaţii asupra lui Pintea Viteazul ca personaj istoric. *Revista de folclor*, 7 (1961) nr. 1—2. Articolele — N. Coman: Elemente de creaţie populară în cvartetul nr. 1 în do major (închinat păcii) de Ion Dumitrescu; M. Brătulescu: Contribuţii la studierea mijloacelor de compoziţie şi stil în folclorul nou — pot fi urmărite în numărul de faţă.

https://biblioteca-digitala.ro

tarii laterale) alcătuesc prima secțiune a lucrării, se verifică de către autor în cea de a doua secțiune prin urmărirea, în serii de variante, a semnificațiilor contextuale, în dezvoltare calitativ-ideologică ascendentă, a două motive — « ce te legeni... » și « să trag brazda dracului... ».

Înrudită tematic cu lucrarea lui M. Marin-Buga, a fost comunicarea « Tema muncii în poezia populară » prezentată de Valeriu Filimon. Construită ca o demonstrație cursivă și unitară, comunicarea analizează cu sagacitate reflectarea în poezia populară a atitudinii istoric variabile a omului social față de muncă. Se încearcă pe baza unei analize în fond sincronice — dar cu urmărirea și identificarea de reminiscențe —o reconstituire a perspectivei, o schițată « historia restituta » a traducerii în sentiment poetic, de către cîntărețul popular, a raportului om-muncă. Virtuozitatea deosebită a demonstrației riscă uneori însă, prin rarefierea sau neglijarea argumentării, să fie mai puțin eficientă.

Comunicarea lui Pavel Ruxăndoiu, « Elemente înnoitoare în stadiul contemporan al evoluției basmului », înfățișează, exemplificînd cu materiale din A.I.F., cîteva elemente de inovație constatate în basmul de circulație contemporană (modificări semnificative în fabulație, înnoiri în lexic, accentuarea caracterului realist etc.), consecințe ale schimbărilor survenite în conștiința socială.

Dedicată cercetării prezenței folclorului în poezia lui Tudor Arghezi, comunicarea lui D. Cesereanu, « Caracterul popular al liricii lui Tudor Arghezi », spicuind aspecte pe care le tratează global și fără insistență, s-a menținut pe tărîmul și în tonalitatea eseului literar. Nefiind o investigație analitică și sistematică, așa cum ar fi pretins-o rezolvarea radicală — care de altfel, se pare, nu a stat în intenția autorului — a problemelor complicate și gingașe care formează obiectul lucrării, aceasta rămîne totuși un punctaj instructiv de dificultăți și o expunere de interesante sugestii (poezia arghezianã nu prelucrează ci mimează poezia populară—este teza fundamentală a lucrării).

Un expozeu analitic referitor la unele mijloace de expresie ale epicii populare l-a constituit comunicarea Mirei Ciocoiu, « Cîteva procedee artistice de compunere a imaginii întîlnite în baladele antiotomane ». Lucrată cu migală, comunicarea reușește să stabilească pe temeiul analizei un număr de trăsături stilistice particulare (cantitatea și factura epitetelor, abundența tropilor, prezența exotismelor în vocabular etc.) care individualizează — mai degrabă implicit, autoarea ferindu-se să tragă concluzii generale — grupul baladelor antiotomane în cadrul eposului nostru popular.

Cele cinci comunicări muzicale au îmbrățișat patru teme distincte, și anume:

1. Cîntecul muncitoresc revoluționar (2 comunicări);
2. Locul și rolul Căminului cultural în viața folclorică a satului;
3. Folosirea elementelor de structură ale creației muzicale populare de către creatorii culți;
4. Bilingvismul folcloric al copiilor în satele cu populație mixtă.

Cele două comunicări care s-au prezentat pentru prima temă au fost:

a) V. Medan (Cluj), *Cîntece revoluționare ale muncitorilor clujeni din perioada ilegalității ;*

b) N. Rădulescu (București), *Cîntece ale tineretului utecist.*

Importanța deosebită a ambelor comunicări constă în prezentarea pe de o parte a unui material în mare parte inedit, iar pe de altă parte în sublinierea unor forme de activitate a Partidului în timpul ilegalității.

În cursul anului 1961 au apărut o serie de articole privitoare la cîntecul muncitoresc revoluționar, care, în marea lor majoritate, se referă la date scoase din ziare, din reviste sau la melodii luate fie din « Glasul desmoșteniților » — broșură apărută în anul 1893 — fie din publicații apărute după 23 August 1944. Acest fapt nu se datorește, desigur, lipsei de informare a autorilor, ci lipsei cîntecelor muncitorești revoluționare din tipărituri. Aceasta nu este o întîmplare, ci se datorește pe de o parte atitudinii oficialității — era suficient ca cineva să fie găsit cu textul unui cîntec revoluționar pentru a fi trimis la închisoare pe cîțiva ani — iar pe de altă parte propagandei adepților curentelor semănătorist și gîndirist, pentru care nu exista decît folclorul tradițional țărănesc, numai acesta purtînd amprenta « autohtonismului » și « etnicismului ». Cîntecul muncitoresc revoluționar era trecut sub tăcere chiar cînd purta toate caracteristicile creației populare.

Dacă creația muncitorească revoluționară nu se găsește culeasă și răspîndită prin tipar pînă în 1944, nu înseamnă că încetase să existe. Cercetările metodice întreprinse în ultimii ani dovedesc nu numai circulația vie a acestui cîntec pe tot timpul activității ilegale a partidului clasei muncitoare ci și crearea, atunci cînd necesitățile au impus aceasta, a noi cîntece revoluționare, atît pentru cei ce activau direct cît și pentru copiii de școală, pentru ucenicii din întreprinderi, pentru soldați, studenți etc. Ambele comunicări au subliniat din plin aceste lucruri, atît de puțin cunoscute pînă acum.

Cercetarea acestei creații fiind încă la începuturile ei, comunicările prezintă și unele lipsuri și scăpări care vădesc de asemenea, în parte, lipsa de experiență a referenților. Astfel comunicarea tov. V. Medan ar fi putut organiza mai bine materialul, după cum ar fi trebuit să sublinieze mai mult cîntecele revoluționare locale. În afară de aceasta, vorbește de « legătura strînsă » a

https://biblioteca-digitala.ro

cîntecelor revoluționare « cu folclorul nostru țărănesc », fără să arate în ce constă această legătură. Problema determinării specificului muzical al cîntecelor revoluționare în raport cu cel al cîntecelor populare țărănești rămîne încă un deziderat. Însfîrșit tov. V. Medan consideră colindatul cu steaua ca un « străvechi și profan obicei al poporului nostru», în timp ce în realitate obiceiul este creat de biserică, deci mult mai recent.

Ultima dintre cele cinci comunicări muzicale a fost prezentată de tov. Nagy Ildikó, avînd următoarea temă: Legături romîno-maghiare în jocurile de copii din Braniștea (reg. Cluj). Din această comunicare luăm cunoștință de comunitatea de simțire și manifestare a copiilor, comunitate care demonstrează, o dată mai mult. cît de false erau sentimentele de dușmănie strecurate în sufletele copiilor în regimul trecut. Copiii romîni și maghiari din Braniștea folosesc, pentru jocurile lor, aceleași melodii, de cele mai multe ori texte cu conținut identic, își cîntă textele într-o limbă sau alta în mod cu totul firesc. Aceasta contribuie, încă din fragedă vîrstă, la făurirea aceluiași gust artistic, la crearea aceleași conștiințe, la legătura sufletească a viitorilor constructori ai comunismului. Toate aceste idei rezultă clar din comunicare. Am fi dorit însă ca referenta să nu ne facă o simplă prezentare, ci să fi comentat științific materialul, urmărind originea melodiilor și a textelor, transformările suferite de unele melodii romînești adoptate de copiii maghiari și invers. Am mai fi așteptat să se facă o distincție mai clară între cîntecele propriu-zise ale lumii copiilor și cîntecele venite prin grădinițe și școli, să se arate de ce frecvență se bucură unele, de ce frecvență se bucură celelalte. Credem că tov. Nagy, care continuă cercetările, va adînci tot mai mult cunoașterea acestor realități din Braniștea.

Discuțiile purtate pe marginea comunicărilor prezentate au fost animate și substanțiale. A fost constatat cu satisfacție nivelul științific ridicat al comunicărilor și s-a dat o bună apreciere îndrăznelii și competenței cu care au fost abordate noi aspecte sau laturi prea puțin cercetate ale folclorului literar și muzical. O serie de lucrări au fost apreciate în mod unanim ca fiind contribuții fundamentale pentru dezvoltarea ulterioară a cercetărilor. Totodată, prin faptul prezenței active în asistență a numeroși specialiști din Institutul de folclor din București și de la secția din Cluj a Institutului, a unor specialiști de la Institutul de istorie literară și folclor al Academiei R.P.R. și de la Institutul de lingvistică al filialei Cluj a Academiei R.P.R., a specialiștilor în folclor de la Universitatea din București și «Al. I. Cuza» din Iași și de la conservatorul « Ciprian Porumbescu », a reprezentanților Casei Centrale a Creației Populare, ai Muzeului satului, Muzeului de artă populară al R.P.R. etc., dezbaterile ședințelor sesiunii au fost și un vast schimb de experiență. Rezultatele acestui schimb de idei își vor vădi desigur în curînd valoarea, prin dezvoltarea practică a concluziilor formulate la încheierea discuțiilor. Astfel, s-a subliniat, între altele, necesitatea de a se acorda o mai mare atenție cercetărilor teoretice, exigența decurgînd din stadiul actual de dezvoltare al studierii concrete a folclorului nostru. S-a preconizat de asemenea o mai intensă și mai vastă cercetare sub aspect estetic a folclorului. Pe plan practic, s-a pus în evidență actualitatea și folosul înființării unor arhive regionale de folclor care, încadrate cu specialiști, să întregească activitatea de culegere, obiectiv limitată în timp și spațiu, a Institutului de folclor din București.

GH. CIOBANU și R. NICULESCU

Din culegerile Institutului de folclor Studierea folclorului muzical al muncitorilor, întreprinsă încă din anul 1949 de către Institutul de folclor la două dintre marile fabrici situate în raza orașului București, a relevat, printre alte probleme, valoarea repertoriului muzical deținut de către bunii cîntăreți proveniți din mediul sătesc, care și-au păstrat atît repertoriul cît și stilul regiunii de unde provin, îmbogățit cu elemente poetice și muzicale noi însușite în mijlocul mediului muncitoresc orășenesc.

Am avut posibilitatea de a urmări firul acestei probleme cu prilejul culegerii efectuate cu tovarășa Maria Manițiu în vîrstă de 36 ani, muncitoare, originară din comuna Reciu-Gîrbova (rn. Sebeș, reg. Hunedoara) stabilită în București de la vîrsta de douăzeci de ani.

Foarte bună deținătoare a stilului hunedorean de sud, mult înrudit cu stilul folcloric muzical bănățean, tovarășa Maria Manițiu ne-a oferit alături de un mănunchi de cîntece specifice regionale și cîteva din creațiile sale ce descriu procesul colectivizării satelor, aspecte din viața și activitatea sa etc.

G. SULIȚEANU

https://biblioteca-digitala.ro

* * *

Între 22 septembrie — 4 octombrie 1961, un colectiv de cercetători ai Institutului de folclor s-a deplasat în regiunea Crişana pentru o culegere de basme. Satul Cresuia (raionul Beiuş) a constituit punctul în care acest colectiv şi-a desfăşurat activitatea timp de zece zile.

În urma unor investigaţii preliminare prin care s-au cules informaţiile necesare privitoare la povestit şi la povestitorii din acest sat, cercetătorii au luat legătura directă cu informatorii. Cei cinci informatori, care ne-au vorbit seară de seară, s-au dovedit a fi buni păstrători şi talentaţi povestitori de basme, povestiri sau snoave. Vasile Şora este cel mai iscusit. Repertoriul său de basme variat şi bogat, ajunge la cifra de cca. 40 piese. Povestind la fel de măiestrit basme despre animale, basme fantastice, snoave sau întîmplări personale, Vasile Şora poate sta alături de cei mai buni povestitori.

Repertoriul povestitorului Vasile Cornea este tot atît de bogat ca şi al celui dintîi. Povestirile lui, într-o bogată varietate de subiecte, alătură teme din folclorul tradiţional cu întîmplări şi fapte din viaţa de toate zilele, din viaţa povestitorului de vechi păzitor al pădurilor bihorene.

Vădind tot atîta bogăţie de subiecte cît şi multă expansivitate în povestire, Gheorghe Breanc — pădurar şi el pe vremuri — ne-a pus în faţa unor poveşti şi snoave pline de umor şi învăţăminte.

Gheorghe Buha ne-a înfăţişat aceeaşi lume de poveste cu împăraţi, crai şi zîne, dar de multe ori cu tendinţa evidentă de a pune în lumină fapte şi întîmplări din care cei ce ascultau să tragă învăţămintele cuvenite.

Cel mai tînăr dintre povestitori, Gavrilă Drăgoi, are un repertoriu redus: cinci povestiri. Înşiruirea precisă a faptelor relatate constituie nota personală a povestitorului.

S-au cules astfel, de la aceşti povestitori, peste 150 de piese cuprinzînd: poveşti despre animale, basme propriu-zise, basme-legende, basme nuvelistice, povestiri, povestiri-snoave, snoave, poveşti vînătoreşti, întîmplări etc., material care se află acum în arhiva Institutului de folclor.

O dată cu cercetarea basmelor s-a efectuat şi o culegere de cîntece care a avut menirea de a pune în lumină în ce măsură a supravieţuit cîntecul atestat de Béla Bartók înainte cu o jumătate de secol în culegerile sale făcute în această regiune.

Prin culegerea de basme din Bihor s-a pus la îndemîna cercetătorilor un material nou, bogat şi interesant, a cărui studiere şi cercetare va releva noi aspecte în cadrul preocupărilor pentru repertoriul epic.

D. TRUŢĂ

* * *

Bandoteca Institutului de folclor s-a îmbogăţit cu 112 noi benzi, rezultat al culegerii efectuate, între 2—20 mai 1962, în satele maramureşene Breb, Rozavlea, Petrova şi Săpînţa.

Pe teren au apărut, încă de la început, diferenţieri puternice între cele patru sate, din punct de vedere al vieţii folclorice. Aşa se explică faptul că cele 105 benzi cu basme au fost realizate numai în Rozavlea şi Săpînţa, cu cîteva izolate şi prea puţin semnificative excepţii (Petric Ion, satul Breb, 29 piese — majoritatea scurte povestiri cu animale — total înregistrări 4 benzi şi Savu Gheorghe, satul Petrova, 6 piese — total înregistrări 1 bandă).

Materialul cules cuprinde atît basme (mai cu seamă în repertoriul bogat şi variat al lui Condrat Vasile, satul Rozavlea, 31 piese — 21 benzi, Stan Toader, satul Săpînţa, 24 piese — 29 benzi, Pop Toader, satul Săpînţa, 15 piese — 10 benzi) cît şi un număr apreciabil de snoave (cel mai bun informator în acest sens a fost Toader a lui Stan, satul Săpînţa, 39 piese — 9 benzi).

Din materialul înregistrat menţionăm îndeosebi, ca realizate armonios, basmele: Rujenic Voinic, Frunză Verde, Omul cu trei feciori, Optzeci de tîlhari, Trei fraţi, Harap Alb (Condrat Vasile), Frunză Verde, Trei fraţi (povestite de Ion Rus-Bulitu, satul Rozavlea), Trei feciori şi trei fete, Fata fugită de la mamă, O sută de copii, Ilenuţa Izvestriţa (povestite de Caia Petru, satul Rozavlea), Fata cu mîinile tăiate, Povestea spînului, Tei legănat, Visul copilului, Povestea lui Nu-ştiu (auzite de la Stan Toader).

Am întîlnit un interesant temperament de povestitor la Gherman Vasile (satul Rozavlea), care se remarca prin modul în care ştia să dea viaţă naraţiunii. Din păcate, bătrîn şi bolnav, uitase majoritatea repertoriului.

În multe cazuri, informatorii s-au oferit să recite balade învăţate din cărţi. Această formă se bucura de o largă circulaţie (Dunca Maria — satul Rozavlea; Pop Toader — satul Săpînţa).

https://biblioteca-digitala.ro

În afară de basme s-au înregistrat şi cîntece bătrîneşti moroşeneşti de la buni cîntăreţi ca: Pop Ileana (satul Rozavlea), Tăut Mărie şi Tăut Docă (din satul Leordina). Tăut Mărie este de altfel deja cunoscută prin felul în care a cîntat acum cîţiva ani cînd a fost adusă la Bucureşti.

Materialul bogat, cît şi obiectivul culegerii nu ne-au oferit răgazul de a asista la o serie de alte fenomene folclorice concomitente (măsura oilor, o nuntă etc.).

SANDA GOLOPENŢIA — ERETESCU

* * *

Între 20—28 iunie 1962, un colectiv al Institutului de folclor a efectuat o cercetare de teren în raionul Năsăud. Cercetarea aceasta se înscrie în cadrul unor preocupări monografice mai vaste privind această parte a ţării şi a avut drept scop: 1) elucidarea unor probleme legate de joc nu numai din punct de vedere coregrafic şi muzical, ci şi etnografic şi istoric, 2) reţinerea pe peliculă de film a jocurilor principale din această zonă şi 3) întocmirea unei fişe complexe de observaţie directă la jocul duminical. Cercetările au fost concentrate asupra a trei centre din zona monografică Năsăud, anume satele Sanţ, Mocod şi Leşu. Criteriul de stabilire a acestor trei puncte a fost în primul rînd dispersarea lor pe harta zonei, cît şi faptul că restul cercetărilor folclorice (muzicale, literare) s-au concentrat asupra acestor localităţi. Datorită unor condiţii neprielnice nu toate dezideratele propuse au putut fi îndeplinite. Astfel s-a întîmplat, de pildă, ca în singura duminică (24 iunie) petrecută în zona monografică să nu se facă joc, neputîndu-se deci realiza fişa de observaţie directă. În aceeaşi ordine de idei trebuie numită imposibilitatea tehnică de filmare a jocurilor în satul Leşu, din cauza ploilor. Făcînd abstracţie de aceste neajunsuri cercetarea a decurs în condiţii mulţumitoare, aducînd o serie de elemente noi. Astfel s-a clarificat, în toate cele trei centre vizate, evoluţia în timp — respectiv schimbarea componenţei — a ciclului de joc şi s-a stabilit, cu oarecare aproximaţie, frecvenţa şi viabilitatea diferitelor categorii de jocuri. Totodată filmarea jocurilor cu înregistrarea concomitentă pe bandă de magnetofon a melodiei de joc va oferi cercetătorului, în urma transcrierii coregrafice, o imagine plastică a desfăşurării jocului în Năsăud, cu întregul şir de variaţii observate la diferitele perechi, fapt ce fără filmare nu ar fi fost posibil de notat.

În comuna Şanţ am avut prilejul de a lucra cu un constructor popular de viori; observaţiile deosebit de interesante consemnate cu acest prilej asupra procesului de lucru, asupra criteriilor de alegere a materiei prime, asupra calităţii instrumentelor şi a răspîndirii lor necesită un articol aparte.

Reluînd firul unor observaţii, făcute cu aproximativ un an în urmă, asupra genezei şi evoluţiei unui cîntec nou (despre care s-a publicat articolul « Cît e lumea şi ţara » — Asupra genezei şi circulaţiei unui cîntec nou, *Revista de folclor*, 7 (1962) nr. 1—2: 128—137), am urmărit acest cîntec în satul Mocod. Constatările făcute cu aceste prilej se referă atît la deosebita vigoare a melodiei şi textului respectiv, cît şi la diferitele forme de evoluţie a cîntecului. Astfel, de pildă, situaţiile noi create de la ultima noastră cercetare de teren (mai, 1961) — electrificarea satului şi comasarea gospodăriei agricole colective din Mocod cu cea dintr-un sat vecin (Mititei) — şi-au găsit exprimarea într-o variantă la textul publicat în articolul citat mai sus. În cazul unor constatări asemănătoare şi pe viitor (în eventualitatea unei noi cercetări de teren), lucrul s-ar cere comunicat într-un articol-adaos la cel publicat. O altă observaţie făcută cu acest prilej se referă la actul difuzării producţiunilor folclorice. S-a văzut, de pildă, că circulaţia clasică « din gură în gură » şi-a găsit de mult completări generate de noile condiţii de viaţă ale oamenilor. Citirea presei — şi în special a publicaţiei periodice « Albina », care publică foclor nou — a dus la preluarea din această sursă a unor texte, puse apoi pe melodii de largă circulaţie şi cîntate. Această constatare trebuie să atragă atenţia redacţiei « Albina » asupra deosebitei răspunderi pe care o are faţă de calitatea pieselor folclorice ce le publică.

G. HABENICHT

* * *

În cadrul monografiei folclorice asupra ţinutului Muscel, transcrierea şi studierea jocurilor în execuţie instrumentală a relevat unele probleme puţin sau complet necercetate pînă în prezent ca: *a)* stilul şi tehnica de execuţie instrumentală specific lăutărească (scordaturi, flageolete, broderii etc.), *b)* modalităţile şi criteriul de acompaniere al diferitelor jocuri (procedee ritmice şi melodice) şi *c)* diferitele tonuri şi posibilităţile de modulaţie muzicală.

https://biblioteca-digitala.ro

Pentru lămurirea acestor probleme s-a efectuat în zilele de 11—22 iunie o culegere specială, avînd ca centru localitatea Cîmpulung-Muscel şi comuna Bughea de Sus. Metoda de culegere şi studiere adoptată a fost aceea de a se urmări fenomenele problemelor în evoluţia lor pentru a se clarifica complexitatea stadiului actual al muzicii jocurilor muscelene. Pentru aceasta s-a lucrat cu cîte trei lăutari de fiecare instrument, reprezentînd diferite generaţii între 37 şi 79 de ani. Rezultatele au fost interesante şi consemnate pe bandă de magnetofon.

Cu ocazia aceleiaşi deplasări s-au mai făcut şi scurte culegeri în comunele Albeşti şi Cîndeşti de unde s-au cules informaţii despre: cîntece vechi şi noi, jocuri, jocuri de copii, diferite obiceiuri, audiindu-se şi cîţiva foarte buni fluieraşi pentru completarea repertoriului instrumental. De asemenea, în colaborare cu Casa de cultură raională s-au urmărit cîteva dintre spectacolele brigăzilor artistice săteşti. S-a putut constata că în momentul de faţă aceste brigăzi reprezintă un aspect nou al vieţii artistice săteşti, cuprinzînd multe elemente folclorice. Se poate spune că în desfăşurarea acestor spectacole se găseşte un nou germene, reprezentant al unui fenomen folcloric modern, corespondent al stadiului actual de culturalizare a maselor.

G. SULIŢEANU

Din activitatea secţiei Cluj a Institutului de folclor Secţia din Cluj a Institutului de folclor a avut în ultima vreme în centrul preocupărilor sale două mari obiective: 1) cercetarea relaţiilor romîno-maghiare a populaţiei mixte din comuna Braniştea (raionul Dej, regiunea Cluj) pe bază de documente folclorice; 2) cercetarea folclorului muncitoresc şi a cîntecului nou.

Pentru a pune bazele cercetării relaţiilor romîno-maghiare din Braniştea s-au efectuat mai multe deplasări în acest sat, în colectiv şi individual, culegîndu-se piese folclorice şi date complimentare referitoare la legăturile reciproce şi multilaterale dintre cele două populaţii. Astfel, în luna martie 1961, întregul colectiv de cercetători ai secţiei, condus de către tov. director Mihai Pop, a întreprins o investigare temeinică, culegînd totodată un însemnat număr de piese folclorice, cuprinzînd cele mai importante genuri ale folclorului, stabilindu-se problemele esenţiale care vor fi elucidate în studiile viitoare ale membrilor colectivului.

În planul de activitate al secţiei figurează titlurile cîtorva din lucrările care vor constitui studiul monografic asupra comunei. Partea de proză va fi cuprinsă în studiile: « Povestitul în două limbi la Braniştea », « Prilejuri de povestit la Braniştea », « Repertoriul romînesc şi maghiar al poveştilor din Braniştea », « Povestitori romîni şi maghiari în Braniştea ». Materialul muzical va fi cuprins într-o antologie de cîntece iar partea teoretică într-un studiu privind repertoriul de cîntece romîneşti şi ale minorităţii maghiare. Obiceiurile privitoare la nuntă constituie tema studiului « Nunta din Braniştea ».

Cercetarea folclorului muncitoresc şi a cîntecului nou a preocupat îndeosebi pe cercetătorii secţiei din Cluj a Institutului de folclor. Aceste două aspecte ale cercetării au constituit subiectele cîtorva lucrări care au fost elaborate în cadrul secţiei. Pe această linie se înscriu lucrările tovarăşilor Vöö Gabriela: « Contribuţii la problema studierii folclorului muncitoresc »; D. Truţă: « Cîteva cîntece noi din satul Luna de jos »; V. Medan: « Cîntece revoluţionare ale muncitorilor clujeni din perioada ilegalităţii »; Almási István: « Influenţa învăţăturii muzicii în şcoală asupra folclorului din Izvorul Crişului în ultimii cincisprezece ani ». Tematica acestor lucrări dovedeşte interesul crescînd al cercetătorilor pentru problemele actuale, probleme a căror elucidare se impune tot mai mult.

Relaţiile romîno-maghiare oglindite în folclorul din Braniştea constituie tematica lucrărilor noastre viitoare, iar cercetarea cîntecului nou şi a folclorului muncitoresc urmează a fi adîncită prin relevarea unor noi aspecte. Almási István a început deja redactarea lucrării: « Cîntece populare şi cîntece în stil popular în folclorul muncitoresc »; Vöö G.: « Prilejuri de povestit în gospodăriile colective » — studiu care se va baza pe material cules în Banat. D. Truţă îşi va urma cercetarea asupra cîntecului nou, din satul Luna de Jos, raportat la folclorul tradiţional.

O atenţie deosebită, în preocupările cercetătorilor secţiei din Cluj a Institutului de folclor, se va acorda cercetării cîntecului nou al minorităţii maghiare.

Studierea folclorului muncitoresc şi a cîntecului nou va aduce desigur noi contribuţii la dezvoltarea folcloristicii noastre noi.

D. TRUŢĂ şi VÖÖ G.

https://biblioteca-digitala.ro

Cercetări de folclor în zona lacului de acumulare Cinciș — Hunedoara Din însărcinarea Secției a IX-a a Academiei R.P.R., un colectiv de etnografi, folcloriști, lingviști și istorici din cadrul filialei Cluj a Academiei și al Muzeului regional-Hunedoara (Deva) au efectuat cercetări, timp de aproape două luni, în zona lacului de acumulare Cinciș — Hunedoara.

Cercetarea a cuprins toate domeniile vieții materiale și spirituale, începînd de la arheologie și terminînd cu etnografia, folclorul și stadiul actual al evoluției limbii. Au fost adunate materiale deosebit de bogate, care se află acum în faza de transcriere și prelucrare. S-a efectuat un mare număr de fotografii și desene. Intregul material se găsește acum în posesia Academiei R.P.R. filiala Cluj. Colectivul de folclor a făcut observații și constatări, care vor sta la baza capitolului respectiv din monografia în lucru.

Situată pe valea Cernei, la aproximativ 15 km. distanță de Hunedoara, zona lacului de acumulare, al cărui centru se află la Cinciș, formează extremitatea nord-estică a regiunii «pădurenilor». Folclorul s-a dezvoltat în strînsă legătură cu condițiile materiale ale populației de aici. Viața grea, sărăcia și nevoile dinaintea eliberării țării noastre sînt bine oglindite în cîntece ca «*Hop-hup, n-am să-mbuc, / Nici la moară n-am să duc, / Nici în straiță n-am băgat, / Nici acasă nu rămasă / Să pun la copii pe masă*», cules de la Aron Vaida, în vîrstă de 65 ani. E foarte semnificativă apoi prezența la tot pasul a cîntecului haiducesc despre Mantu, Vălean ș.a.

Foarte bine e reprezentat cîntecul dintre cele două războaie mondiale. «Vară, vară, primăvară» este tabloul vieții satului din timpul războiului mondial, sărăcit de feciori, de tinerețe și frumusețe. Din aceeași perioadă datează și «M-o cerut on dezertori». convingătoare ilustrare a atitudinii poporului nostru față de războiul criminal antisovietic; cîntecul arată cum mulți dintre soldații romini au preferat să suporte rigorile vieții de dezertor decît să lupte împotriva unui vecin pașnic.

Fiind o regiune minieră, e explicabil că cercetătorii au cules un număr important de cîntece minierești din trecut și de azi. Legat de cîntecul muncitoresc trebuie amintit și «Cîntecul stînjinarului», găsit aici în variante foarte izbutite din punct de vedere artistic.

Nu e lipsit de interes să amintim apoi lipsa cîntecului de înstrăinare, fapt care se explică prin absența fenomenului social însuși. Cîntecul de cătănie a fost și el găsit numai rareori.

A fost cules un număr mare de colinde, mai ales păstorești. În legătură cu aceasta, trebuie să facem observația că n-a fost culeasă nici o baladă, deoarece, după cum se adevărește tot mai mult în ultimul timp, în Transilvania epicul se realizează mai ales în colinde; cazurile de existență a baladei sînt foarte rare.

Despre folclorul obiceiurilor au fost adunate numeroase informații; ele dovedesc dispariția unui mare număr de practici magice, credințe și superstiții, ceea ce face loc tot mai mult creării unor obiceiuri noi, legate de viața actuală a satului.

ION TALOȘ

Colaborarea folcloriștilor cu antropologii În anii 1961—1962 au avut loc trei importante acțiuni de colaborare a Institutului de folclor cu Centrul de antropologie al Institutului de endocrinologie. Nu este pentru prima oară cînd specialiștii celor două domenii științifice întreprind o acțiune comună. Acest lucru s-a mai întîmplat cu cîțiva ani în urmă în cercetările din zona Bicaz, unde au participat alături de folcloriști și antropologi, etnografi și lingviști. Este de semnalat însă că în această ocazie cercetătorii au acționat izolat, fiecare conform specificului domeniului respectiv.

De data aceasta s-a pus pentru prima oară problema unei coordonări a eforturilor, pentru stabilirea unui numitor comun al cercetărilor. Deși rezultatele sînt încă greu de intuit, atmosfera de cordialitate și înțelegere reciprocă care a domnit în tot timpul operațiilor de teren, lasă să se întrevadă constituirea, încă de pe acum, a unei bune platforme de colaborare în vederea acțiunilor viitoare.

După cum s-a amintit, cercetarea s-a desfășurat în două etape, îmbrățișînd o parte din zona pastorală a Mărginenilor de la Sibiu, cunoscută folcloriștilor prin anchetele anterioare, din satele Sibiel, Rășinari și Tălmăcel, care au furnizat multe documente interesante. Zona nu era necunoscută nici antropologilor, pentru care oferea un deosebit interes, ea constituind, datorită transhumanței, centrul unei importante mișcări de populație pînă în zilele noastre.

În prima fază s-au cercetat satele Gura-Rîului și Rășinari, în a doua satul Sadu, iar în ultima satele Sălișteș și Sibiel. De remarcat că peste tot colaborarea nu s-a mărginit la chestiunile de principiu, ci s-a extins asupra operațiilor de teren: antropologii au furnizat folcloriștilor tot ajutorul

https://biblioteca-digitala.ro

necesar în domeniul tehnic iar folcloriștii au participat la toate măsurătorile antropologice; ambele grupe au colaborat în egală măsură la obținerea datelor generale istorico-sociale asupra localităților respective.

Din aceste acțiuni folcloriștii au realizat în orice caz importante foloase. Astfel, s-au cules în satele Gura-Rîului și Sadu un număr de cca. 40 de jocuri, dintre care unele foarte interesante. S-a confirmat astfel părerea formată, încă din culegerile anterioare efectuate în această zonă, asupra bogăției repertoriului coregrafic mărginean, în comparație cu restul Ardealului și a puternicei lui varietăți. Unele piese au reținut îndeosebi atenția cercetătorilor ca, de pildă, jocul *Călușul* din Gura-Rîului, în care se pare că se regăsesc urme ale vechiului *Călușer* ardelenesc autentic.

Unele momente din viața folclorului local au putut fi de asemenea depistate fie prin observație directă (ca de ex. nunta de la Sadu, jocul satului din Gura-Rîului, ceata de juni din Sibiel etc.), fie prin informații. Grație ajutorului furnizat de Centrul de antropologie s-au realizat filme cu jocurile din Gura-Rîului, Rășinari, Sadu, Sibiel și Sălișteă. În sfîrșit, s-au înregistrat aproape peste tot melodiile din repertoriul de joc.

Interesul principal al acestor acțiuni constă însă în legătura care se va putea face în viitor între cercetările folclorice și cele antropologice. Rezolvarea marilor probleme ale stabilirii etnogenezei poporului romîn interesează deopotrivă pe folcloriști, etnografi, antropologi, lingviști etc., din colaborarea acestora născîndu-se contribuții prețioase de înalt nivel științific.

A. BUCȘAN

Cercul de folclor al Facultății de filologie din Iași În cadrul Facultății de filologie din Iași activează un cerc științific studențesc de folclor, cerc care a luat ființă în anul 1959. Interesul pentru cercetarea creației artistice a maselor populare a atras și studenți de la alte secții, în special de la secția de limbă și literatură rusă. Aceștia aduc contribuții interesante mai cu seamă la cunoașterea folclorului lipovenesc.

Activitatea cercului se desfășoară după un plan de muncă, aprobat și discutat de colectivul catedrei de literatură romînă și cuprinde probleme legate de sarcinile actuale ale folcloristicii noastre. Dintre temele înscrise în planul științific al anului 1961/1962 pot fi citate: « Cîntecul de masă și folclorul », « Teatrul popular laic », « Valoarea istorică a baladei », « Valorificarea folclorului în opera lui Ion Creangă » etc. Unele teme, ca de pildă « Dezvoltarea folcloristicii romînești în anii regimului de democrație populară », « Partidul în creația nouă de cîntece », « Folclorul copiilor » etc., constituie totodată premisele unor viitoare lucrări de diplomă pentru examenul de stat.

Se obișnuiește ca în cadrul ședințelor de lucru ale cercului să se facă scurte informări asupra celor mai noi probleme dezbătute în folcloristica sovietică în scopul îmbunătățirii muncii noastre. În ședința din luna noiembrie, pe lîngă tematica stabilită în planul de lucru, a fost prezentat și articolul « Din experiența de lucru a unui cerc studențesc de folclor » tradus din « Ruskii folclor », vol. V, 1960. Membrii cercului au hotărît să urmeze exemplul studenților sovietici în ceea ce privește alcătuirea unei colecții de folclor nou sau în legătură cu întocmirea unui jurnal al cercului, care să cuprindă fapte mai importante din activitatea membrilor cercului ca de pildă: anchete pe teren, sesiuni științifice, tematica anuală a cercului etc. Totodată, s-a luat inițiativa stabilirii unor legături cu cercul din Omsk în scopul unor schimburi de material folcloric. Faptul acesta ar putea duce la unele cercetări comune, căci, după cum este știut, unele grupări de populație slavă care au venit în Dobrogea — unde unii membrii ai cercului nostru au făcut anchete — au trecut apoi în Urali, ducînd cu ei și elemente specifice culturii lipovenilor dobrogeni.

Preocupările studenților sînt îndreptate însă, în cea mai mare parte, spre munca de culegere a creațiilor populare, în scopul formării unei metode științifice de lucru. Contactul cu terenul asigură posibilitatea cunoașterii trăsăturilor esențiale ale creației artistice populare contemporane. Rezultatele muncii pe teren sînt discutate în ședințele obișnuite ale cercului, cu care ocazie studenții fac prezentări de materiale culese. În cadrul dezbaterilor se pune accent pe metodele de lucru folosite de tinerii cercetători și se fac propuneri pentru îmbunătățirea muncii de anchetare. Pe de altă parte s-a trecut la înființarea unei arhive de folclor, pe lîngă Facultatea de filologie, care cuprinde un număr apreciabil de producții populare. Ele urmează să fie dactilografiate și apoi clasificate pentru a putea fi utilizate de studenți la alcătuirea lucrărilor științifice ale cercului sau a lucrărilor de diplomă.

https://biblioteca-digitala.ro

Cea mai importantă sarcină a cercului studenţesc de folclor din Iaşi este alcătuirea unei colecţii ştiinţifice de folclor din regiune. În vederea realizării acesteia, pentru buna desfăşurare a muncii, s-au stabilit colective cu sarcini precise care urmăresc să valorifice ceea ce este mai caracteristic în această regiune. Astfel, s-a fixat un colectiv pentru oraşul Paşcani şi altul pentru oraşul Iaşi, care să urmărească folclorul muncitoresc şi orăşenesc; pentru culegerea folclorului lipovenesc lucrează un colectiv de studenţi în satul Lespezi şi altul în Tîrgul-Frumos; din satul Zmeu şi împrejurimi, un grup de studenţi cercetează folclorul ţigănesc. Alte colective lucrează în cuprinsul regiunii pentru cunoaşterea folclorului nou şi tradiţional. La alcătuirea colectivelor s-a urmărit ca studenţii să fie originari din zonele care sînt cercetate iar conducerea lucrărilor a fost încredinţată celor cu mai multă experienţă. Colectivele sînt însoţite pe teren de cadre didactice.

Pînă acum rezultate bune au dat colectivele din raioanele Negreşti, Bîrlad şi Paşcani. Realizările muncii lor au făcut obiectivul unor teme în cadrul cercului. În continuare este planificată o anchetă, timp de două săptămîni, în raionul Negreşti, cu majoritatea membrilor cercului. Această acţiune va fi susţinută din punct de vedere material atît de Facultatea de filologie cît şi de Casa regională a creaţiei populare din Iaşi.

Deşi se află la începutul activităţii sale, cercul de folclor al studenţilor Facultăţii de filologie din Iaşi are preocupări susţinute în vederea formării unor tineri folclorişti bine pregătiţi pentru munca de cercetare a creaţiei artistice a maselor populare.

P. URSACHE

Antologia „40 dansuri populare" Secţia coregrafică a Institutului de folclor, alcătuind antologia: « 40 dansuri populare », pentru a pune la îndemîna echipelor artistice de amatori un bogat material coregrafic, a selecţionat, din culegerile efectuate în anii 1951—54, jocuri reprezentative din diferite regiuni ale ţării. S-a ales în acest scop material din patru sate, a căror repertoriu a fost considerat caracteristic pe o arie mai mare.

Dansurile fiind publicate în forma lor autentică pot fi utilizate de echipele de amatori pentru prelucrări, constituind baza unor coregrafii noi. În acest scop s-a ales, din variantele aceluiaşi joc, varianta considerată ca avînd forma cea mai închegată. Antologia are în acelaşi timp, la prezentarea fiecărui joc, datele minime necesare unui document ştiinţific.

Pentru o mai bună înţelegere a jocurilor publicate s-a căutat să se dea o privire de ansamblu asupra vieţii lor în satul respectiv, cu sumare date social-economice şi istorice, cît şi consideraţiuni asupra repertoriului, frecvenţei, circulaţiei, provenienţei, costumului etc. Autorii au făcut de asemenea unele observaţii asupra structurii jocurilor prezentate. Astfel jocurile din comuna Mitreni, rn. Oltenita, reg. Bucureşti, sînt considerate ca fiind caracteristice sudului regiunii Bucureşti. Ele prezintă ca formaţie predominantă formaţia de cerc, în genere cu componenţă mixtă, structură deajuns de variată, ritm sincopat, neconcordanţă între fraza muzicală şi figurile jocurilor. În repertoriul satului se constată existenţa unui fond regional şi al altuia local. Din comuna Mitreni se publică în antologie (culese şi transcrise de C. Costea) următoarele jocuri: Hora ploii, Bătrînească, Nedu, Geamparalele, Murguleţul, Paiduşca, Floricica, Brîul, Brîuleţul, şi Ţigănească.

Jocurile comunei Bechet sînt considerate de autori caracteristice regiunii Oltenia, atît din punct de vedere tehnic cît şi stilistic. Ele au abundenţi paşi încrucişaţi, în tempo rapid şi cu schimbare bruscă de direcţie, joc al picioarelor foarte rapid şi avîntat, bogăţie mare de mişcări, care sînt cîte o dată pe contratimp, chiuituri sau comenzi. Repertoriul satului prezintă următoarele categorii de jocuri: de cerc (în terminologia locală « hori de mînă »), de coloană (denumite « sîrbe »), jocurile bărbăteşti (« tari ») şi de perechi (aduse din Ardeal).

În general majoritatea jocurilor se încadrează în măsura de 2/4 şi, cu unele excepţii, în 5/8 şi 3/8. Antologia publică şi următoarele jocuri: Bobocica, Ristigoiul, Peştişoru, Vulpea, Balta, Sîrba lui Tache, Brîuleţul, Trei păzeşte, Alunelul înfundat, Şchioapa, culese şi transcrise de Vera Proca-Ciortea.

Jocurile din Sita Buzăului, rn. Braşov, reg. Braşov sînt din cele cinci sate componente ale comunei şi anume: Sita, Ciumernic, Bobocea, Zăbrătău şi Crasna. În repertoriul de joc al acestor sate se notează două stadii în evoluţia coregrafiei locale reflectate în dansul vîrstnicilor şi al tineretului. În numărul mare de jocuri de coloană, Brîul şi Sîrba ocupă un loc de frunte. Găsim de asemenea jocuri de perechi şi în formaţie de cerc. Tineretul a preluat din repertoriul bogat şi variat al bătrînilor un număr restrîns de jocuri în care predomină Brîul, Sîrba, Hora şi Breaza. Faţă de stilul de joc bătrînesc viguros la bărbaţi şi măsurat la femei, stilul tineretului tinde spre

https://biblioteca-digitala.ro

mișcări mai ample, executate cu mare viteză. Fondul tradițional de dansuri din com. Sita, prezintă caractere comune, atît cu jocul din regiunea subcarpatică a Munteniei, cît și cu acela din sudul Ardealului. S-au publicat (culese și transcrise de E. Balaci, A. Bucșan și A. Giurchescu) următoarele jocuri: Ciobănașul, Oița, Breaza, Anicuța, Jocul de doi, Brîul Zbarcii, Brînza, Brîul, Ursănească și Lăzeasca.

Sibielul, sat aparținînd zonei «mărginene» duce o intensă viață artistică, atît în cadrul ocaziilor curente de joc, cît și în cadrul căminului cultural. Din cele 32 jocuri culese de cercetători, repertoriul curent se compune din 8—9 jocuri din care mai frecvente sînt patru. Din multiplele formații de joc (cerc, semicerc, ceată, grup mic, perechi, solistice) predomină cele de perechi, apoi cele de semicerc și cele de grup mic. Ca structură jocul din Sibiel este foarte variat, atît ca măsură, cît și în combinații ritmice. Caracteristic acestui sat este marele număr de variații sau «înfloriturî» executate individual de jucători. Repertoriul satului se stratifică pe un vechi fond, aparținînd în genere Ardealului de sud, alături de care se întîlnesc și jocuri de altă proveniență, din care unele se integrează în repertoriul local. Antologia cuprinde următoarele jocuri din Sibiel (culese și transcrise de E. Balaci și A. Bucșan): Hațegana, Mocăncuța, Jiana veche, Învîrtita, Bătuta, Țigănească, Rîureana, Slănicul, Sîrba în bătaie și Brîul.

Jocurile publicate au folosit notația stenografică a Institutului de folclor precum și metoda descriptivă. Găsim, față de publicațiile anterioare ale Institutului, o reală îmbunătățire în notarea dansurilor, în notația stenografică clarificîndu-se unele semne, iar în cea descriptivă manifestîndu-se o simplificare în descrierea cursivă a pașilor.

O lipsă redacțională este faptul că publicația nu are tablă de materii ceea ce îngreunează consultarea ei. Este regretabil, în același timp, faptul că această lucrare, ce prezintă un interesant material coregrafic, a apărut, din cauza sistemului intern de multiplicare, într-un număr foarte redus de exemplare.

V. MICZNIK

https://biblioteca-digitala.ro

ACTIVITATEA FOLCLORISTICĂ INTERNAȚIONALĂ

Festivalul de folclor al țărilor balcanice și din zona Mării Adriatice

Potrivit unei rezoluții adoptate în unanimitate la a XIV-a conferință anuală a Consiliului Internațional de Muzică Populară (I.F.M.C.), ținută în vara anului trecut la Quebec, Comitetul Național Romîn a organizat la București, între 27 iulie și 4 august 1962, un festival de folclor al țărilor balcanice și din zona Mării Adriatice.

Au participat Ansamblul folcloric al R. P. Albania, Ansamblul folcloric din R. P. Bulgaria, Ansamblul « Edon » din Cipru, Societatea de cîntece și dansuri folclorice din Grecia « Panegyris » prezentată de Dora Stratou, Camerata dei Canterini Romagnoli din Lugo di Romagna (Ravena), Grupul « Scurtă înfățișare a mișcării muncitorești din Italia de la 1900—1962», Grupul Uniunii Asociațiilor Folcloriștilor din R.P.F. Jugoslavia și un mănunchi de formații artistice și soliști din diferite regiuni ale Republicii Populare Romîne. O seamă din cele mai alese creații artistice ale popoarelor din această parte a lumii, cîntece, dansuri și obiceiuri populare au fost împărtășite spectatorilor. Publicul a arătat un interes cu totul deosebit spectacolelor din cuprinsul festivalului, pe care le-a primit cu entuziasm. De bună primire s-a bucurat și « Parada costumelor populare », în care participanții au înfățișat o parte din bogatul port din Balcani și din preajma Mării Adriatice.

In calitate de observatori au asistat la Festival un însemnat număr de specialiști din Anglia, R.A.U., Belgia, R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, Danemarca, Elveția, R. D. Germană, R. F. Germană, Italia, R. P. F. Iugoslavia, S.U.A., R. P. Ungară ș.a. Ei au avut prilejul să cunoască în chip nemijlocit creația artistică a popoarelor din această parte a lumii, să ia cunoștință de trăsăturile comune, rod al întrepătrunderilor care se petrec în chip firesc în folclorul unor popoare vecine, mai ales cînd condițiile social-istorice în care au viețuit odinioară sau în care trăiesc actualmente sînt asemănătoare, să deslușească, totodată, caracterele naționale proprii fiecărui popor. Un important schimb de vederi a avut loc în cadrul unei consfătuiri, ținută la Institutul de folclor din București, la care s-au discutat o seamă de teze enunțate de Mihai Pop, director adjunct al Institutului și anume: necesitatea studiului comparat al folclorului popoarelor balcanice care formează o unitate în variate forme naționale ; cercetarea istorică pe baza structurii interne a materialului folcloric (ritm, melodică, polifonie etc.); stabilirea unei metode comune de cercetare, schimb de informații și publicații. Dr. Antoine Cherbuliez, vicepreședinte al Consiliului Internațional de Muzică Populară (Elveția) a arătat necesitatea unor cercetări comune asupra tradiției și inovației în folclorul balcanic contemporan, prof. Stoian Djudjev (R. P. Bulgară) a propus stabilirea unei terminologii comune și întocmirea unei bibliografii a folclorului balcanic, iar Adrian Fochi (R. P. Romînă) a subliniat însemnătatea organizării unei documentări științifice comune.

La Muzeul satului, folcloriștii romîni Gheorghe Ciobanu, Mariana Kahane și Andrei Bucșan, cercetători științifici la Institutul de folclor, au prezentat specialiștilor străini o seamă de obiceiuri populare, vechi stiluri vocale și dansuri. Exemplificări pe viu și cu ajutorul documentelor sonore au fost făcute și în cadrul unor comunicări ținute la Institutul de folclor. Folcloriștii romîni, membrii ai Institutului, au făcut cîteva prezentări care au înfățișat unele aspecte din lumea folclorului romînesc: Cîntecul liric (Lucilia Georgescu), Cîntecul muncitoresc (Eugenia Cernea), Dansul popular (Anca Giurchescu), Instrumentele muzicale populare (Tiberiu Alexandru), Folclorul obiceiurilor (Ovidiu Bîrlea), și Balada (Alexandru Amzulescu și Emilia Comișel). Din partea oaspeților s-au făcut următoarele comunicări: Cîntecul popular italian (Giorgio Nataletti), Cîntecul popular albanez (Eftimie Dheri), Biologia cîntecului popular (Stoian Djudjev) și Scara pentatonică în muzica populară bulgară (Nicolae Kaufman). Cu prilejul acestor comunicări s-au purtat interesante discuții.

Spectacolele și lucrările științifice din cadrul Festivalului au deslușit o seamă de elemente comune sau similare în creația artistică a popoarelor participante. Viabilitatea doinei propriu-zise (o impresionantă melopee-improvizatorică, bazată pe cîteva formule melodico-ritmice tipice,

https://biblioteca-digitala.ro

oarecum în maniera makamului oriental) și interesantele forme de polifonie vocală din această parte a lumii sînt doar o parte din problemele care pot ispiti pe cercetători să întreprindă o susținută muncă științifică comună.

Festivalul s-a încheiat printr-un impunător spectacol, care a înmănunchiat cîteva din cele mai de seamă creații populare care s-au evidențiat în spectacolele anterioare. Cu acest prilej s-au împărțit participanților diplome.

Festivalul de folclor al țărilor balcanice și din zona Mării Adriatice s-a bucurat de un deplin succes, atît artistic cît și științific. El a constituit totodată o nouă și rodnică contribuție la întărirea păcii și prieteniei dintre popoare. S-a propus ca asemenea manifestări să aibă loc cu regularitate, din doi în doi ani, țările participante asumîndu-și pe rînd rolul de gazdă.

TIBERIU ALEXANDRU

Conferința de la Gorki despre genuri Între 9—12 mai 1961 în orașul Gorki a avut loc o conferință consacrată studierii specificului genurilor folclorului rus. Conferința a fost organizată din inițiativa catedrei de literatură rusă de la Universitatea de stat « N. I. Lobacevski » din Gorki în colaborare cu Sectorul de creație populară de la Institutul de literatură rusă (Casa Puşkin) de pe lîngă Academia de Științe a U.R.S.S.

La lucrările conferinței au participat peste 70 de persoane, printre care remarcabili cercetători ai folclorului rus ca B. N. Putilov, V. I. Propp, V. P. Anikin, A. M. Astahova, S. G. Lazutin, V. M. Sidelnikov, E. V. Pomeranțeva, V. K. Sokolova, N. V. Kolpakova ș.a.

Cele 28 referate și comunicări prezentate la conferință au fost consacrate unor probleme de teorie, istorie și tematică a genurilor folclorului rus.

V. I. Propp (Leningrad) a prezentat referatul « Principiile de definire a genurilor folclorului rus », în care se face o încercare de precizare a termenului « gen » și de definire a acestuia. V.I.Propp distinge în folclorul rus epica, lirica și dramaturgia, în care intră toate genurile creației populare ruse, cu excepția proverbelor, zicătorilor și ghicitorilor. În continuare autorul prezintă o clasificare a genurilor folclorului rus, după cum urmează: epica populară se împarte în proză populară și poezie populară epică. Proza populară cuprinde basmele, legendele, anecdotele, povestirile. Basmul este de mai multe feluri: fantastic, cumulativ, cu animale, nuvelistic și anecdotic. Din poezia epică fac parte bîlinele, cîntecele istorice, baladele, versurile epice duhovnicești. Poezia lirică este împărțită în poezie rituală și nerituală, dar referentul consideră că nici una, nici cealaltă nu sînt genuri. Insistînd mai mult asupra liricii nerituale, V. I. Propp arată că diferite pături sociale au creat genuri poetice diferite și împarte creația populară lirică în cîntecele țăranilor care se ocupă cu agricultura, sau cîntece țărănești propriu-zise, și cîntecele țăranilor care s-au rupt de munca agricolă. Cîntecele țărănești propriu-zise cuprind cîntece lungi de dragoste, cîntece de dragoste cu melodii de joc, cîntece de dragoste și căsătorie cu melodii de horă ș.a.m.d. Cîntecele țăranilor care s-au rupt de munca agricolă se împart în cîntece de haiducie, de închisoare, de ocnă și deportare, cîntece ale soldaților și argaților. În afară de acestea mai există și cîntecele muncitorilor, care cuprind cîntece lirice, satirice și imnuri.

În referatul « Despre determinarea istorică a specificului genurilor folclorice » prezentat de V. P. Anikin (Moscova) se acordă o deosebită atenție definirii genurilor și elucidării modului în care au apărut și s-au dezvoltat ele. Spre deosebire de V. I. Propp, care pune la baza clasificării genurilor criteriul tematic, V. P. Anikin consideră că genul trebuie studiat numai în strînsă legătură cu viața, cu scopul respectivei opere folclorice.

Participanții la consfătuire au ascultat cu deosebit interes comunicarea lui V. M. Potiavin (Gorki) referitoare la problema variantelor în folclor. Autorul aduce numeroase date obținute cu ajutorul mașinilor de calculat și susține că teza principală a comunicării sale — legătura indisolubilă dintre variante și legile generale de dezvoltare a genului (în perioada de dispariție a genului dispare și procesul varierii) — poate fi aprofundată cu ajutorul metodei algoritmilor. Referentul consideră că munca de teren a folcloriștilor necesită folosirea pe scară largă a celei mai moderne aparaturi tehnice de imprimat și filmat.

In referatul « Improvizația în folclorul rus (formele și limitele ei în diferite genuri) », A. M. Astahova (Leningrad) susține că improvizația este proprie aproape tuturor genurilor folclorului rus și că gradul de manifestare și caracterul ei depind de talentul interpretului și de specificul genului.

Cu ocazia conferinței, s-a discutat — pentru prima oară în anii de după război — problema folclorului muncitoresc, căreia i-au fost consacrate trei referate: « Problema specificului

https://biblioteca-digitala.ro

de gen al folclorului muncitoresc» de R. R. Helgardt, «Cîntecul muncitoresc rus» de O. B. Alexeeva și «Imnurile revoluționare și circulația lor în gubernia Nijegorod între anii 1905—1907» de K. E. Sergheeva.

R. R. Helgardt (Perm) a arătat că cea mai indicată metodă de studiere a folclorului muncitoresc este metoda studierii comparate a acestuia. În felul acesta se creează posibilitatea cunoașterii specificului național, istoric și local al folclorului muncitoresc din mai multe țări.

Unele probleme ale liricii populare au fost dezbătute în referatele prezentate de S. G. Lazutin («Specificul de gen al cîntecului liric rus»), N. P. Kolpakova («Genurile liricii de nuntă») și V. A. Vronskaia («Unele particularități specifice ale cîntecului popular»).

S. G. Lazutin (Voronej) subliniază funcția estetică, expresivă, a mijloacelor stilistice în lirica populară. Autorul consideră că una din sarcinile actuale ale folcloristicii sovietice este studierea limbii tuturor genurilor folclorului în dezvoltarea lor istorică.

Interesul pentru genurile în proză ale folclorului rus și-a găsit expresia în referatele prezentate de V. M. Sidelnikov («Specificul ideologico-artistic al anecdotei ruse»), L. G. Baraga («Eroicul în eposul de bîlină și în basmul fantastic bielorus»), E. A. Tudorovskaia («Clasificarea basmului fantastic rus»), N. D. Komovskaia («Particularitățile basmelor notate de la povestitorii contemporani din regiunea Gorki») și A. I. Lazarev («Observații asupra genurilor actuale în proză ale folclorului din Ural»).

V. M. Sidelnikov (Moscova) face o încercare de clasificare a anecdotei ruse, în care distinge nuvela satirică cu elemente de basm satiric, povestirea satirică, întîmplările anecdotice din viața unor personalități istorice, scriitori, compozitori și însăilări satirice bazate pe jocuri de cuvinte și pe unele expresii comice.

E. A. Tudorovskaia (Leningrad) a prezentat o interesantă clasificare a basmului fantastic. Autoarea consideră că la baza clasificării basmului trebuie să stea un criteriu legat de caracterul conflictului principal. Plecînd de la această premisă, E. A. Tudorovskaia distinge în basmul fantastic basme arhaice, basme eroice sau bogătirești, basme cu conflict familial și basme cu conflict social.

Problema istorismului folclorului rus a fost ridicată în referatele prezentate de L. E. Emelianov («Istorismul și categoria genului în folclorul istoric rus»), E. V. Pomeranțeva («Contribuții la problema studierii basmului istoric ca gen») și V. K. Sokolova («Despre unele particularități ale legendelor și cîntecelor istorice»).

Un interes deosebit a suscitat printre participanții la conferință comunicarea lui D. M. Balașov (Petrozavodsk) intitulată «Specificul de gen al baladei populare ruse», în care se dă definiția genului, se face un paralelism cu balada din Europa apuseană, se prezintă particularitățile tematice și artistice ale genului și se încearcă o clasificare a acestuia.

La conferință au mai fost prezentate și alte referate și comunicări, susținute de I. I. Gudoșnikov (Voronej), V. P. Samarenko (Astrahan), A. I. Kretov (Voronej) ș.a.

În cuvîntul de închidere B. N. Putilov a subliniat rezultatele rodnice ale conferinței, care a ridicat cele mai importante probleme ale folcloristicii sovietice și care a arătat drumul pe care trebuie să se îndrepte cercetătorii în studierea creației populare sovietice.

MAGDA GEORGESCU

A 14-a Conferință anuală I.F.M.C. La invitația rectoratului Universității Laval și a Societății canadiene de muzică populară, cea de a 14-a Conferință anuală I.F.M.C. a avut loc în Canada la Quebec între 28 august și 3 septembrie 1961.

La cele nouă ședințe de lucru ale Conferinței au participat 208 delegați reprezentînd 24 de țări (Anglia, Belgia, Canada, R. S. Cehoslovacă, Columbia, Danemarca, Egipt, Elveția, Filipine, Franța, R. F. Germană, Ghana, Grecia, Israel, R. F. Iugoslavia, Monaco, Norvegia, Olanda, Peru, R. P. Romînă, S.U.A., Trinidad, R. P. Ungară, Venezuela). Obiectul principal al comunicărilor și discuțiilor l-a constituit folclorul continentului american, axat pe următoarele trei teme[1]:

I. Comparație între muzica populară a diferitelor naționalități emigrate în America și muzica populară a respectivelor țări de baștină (*Claudie Marcel-Dubois:* Starea actuală a repertoriului muzical tradițional țărănesc în Franța și comparația acestuia cu repertoriul francez din Canada; *Vladimir Klusak:* Cîntece ale cehilor și slovacilor din America; *Živko M. Firfov:* Emigranții

[1] Comunicările și lucrările Conferinței au fost publicate integral sau în rezumat în *Journal of the International Folk Music Council*, vol. XIV, 1962.

https://biblioteca-digitala.ro

macedoneni în America și folclorul muzical macedonean; *Edward D. Ives:* Tradiția cîntecului satiric în Main și în provinciile maritime ale Canadei ș.a.). Atenția cercetătorilor s-a îndreptat mai ales asupra felului și măsurii în care s-a păstrat tradiția originară, urmărind rezultatele coexistenței a două sau mai multe tradiții (locale și originare), transformările ivite de-a lungul anilor și tematica predominantă a acestui folclor transplantat.

II. Starea actuală a folclorului indienilor din America *(Ida Halpern:* Muzica indienilor Kwa-Kiutl; *Graham George:* Cîntece ale indienilor *Salish* din Columbia Britanică; *George List:* Cîntecul în cultura Hopi, în trecut și astăzi; *Marius Barbeau:* Cîntece funebre budiste întîlnite pe coasta de nord a Pacificului). În aceste comunicări se subliniază vitalitatea vechiului folclor indian, deosebita lui complexitate structurală internă în ciuda aparentei simplități, precum și schimbările survenite în funcția socială pe care o îndeplinea în trecut. Lucrarea lui M. Barbeau încearcă explicarea unor aspecte culturale comune celor două țărmuri ale Mării Behring prin ipoteza provenienței asiatice a indienilor americani.

III. Instrumente muzicale populare din America (*S. J. Sackett*: Dulcimerul din Ellis County statul Kansas).

Conferința de la Quebec se încadrează astfel perspectivei deschise de conferința de la Sinaia și anume cercetărilor zonale ale fenomenului folcloric. Celelalte comunicări au abordat probleme de ordin strict muzical *(Mantle Hood:* Improvizația în *gendér*-ul iavanez; *I. H. Kwabena Nketia:* Tehnica *hocket* în muzica africană; *Maguy Andral:* Permanența structurilor elementare în muzica tradițională franceză, vie), problemele formării unui folclor național *(Tolia Nikiprowetzky:* Muzica din Mauritania) etc.

Pe linia adîncirii metodologiei în folcloristică s-au înscris lucrările lui *Laurence Picken* și *Roger Pinon* în care se demonstrează valoarea și eficiența unor metode filologice pentru muzicologie.

Folcloristul german *Walter Wiora* aduce o contribuție interesantă la studiul începuturilor artei muzicale, în lucrarea intitulată: Muzica în epoca picturii paleolitice. Pe baza unor documente preistorice (obiecte de cult, instrumente muzicale, reprezentări picturale) și prin analogie cu tradițiile unor culturi mai apropiate de civilizația paleolitică (muzica vînătorilor din stepele nordului Eurasiei și sudului Africii), stabilește trăsăturile generale de stil ale muzicii din epoca paleolitică.

Reprezentantul țării noastre, compozitorul *Ovidiu Varga*, în comunicarea sa despre: Variantele folclorice și condițiile supraviețuirii lor, a susținut importanța studierii folclorului ca fenomen în continuă dezvoltare, potrivit împrejurărilor social-istorice, arătînd totodată condițiile actuale care asigură promovarea și înnoirea tradiției vii. Din discuțiile care au urmat s-a putut constata că unii folcloriști occidentali se mențin încă pe vechea poziție tradiționalistă conform căreia imuabilitatea tradiției e socotită ca trăsătură esențială a folclorului.

De importanță deosebită s-a dovedit a fi referatul lui *Felix Hoerburger* intitulat: Propuneri pentru activitatea Comisiei de dansuri populare a I.F.M.C. După ce arată principalele dificultăți existente în calea cercetării științifice a dansului popular (în special dificultăți de ordin bibliografic) autorul face următoarele propuneri: 1) definirea conceptului de dans popular; 2) cercetarea fenomenului în diferite țări, regiuni etc., pe baza unui chestionar amplu; 3) alcătuirea unui ghid care să cuprindă cele mai importante informații (lista specialiștilor, instituțiilor și organizațiilor consacrate culegerii și cultivării dansului popular, lista materialelor culese și nepublicate, scurte monografii ale dansului popular din diferite țări, regiuni etc., cît și o bibliografie selectivă a celor mai importante publicații); 4) continuarea discuțiilor pentru răspîndirea sistemului de notație coregrafică universal acceptat: notația Laban; 5) elaborarea treptată a unei bibliografii pe scară largă și a unui manual similar celui de organologie populară ce se află în pregătire.

În cea de a treia zi a Conferinței au avut loc lucrările Adunării generale. În conformitate cu rezoluțiile adoptate la Conferința precedentă, Biroul executiv a anunțat printre altele: formarea comisiei de dansuri populare și fixarea primei consfătuiri pentru anul 1962, publicarea unui manual pentru lucrătorii științifici și următoarele manifestări internaționale:

— cea de a 15-a Conferință a I.F.M.C., organizată în R. S. Cehoslovacă între 13 și 21 iulie, 1962;

— festivalul de folclor al țărilor balcanice și din zona Mării Adriatice, organizat de Comitetul Național Romîn pentru I.F.M.C., la București, între 27 iulie și 4 august, 1962.

IOSIF HERȚEA

https://biblioteca-digitala.ro

Cercetările etnografice privitoare la minoritățile naționale din R. P. Ungară Problemele culturii populare materiale și spirituale a minorităților naționale din R. P. Ungară au găsit un răsunet viu în lucrările ultimei adunări generale a *Societății Etnografice Maghiare*, ținută (1—3 iunie 1961) în orașul Gyula — după cum rezultă din relatarea publicată în *Ethnographia* (LXXII (1961) nr. 4). Însăși alegerea acestui oraș, pentru dezbaterea și examinarea problemelor și sarcinilor cercetării, privind viața minorităților naționale din Ungaria, nu a fost întîmplătoare, deoarece localitatea este tipică pentru o astfel de situație etnografică. S-a subliniat, și cu această ocazie, însemnătatea acordată de învățații unguri cercetării etnografiei și folclorului minorităților naționale, pentru luminarea și cunoașterea, în profunzime, a tuturor aspectelor culturii populare maghiare.

Direcțiile și rezultatele cercetărilor etnografice și de folclor, privitoare la romînii din R. P. Ungară, au fost prezentate de *Kovacs* Agnes. Arătînd rolul important ce l-ar putea asuma în acest domeniu Uniunea Democratică a Romînilor din Ungaria, cunoscuta cercetătoare maghiară a sugerat studierea monografică a unei localități romînești, în colaborare cu etnografii romîni.

Problemele cercetării culturii populare a slovacilor au fost înfățișate de *Manga* Iános și de *Vajkai* Aurel, acesta din urmă prezentînd și o comunicare asupra cercetărilor privind minoritatea națională germană. Despre studiile asupra folclorului și etnografiei minorităților slave de sud a referat *Vuicici* D. Stoian.

La dezbateri a asistat și o delegație culturală finlandeză, acad. Vilkuna Kustaa remarcînd, în răspunsul dat salutului exprimat de prof. Gunda Béla, interesul, apreciat ca pilduitor, al etnografilor maghiari pentru problemele păstrării și cercetării culturii populare a minorităților naționale din R. P. Ungară.

TEOFIL BUGNARIU

https://biblioteca-digitala.ro

BIBLIOGRAFIA FOLCLORULUI ROMÎNESC PE ANUL 1961

ADRIAN FOCHI

Principiile teoretice şi metodologice în lumina cărora a fost întocmită lucrarea de faţă au rămas aceleaşi ca şi în trecut. S-au adus numai o sumă de îmbunătăţiri de ordin tehnic, privind sistemul de abreviaţii sau sistemul de cumulare a unor probleme (vezi, de pildă: VII, 2). Ca şi în anii precedenţi, s-au făcut completările necesare, consemnînd materiale mai vechi (1957—1961) care nu ne-au fost accesibile la vremea redactării bibliografiilor anuale respective. Cu un asterisc au fost însemnate acele lucrări despre a căror apariţie în cursul anului 1961 am luat cunoştinţă din alte publicaţii, dar pe care nu le-am putut vedea. Lipsurile constatate în colecţiile de reviste şi ziare au fost menţionate, atunci cînd a fost cazul, ca şi pînă acum. În intenţia noastră de a întocmi o lucrare exhaustivă, întîmpinăm serioase dificultăţi, din cauza apariţiei lipsită de strictă periodicitate a unor publicaţii, de aceea rugăm şi de data aceasta — deşi solicitările noastre anterioare nu au avut ecoul cuvenit — să ni se comunice diversele lipsuri şi omisiuni din cuprinsul lucrării, pentru a face la timp completările şi rectificările corespunzătoare.

La despuierea materialelor, au colaborat următorii tovarăşi: *Dan Bugeanu*, *Virgil Cîndea*, *Rodica Fochi*, *Vasile Iliescu*, *Valeria Trifu* şi *Leopold Voita*.

LISTA PERIODICELOR DESPUIATE

AGRIC. NOUĂ — 1. *Agricultura nouă*. Organ al Ministerului Agriculturii şi Silviculturii din R.P.R. Bucureşti.

ALB. — 2. *Albina*. Revistă săptămînală a Aşezămintelor culturale. Bucureşti. Lipsă: nr. 694.

ALM. N. WEG — 3. *Almanach Neuer Weg*. Organ al sfaturilor populare din R.P.R. Bucureşti, 1957—1961.

ALM. TURIST. — 4. *Almanah turistic*. Oficiul naţional de turism. Bucureşti, 1960—1961.

ALM. MICI — 5. *Almanahul celor mici*. Bucureşti, 1957.

ALM. COOP. CONS. — 6. *Almanahul cooperaţiei de consum*. Bucureşti, 1957—1961.

ALM. COOP. MEŞT. — 7. *Almanahul cooperaţiei meşteşugăreşti*. Bucureşti, 1957—1959.

ALM. FEM. — 8. *Almanahul femeii*. Consiliul naţional al femeilor din R.P.R. Bucureşti, 1959—1961.

ALM. ŞT. TEHN. — 9. *Almanahul ştiinţă şi tehnică*. Bucureşti, 1959—1961.

ANAL. ROM.-SOV. IST. — 10. *Analele romîno-sovietice*. Seria istorie. Bucureşti.

11. *Analele ştiinţifice ale Universităţii «Al. I. Cuza» din Iaşi*. Secţia III (Ştiinţe sociale). Iaşi.

12. *Analele Universităţii* [Bucureşti]. Seria ştiinţe sociale. Bucureşti.

13. *Arhitectura R.P.R.* Organ al Uniunii arhitecţilor din R.P.R. şi al Comitetului de Stat pentru construcţii, arhitectură şi sistematizare. Bucureşti.

ART. R.P.R. — 14. *L'Art dans la République Populaire Roumaine*. Bucureşti.

https://biblioteca-digitala.ro

ARTA PLAST. 15. *Arta plastică.* Revistă editată de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi Uniunea artiştilor plastici. Bucureşti. Lipsă: nr. 4—5.

AVÎNT. 16. *Avîntul.* Organ al Comitetului raional Bistriţa al P.M.R. şi al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 552, 573.

AVÎNT. Tec. 17. *Avîntul.* Organ al Comitetului raional P.M.R. şi al Sfatului popular raional Tecuci. Lipsă: nr. 380, 453, 465.

BÁN. FÁK. 18. *Bányavidéki Fáklya.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Maramureş şi al Sfatului popular regional. Baia Mare.

BÉKE 19. *A béke védelmében.* Revistă editată de Comitetul naţional pentru apărarea păcii din R.P.R. Bucureşti.

BIULLETEN 20. *Biulleten Naucinoi Informaţii.* Seria obscestvennîh nauk. Academia R.P.R. Institutul de studii romîno-sovietic. Bucureşti.

BUL. INF. ŞT. 21. *Buletin de informare ştiinţifică.* Publicaţie săptămînală a I.S.R.S. al Academiei R.P.R. Bucureşti. Lipsă: nr. 2, 49.

CALEND. 22. *Calendarul ţărănimii muncitoare.* Bucureşti, 1957—1958, 1961.

23. *Călăuza bibliotecarului.* Publicaţie a Ministerului Învăţămîntului şi Culturii. Bucureşti.

24. *Cercetări filozofice.* Academia R.P.R. Institutul de filozofie. Bucureşti.

CLOPOT. 25. *Clopotul.* Organ al Comitetului raional P.M.R. Botoşani şi al Sfatului popular raional.

CONTEMP. 26. *Contemporanul.* Săptămînal politic, social, cultural. Editat de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii. Bucureşti. Lipsă: nr. 28, 34.

CRAV. ROŞIE 27. *Cravata roşie.* Revista pionierilor şi şcolarilor editată de C.C. al U.T.M. Bucureşti.

CRIŞ. 28. *Crişana.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular regional Crişana. Oradea. Lipsă: nr. 1, 17.

DOBR. NOUĂ 29. *Dobrogea nouă.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Dobrogea şi al Sfatului popular regional. Constanţa. Lipsă: nr. 4006, 4009, 4038—4039, 4092—4093, 4098, 4116—4118.

DOLG. NÉP 30. *Dolgozó nép.* Gazeta Comitetului orăşenesc de Partid şi a Sfatului popular al oraşului Satu Mare.

DOLG. NÖ 31. *Dolgozó nö.* Revistă în limba maghiară a Comitetului femeilor democrate din R.P.R. Cluj.

DRAP. ROŞU 32. *Drapelul roşu.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Banat şi al Sfatului popular regional. Timişoara. Lipsă: nr. 5190, 5282.

DRUM NOU 33. *Drum nou.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Braşov şi al Sfatului popular regional. Lipsă: nr. 5260.

DRUM. SOC. 34. *Drumul socialismului.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Hunedoara şi al Sfatului popular regional. Deva. Lipsă: nr. 2132—2133, 2138, 2147, 2158.

DRUM. SOC. Sev. 35. *Drumul socialismului.* Organ al comitetelor raional şi orăşenesc P.M.R. Tr. Severin şi al sfaturilor populare raional şi orăşenesc.

DRUM. SOC. Tul. 36. *Drumul socialismului.* Organ al Comitetului raional al P.M.R. şi al Sfatului popular raional Tulcea. Lipsă: nr. 931.

EL. 37. *Elöre.* Organ (în limba maghiară) al sfaturilor populare din R.P.R. Bucureşti.

EL. NAP. 38. *Elöre naptára.* Bucureşti, 1960—1961.

FÁK. 39. *Fáklya.* Organ al Comitetului regional de Partid Crişana şi al Sfatului Popular regional. Oradea.

FALU KAL. 40. *A falu kalendáriuma.* Bucureşti, 1959.

FALV. DOLG. 41. *Falvak dolgozó népe.* Organ al ţărănimii muncitoare din R.P.R. Bucureşti.

FĂC. 42. *Făclia.* Organ al Comitetului regional Cluj al P.M.R. şi al Sfatului popular regional. Lipsă: nr. 4489, 4571, 4589—4590, 4643, 4716—4721.

FEM. 43. *Femeia.* Revistă social-politică şi culturală, editată de Consiliul naţional al femeilor din R.P.R. Bucureşti.

https://biblioteca-digitala.ro

FLAC. 44. *Flacăra.* Revistă social-politică şi literar-artistică. Bucureşti.
FLAC. P. Neamţ 45. *Flacăra.* Organ al comitetelor raional şi orăşenesc ale P.M.R. şi al sfaturilor populare raional şi orăşenesc Piatra Neamţ.
FLAC. IAŞI 46. *Flacăra Iaşului.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Iaşi şi al Sfatului popular regional.
FLAC. MOIN. 47. *Flacăra Moineştiului.* Organ al Comitetului raional P.M.R. şi al Sfatului popular raional Moineşti.
FLAC. ROŞIE 48. *Flacăra roşie.* Organ al comitetelor orăşenesc şi raional P.M.R. Arad şi al sfaturilor populare orăşenesc şi raional. Lipsă: nr. 5302, 5309, 5320, 5370.
FLAC. SIB. 49. *Flacăra Sibiului.* Organ al comitetelor orăşenesc şi raional P.M.R. şi al sfaturilor populare orăşenesc şi raional Sibiu. Lipsă: nr. 3175, 3196—3198.
FLAM. PRAH. 50. *Flamura Prahovei.* Organ al Comitetului regional Ploieşti al P.M.R. şi al Sfatului popular regional. Lipsă: nr. 2866, 3070, 3078.
FLAM. ROŞIE 51. *Flamura roşie.* Organ al Comitetului orăşenesc de partid Reşiţa şi al Sfatului popular orăşenesc.
FORSCHUNGEN 52. *Forschungen zur Volks-und Landeskunde.* Academia R.P.R. Filiala Cluj, secţiunea pentru ştiinţele sociale Sibiu.
GAZ. ÎNV. 53. *Gazeta învăţămîntului.* Organ al Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi al Uniunii Sindicatelor din instituţiile de învăţămînt şi cultură. Bucureşti. Lipsă: nr. 611.
GAZ. LIT. 54. *Gazeta literară.* Organ săptămînal al Uniunii scriitorilor din R.P.R. Bucureşti.
IAŞUL LIT. 55. *Iaşul literar.* Revistă a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Iaşi.
IFJÚMUNK. 56. *Ifjúmunkas.* Organ săptămînal al U.T.M. Bucureşti. Lipsă: nr. 52.
IGAZ SZÓ 57. *Igaz szó.* Revistă a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Tîrgu Mureş.
IGAZSÁG 58. *Igazság.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular al regiunii Cluj.
INF. BUC. 59. *Informaţia Bucureştiului.* Ziar al Comitetului orăşenesc al P.M.R. şi al Sfatului popular al oraşului Bucureşti. Lipsă: nr. 2334, 2343, 2391, 2491 ,2509, 2531, 2577, 2616.
ÎNAINTE 60. *Înainte.* Organ al comitetelor orăşenesc şi raional P.M.R. şi al sfaturilor populare orăşenesc şi raional Brăila. Lipsă: nr. 5062, 5215, 5296—5297, 3299.
ÎNAINTE Cr. 61. *Înainte.* Organ al Comitetului regional Oltenia al P.M.R. şi al Sfatului popular regional Craiova. Lipsă: nr. 5164—5165, 5170—5171, 5189—5190, 5237—5242.
ÎNDRUM. CULT. 62. *Îndrumătorul cultural.* Revistă lunară a Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi a Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R. Bucureşti.
KOR. 63. *Korunk.* Revistă socială, politică, ştiinţifică şi culturală. Cluj.
64. *Könyvtárosok tájékoztatója.* Publicaţie a Ministerului Învăţămîntului şi Culturii. Bucureşti.
65. *Limba romînă.* Academia R.P.R. Institutul de lingvistică din Bucureşti.
LUCEAF. 66. *Luceafărul.* Revistă a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Bucureşti. Lipsă: nr. 13—14, 22.
LUMIN. 67. *Luminiţa.* Revista celor mici editată de C.C. al U.T.M. Bucureşti.
LUOM. 68. *Luomanyia.* [Revistă în lb. chineză]. Bucureşti, 1957—1961.
LUPTA C.F.R. 69. *Lupta C.F.R.* Bucureşti, 1957—1961.
LUPTA 70. *Lupta de clasă.* Organ teoretic şi politic al C.C al P.M.R. Bucureşti.
LUPTA N. 71. *Lupta noastră* Organ al comitetelor orăşenesc şi raional al P.M.R. şi al sfaturilor populare ale oraşului şi raionului Giurgiu. Lipsă: nr. 302, 303.
MAGAZIN 72. *Magazin.* Revistă săptămînală editată de ziarul «Romînia liberă». Bucureşti. Lipsă: nr. 193—194.

https://biblioteca-digitala.ro

MILCOV. 73. *Milcovul.* Organ al comitetelor orășenesc și raional P.M.R. Focșani și al sfaturilor populare orășenesc și raional. Lipsă: nr. 497, 501.

MUNCA 74. *Munca.* Organ al C.C.S. din R.P.R. București. Lipsă: nr. 4216, 4314.

75. *Munca sanitară.* Revistă a Societății științelor medicale și a C.C. al Crucii roșii din R.P.R. București.

76. *Muncitorul sanitar.* Organ al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale și al C.C. al Uniunii sindicatelor din unitățile sanitare din R.P.R. București. Lipsă: nr. 9.

MUNK. 77. *Munkás élet.* Foaie săptămînală a C. C. S. din R.P.R. București.

MUZ. 78. *Muzica.* Revista Uniunii compozitorilor din R.P.R. și a Ministerului Învățămîntului și Culturii. București.

MÜVEL. 79. *Müvelödés.* Publicație a Ministerului Învățămîntului și Culturii. București.

NAPSUG. 80. *Napsugár.* Revistă pentru copii a U.T.M. București.

NAROD. RUM. 81. *Narodnaia Rumînia.* Revistă lunară socială, politică și literară București.

82. *Natura.* Revista Societății de științe naturale și geografice din R.P.R. București.

NEUE LIT. 83. *Neue Literatur.* Revistă a Uniunii scriitorilor din R.P.R. București.

N. WEG 84. *Neuer Weg.* Organ al sfaturilor populare din R.P.R. București. Lipsă: nr. 3790, 3826, 3838.

NOV. JIV. 85. *Novi jivot.* Publicație (în lb. sîrbă) a filialei Timișoara a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Timișoara. Lipsă: nr. 2.

NOV. VIK 86. *Novii vik.* Organ (în lb. ucraineană) al Consiliului general A.R.L.U.S. București. Lipsă: nr. 218—219, 221, 229, 233, 235, 237 și următoarele.

ONEȘTI. 87. *Oneștiul nou.* Organ al Comitetului de partid și al Comitetului sindical de pe complexul de șantiere Onești. Lipsă: nr. 56—62, 74, 76, 85, 87, 98, 105—106.

ORIZONT. 88. *Orizonturi.* Revista păcii. București. Lipsă: nr. 117, 127.

89. *Pentru apărarea patriei.* Organ al Asociației voluntare pentru sprijinirea apărării patriei. București.

PT. AP. PĂCII 90. *Pentru apărarea păcii.* Revistă editată de Comitetul național pentru apărarea păcii din R.P.R. București. Lipsă: nr. 12.

PT. SOC. 91. *Pentru socialism.* Organ al Comitetului regional al P.M.R. și al Sfatului popular regional Maramureș. Baia Mare. Lipsă: nr. 2212, 2396—2398, 2402—2403, 2422—2423.

PIONÍR 92. *Pionír.* Revistă a C.C. al U.T.M. București. Lipsă: nr. 26—27.

PRAVDA 93. *Pravda.* Organ al Comitetului regional P.M.R. și al Sfatului popular regional Banat. Timișoara. Lipsă: nr. 1861, 1921—1924.

PRESA 94. *Presa noastră.* Revistă a Uniunii ziariștilor din R.P.R. București.

PROBL. ARTĂ PLAST. 95. *Probleme de artă plastică.* I.S.R.S. București.

96. *Probleme de istorie.* I.S.R.S. București.

PROBL. MUZ. 97. *Probleme de muzică.* I.S.R.S. București.

PROGR. RADIO 98. *Programul de radio și televiziune.* Editat de Dir. generală a Radiodifuziunii și Televiziunii de pe lîngă Consiliul de Miniștri al R.P.R. București. Lipsă: nr. 497.

99. *Revista arhivelor.* București.

REV. FIL. ROM. GERM. 100. *Revista de filologie romanică și germanică.* București.

REV. FOLC. 101. *Revista de folclor.* Publicată de Institutul de folclor. București.

102. *Revista de pedagogie.* Organ al Institutului de științe pedagogice. București.

103. *Revista de psihologie.* Academia R.P.R. Institutul de psihologie. București.

https://biblioteca-digitala.ro

REV. ROUM. 104. *Revue roumaine.* Publicaţie literară trimestrială. Bucureşti. La fel şi ediţia germană: *Rumänische Rundschau* şi cea engleză: *Rumanian Review.*

ROM. LIB. 105. *Romînia Liberă.* Organul sfaturilor populare din R.P.R. Bucureşti. Lipsă: 5191—5192, 5242, 5251, 5260, 5265, 5278, 5306, 5354.

ROUM. 106. *La Roumanie d'aujourd'hui.* Bucureşti. La fel şi ediţia germană: *Rumänien heute,* cea engleză: *Rumania today* şi cea spaniolă: *Rumania de hoy.*

RUM. TURIST. 107. *Rumania turistica.* Bucureşti. 1 (1958) — 4 (1961). La fel şi ediţia germană: *Durch Rumänien* şi cea engleză: *Rumania for tourists.*

108. *Sănătatea.* Bucureşti.

SĂT. 109. *Săteanca.* Revistă social-politică şi culturală editată de Consiliul naţional al femeilor din R.P.R. Bucureşti.

SCÎNT. 110. *Scînteia.* Organ al Comitetului Central al P.M.R. Bucureşti. Lipsă: nr. 5072, 5078, 5099, 5118, 5123, 5145, 5227, 5278—5291, 5333, 5391.

SCÎNT. PIONIER. 111. *Scînteia pionierului.* Organ al Comitetului Central al U.T.M. Bucureşti. Lipsă: nr. 21.

SCÎNT. TIN. 112. *Scînteia tineretului.* Organ central al U.T.M. Bucureşti. Lipsă: nr. 3703, 3832, 3839.

SCRIS. BĂN. 113. *Scrisul bănăţean.* Revista filialei Timişoara a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Timişoara.

SEC. CIOC. 114. *Secera şi ciocanul.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular regional Argeş. Piteşti.

SOM. 115. *Someşul.* Organ al Comitetului raional Dej al P.M.R. şi al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 241—245, 264.

ST. NOSTRU 116. *Steagul nostru.* Organ al comitetelor raional şi orăşenesc P.M.R. Tg. Jiu şi al sfaturilor populare raional şi orăşenesc.

ST. ROŞU Bac. 117. *Steagul roşu.* Organ al Comitetului regional al P.M.R. şi al Sfatului popular regional Bacău. Lipsă: nr. 2518, 2523, 2667, 2698, 2729, 2770—2775.

ST. ROŞU 118. *Steagul roşu.* Organul Comitetului regional Bucureşti al P.M.R. şi al Sfatului popular al regiunii Bucureşti. Lipsă: nr. 3813.

ST. ROŞU Petr. 119. *Steagul roşu.* Organ al Comitetului orăşenesc P.M.R. Petroşani şi al Sfatului popular orăşenesc. Lipsă: nr. 3491, 3494, 3500, 3510, 3513—3514, 3536, 3549—3550, 3603, 3657, 3688, 3792, 3802.

STEAUA 120. *Steaua.* Revistă lunară a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Literatură, artă, cultură. Cluj.

STEAUA R. 121. *Steaua roşie.* Organ al Comitetului regional de partid şi al Sfatului popular al regiunii Mureş-Autonomă Maghiară. Tg. Mureş. Lipsă: nr. 130, 138—141, 170—172, 194.

STEAUA R. Alba 122. *Steaua roşie.* Organ al Comitetului raional P.M.R. şi al Sfatului popular al raionului Alba. Alba-Iulia. Lipsă: nr. 619.

STEAUA R. Rom. 123. *Steaua roşie.* Organ al comitetelor raional şi orăşenesc P.M.R. şi al sfaturilor populare raional şi orăşenesc Roman. Lipsă: nr. 827.

STUDIA 124. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai.* Series IV. 1960. Philologia. Cluj.

STUD. 125. *Studii.* Revistă de istorie. Academia R.P.R. Institutul de istorie. Bucureşti.

STUD. CERCET. BIBL. 126. *Studii şi cercetări de bibliologie.* Biblioteca Academiei R.P.R. Bucureşti.

STUD. CERCET. IST. ART. 127. *Studii şi cercetări de istoria artei.* Academia R.P.R. Institutul de istoria artei. Bucureşti. Lipsă: nr. 2.

STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 128. *Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor.* Academia R.P.R. Institutul de istorie literară şi folclor. Bucureşti. Lipsă: nr. 3—4.

STUD. CERCET. LINGV. 129. *Studii şi cercetări lingvistice.* Academia R.P.R. Institutul de lingvistică din Bucureşti.

https://biblioteca-digitala.ro

STUD. CERCET. ŞT. FIL. 130. *Studii şi cercetări ştiinţifice.* Filologie. Academia R.P.R. Filiala Iaşi.

131. *Studii şi cercetări ştiinţifice.* Istorie. Academia R.P.R. Filiala Iaşi.

SZAB. SZÓ 132. *Szabad szó.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular regional Banat. Timişoara.

TAN. ÚJ. 133. *Tanügyi újsag.* Gazetă a Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi a C.C. a sindicatelor muncitorilor din învăţămînt. Bucureşti.

TEATRUL 134. *Teatrul.* Organ al Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi al Uniunii scriitorilor din R.P.R. Bucureşti.

TIMP. NOI 135. *Timpuri noi.* Revistă săptămînală de politică externă. Bucureşti.

TIN. LUM. 136. *Tineretul lumii.* Revistă internaţională a tineretului editată de F.M.T.D. Bucureşti.

TRIB. 137. *Tribuna.* Săptămînal de cultură. Cluj.

TURDA 138. *Turda nouă.* Organ al comitetelor raional şi orăşenesc Turda al P.M.R. şi al sfaturilor populare raional şi orăşenesc. Lipsă: nr. 792, 794, 834—835, 846, 859.

ÚJ ÉLET 139. *Új élet.* Revistă bilunară ilustrată, socială şi culturală. Tg. Mureş.

ÚTUNK 140. *Útunk.* Organ al Uniunii scriitorilor din R.P.R. Cluj.

UZINA 141. *Uzina noastră.* Organ al Comitetului orăşenesc P.M.R. Hunedoara şi al Sfatului popular orăşenesc. Lipsă: nr. 945, 951, 953, 957, 959, 964—966, 970, 990, 992—995.

UZINA OGOR. 142. *Uzina şi ogorul.* Organ al Comitetului raional P.M.R. şi al Sfatului popular raional Tîrgovişte. Lipsă: nr. 588, 591.

VEAC NOU 143. *Veac nou.* Organ al Consiliului general A.R.L.U.S. Bucureşti. Lipsă: nr. 18-19.

V. BUZĂU. 144. *Viaţa Buzăului.* Organ al Comitetului raional P.M.R. Buzău şi al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 1162, 1173, 1175, 1199—1202.

V. COOP. MEŞT. 145. *Viaţa cooperaţiei meşteşugăreşti.* Organ al Uniunii centrale a cooperativelor meşteşugăreşti din R.P.R. Bucureşti.

V. LIB. 146. *Viaţa liberă.* Organ al Comitetului raional al P.M.R. şi al Sfatului popular al raionului Sighet. Lipsă: nr. 559, 584—585.

V. LIT. SOV. 147. *Viaţa literară sovietică.* I.S.R.S. Bucureşti.

148. *Viaţa medicală.* Revistă a Societăţii ştiinţelor medicale din R.P.R. Bucureşti.

V. MILIT. 149. *Viaţa militară.* Revistă ilustrată de literatură şi artă editată de M.F.A.Bucureşti.

V. NOUĂ 150. *Viaţa nouă.* Organ al Comitetului raional Cîmpeni al P.M.R. şi al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 518—519.

V. NOUĂ Gal. 151. *Viaţa nouă.* Organ al Comitetului regional al P.M.R. şi al Sfatului popular Galaţi. Lipsă: nr. 5016, 5177—5180, 5201, 5257—5258.

V. ROM. 152. *Viaţa romînească.* Revista Uniunii scriitorilor din R.P.R. Bucureşti.

V. STUD. 153. *Viaţa studenţească.* Revistă a asociaţiilor studenţilor din R.P.R. Bucureşti. Lipsă: nr. 21—24.

VOLKSZEIT. 154. *Volkszeitung.* Organ al comitetelor regional şi orăşenesc al P.M.R. şi al sfaturilor populare regional şi orăşenesc Braşov.

VÖR. LOB. 155. *Vörös lobogó.* Organ al comitetelor orăşenesc şi raional P.M.R. şi al sfaturilor populare orăşenesc şi raional Arad.

VÖR. ZÁSZ. 156. *Vörös zászló.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular regional Mureş-Autonomă Maghiară. Tg. Mureş.

WAHR. 157. *Die Wahrheit.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular regional Banat. Timişoara.

ZORI NOI 158. *Zori noi.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Suceava şi al Sfatului popular regional. Lipsă: nr. 4267—4270.

ZORI NOI Med. 159. *Zori noi.* Organ al comitetelor raional şi orăşenesc P.M.R. şi al sfaturilor populare raional şi orăşenesc Mediaş.

https://biblioteca-digitala.ro

SUMAR

I. *Baza tehnică de documentare ştiinţifică folclorică şi etnografică.* Bibliografii, indice, cataloage şi alte instrumente de cercetare — I. *Техническая база фольклорно-этнографической научной документации.* Библиографические вестники, справочники, каталоги и другие исследовательские инструменты — I. *The technical basis of scientific, folkloric and ethnographic documentation.* Bibliography, indexes, catalogues and other research instruments ..... nr. 1—6

II. *Istorie folclorică şi etnografică. Cercetători, culegători, prelucrători*—II. *Фольклорно-этнографическая история. Исследователи, собиратели, обработчики*—II. *History of folklore and ethnography.* Researchers, collectors, compilers ..... 7—34

III. *Etnografie, antropologie*—III. *Этнография, антропология*—III. *Ethnography,* anthropology

1. Probleme generale — Общие вопросы — General problems ..... 35—40
2. Aşezări, locuinţe, ocupaţii, meşteşuguri, relaţii sociale — Поселения, жилье, занятия, ремесла, общественные отношения — Settlements, dwelling-houses, trades, crafts, social relations ..... 41—49

IV. *Artă plastică populară* — IV. *Народное изобразительное искусство* — IV. *Folk plastic arts*

1. Probleme generale, monografii tematice sau regionale — Общие вопросы, тематические или областные монографии — General problems; thematic or regional monographs ..... 50—67
2. Port popular şi textile — Народная одежда и ткани — Folk costumes and textiles ..... 68—155
3. Ceramică populară — Народная керамика — Folk pottery ..... 156—165
4. Sculptură în lemn — Резьба по дереву — Wood-carving ..... 166—171

V. *Folclor* — V. *Фольклор* — V. *Folklore*

1. Studii cu caracter general, monografii tematice sau regionale, culegeri complexe — Статьи общего характера, тематические или областные монографии, комплексная собирательская работа — General studies, thematic or regional monographs, complex collections ..... 172—210
2. Obiceiuri şi credinţe: descrieri şi texte rituale. Lupta contra superstiţiilor Обычаи и верования: описания обрядов и обрядовые тексты. Борьба с суевериями — Customs and beliefs: descriptions and ritual texts. Anti-superstition campaign ..... 211—255
3. Proză populară — Народная проза — Folk prose
   a) Basme şi snoave — Сказки, шутки и прибаутки — Tales and yarns 256—278
   b) Legende şi tradiţii, povestiri — Легенды и сказания, былички — Legends and traditions, stories ..... 279—289
4. Paremiologie populară — Народная паремиология — Folk paremiology
   a) Proverbe, zicători şi expresii — Пословицы, поговорки, крылатые слова — Proverbs, sayings and expressions ..... 290—294
   b) Ghicitori — Загадки — Riddles ..... 295—301
5. Folclor versificat şi cîntat — Стихотворный и песенный фольклор — Versified and chanted folklore
   a) Balade populare — Народные баллады — Folk ballads ..... 302—322
   b) Cîntece şi doine — Песни и дойны — Lyrics and doinas ..... 323—567
   c) Strigături — Стригэтурь (выкрики) — *c)* Cries ..... 568—587
6. Coregrafie populară. Descrieri, notaţii, melodii de joc — Народная хореография. Описания, нотация, плясовые наигрыши — Folk choreography. Descriptions, notations, dance-tunes ..... 588—603

https://biblioteca-digitala.ro

7. Instrumente muzicale populare — Народные музыкальные инструменты — Folk musical instruments ..... nr. 604–605

VI. *Folclorul minorităţilor naţionale din R.P.R. şi al altor popoare* — VI. *Фольклор проживающих в РНР национальных меньшинств и других народов* — VI. *The folklore of the national minorities in the R.P.R. and of other nations*

1. Folclorul, etnografia şi arta plastică populară a minorităţilor naţionale din R.P.R. — Фольклор, этнография и народное изобразительное искусство национальных меньшинств, проживающих в РНР — Folklore, ethnography and folk plastic arts of the national minorities in the R.P.R. 606–624

2. Folclor străin — Иностранный фольклор — Foreign folklore
   a) U.R.S.S. şi ţările de democraţie populară — СССР и страны народной демократии — U.S.S.R. and the People's Democracies 625–725
   b) Ţările capitaliste — Капиталистические страны — Capitalist countries 726–778

VII. *Acţiuni de valorificare a folclorului, artei plastice populare şi etnografiei în cadrul revoluţiei culturale din R.P.R.* — VII. *Использование фольклора, народного изобразительного искусства и этнографии в культурной революции в РНР* — VII. *The application and promotion of folklore, folk plastic arts and ethnography within the framework of the cultural revolution in the Rumanian People's Republic*

1. Generalităţi privind acţiunile de valorificare a tradiţiilor populare — Общие замечания в связи с использованием народных традиций General principles regarding the utilization of folk tradition 779–797

2. Interpreţi vocali şi instrumentali, dansatori; formaţii corale, instrumentale şi coregrafice de amatori — Вокалисты и инструменталисты, танцоры, хоровые и инструментальные ансамбли и хореографическая самодеятельность — Vocal and instrumental interpreters, dancers; choral, instrumental and choreographic amateur ensembles 798–819

3. Concursuri, festivaluri, spectacole — Смотры, фестивали, спектакли — Competitions, festivals, performances 820–845

4. Turnee artistice romîneşti peste hotare şi străine în R.P.R. — Румынские художественные выступления за рубежом и гастроли зарубежных гостей в РНР — Tours of Rumanian art ensembles abroad and of foreign ensembles in the R.P.R. 846–859

5. Discografie, filme etnografice şi folclorice; alte modalităţi de valorificare — Грампластинки, этнографические и фольклорные кинофильмы, другие методы использования — Records, ethnographic and folklore films, other applications of folklore 860–882

6. Muzee etnografice şi de artă plastică populară, case memoriale; expoziţii · Музеи краеведения и народного изобразительного искусства — Museums of ethnography and folk plastic arts 883–925

7. Conferinţe, referate, comunicări; congrese, seminarii, consfătuiri, simpozioane; dări de seamă asupra activităţii diverselor instituţii şi diferiţilor cercetători; publicaţii, recenzii globale, cronică — Лекции, доклады, сообщения; съезды, семинары, совещания, симпозиумы; отчеты о деятельности различных учреждений и отдельных исследователей; печатные издания, общие рецензии, хроника — Lectures, reports, papers; congresses, seminars, conferences, symposia; reports and surveys on the activity of the various institutions and researchers; publications, reviews, chronicle 926–984

https://biblioteca-digitala.ro

I. BAZA TEHNICĂ DE DOCUMENTARE ȘTIINȚIFICĂ FOLCLORICĂ ȘI ETNOGRAFICĂ

Bibliografii, indice, cataloage și alte instrumente de cercetare

Vezi și: nr. 658—660.

1. Bibliografia lucrărilor Acad. Prof. G. Oprescu. *Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani*. București, 1961, XXVII—XL.

Listă cuprinzînd 84—223 titluri de lucrări, din care numeroase despre arta populară. Vezi cap. Cărți și cataloage nr. 1, 25, 33, 34, 53, 75; cap. Studii, articole, note, comunicări nr. 2, 9, 12, 13, 19, 63, 85, 97, 100, 145, 164.

2. Bugeanu, Dan și Adrian Fochi: Bibliografia folclorului romînesc pe anul 1957. REV. FOLC. 4 (1959) nr. 3—4: 129—229.
Rec.: STUD. CERCET. BIBL. 4 (1961) 250—252: Sorin Alexandrescu.

3. DEMOS. Volkskundliche Informationen. Herausgegeben vom Institut für deutsche Volkskunde an der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. [DEMOS. Informații etnografice și folclorice. Editat de Institutul de etnografie și folclor de pe lîngă Academia Germană de Științe din Berlin]. Berlin 2 (1961) nr. 1—2, 248 col.

106 contribuții documentare romînești, sub formă de referate bibliografice, asupra unui număr egal de studii romînești de etnografie, artă plastică populară și folclor, semnate de: Bărbulescu Cornel (292, 306, 307, 308), Birgu Ligia (305), Ciobanu Valeriu (290, 295), Florescu Florea Bobu (226, 227), Fochi Adrian (4, 5, 6, 7, 8, 9, 114, 141, 142, 145, 147, 155, 156, 158, 200, 229, 294), Focșa Marcela (231, 233), Georgescu Florin (322, 323, 324, 326, 331, 332), Giurchescu Anca (173, 174, 175, 176, 177, 179), Habenicht Gottfried (194, 327, 328, 329), Ionescu-Nișcov Viorica (296), Jula Nicolae (124, 125, 126, 143, 144, 154), Mironescu Nicolae Al. (43, 44, 66, 86, 93, 95, 96), Niculescu Radu (263, 293), Petrescu Paul (87, 88, 90, 92, 94, 98), Pop Mihai (113, 115, 116, 140, 146, 168), Rădulea Mira (264, 271, 272, 273), Rădulescu Nicolae (152, 153, 157, 159, 160, 167, 178), Sulițeanu Gbizela (270, 274, 275, 325, 330, 333), Stahl Paul H. (42, 67, 89, 91, 97, 99, 100), Stroescu Sabina C. (192, 291, 304), Vulcănescu Romulus (232), Zderciuc Boris (196, 204, 225, 228, 230, 254). Materialul romînesc reprezintă 30,70% față de totalul referatelor din R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. P. Polonă, R. P. Ungară și U.R.S.S.

4. Fochi, Adrian: Bibliografia folclorului romînesc pe anii 1959—1960. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 106—240.

Adnotată, 1530 titluri, indice de autori. Colaboratori: Dan Bugeanu, Virgil Cîndea, Rodica Fochi, Vasile Iliescu și Leopold Voita.

5. Fochi, Adrian: Proekt shemî klassifikații «Obșcei bibliografii rumînskogo folklora» [Proiect pentru schema de clasificare a «Bibliografiei generale a folclorului romînesc»]. BIULLETEN 1961, nr. 1: 208—217.

Reproducere rezumativă după REV. FOLC. nr. 1—2/1960.

6. Stănescu, H.: Bibliographie 1944—1959. Volkskundliche Aufsätze in deutsches Sprache, bearbeitet von... [Bibliografie 1944—1959. Articole de etnografie și folclor în limba germană]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 158—166.

Bibliografie retrospectivă neadnotată, nenumerotată, cu titlurile netraduse în romînește și cu o clasificare arbitrară.

https://biblioteca-digitala.ro

II. ISTORIE FOLCLORICĂ ŞI ETNOGRAFICĂ

Cercetători, culegători, prelucrători

Vezi şi: nr. 200, 639, 649, 676, 689, 693, 702, 715, 720—721, 783.

7. Apostol Popescu, Ion: Răsfoind corespondenţa folcloristului George Cătană. SCRIS. BĂN. 12 (1961) nr. 4: 78—79.
8. Baciu, Gh. (Hunedoara) şi Aurel Domşa (Teiuş). Culegeri de folclor. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1984: Poşta redacţiei.

   Li se răspunde că nu li s-au reţinut culegerile.

9. Barbu, N.: 140 de ani de la naşterea lui Vasile Alecsandri. FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4631.

   Şi despre activitatea sa de culegător.

10. Bogdan, George C.: Folcloristul George Cătană şi colaboratorii săi. FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1262.

    Medalion bibliografic.

11. Bratu, Savin: Sadoveanu inedit. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 44.

    Despre lucrarea inedită « Ultimul cîntăreţ » în care se discută despre folclor şi deţinătorii lui; menţiune despre o variantă a « Mioriţei».

12. Călinescu, G.: Material documentar. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 10 (1961) nr. 1: 101—138.

    Date bio-bibliografice Anton Pann: 128—131; Alecu Russo: 132—133.

13. [Către Ion Marinescu (Chitid) în legătură cu ultimele poezii populare trimise]. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2105: Poşta redacţiei.
14. Cosma, Viorel: Un folclorist romîn [Dimitrie Vulpian] la Giuseppe Verdi. MAGAZIN 5 (1961) nr. 216.
15. [Domşa, A. (Teiuş) este anunţat că s-au reţinut textele de folclor trimise redacţiei]. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1951: Poşta redacţiei.
16. Gavril Muzicescu. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 518.
17. [George Breazu]. CONTEMP. 1961, nr. 32: Muzică, plastică. Necrolog.
18. Iacob Mureşianu. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 516.
19. Ifrim, Aurel (Simeria). [Piese de folclor hunedorean]. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2064.

    Este anunţat la poşta redacţiei că s-au reţinut culegerile de folclor ale cercului literar « Mihail Sadoveanu».

20. Ispăşoiu, Eliza: O sută de ani de la apariţia « Revistei Romîne». V. ROM. 14 (1961) nr. 7: 167—169.

    Şi despre activitatea şi studiile de folclor ale lui Alexandru Odobescu.

21. Jurjică, Timotei: George Cătană. Medalion. FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1186.
22. Lakatos István: Ion Vidu, a román zene klaszikusa. [Ion Vidu, clasic al muzicii romîneşti]. IGAZSÁG 22 (1961) nr. 36.

    Despre modul cum a valorificat folclorul în creaţia sa.

23. Leonard, P.: Comori de umor şi înţelepciune. Anton Pann, un ghid al vieţii. ALM. COOP. MEŞT. 1957, 341—344.
24. Martin, Aurel: Bogdan Petriceicu Hajdeu 1838—1907. CALEND. 1958, 136.
    Şi despre activitatea folclorică.
25. Papadima, Ovidiu: G. Dem. Teodorescu. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 55—57.

    Omul şi opera. Cu 1 tabel. Rezumat rus şi englez.

26. Perpessicius: Eminescu şi folclorul. STEAUA 12 (1961) nr. 7: 64—76.
27. Petraru, Şt.: Culegătorul de perle. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5210.

    Activitatea folcloristului Const. Catrina. Cu 6 fragm. de cîntece şi strigături noi.

28. Pop, M.: 140 de ani de la naşterea lui Vasile Alecsandri. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5233.

    Şi interesul pentru creaţia populară.

29. Sandu, Dumitru T.: Ion Vidu. CRIŞ. 16 (1961) nr. 33.

    Şi despre activitatea folcloristică.

https://biblioteca-digitala.ro

30. Săndulescu, Al.: Mihail Sadoveanu despre poezia populară. SCRIS. BĂN. 12 (1961) nr. 2: 52—54.
31. Simion, Constantin: Un pasionat culegător de folclor. CRIȘ. 16 (1961) nr. 309.

Vitalie Munteanu din r. Gurahonț.

32. Sulițeanu, G.: Cu prilejul apariției volumului: D. G. Kiriac «Cîntece populare românești». REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 82—93.

Concepția folclorică a lui D. G. Kiriac. 3 facsimile și 3 exemple muzicale.

33. Un înaintaș al muzicii românești: Dumitru Kiriac. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 486.
34. 80 de ani de la nașterea lui Emil Monția. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 528.

Și despre activitatea sa folclorică.

III. ETNOGRAFIE, ANTROPOLOGIE

1. PROBLEME GENERALE

Vezi și: nr. 635, 656, 673—674, 712, 717, 726, 733—735, 752—755, 769—770, 882, 963.

35. Cercetări antropologice în Ținutul Pădurenilor — satul Bătrîna. Monografie. Sub îngrijirea acad. Șt. M. Milcu și prof. Horia Dumitrescu. [București], Edit. Acad. R.P.R., 1961. 413 p. cu fig. și graf. + 1 + 16 f. pl. + 1 f. tab.: Academia Republicii Populare Romîne. Centrul de cercetări antropologice. Biblioteca de antropologie, 2.

Notă bibl.: SCÎNT. 31 (1961) nr. 5345.

36. Dunăre, Nicolae und Luise Treiber-Netoliczka: Rumänische, sächsische und ungarische Beziehungen auf dem Gebiete der Volkskunde. [Influențe reciproce romîno-ungaro-săsești în domeniul etnografiei]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 47—76 + 20 pl. h.t.

În materie de așezări, locuințe, port, textile, ceramică, alte ramuri ale etnografiei.

37. G[öllner], C.: Über positive Aspekte und ideologische Mängel bei der Behandlung volkskundlicher Fragen. [Aspecte pozitive și deficiențe ideologice în tratarea problemelor etnografice]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 5—11.
38. István Imreh: Über Volkskunde und Geschichtswissenschaft. [Despre etnografie și istorie]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 89—91.
39. Pancratz, Arnold: Kritische Betrachtungen zum volkskundlichen Teil des Siebenbürgisch-sächsischen Wörterbuches. [Considerații critice privitoare la partea etnografică a dicționarului graiurilor săsești din Transilvania]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 27—42.
40. Zderciuc, Boris: Über die wissenschaftliche Erforschung des Neuen in der Volkskunde. [Despre cercetarea științifică a noului în etnografie]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 13—26.

2. AȘEZĂRI, LOCUINȚE, OCUPAȚII, MEȘTEȘUGURI, RELAȚII SOCIALE

Vezi și: nr. 177, 496, 618, 623, 655, 714, 746, 764, 879.

41. Badea, N.: Albinăritul. O veche îndeletnicire a poporului nostru. ALM. COOP. CONS. 1958, 186—187. Istoric și descrierea unor obiceiuri practicate de moți la nașterea copiilor.
42. Cantemir, Dimitrie: Descrierea Moldovei. Prefață și note de C. Măciucă. București, Edit. tineretului, 1961. 264 p. cu portr.: Biblioteca școlarului, 19.
43. Casă din Chiojdul Mic, care păstrează stilul arhitectonic al vechilor locuințe de la munte. FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2794: foto.
44. Față-n față. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2026.

Case din Clopotiva, de ieri și de azi. 2 foto.

45. Interior de casă țărănească din raionul Huedin. FĂC. 16 (1961) nr. 4619: foto.
46. Interiorul unei case din comuna Certeze, raionul Negrești-Oaș. ALB. 63 (1961) nr. 685: foto.
47. Stahl, Henri H.: Contribuții la studiul satelor devălmașe românești. Vol. I—II [București], Edit. Acad. R.P.R., 1958—1959. 374 [— 376] p. + 10 h. (I); 356 [— 367] p. + 2 tab. (II): Biblioteca istorică, VI, VIII.
Rec.: KOR. 20 (1961) 497—501: George Em. Marica; STUD. 14 (1961) nr. 3: Vladimir Hanga.

https://biblioteca-digitala.ro

48. S t a h l, Paul Henri: Case ţărăneşti din regiunea Cîmpulungului. *Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani.* Bucureşti, 1961, 523—534.

Descriere. Cu 6 fig. în text.

49. V l a h u ţ ă, Alexandru: Romînia pitorească. Ed. a III-a, îngrijită şi prefaţată de Virgiliu Ene. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 169 [—176] p. + 1 f. pl.

Date, etnografice generale.

IV. ARTĂ PLASTICĂ POPULARĂ

1. PROBLEME GENERALE, MONOGRAFII TEMATICE SAU REGIONALE

Vezi şi: nr. 496, 516, 627, 630, 638, 709, 725, 730, 976.

50. B ă n ă ţ e a n u. Tancred: Arta noastră populară. ALM. COOP. MEŞT. 1958, 119—124.
Generalităţi despre ceramică şi textile.

51. B ă n ă ţ e a n u, Tancred: Une source intarissable: le génie du peuple. [Izvor nesecat: geniul poporului]. ROUM. 1961, nr. 10: 38—40.

Generalităţi despre arta populară şi despre bienala de artă populară. Cu 8 foto. Vezi şi: *Rumänien heute, Rumania today* şi *Rumania de hoy.*

52. B o d i s z Erzsébet: Új utak a népi diszitö müveszetben. [Căi noi în artă populară a decorării]. VÖR. ZÁSZ. 10 (1961) nr. 181.

Consideraţii asupra problemelor contemporane ale imageriei populare.

53. C a l o t ă, Aurel: Noul în creaţia populară. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2159.

54. D u n ă r e, Nicolae: Motive ornamentale care oglindesc lupta partidului. FĂC. 16 (1961) nr. 4518.

Despre «porumbelul păcii» şi «steaua în cinci colţuri» ca noi motive ornamentale. Cu 2 foto.

55. D u n ă r e, Nicolae: Realizmus a népmüvészetben. [Realismul în arta populară]. KOR. 20 (1961) 1473—1479.

Raportul dintre viaţa socială şi folclor precum şi împrumuturile reciproce romîno-maghiare.

56. I o r d a c h e, Gh.: Tradiţie şi inovaţie. SĂT. 1961, nr. 11.

În arta plastică populară.

57. I r i m i e, Cornel und Mircea D e a c: Neues Volkskunstschaffen in der RVR. [Creaţiile noi ale artei populare în R.P.R.]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 92—100.

58. Lă-şi-na-li ţun di i-şu ţia. [Artiştii din Răşinari]. LUOM. 2 (1958) nr. 8: 40—41.
Generalităţi despre însuşirile artistice ale locuitorilor. Cu 6 foto (port, corul de amatori).

59. Muo-ăr-tuo-ua di min-ţien i-şu. [Arta populară moldovenească]. LUOM. 1 (1957) nr. 6: 41—44.
Date generale, cu 11 foto (port, ouă roşii, crestături în lemn).

60. N a d i a, C.: Însemnări despre obîrşia folklorului nostru. ALM. COOP. MEŞT. 1958, 217—218.
Ceramică, sculptură în lemn şi port popular.

61. L'ornementation dans l'art populaire roumain. [Ornamentaţia în arta populară romînă]. ART R.P.R. 1961, 89—94.

Generalităţi, cu 15 ilustraţii (textile, ceramică, lemn, os).

62. P e t r e s c u, Paul: Arta decorativă şi arta populară. ARTA PLAST. 8 (1961) nr. 1: 39—41.

63. P e t r e s c u, Paul: Calul şi călăreţul în arta populară din Romînia. *Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani.* Bucureşti, 1961, 465—474.

Cu 6 fig. în text. Sculptură în lemn şi textile.

64. P e t r e s c u, Paul: «Pomul vieţii» în arta populară din Romînia. STUD. CERCET. IST. ART. 8 (1961) nr. 1: 41—82, 27 il.

65. S c h u s t e r, Paul: Hirten als Künstler. [Ciobanii artişti]. ALM. N. WEG 1957, 118—121.
Prezentare generală a artei populare din Sălişte, r. Sibiu.

66. S t a h l, Paul Henri: L'art populaire de Sălişte. [Arta populară din Sălişte]. ROUM. 1961, nr. 6: 24.

Generalităţi descriptive. Cu 8 foto color. Vezi şi: *Rumänien heute, Rumania today* şi *Rumania de hoy.*

67. Ş t e f a n, Gh.: Hora sub nuc. ALM. COOP. CONS. 1960, 217—219.
Generalităţi despre arta noastră populară. Cu numeroase il. în text.

https://biblioteca-digitala.ro

2. PORT POPULAR ŞI TEXTILE

Vezi şi: nr. 50, 58—60, 232, 449, 603, 610—611, 619, 621—622, 624, 628, 679, 792—793, 973.

68. A l m a ş u, Rodica: Un port local străvechi. [Din comuna Pitaru]. ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3741: foto.

69. A v r a m e s c u, Elena [şi] Florea Bobu F l o r e s c u : Broderiile la romîni. Bucureşti, E.S.I.P., 1959. 50 p. + 62pl. color. + 8 schiţe + 2 h.
Rec.: FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 146—147: C. Irimie.

70. [Cojoc din Drăguş]. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5131: foto.
Şi despre cojocarul Trîmbiţaş Alexandru din Drăguş, r. Făgăraş.

71. [Cojoc din Ighişul Vechi, r. Agnita]. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5144.
Şi foto. cojocarului Braicu Pavel.

72. [Costum din Năsăud]. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3761: foto.
73. Costum naţional [femeiesc] din Ţara Oaşului. SĂT. 1961, nr. 1: foto.
74. Costum popular bănăţean. MAGAZIN 4 (1961) nr. 174: foto.
75. Costume naţionale. GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 615: 6: foto.
76. [Costume naţionale]. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5109: foto.
77. [Costume naţionale din reg. Cluj]. FĂC. 16 (1961) nr. 4463: 2 foto.
78. [Costume naţionale din reg. Galaţi]. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5109: foto.
79. Costume populare de la poalele Ceahlăului. ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2545: foto.
80. [Costume populare din comuna Bătrîna, regiunea Hunedoara]. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5175: foto.
81. [Costume populare din comuna Ţigăneşti, raionul Alexandria]. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3845: foto.
82. Costume populare din Oaş. V. STUD. 6 (1961) nr. 4: foto.
83. [Costume populare din reg. Galaţi]. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5021: foto.
84. [Costume vrîncene]. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5024: foto.
85. Costumul naţional cîmpulungean. ZORI NOI 16 (1961) nr. 4515: foto.
86. C u c u. V.: Oltenia azi. Bucureşti, [Edit. ştiinţifică], 1961. 67 [—72] p. cu ilustr.: S.R.S.C., 393.
Foto: poartă sculptată şi port naţional din Peştişani şi Novaci.
87. [Cusături naţionale]. ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5193: foto.
88. Din folclorul regiunii. DRUM NOU 18 (1961) nr. 4989.
Port popular femeiesc din Bran. Din lucrarea lui Cornel I r e m i e: Portul popular din zona Branului.
89. D u n ă r e, Nicolae: Portul popular al copilului. FĂC. 16 (1961) nr. 4540.
Generalităţi. Cu 2 foto.
90. D u n ă r e, Nicolae: Textilele populare romîneşti din munţii Bihorului. [Bucureşti], E.S.P.L.A., 1959. 125 [— 127] cu ilustr. + 3 pl. color. + 1 h.
Rec.: FĂC. 16 (1961) nr. 4490: S. Virgil.
91. E u g e n, P.: Printre creatorii de artă populară. Note de drum. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2081.
Cojoacele, cămăşile, brăcinele şi opregele din Pădureni; furcile de Clopotiva; costumele şi nedeia din Orăştioara. Sumare menţiuni etnografice.
92. Fată din Ghelar. UZINA 12 (1961) nr. 909: foto.
93. [Fată în costum naţional din reg. Cluj]. FĂC. 16 (1961) nr. 4417: foto.
94. Fecior din Oaş. MUNCA 17 (1961) nr. 4126.
Foto: port.
95. Fete din Sîncraiul Almaşului, raion Huedin, în costume naţionale. FĂC. 16 (1961) nr. 4479: foto.
96. Fete din Sînmihaiul Almaşului în costume naţionale. FĂC. 16 (1961) nr. 4443: foto.
97. [Fetiţe în costume maramureşene din comuna Moisei, raionul Vişeu]. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2170: foto.
98. F l o r e s c u, Florea Bobu: Două piese de costum femeiesc de origine iliro-tracică. *Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani*, Bucureşti, 1961, 191—198.
Despre opreg şi catrinţă.

https://biblioteca-digitala.ro

99. Florescu, Florea Bobu: Portul popular din Ţara Vrancei. [Bucureşti]. E.S.P.L.A., [1959]. 66 [— 72] p. cu ilustr. şi h. + 4 f. pl.: Caiete de artă populară.
Rec.: FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 155: P. Stahl.

100. Frumoase sînt costumele populare specifice regiunii Banat. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 5: foto.

101. Frumuseţea ţesăturilor cu motive populare. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5326.

Despre cooperativa meşteşugărească din Topoloveni, reg. Argeş.

102. Gruia, C.: Crengi şi păsări. ALM. COOP. CONS. 1958, 196—197.
Ca motive decorative la ţesutul covoarelor.

103. Irimie, Cornel: Colecţia de broderii a Muzeului Brukenthal din Sibiu. Valoarea sa documentară şi artistică. *Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani*, Bucureşti, 1961, 283—304.

Cu 10 planşe din care 3 color. Istoricul colecţiei, conţinutul ei şi descrierea pieselor din Mărginimea Sibiului şi din Ţara Oltului.

104. Irimie, Cornel: Portul popular din zona Branului. Bucureşti, Edit. Meridiane, 1960. 68 p. cu ilustr. şi h. + 1f. pl.: Caiete de artă populară.
Rec.: ART R.P.R., 1961, 102; V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 1.

105. Irimie, Cornel und Alexandrina Schmidt: Geschichtlichvolkskundliche Bedeutung einer Kritischen Auswertung der Leonhard-Handschrift aus dem Jahre 1816. [Importanţa istorico-etnografică în valorificarea critică a manuscrisului Leonhard din anul 1816]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 109—130: 6 pl. h.t.

Port popular romînesc şi al minorităţilor naţionale din Transilvania.

106. Maramă executată de Maria Mailat din Valea Mare, regiunea Argeş. ALB. 63 (1961) nr. 729: foto.

107. Maxy, Liana: O creatoare de artă populară. ALB. 63 (1961) nr. 716.

Ţesăturile Elenei Niţă Ibrian, din Secuieni (lingă Roman) la Expoziţia bienală de artă populară.

108. Mireasă în Ţara Oaşului. MUNCA 17 (1961) nr. 4102: foto.

109. Nasta, Nicolae: O artistă populară. ALM. COOP. CONS. 1957, 245—246.
Silvia David şi arta broderiei populare.

110. Oprescu, George: Über den Ursprung der Banater Frauenhäubchen und der Faltenstickerei. [Despre originea ceapselor bănăţene şi a broderiei pe muchii de cute]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 43—46: 12 pl. h.t.

111. Petrescu, Paul: Costumul popular romînesc din Transilvania şi Banat. Bucureşti, Edit. de stat didactică şi pedagogică, 1959. 138 [— 144] p. cu 32 pl. h. t. 30 schiţe croi, ilustr. şi hărţi.
Rec.: FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 143—146: N. Dunăre.

112. Pieptăraş. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3567: foto.

113. Podoabele capului. ALM. FEM. 1959, 134—135.
7 foto, reprezentînd podoabele capului din Sălişte, Suceava, Oaş, Banat, Transilvania şi Dobrogea.

114. Port. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3602: foto.
115. [Port din comuna Bătrîna, r. Ilia, reg. Hunedoara]. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3712: foto.
116. [Port din Lăpugiul de Sus. (r. Ilia)]. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2007: foto.
117. Port naţional din comuna Arbore, raionul Rădăuţi. ZORI NOI 16 (1961) nr. 4332: foto.
118. Port naţional din Moldova. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4104: foto.
119. Port naţional din părţile Sucevei. SĂT. 1961, nr. 2: foto.
120. Port naţional din regiunea Ploieşti. SĂT. 1961, nr. 7: foto.
121. Port naţional din Sălişte, raionul Sibiu. SĂT. 1961, nr. 7: foto.
122. Port, obiceiuri. CRIŞ. 16 (1961) nr. 45.

Descrierea portului din com. Ineu şi obiceiului horei duminicale. Cu 1 foto.

123. Port popular. AVÎNT. 11 (1961) nr. 530: foto.
124. [Port popular]. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 52: 1, 3: foto.
125. [Port popular]. SCÎNT. PIONIER. 12 (1961) nr. 9: 4: foto.
126. [Port popular bărbătesc din com. Săucesti, r. Bacău]. ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2753: foto.
127. Port popular com. Blăjenii de Jos. AVÎNT. 11 (1961) nr. 565: foto.
128. Port popular din comuna Băbeni, reg. Argeş. GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 603: 3: foto.
129. [Port popular din comuna Stoienesti, r. Giurgiu]. LUPTA N. 6 (1961) nr. 277: foto.

https://biblioteca-digitala.ro

130. Port popular din Leşul Ilvei. FĂC. 16 (1961) nr. 4543: foto.
131. [Port popular din Nicoreşti]. AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 458: foto.
132. [Port popular din reg. Galaţi]. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5199, 5209: foto.
133. [Port popular din satul Orteşti, comuna Drăgăneşti, r. Tg. Neamţ]. ST. ROŞU Bac. 1961 nr. 2743: foto.
134. Port popular din Săucesti — Bacău. ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2720: foto.
135. [Port popular din Soveja, raion Panciu]. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5112: foto.
136. Port popular din Şieu — Odorhei. AVÎNT. 11 (1961) nr. 533, 540: foto.
137. Port popular din Teaca. AVÎNT. 11 (1961) nr. 527: foto.
138. Port popular din Ţara Mărginenilor. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5214: 2 foto.
139. [Port popular femeiesc şi bărbătesc din Oaş]. FLAC. 10 (1961) nr. 12, cop. I ext.: foto color.
140. [Port popular femeiesc şi bărbătesc din Vatra Dornei]. PRAVDA 18 (1961) nr. 1906: foto.
141. Port popular moldovenesc. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4102, 4175: foto.
142. Port popular, reg. Constanţa. DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3887, 3890: foto.
143. Port popular romîn şi german din Lechinţa. AVÎNT. 11 (1961) nr. 528: foto.
144. Portul popular, unul din mărgăritarele folclorului nostru. ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3821: foto.

145. ¿Que le gusta más? ¿El bonito traje rumano o la sonrisa de la joven campesina? [Ce vă place mai mult? Frumosul port popular romînesc sau surîsul tinerei ţărăncuţe?]. RUM. TURIST. 1 (1958) nr. 1.
Foto port popular. Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists.*

146. Studiază folclorul dobrogean. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5221.

Cercetări privind costumul vechi popular din Dobrogea.

147. A szoknya — és a nadrág—viselés szokása. [Obiceiul de a purta fustă şi pantaloni]. FALU KAL. 1959, 219.
148. Şerbu, C.: Sibiu. RUM. TURIST. 3 (1960) nr. 2.
Port popular din Poiana Sibiului (clişeul 12). Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists.*
149. Thou — ţin. [Găteala capului]. LUOM. 3 (1959) nr. 3: 24+8 pl. color. h. t.

150. Tinere, în minunatul port moldovenesc. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4160: foto.
151. Tineri din Oaş în frumoasele lor costume. AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 796: foto.
152. O tînără din Ghelar în costum pădurenesc. UZINA 12 (1961) nr. 922: foto.

153. Ţai min-ţien i-şu ciuang-ţao gia gi ţien. [Printre creatorii de artă populară]. LUOM. 3 (1959) nr. 11: 27.
Cu 3 foto: port popular.

154. Victor, B.: A los pies de los montes Iezer y Păpuşa. Historia — Folklore — Paisajes pintorescos. [La poalele munţilor Iezerul şi Păpuşa. Istorie, folclor, peisaje pitoreşti]. RUM. TURIST. 4 (1961) nr. 2.

Port popular din Cîmpulung, interior de casă ţărănească şi ceramică populară (foto). Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists.*

155. Die Volkstrachten der Tänzer des Kulturheimes Săcalul de Pădure. [Portul popular al dansatorilor casei de cultură din Săcalul de Pădure]. N. WEG 13 (1961) nr. 3827: foto.

3. CERAMICĂ POPULARĂ

Vezi şi: nr. 50, 60, 166, 614.

156. Baltaşiu, Zaharia: Arta argeşenilor sub bolţile Brukenthalului. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2224.

Ceramică populară din Argeş.

157. Călu-ţun di şou-cum i. [Industria olăritului la sate]. LUOM. 2 (1958) nr. 6: 10—12.
Generalităţi. Cu 13 foto.

158. Dumitraşcu, A.: Mîini care însufleţesc lutul. ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3729.

Olăritul în regiunea Bucureşti.

159. Florescu, Radu: Problema originii ceramicii romîneşti şi unele descoperiri recente de la Capidava. *Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani*, Bucureşti, 1961, 199—210.

Cu 9 figuri (desene şi foto) în text.

160. Linte, C.: Meşterul olar din Oboga. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5069.

Mitrică Viscol din Oboga, r. Balş. Ceramica din Oboga de la Muzeul de artă populară din Bucureşti.

https://biblioteca-digitala.ro

161. Livezeanu, Gh.: Meşterii olari. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5111.

Olăritul în Cristianul Braşovului.

162. Un recuerdo de Rumania. [O amintire din Rominia]. RUM. TURIST. 4 (1961) nr. 1.

Ceramică românească cu motive populare. Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists.*

163. Stan, Marin: Mîini iscusite. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2025.

Ceramica de la Obîrşia.

164. Stoian, Mihai: Mîinile olarului. LUCEAF. 4 (1961) nr. 7.

Prezentarea unui creator popular din Transilvania.

165. Ulcior — lucrat de Ştefan Stepan din comuna Doclin, regiunea Banat. (De la expoziţia bienală de artă populară). ALB. 63 (1961) nr. 716: foto.

4. SCULPTURĂ ÎN LEMN

Vezi şi: nr. 59—60, 91, 704, 710.

166. Grigoraş, M.: Maestros de manos de oro. [Maeştrii mîinilor de aur]. RUM. TURIST. 3 (1960) nr. 2. Sculptură populară în lemn, ceramică (foto). Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists.*

167. Pascu, Nicolae: Uzornîe jbanî iz Vranci. [Doniţe decorate din Vrancea]. NAROD. RUM. 1961, nr. 4: 42—43.

Pirogravură populară. Cu 6 foto.

168. [Poartă sculptată în lemn din comuna Crăceşti, raionul Sighet]. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2189: foto.

169. Stahl, Paul: Portails roumains en bois. [Porţi româneşti din lemn]. ART R.P.R. 1961, 68—74.

Descriere, cu 11 ilustraţii.

170. Stahl, Paul Henri: Porţile ţărăneşti la romîni. STUD. CERCET. IST. ART. 7 (1960) nr. 2: 81—106, 15 il.

171. t. b.: Ion Stan Pătraş. TRIB. 5 (1961) nr. 31: 11.

Descrierea unor sculpturi ale meşterului, însoţite de versurile cioplitorului.

V. FOLCLOR

1. STUDII CU CARACTER GENERAL, MONOGRAFII TEMATICE SAU REGIONALE, CULEGERI COMPLEXE

172. Adăscăliţei, V.: El floreciente folklore de Rumania. [Înfloritorul folclor din Rominia]. RUM. TURIST 2 (1959) nr. 4.
Generalităţi. Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists.*

173. Adăscăliţei, Vasile: Folcloristica şi ştiinţa literaturii. Folclorul literar şi literatura. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 76—81.

174. Adăscăliţei, V.: Mobilitatea genurilor şi speciilor folclorului literar. IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 4: 51—55: Discuţii.

175. Amzulescu, Al. I.: Contribuţie la cercetarea structurii poetice a liricii populare. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 8—28.

Paralelisme şi simetrii, ca mijloace de expresie artistică. Rezumat rus şi englez.

176. Balş, Teodor: O vînă de aur a poeziei populare. LUCEAF. 4 (1961) nr. 24: 10.

Despre folclorul minieresc.

177. Băcescu, Mihai C.: Păsările în nomenclatura şi viaţa poporului romîn. [Bucureşti], Edit. Acad. R.P.R., [1961]. 442 p. + 5 f. pl.

Terminologia populară, credinţe şi obiceiuri, medicină populară, curse; « păsările în poezia şi arta populară românească »: 387—396. Rec.: TRIB. 5 (1961) nr. 39 : 8: Bogdan Stugren; notă bibl.: INF. BUC. 9 (1961) nr. 2561.

178. Cantemir, Traian: Texte istroromîne. Culese de... [Bucureşti], Edit. Acad. R.P.R., 1959. 186 [— 191] p. cu ilustr.
Rec.: STUD. CERCET. LINGV. 12 (1961) nr. 1: 121—123: M. Sala.

https://biblioteca-digitala.ro

179. Cazacu, B.: Limba literară, limba folclorului şi începuturile limbii romîne literare. LUCEAF. 4 (1961) nr. 11.

180. Călinescu, G.: Confuzii. CONTEMP. 1961, nr. 48: Cronica optimistului.

Puncte de vedere în legătură cu reprezentarea folclorului într-un tratat de istorie literară.

181. Călinescu, G.: Istoria literaturii (I). CONTEMP. 1961, nr. 12: Cronica optimistului.

Şi despre folclor, în legătură cu Tratatul de istorie a literaturii.

182. Călinescu, G.: Probleme ale folclorului. CONTEMP. 1961, nr. 14: Istoria literaturii (II).

Generalităţi. Şi despre « Mioriţa », basmul folcloric şi teatrul popular.

183. Călinescu, G.: Teoria folclorului ca întoarcere la sălbătăcie. CONTEMP. 1961, nr. 46: Cronica optimistului.

Combaterea teoriei după care civilizaţia distruge folclorul şi teoria lui A. Spamer despre folclor ca produs al spiritului primar.

184. Ciobanu, Gh.: Culegerea folclorului muzical în diferite perioade. MUZ. 11 (1961) nr. 8: 37—39; nr. 9: 45—47.

185. Clemente, Constantin: Tinereţe fără bătrîneţe. Folclor din regiunea Hunedoara. Culegere întocmită şi îngrijită de... [Deva], Casa regională a creaţiei populare, 1961. 223 p. cu ilustr.

12 balade, 25 doine şi cîntece sociale, 52 de dor, dragoste şi jale, 21 satirice, 29 cîntece de viaţă nouă, 78 strigături, 50 ghicitori. Detalii de culegere, glosar. Culegători: Clemente Constantin, Ion Marinescu, Toma Pienar, Ion Rahoveanu, Irimie Străuţ, Ştefan Ursu. Rec.: DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1992: Dumitru Susan; IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 10: 90—92: V. Adăscăliţei; note bibl.: DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1984; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5149.

186. Constantin, Ş.: Glasul celor mulţi. PT. AP. PĂCII 1961, nr. 8: 7—9.

Atitudinea împotriva războiului oglindită în folclorul romînesc.

187. Constantinescu, Ioan: Cîteva aspecte din lirica populară nouă. FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4642.

188. Cuvînt înainte. CALEND. 1961, 3.

Generalităţi despre frumuseţea cîntecului popular şi 1 fragment din « Mioriţa », într-un articol despre activitatea culturală a lui Gh. Asachi.

189. De vorbă despre proză şi poezie. ALB. 63 (1961) nr. 691.

Poşta redacţiei. Îndrumări metodologice şi estetice, în legătură cu unele culegeri de folclor trimise de Const. Pîrcălabu şi George Breazu.

190. Deşliu, Dan: Flori din inima ţării. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5126.

Generalităţi lirice despre frumuseţea creaţiei poetice populare.

191. Folclor din Suceava. Cules de George Muntean de la Varvara Muntean. Casa regională a creaţiei populare Suceava. [Bucureşti], E.S.P.L.A., 1959. VIII+295 [— 297] p. : Biblioteca pentru toţi.
Rec.: SCRIS. BĂN. 12 (1961) nr. 1: 78: Ion Taloş.

192. El folklore más rico de Europa. 18 dias. Nuevos itinerarios. [Cel mai bogat folclor din Europa. 18 zile. Itinerarii noi]. RUM. TURIST. 3 (1960) nr. 4.
Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists.*

193. Hasdeu, B. P.: Articole şi studii literare. Prefaţă, texte alese şi îngrijite, note de C. Măciucă. [Bucureşti], Edit. pentru literatură, 1961. 237 [—240] p.: Mica bibliotecă critică.

Literatura populară (prefaţă la I. C. Fundescu: Basme, oraţii, păcăliturişi ghicitori): 136—145; Fondul basmului: 229—233; Frunză verde. O pagină din istoria literaturii romîne: 163—181; Ochire asupra cărţilor poporane: 182—196.

194. Lighezan, Nicolae: Folclor muzical bănăţean. Note marginale de Dr. Petru Groza. Ediţie îngrijită de Institutul de folclor. Studiu introductiv de Tiberiu Alexandru. [Bucureşti], Edit. muzicală, 1959. 242 [—243] p. cu portr., note muz. şi 5 facs.
Rec.: REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 96—101: Florin Georgescu.

195. Marin, Gh. Marin: Folclorul în manualele şcolare din perioada dintre cele două războaie mondiale. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 102—114.

Dezvăluie esenţa reacţionară a acelor manuale.

196. Massoff, Ioan: Cum s-a născut teatrul. MAGAZIN 4 (1961) nr. 171.

197. Muntean, George: Cum editäm folclorul. Pe marginea colecţiei « Mioriţa ». CONTEMP. 1961, nr. 15.

https://biblioteca-digitala.ro

198. Pamfile, Tudor: Cintece de ţară. Ed. îngrijită şi prefaţată de Constantin Ciuchindel. [Bucureşti], Edit. tineretului, 1960. 300 [—304] p.: Miorița, 16.
Rec.: IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 2: 87—88: V. Adăscăliţei; REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 149 — 150: Al. Dobre.

199. Papadima, Ovidiu: Folclorul şi lupta de clasă. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 9 (1960) nr. 3: 449—459.

200. Perpessicius: Alte menţiuni de istoriografie literară şi folclor. 1957—1960. [Bucureşti], Edit. pentru literatură, 1961. 465 [—468] p.

Studiile: Folclorul şi poeţii noştri: 7—34; Creaţie şi divertisment folcloric la Eminescu: 108—121; Kalevala (recenzie): 340—346; Izvoarele fermecate ale folclorului: 354—362 (rec. la C. Theodorescu: Izvoare fermecate).

201. Piru, Al.: Literatura romînă veche. [Bucureşti], Edit. pentru literatură, 1961. 601 [—604] p. + 16 f. pl.

Cărţi populare şi literatura orală, passim.

202. Pop, Dumitru: Din problemele cercetării comparative în folcloristică. STUDIA 1960, 141—151.

203. Pop, Mihai: Poporul cîntă viaţa satelor colectivizate. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3667.

204. Pop, Mihai: Tradiţii i novatorstvo v sovremennom folklore. [Tradiţie şi inovaţie în folclorul contemporan]. BIULLETEN 1961, nr. 1: 206—208.

Reproducere rezumativă după *Analele Universităţii «C. I. Parhon»*, Seria ştiinţe sociale, nr. 15/1959.

205. A Román Irodalom kis tükre. [Mică antologie de literatură romînă]. Bucureşti, Irodalmi Könyvkiado, 1961. 652 p.
11 balade: 11—80; 25 cintece şi doine: 91—108: 10 cîntece noi: 109—116; 4 poveşti: 117 — 182. Rec.: SCÎNT. 30 (1961) nr. 5161: C. Poenaru.

206. Ruxăndoiu, Pavel: Tema şi imaginea muncii în lirica populară. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 115—122.

207. Theodorescu, Cicerone: Izvoare fermecate. Culegere de folclor. [Bucureşti], Ed. de stat didactică şi pedagogică, 1958. 410 p.
Rec.: STUD. CERCET. ŞT. FIL. 12 (1961) 105—109: G. Istrate.

208. Todoran, Eugen: Folclorul şi actualitatea. SCRIS. BĂN. 12 (1961) nr. 9: 71—76.

209. Voicu, L.: «Soarele nu poţi să-l stingi nici în sînge». Din istoria cîntecului muncitoresc-revoluţionar. ORIZONT. 10 (1961) nr. 119: 61—67.
În ţara noastră.

210. Vööne Zattlar Gabriella: A munkásfolklór tanulmányozásának Kérdéséhez. [Cu privire la problematica folclorului muncitoresc]. KOR. 20 (1961) 606—609.

Probleme de periodizare.

2. OBICEIURI ŞI CREDINŢE: DESCRIERI ŞI TEXTE RITUALE. LUPTA CONTRA SUPERSTIŢIILOR

Vezi şi: nr. 91, 122, 177, 295, 516, 616, 669, 675, 677—678, 705, 739, 757—758, 762 — 763, 768, 772, 775, 878.

211. Arsene, Constantin: Necesitatea unităţii de acţiune dintre şcoală şi familie în lupta împotriva superstiţiilor. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2157.

212. [Aspecte de la Tîrgul Moşilor din Capitală]. ALB. 63 (1961) nr. 700; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5133, 5155, 5175; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5163.

213. A babonák és tévhitek ellen. [Împotriva superstiţiilor şi credinţelor deşarte]. EL. NAP. 1960, 221—222.

214. B[eschea], E[mil]: Adevărul despre cîntecul cucuvelei. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 470.

215. Beschea, Emil: Adevărul despre «ploile de sînge, pucioasă, broaşte». FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 467.

216. B[eschea], E[mil]: Adevărul despre spargerea oglinzii; sarea vărsată; cifra 13. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 472.

217. Beschea, Emil: Adevărul despre «stelele căzătoare». FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 477.

218. Beschea, Emil: Adevărul despre «stelele cu coadă». FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 503.

219. Beschea, Emil: Adevărul despre vise şi semnificaţia lor. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 474.

220. Beschea, Emil: Despre prejudecăţi şi superstiţii. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 466.

221. Beschea, Emil: Învăţăminte după eclipsa de soare. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 460.

Despre unele manifestări superstiţioase şi necesitatea combaterii lor.

https://biblioteca-digitala.ro

222. Bologa, V.: Despre vrăji, doftoroaie şi leacuri băbeşti. (Ediţia a 4-a). Bucureşti, [Edit. ştiinţifică], 1961. 40 p. cu ilustr.: Colecţia S.R.S.C., 399.

Rec.: MUNCA 18 (1961) nr. 4397; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3888.

223. Călăuza ateistului. Bucureşti, Edit. politică, 1961. 669 [—671] p. + 24 f. ilustr.

224. Cinstire pîinii noi. AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 758.

Sărbătoarea recoltei în com. T. Vladimirescu, reg. Galaţi. Cu 1 foto.

225. O conferinţă pe temă ştiinţifică. STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 798.

Despre eclipsa totală de soare de la 15 febr. 1961 şi combaterea superstiţiilor.

226. Cristea, Mia: Tîrgul de pe muntele Găina. SĂT. 1961, nr. 9.

227. Cum au luat naştere unele superstiţii. CALEND. 1961, 145.

228. Dănciulescu, Virgil: Drăgaica. FLAC. 10 (1961) nr. 27: 18—19.

Descrierea tîrgului anual din Buzău. Cu 4 foto. Vezi şi: V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1145; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5196.

229. Flesariu, M. Tiberiu: Sărbătoare la Beneşti. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5164.

« Cununa » în formă modernă. Cu 1 strigătură în text.

230. Gabra, Ilie: Cununa de aur. ZORI NOI Med. 9/16 (1961) nr. 432.

Interpretarea modernă a « cununii » tradiţionale. Bucerdea Grînoasă.

231. Gorunescu, Valeriu: Şezătoarea noastră. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5123.

Descrierea prilejului, la G.A.C. Jirlău, r. Făurei. În text, fragmente de cîntece şi strigături satirice noi.

232. Ioaneş, T.: În Ţara Moţilor s-a făcut ziuă. ALB. 63 (1961) nr. 711.

Date etnografice generale: expoziţii etnografice (Lupşa), « Tîrgul de fete » de pe muntele Găina, port din Lupşa.

233. Két évezred babonáibol. [Din superstiţiile celor două mii de ani]. EL. NAP. 1960, 222—224.
Spicuiri din vechi calendare.

234. La o nuntă în comuna Certeze, în Oaş — « stegarul », după un vechi obicei, schimbă batista miresei. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3890: foto.

235. La şezătoare. ZORI NOI Med. 9/16 (1961) nr. 454.

Descrierea obiceiului. Com. Sădinca. Cu 1 foto.

236. Lomotescu, Mihail: Drăgaica 1957. ALM. COOP. CONS. 1958, 91—93.
Tîrgul anual din Buzău. Istoric.

237. Luptînd împotriva superstiţiilor şi misticismului. (Din activitatea Consiliului U.T.M. Zemeş pentru combaterea din rîndul tinerilor a superstiţiilor şi a influenţelor mistico-religioase). FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 449.

238. Milorian, Sergiu: Le nouvel an et ses coutumes. [Anul nou şi datinile respective]. ROUM. 1961, nr. 1: 1, 3—5.

Descrierea obiceiurilor: capra, sorcova, pluguşorul. Cu 4 foto. Vezi şi: *Rumänien heute*, *Rumania today* şi *Rumania de hoy*.

239. Nădejde, Lelia: Elemente teatral-spectaculare în manifestările dramei populare. *Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani*, Bucureşti, 1961, 341—348.

Jocul « caprei » în Moldova de Nord.

240. Nunta colectiviştilor. INF. BUC. 8 (1961) nr. 2329.

Descriere. Otopeni.

241. Oprescu, Vasile: Creştinismul şi esenţa sa. [Bucureşti], Edit. militară, 1961. 76 [—79] p.

242. Pe muntele Găina. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5229.

« Tîrgul de fete ».

243. Poftiţi la nuntă. Obiceiuri şi date matrimoniale la diferite popoare. MAGAZIN 5 (1961) nr. 205.

244. Popa, Atanasie: « Tîrgul cireşelor ». STEAUA R. 10 (1961) nr. 158.

Tîrgul tradiţional din Brîncoveneşti. Cu 3 foto.

https://biblioteca-digitala.ro

245. Sărbătorile populare. CALEND. 1961, 144—145.

Geneza lor la diferite popoare, lupta împotriva superstițiilor.

246. Ștefan, I. M.: Adevărul despre năluciri. București, [Edit. științifică], 1961. 64 p. cu fig. și portr.: S.R.S.C., 382.

247. « Un tînăr din Vîlcelele Bune a dat odată o furcă. Și fata n-a rupt-o, semn că logodna avea temei ». INF. BUC. 8 (1961) nr. 2310: foto.

248. Totan, Ioan: Nuntașii. Suită de cîntece de nuntă din părțile Sibiului. București, Edit. muzicală, 1961. 16 p.

4 texte și melodii. Notă bibl.: CONTEMP. 1961, nr. 5: Noutăți editoriale.

249. Tun-ți di sin-iang hă făn su. [Credințe și obiceiuri de iarnă]. LUOM. 2 (1958) nr. 1: 4—6.
Din R.P.R. Descriere.

250. Țin țan-ția hun-li. [Poftiți la nuntă]. LUOM. 1 (1957) nr. 8: 19—21.
Descrierea unei nunți hunedorene. Cu 8 foto.

251. Vécsi cseresznye vásár 1961. ÚJ ÉLET 1961, nr. 15, 8.

Trei fotografii de la « Tîrgul de fete » de pe muntele Găina.

252. Vicol, Dragoș: Ia-ți fată de la Țibucani! ALM. FEM. 1961, 42—45.

Obiceiuri de nuntă, cu 2 strigături în text.

253. Vlad, C.: Cum se naște o superstiție. MAGAZIN 5 (1961) nr. 221.

254. Vulcănescu, Romulus: Măștile cucilor. STUD. CERCET. IST. ART. 7 (1960) nr. 2, 159—167, 6 il.

255. Zaharia, N.: Moartea și credința în soartă, suflet și nemurire. Ediția a doua. București, [Editura științifică], 1961. 48 p. cu fig. și portr.: S.R.S.C., 404.

3. PROZĂ POPULARĂ

a) *Basme și snoave*

Vezi și: nr. 182, 193, 205, 617, 620, 633—634, 637, 646, 662, 666, 670—671, 681, 685, 688, 727, 729, 731—732, 738, 742, 745, 751, 756, 776—777, 832, 834, 844—845, 862—863, 867, 869, 873.

256. Basme românești în limba japoneză. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5216.

Antologie universală: Basmele și legendele lumii, în 10 vol.

257. Băcanu, Dumitru: Rolul educativ al basmelor populare. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 53, 5.

258. Cătană, G.: Povești poporale din Banat. Culese din gura poporului. Ediția a II-a îngrijită și prefațată de Marin Bucur. București, Edit. tineretului, 1961. 187 [—192] p.: Colecția Miorița.

15 texte. Rec.: SCRIS. BĂN. 12 (1961) nr. 6: 87: Petre Pascu.

259. Ciobanu, Valeriu: Rumînskie skazki. [Povești românești]. Editura de stat pentru literatură artistică. Moscova, 1960. 479 p. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 156—159.

Recenzie.

260. Creangă, Ion: Dănilă Prepeleac. CALEND. 1961, 175—177.

Fragment.

261. Creangă, Ion: Fata babei și fata moșneagului. Ediția a IV-a. [București], Edit. tineretului, [1961]. 22 [—24] p. cu ilustr.: Colecția Traista cu povești.

262. Creangă, Ion: Povestea lui Stan Pățitul și alte povești și povestiri. [București], Edit. pentru literatură, 1961, XIX + 265 [—268] p. cu ilustr.

16 texte. Note bibl.: INF. BUC. 8 (1961) nr. 2335; ROM.LIB. 19 (1961) nr. 5110; ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3752.

263. Creangă, Ion: Ursul păcălit de vulpe. [București], Edit. tineretului, 1961. 14 p. nenum. cu ilustr.

264 Cum a ajuns Păcală... vodă! ALM. MICI 1957, 91.
Snoavă. Repovestire de A. Mitru.

https://biblioteca-digitala.ro

265. Filimon, Nicolae: Roman Năzdrăvan. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 54 [—56] p. cu ilustr.: Colecţia Traista cu poveşti.

3 texte.

266. Ileana Sînziana. Poveste. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 488.

Emisiune radio pentru copii.

267. Ispirescu, Petre: A furfangos kisesobán. [Ciobănaşul cel isteţ]. Mesék és adomák. Bucureşti, Irodalmi könyvkiadó, 1961. 286 [—288] p.: Kincses könyvtár, 10.

268. Ispirescu, Petre: Tinereţe fără bătrîneţe şi viaţă fără de moarte. [Bucureşti], Edit. Meridiane, 1961. 14 f. nenum. cu ilustr.

269. Lungianu, M.: Basme. [Prefaţă de Tudor Vîrgolici]. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 141 [—149] p. cu ilustr.

7 texte. Note bibl.: CONTEMP. 1961, nr. 10: Vitrina; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 601: 8; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5084.

270. Mitru, Al.: Povestiri despre Păcală. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 68 [—72] p. cu ilustr.: Colecţia Traista cu poveşti.

4 texte. Note bibl.: PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 504; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5223; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 866.

271. Nevoia te învaţă şi ce nu ţi-e voia. (Din folclorul nostru). ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2686.

Snoavă.

272. Odobescu, A. I.: Scene istorice. Cîteva ore la Snagov. Pseudo-cynegeticos. [Bucureşti], Edit. pentru literatură, 1961. XXXV + 480 [—484] p. + 1 pl.: Biblioteca pentru toţi, 91.

2 poveşti: 240—262.

273. Pann, Anton: Fabule şi istorioare. Năzdrăvăniile lui Nastratin Hogea. [Bucureşti], Edit. pentru literatură, 1961. XLII + 275 p. + 1 f. + 1 pl.: Biblioteca pentru toţi, 77.

Cu o prezentare de Paul Cornea: I—XLI; Năzdrăvăniile lui Nastratin Hogea (33 texte): 211—257.
Rec.: CONTEMP. 1961, nr. 32: I. R.; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2465: T. B.; note bibl.: PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 504; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2262.

274. Slavici, Ion: Tréfás mesék — tündér mesék. Forditotta: Tarr Bálint. Bucureşti, Ifjusági könyvkiadó, 1961. 96 [—100] p. cu ilustr. şi portr.

Pe copertă: Mesék. Prefaţă: Victor Eftimiu. 7 texte.

275. Snoavă din folclorul nostru. UZINA OGOR. 13 (1961) nr. 614.

Text nelocalizat şi fără detalii.

276. Szegény ember okos leánya. Roman népmesék. [Fata săracului cea isteaţă. Basme populare romîneşti]. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1958. 230 p.
Rec.: REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 162—163: L. Voita.

277. Tinereţe fără bătrîneţe. Basme populare romîneşti. [Ediţie îngrijită de Ioan Şerb. Prefaţă de Virgiliu Ene]. [Bucureşti], Edit. pentru literatură, 1961. XXX + 520 p. + 5 f. catalog: Biblioteca pentru toţi, 100.

36 texte republicate. Rec.: INF. BUC. 9 (1961) nr. 2600: T.B.; ÎNAINTE 12 (1961) nr. 5298: Liviu Melinte; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5155: Valentin Baltag; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5366; TRIB. 5 (1961) nr. 19: 2: Eugen Munteanu; note bibl.: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5326; V. LIB. 12 (1961) nr. 582.

278. Tot d-ale lui Păcală. SCÎNT. PIONIER. 12 (1961) nr. 25: 8.

Text snoavă. Fără detalii.

b) *Legende şi tradiţii, povestiri*

Vezi şi: nr. 662, 682, 758, 760.

279. Camilar, Eusebiu: Legende de pe Bistriţa. ALM. TURIST. 1961, 83.

Text prelucrat artistic. Cu fragmente de cîntec popular în cuprinsul povestirii.

280. Cine a fost Dochia. ALM. TURIST. 1961, 84.

Legendă, fără detalii de culegere sau detalii bibliografice.

https://biblioteca-digitala.ro

281. Cine a tăiat vîrful Retezatului? ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3524.

Text legendă.

282. «De din vale de Rovine». Culegere de legende, nuvele și evocări istorice. [Prefață de Al. Săndulescu]. [București], Edit. pentru literatură, 1961. XV + 370 [—372] p.

Un cap. «Din literatura populară» cu reproduceri de legende, după vol. apărute în ultimii ani. Notă bibl.: SCÎNT. 31 (1961) nr. 533].

283. Focul. CALEND. 1961, 187—188.

Legende în legătură cu focul.

284. Legenda Tekirghiolului. ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3512.

Text.

285. Legende. Cine a tăiat vîrful... Retezatului. Cine a fost Dochia? DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 5121.

3 legende despre muntele Retezat și note despre legenda Dochiei.

286. Nichifore l, A.: Între adevăr și legendă. ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3632.

Legende referitoare la cetatea Devei.

287. Nicolau, Sanda, Demetru Popescu, Virgil Simpliceanu și Gheorghe Iacomi: Ceahlăul. Ghid turistic. [București], Edit. Uniunii de cultură fizică și sport, [1961]. 190 [—206] p. cu ilustr.

Legendele locurilor prezentate.

288. Olteș, Ioana: «La légende du Prince de rosée». [Legenda «domnului de rouă»]. ROUM. 1961, nr. 8: 44.

Traducerea unei variante culese de Sabina Stroescu. Vezi și: *Rumänien heute*, *Rumania today* și *Rumania de hoy*.

289. A veres erdö. [Dumbrăvile Roșii]. PIONÍR 12 (1961) nr. 3.

Textul legendei în traducere, contaminată cu tradiția istorică românească despre mama lui Ștefan cel Mare.

4. PAREMIOLOGIE POPULARĂ

a) *Proverbe, zicători și expresii*

Vezi și: nr. 295, 647, 650—651, 690—691, 743—744, 761, 845.

290. Chițimia, I.C.: Paremiologie. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 9 (1960) nr. 3: 461—484.

291. Din înțelepciunea popoarelor. CALEND. 1961, 174.

13 texte românești și chinezești.

292. Proverbe și zicători. ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3733, 3739.

15 texte.

293. Proverbe. SCÎNT. PIONIER. 12 (1961) nr. 25: 8.

6 texte.

294. Proverbe și zicători din Maramureș. V. LIB. 12 (1961) nr. 580.

16 texte.

b) *Ghicitori*

Vezi și: nr. 185, 615, 640, 834.

295. Caranfil, Mihai: La șezătoare. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3677.

Tinerii colectiviști din Piscu Vechi, r. Calafat. 3 ghicitori și 3 proverbe.

296. Fătulescu, Ștefan: Ghicitori. SCÎNT. PIONIER. 13 (1961) nr. 27: 8.

4 texte.

https://biblioteca-digitala.ro

297. Ghicitori. AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 739, 741, 744, 746, 748, 751, 752, 755, 758, 759.
40 texte, fără detalii de culegere.

298. Ghicitori. ALB. 63 (1961) nr. 681, 683—684, 700, 702, 704, 724.
28 texte dubioase.

299. Ghicitori. CALEND. 1958, 123, 322, 394.
14 texte, fără indicaţii bibliografice sau detalii de culegere.

300. Ghicitori. SCÎNT. PIONIER. 12 (1961) nr. 1: 3; nr. 29: 3; nr. 32: 8.
18 texte.

301. Popa, V.D. şi Igor Block: Ghicitori. SCÎNT. PIONIER. 13 (1961) nr. 39: 8.
5 texte.

5. FOLCLOR VERSIFICAT ŞI CÎNTAT

a) *Balade populare*

Vezi şi: nr. 11, 182, 185, 188, 205, 608, 641, 723.

302. [Alecsandri]: Dolka. [Dolca]. DOLG. NÖ 17 (1961) nr. 7: 15.
Textul baladei, în traducerea lui Kiss Jenö.

303. [Alecsandri]: Salga. [Şalga]. DOLG. NÖ 17 (1961) nr. 7: 15.
Textul baladei, în traducerea lui Kiss Jenö.

304. Apostol Popescu, Ion: Variante de pe Someş ale «Mioriţei». STEAUA 12 (1961) nr. 5: 98—99.

305. A bárányka. [Mioriţa]. DOLG. NÖ 17 (1961) nr. 7: 14.
Textul baladei, în traducerea lui Kiss Jenö.

306. Boncu, Natalia: Prelucrare de folclor. Gheorghelaş. FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2853.
Reversificare a baladei.

307. Boncu, Natalia: Radu Anghel. (Prelucrare de folclor după colecţia prof. Gh. Ionescu). FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2912.
Reversificare a baladei, cu fragmente din textul popular.

308. «Corbea». Baladă populară. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 492.
Emisiune.

309. Faragó József: A csudahalott-ballada a máramarosi román népköltészetben. [Balada mortului miraculos în epica populară română din Maramureş]. IGAZ SZÓ 9 (1961) 138—144.
Studiu de folclor comparat romîno-maghiar.

310. Faragó József: Hogyan válogettuk ki a legszebb román népballadákat? [Cum am ales cele mai frumoase balade romîneşti?]. KOR. 20 (1961) 767—770.
În vederea unei antologii în traducere maghiară.

311. A Katák. [Cicoarea]. DOLG. NÖ 17 (1961) nr. 7: 14.
Textul baladei, în traducerea lui Kiss Jenö.

312. K[iss] J[enö]: Árkos Pasa és a fagy. [Arcoş Paşa şi gerul]. ÚTUNK 16 (1961) nr. 45: 7.
Traducerea baladei, cu o notă introductivă.

313. Kiss Jenö: Román népballadák. [Balade populare romîneşti]. IGAZ SZÓ 9 (1961) 339—344.
Traducerea baladei «Doicin».

314. Korbák. (Román népballada). [Corbac. Baladă populară română]. NAPSUG. 5 (1961) nr. 4: 17.
Traducere de Kiss Jenö.

https://biblioteca-digitala.ro

315. Legszebb román népballadák. [Cele mai frumoase balade populare romînești]. BÁN. FÁK. 4 (1961) nr. 1113.

Notă bibliografică.

316. Mioriţa. Balade populare. Ediţie îngrijită şi prefaţată de I. D. Bălan. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 386 [—388] p.: Colecţia Mioriţa.

31 texte (antologie din diferite culegeri).

317. Nicolăescu-Plopşor, C.S.: Balade oltenești. Culese de... [Prefață de Corneliu Bărbulescu]. București, Edit. tineretului, [1961]. 185 [—188] p.: Colecţia Mioriţa.

22 texte. Note bibl.: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5117; SEC.CIOC. 11 (1961) nr. 2078.

318. Ornaru, V.: La Rucăr se naşte o nouă Mioriţă. ALM. COOP. CONS. 1960, 173—176.
Menţiune despre circulaţia locală a « Mioriţei ».

319. Pintea Viteazul. Baladă populară. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 489.

Emisiune.

320. Sadoveanu, M.: Cîntecul Mioarei (roman). II. V. ROM. 14 (1961) nr. 12: 5—60.

1 variantă a « Mioriţei »: 40—41; între personaje se discută despre autenticitatea versiunii lui Vasile Alecsandri.

321. Szegény — Szerb. [Sîrb sărac]. NAPSUG. 5 (1961) nr. 10: 12—13.

Textul baladei în traducerea lui Kiss Jenö.

322. Vrabie, Gh.: Tematica birului greu în balada populară. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 10 (1961) nr. 1: 77—100.

b) *Cîntece şi doine*

Vezi şi: nr. 185, 205, 231, 598, 642, 665, 740—741, 834.

323. Acs Tibor: Vidám dojna. [Doină veselă]. EL. 15 (1961) nr. 4356.

Despre conţinutul nou, optimist al doinelor.

324. Albu, Florenţa: Treptele apelor. V. ROM. 14 (1961) nr. 5: 62—65.

Folclor nou din Bărăgan. Cu 3 fragm. de cîntece pop.

325. Alegerile din trecut în cîntecul popular. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2127.

Text cîntec, cules de N. Nijloveanu din Păuşeşti-Otăsău, r. Rmn. Vîlcea.

326. Alegerile în folclorul nou. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2195.

Texte cîntece din Groşi, Bîrsana, Onceşti şi Dragomireşti, reg. Maramureş.

327. Alexandru, Tiberiu: Armonie şi polifonie în cîntecul popular romînesc. MUZ. 9 (1959) nr. 3: 14—19; nr. 10: 20—25; nr. 12: 22—26; 10 (1960) nr. 3: 30—34; nr. 9: 29—34; nr. 10: 19.
Rec.: STUD. CERCET. IST. ART. 8 (1961) nr. 1: 248—250: Ştefan Niculescu.

328. Anghel, Dumitru: Cîntec, drag partidului. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2188.

Text. Gliganu de Jos, r. Costeşti.

329. Anghel, Dumitru: Foaie verde şi-o sipică. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2212.

Text cîntec nou. Gliganu de Jos, r. Costeşti.

330. Anghel, Dumitru: Mulţumim, partid iubit. Zilele ni-s sărbători. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2171.

2 texte cîntece. Gliganul de Jos, r. Costeşti.

331. Anghel, Dumitru: Noi votăm cu bucurie. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2116.

Text cîntec nou. Gliganu de Jos, r. Costeşti.

332. Anghel, Dumitru: Octombrie, lună bună. Auzit la G.A.S. « Victoria Socialismului » din Gliganu de Jos, reg. Argeş. ALB. 63 (1961) nr. 720.

Text cîntec.

333. Apostol Popescu, Ion: Referiri la Napoleon Bonaparte în folclorul de pe Someş. STEAUA 12 (1961) nr. 9: 117—118.

https://biblioteca-digitala.ro

334. Apostol Popescu, Ion: Un interesant document maghiar în legătură cu folclorul romînesc. STEAUA 12 (1961) nr. 8: 99—100.

O doină romînească transcrisă cu ortografie maghiară în sec. XVIII.

335. Ară badea cu tractoru? (Cîntec popular din regiunea Iaşi). FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4588.

Text şi melodie.

336. Argeş, rîu cu unde line. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2188.

Text cîntec. Teiu din Vale, r. Costeşti.

337. Arvinte. Constantin: Drag îmi e acum. Cor mixt. Versurile populare culese şi prelucrate de Ion Socol. Muzica de... [Bucureşti], Edit. muzicală, [1961]. 6 p.

338. Atanasiu, Eugen: Cîntec din popor. Spicuiri din scrisorile sosite la redacţie. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5091.

Text cules din Tg. Lăpuş de Vera Mira [Chira?].

339. Azi în colectiva dragă. ALB. 63 (1961) nr. 718.

9 texte cîntece, din diferite regiuni ale ţării (cu indicarea localităţilor), culese de Petre Popa, D. Udrescu, Anghel Dumitru, Tache Niculaie, Nelu Baroană, Ion Marinescu.

340. Baciu, Gh.: Foicică de trifoi. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1896.

Text cîntec. Comuna Cristur.

341. Baciu, Gh.: Partidului drag. Auzită în comuna Cristur, de... DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1951.

Text cîntec.

342. Badea-l meu e bun strungar. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1896.

Text cîntec. Călan.

343. Baiculescu, George: S-a născut un cîntec nou. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5169.

«Cîntecul gateristului» interpretat de solista vocală Maria Bîrsan din Nehoiu.

344. Barbacaru, C.: Traiul ni-i îmbelşugat. ZORI NOI 16 (1961) nr. 4285.

Text cîntec nou. Darabani.

345. Baroană, Nicolae: Cîntec pescăresc. Auzit în satul Ilganii de Jos din Delta Dunării. ALB. 63 (1961) nr. 705.

Text cîntec.

346. Baroană, Nelu: Cîntecele de folclor, cules de... MUNCA 18 (1961) nr. 4365.

Text cîntec.

347. Baroană, Nelu: Mîndruliţa mea. Auzită în comuna Cimbrud, regiunea Cluj. ALB. 63 (1961) nr. 698.

Text cîntec.

348. Bălăiţă, G.: La sfîrşitul fazei regionale a celui de al VI-lea concurs al artiştilor amatori. ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2607.

În text, 2 texte cîntece noi.

349. Bîndea, P.: Corul din Almaş. CRIŞ. 16 (1961) nr. 163.

Descrierea activităţii. În text, fragmente de cîntece populare «vechi şi noi».

350. Boga, Gheorghe: Din folclorul nou. Mîndra mea, lelea Mărie. Frunză verde de ţifruş. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2170.

2 texte cîntece. Văleni şi Suciu de Jos, r. Lăpuş.

351. Bogată şi tînără-i ţara. Culegere de cîntece de masă. Bucureşti, Casa centrală a creaţiei populare, 1961. 68 p.

Cîntece pe versuri populare din folclorul nou de Sorin Vinătoru: 24—25 şi Const. Arvinte: 37—41.

352. Bohociu, Ion: Coruri pe versuri populare. Foaie verde matostat... Măi doruleţ... Dorule... Lino, Leano... [Bucureşti], Edit. muzicală, 1961. 7 p.

4 piese cu text şi melodie.

https://biblioteca-digitala.ro

353. Boncu, Natalia: Floare de lumină. FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 3055.
Text cîntec. Filipeşti de Tîrg.

354. Braghеş, I.: Ce frumos e-n sat la noi. Cules din comuna Laslea, raionul Sighişoara. ALB. 63 (1961) nr. 700.
Text cîntec.

355. Braghеş, I.: Cresc holdele aurite. ALB. 63 (1961) nr. 682.
Text cîntec nou. Şercaia, r. Făgăraş.

356. Braghеş, I.: Drag partid îţi mulţumim. Cules din G.A.C. Ghimbav, regiunea Braşov. ALB. 63 (1961) nr. 689.
Text cîntec nou.

357. Braghеş, I.: Lună mai, bine-ai venit! Auzită de... în comuna Mîndra, regiunea Braşov. ALB. 63 (1961) nr. 696.
Text cîntec nou.

358. Braghеş, I.: Ne alegem deputaţi. ALB. 63 (1961) nr. 683.
Text cîntec nou. Şercaia, r. Făgăraş.

359. Braghеş, I.: Poartă-mi dragostea curată. Auzit la G.A.C. «I. C. Frimu» de... din com. Vulcan, reg. Braşov. ALB. 63 (1961) nr. 720.
Text cîntec.

360. Braghеş, I.: Ţie-ţi cînt partid iubit. Doină, doină, cîntec drag. Culese de... de la Centrul şcolar agricol nr. 2 Turda şi din comuna Şercăiţa, raionul Făgăraş. ALB. 63 (1961) nr. 691.
2 texte cîntece.

361. Breazu, G.: Dragu mi-i. Auzită în satul Pietroasa (Piteşti), ALB. 63 (1961) nr. 688.
Text cîntec.

362. Breazu, George: Pentru zile fericite. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2236.
Text cîntec nou. Leordeni, r. Găieşti.

363. Breazu, George: Peste deal, pe colnicel. Auzit în G.A.C. «I.C. Frimu» din comuna Leordeni, regiunea Argeş. ALB. 63 (1961) nr. 714.
Text cîntec.

364. Breazu, George: Zilele îmi sînt senine. Auzit în satul Ciulniţa, comuna Leordeni, raionul Găeşti. ALB. 63 (1961) nr. 729.
Text cîntec.

365. Caranfil, Mihai: Cîntec nou. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3680.
Text cîntec nou, comentat pe fragmente. Piscu Vechi, r. Calafat.

366. Catrina, C.: Colectiva noastră-i bună. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 9: 16.
Text cîntec. Beia, r. Rupea.

367. Căliman, Lazăr: Cîntec pescăresc. Auzit în comuna Năvodari, regiunea Dobrogea. ALB. 63 (1961) nr. 716.
Text cîntec.

368. Ce frumoasă-i viaţa noastră. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5179.
Text cîntec nou. Din colecţia «Albina».

369. Cernea, Eugenia: Contribuţii la cunoaşterea cîntecului muncitoresc din Romînia. MUZ. 11 (1961) nr. 4: 8—16.

370. Chiper, Tita: Se naşte poezia. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 5: 5.
Despre poeţii populari. Cu 12 fragmente cîntece.

371. Chira, Vera: Bădiţa-i miner fruntaş. MUNCA 18 (1961) nr. 4389.
Text cîntec nou. Poiana Botizei, r. Lăpuş.

https://biblioteca-digitala.ro

372. Chira, Vera: Cîntec de la noi. MUNCA 17 (1961) nr. 4102.

Text nou. Văleni şi Cufoaia, r. Lăpuş.

373. Chira, Vera: Cîte unele mă-ntreabă. Cules din satul Borcuţ, raionul Lăpuş. ALB. 63 (1961) nr. 689.

Text cîntec.

374. Chira, Vera: Din folclorul regiunii. Foicică viorea. Bădiţa-i miner fruntaş. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2367.

2 texte cîntece. Tg. Lăpuş.

375. Chira, Vera: Din popor. MUNCA 17 (1961) nr. 4138.

Text cîntec nou. Raionul Lăpuş.

376. Chira, Vera: Frunzuliţă foi de fragă. MUNCA 17 (1961) nr. 4240.

Text cîntec nou. Tg. Lăpuş.

377. Chira, Vera: Pe drumul belşugului. Cules din satul Dumbrava, raionul Lăpuş. ALB. 63 (1961) nr. 689.

Text cîntec nou.

378. Chira, Vera: Ş-apoi verde de muşcată. MUNCA 17 (1961) nr. 4194.

Text cîntec nou. Groşi, reg. Maramureş.

379. Ciolacu, V.: Popas în valea Oltului. FEM. 1961, nr. 7: 12—14.

În text, 1 fragment de cîntec popular din com. Fedeleş.

380. Cîntec pentru marea sărbătoare. 23 August 1944. ALB. 63 (1961) nr. 713.

5 texte cîntece, din diferite regiuni ale ţării (cu indicarea localităţilor), culese de Ion Socol, Lazăr Căliman şi Chira Vera.

381. [Cîntec popular închinat Partidului]. FĂC. 16 (1961) nr. 4518.

Fără detalii.

382. Cîntece de august. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2363.

Cîntece culese de Chira Vera (Văleni şi Libotin, r. Lăpuş).

383. Cîntece noi din popor. ALB. 63 (1961) nr. 691.

10 texte cîntece noi şi o strigătură, culese de Ion Marinescu (Boşorod şi Chitid, r. Haţeg), Ion Bragheş (Şelimbăr, r. Sibiu şi Codlea, reg. Braşov), Ion Biţă (Şercăiţa, r. Făgăraş), Chira Vera (Dealu Mare, r. Lăpuş), Irimie Străuţ (Petroşani, reg. Hunedoara), Ion Socol (Alimpeşti, r. Novaci), Dumitru Mureşan («Ţipurităra din Oaş»).

384. Cîntece pentru cor bărbătesc. Timişoara. Casa regională a creaţiei populare, 1961. 40 p.

« Lino, Leano » şi « De doi», cîntec şi joc popular (N. Ursu): 28—31; « Mă-ntîlnii cu mîndra-n cale» (I. Crişan): 36—40.

385. Cîntece pentru tineret. [Bucureşti], Edit. muzicală, 1961. 130 [—132] p.

9 cîntece populare (folclor nou): 77—91 (text şi melodie). Notă bibl.: DRUM. SOC. Sev. 13 (1961) nr. 592: D. Voicu.

386. Cîntece populare noi. Antologie alcătuită sub îngrijirea Institutului de folclor şi a Casei centrale a creaţiei populare. [Bucureşti], Edit. muzicală, 1959. 74 [—76] p. cu note muz.
Rec.: MUZ. 11 (1961) nr. 3: 48.

387. Cîntece şi strigături despre alegeri. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2116.

18 texte cîntece şi strigături, culese de I. Nania (2) şi de George Breazu, Leordeni-Găieşti (16).

388. Cîntece şi strigături despre alegeri. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2127.

7 texte, culese de Dumitru Anghel din Rociu, r. Costeşti.

389. Cîntul, fluieraş de fag, zi-l partidului meu drag. ALB. 63 (1961) nr. 697.

8 texte cîntece noi, culese de Ana Petrila (Hălăuceşti, r. Paşcani), Const. Pîrcălabu (Priboieni, r. Găeşti), Nelu Baroană (Ada Marinescu, r. Tulcea), Chira Vera (Tg. Lăpuş, reg. Maramureş), G. Breazu (Goleştii Budi, com. Topoloveni, reg. Argeş), Ion Socol (Giuleşti, r. Sighet; Valea Teancului, r. Buzău; Dorna Cîndrenilor, r. Vatra Dornei).

https://biblioteca-digitala.ro

390. Clemente, Constantin: Pe valea Haţegului. Auzită de la Aron Drăghici, Măceu-Haţeg. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2052.

Text cintec.

391. Clemente, C.: Soarele cînd îmi răsare. Auzită de... de la Drăghici Aron din Măceu-Haţeg. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2064.

Text cintec.

392. Coleşiu, M.: Comori... (Însemnări pentru o monografie lirică). MUNCA 17 (1961) nr. 4150.

Culegeri folclorice în regiunea Galaţi şi în special în Năruja, r. Vrancea. În text, fragmente de cintece.

393. Constantin, Cl.: Ne-a fost cartea soră bună. Auzit în comuna Silvaşul de Jos, regiunea Hunedoara. ALB. 63 (1961) nr. 709.

Text cintec.

394. Constantin, Ilie: Altele sînt şi cîntecele. SCÎNT. 31 (1961) nr. 5366.

3 fragmente cintece din Maramureş.

395. Constantinescu, Gh.: Pentru traiul ce-l trăiesc. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2171.

Text cintec. Mozăceni-deal, r. Costeşti.

396. Cornescu, Gh.: Bine-i în gospodărie. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1951.

Text cintec. Vurpăr, r. Alba.

397. Cornescu, Gh.: Cîntec de leagăn. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1992.

Text. Vurpăr, r. Alba.

398. Crăciun, Vera: Al VI-lea Concurs al formaţiilor artistice de amatori. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 35: 7.

În text, 3 fragmente cintece noi.

399. Crescu rodul înzecit pe ogorul înfrăţit. ALB. 63 (1961) nr. 707.

10 texte cintece noi, din diferite regiuni ale ţării (cu indicarea localităţilor), culese de Ion Socol, C. Slavic, George Breazu, Ion Potopin, I. Bragheş, Const. Pircălabu, Chira Vera.

400. Croitoru, Ştefan: Din folclorul nou. Foaie verde, foi negară. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5244.

Text cintec nou. Fără detalii de culegere.

401. Cruceană, Ion: Cînd de-arat voi termina. Auzit de... în satul Cuparu, comuna Dragodana, raionul Găeşti. ALB. 63 (1961) nr. 712.

Text cintec.

402. Cruceană, Ion: Fluier, fluieraş. Cules de... MUNCA 17 (1961) nr. 4347.

Text cintec nou. Slobozia, r. Costeşti.

403. Cruceană, I.: Spune, spune, rîndunea. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2104.

Text cîntec nou. Slobozia, r. Găieşti.

404. Culcea, N.: Azi mi-i faţa un bujor, iară mersul zbor uşor. Comentariul de... ALB. 63 (1961) nr. 684.

7 fragm. cintece noi.

405. Culcea, N.: Drag partid, îţi mulţumim. Comentariul de... ALB. 63 (1961) nr. 692.

5 fragmente cîntece, culese de George Breazu (Leordeni), Chira Vera. (Groşi, reg. Maramureş), Bragheş I. (Voila, r. Făgăraş şi Vulcan, reg. Braşov) şi Clemente Constantin (Ilia, r. Ilia).

406. Culcea, N.: Umăr la umăr. ALB. 63 (1961) nr. 702.

În text, 5 fragmente de cîntece din culegerile lui Ion Marinescu (Chitid, reg. Hunedoara), Ion Potopin (Girliste, reg. Banat), Nelu Baroană (Ciumbrud, reg. Cluj).

407. Culegere de cîntece. Bucureşti, 1961. 162 p. + erată: Pentru formaţiile de artişti amatori.

Cîntece populare: 124—129, 139—141, 142—143, 145—149, 150—152, 153—156, 157—160.

https://biblioteca-digitala.ro

408. Culegere de materiale artistice pentru formațiile de amatori închinată celei de a 40-a aniversări a Partidului. Galați, Casa regională a creației populare, 1961.152 p. cu note muz.

Folclor contemporan (cîntece, strigături, jocuri): 109—119.

409. Cursaru, Lucian: Mereu mai sus spre bunăstare și fericire. AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 732.

În cuprinsul reportajului, 1 text cîntec nou din Maramureș.

410. Dănciulescu, Virgil: Cîntec din Oaș. MAGAZIN 5 (1961) nr. 199.

În text, fragmente de cîntece.

411. Diacon, I.: Mîndru-i în gospodărie. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4173.

Text cîntec nou. Stulpicani, r. Gura Humorului.

412. Din cîntecele Făgărașului nou. DRUM NOU 18 (1961) nr. 4996.

2 texte cîntece noi. Beclean și Voila, r. Făgăraș.

413. Din folclorul comunelor raionului. DRUM. SOC. Sev. 13 (1961) nr. 612.

Text cîntec. Cerneți.

414. Din folclorul nou. CRIȘ. 16 (1961) nr. 118.

7 texte cîntece noi, r. Gurahonț.

415. Din folclorul nou. Cît mai mîndră țara mea. Maramureș, viață nouă. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2180.

2 texte cîntece, culese de Popa Grigore (Vișeu de Jos) și I. Ripă (Sălișteț).

416. Din folclorul nou. Pe la August doăștrei. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5180.

Text cîntec nou. Din colecția « Albina ».

417. Din folclorul nou despre gospodăria colectivă. FLAC. IAȘI 17 (1961) nr. 4588.

5 texte cîntece. Din vol. « Pe-un picior de plai ».

418. Din folclorul nou gurahonțean. CRIȘ. 16 (1961) nr. 42.

Text cîntec nou.

419. Din folclorul nou al regiunii. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4177.

3 texte cîntece noi. Mitoc, r. Săveni și Frumosu, r. Cîmpulung. Culegeri de: G. Tănăsescu și Grațian Jucan.

420. Din folclorul nou al regiunii. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4202.

3 texte cîntece noi. Dorna Cîndrenilor, r. Vatra Dornei; Frumosul, r. Cîmpulung și Arbore, r. Rădăuți. Culegeri de: Ion Socol, Olga Niga și Mircea Radu Iacoban.

421. Din folclorul nou al regiunii Maramureș. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 8: 42—43.

4 texte cîntece și 4 strigături, din raioanele Șomcuta și Lăpuș. Culegere de I. Ripă, Vera Chira și P. Lenghel Izanu. 4 foto: port, interior, jocuri.

422. Dobroge, mîndră grădină. Dintr-o culegere a Institutului de folclor. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5056.

Text cîntec.

423. Doina ciobănească. Fragmente. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2159.

Text cîntec nou.

424. Domșa, Aureliu: Inimi cu inimi se leagă. Auzită în comuna Petelca, raionul Alba. ALB. 63 (1961) nr. 719.

Text cîntec.

425. Domșa, Aureliu: Viața mea plină e azi. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1980.

Text cîntec. Petelca, r. Alba.

426. Dragă mi-i Țara Moțească. CRIȘ. 16 (1961) nr. 203.

Text cîntec nou, r. Gurahonț

https://biblioteca-digitala.ro

427. Drăgănescu, Ion: Cîntec de viaţă nouă. Versuri populare culese de... ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 5.

428. Drăgoi, Sabin V.: 30 cîntece populare pentru voce şi pian. Bucureşti, Edit. muzicală, 1961. 36 p.

Texte şi melodii de pe tot cuprinsul ţării.

429. Drumeţu, Ion: Un cîntec cu... cîntec. Auzit de la un şofer care circulă pe ruta Petroşani-Lonea. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3608.

Text cîntec, dubios.

430*. Drumul nostru. A 4-a culegere literară din creaţia membrilor cercurilor literare din regiunea Hunedoara. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2016.

Recenzie de V. Adrian. Cuprinde şi o rubrică de folclor: culegeri de Ion Marinescu şi Constantin Clemente; prof. Ioan Iliescu: Figura minerului în folclorul de ieri şi de azi. Materialul nu a fost văzut.

431. Dumbravă, D.: O zi printre colectiviştii din Beneşti. DRUM. NOU 18 (1961) nr. 5202.

În text, fragment cîntec şi 1 strigătură.

432. «E mai bine azi ca ieri». CRIŞ. 16 (1961) nr. 203.

3 texte cîntece, satul Honţişor.

433. Emil, D.: Hora noastră. Auzit în comuna Crăguieşti, regiunea Oltenia. ALB. 63 (1961) nr. 726.

Text cîntec.

434. Eminescu, M.: [Vai sărmana catana]. PT. AP. PĂCII 1961, nr. 7: 17.

Din vol. « Literatură populară », ed. II, nr. 118.

435. Faragó József: Bem apót váro román enek 1851 böl. [Cîntec romînesc din 1851 pentru aşteptarea tătucului Bem]. IGAZ SZÓ 9 (1961) 612—618.

Analiza cîntecului şi coordonatelor sale istorico-sociale.

436. Fărcaşiu, Petre: Sărbătoare la Sălaş. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2056.

În text, fragment de cîntec din folclorul nou.

437. Flori alese din poezia populară. Antologia poeziei lirice. [Ediţie îngrijită în redacţie de Ioan Şerb. Prefaţă de Mihai Pop]. [Bucureşti], E.S.P.L.A., 1960. LIV+498 p.: Biblioteca pentru toţi, 49.
Rec.: GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 6: 2: Eugen Simion; REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 147—148: Pavel Ruxăndoiu; SCRIS. BĂN. 12 (1961) nr. 7: 94—95: Ion Taloş; STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 10 (1961) nr. 2: 373—378: George Muntean.

438. Flori închinate vieţii noastre noi. CRIŞ. 16 (1961) nr. 120.

Generalităţi despre folclorul nou în r. Gurahonţ şi 5 texte cîntec.

439. Folclor din regiunea Braşov. Cîntecul deputaţilor din Purcăreni. DRUM NOU 18 (1961) nr. 4999.

Text cîntec nou. Purcăreni, r. Sf. Gheorghe.

440. Frunzuliţă foaie-albastră. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2159.

Text cîntec nou.

441. Frusinescu, Em.: Cîntec Dobrogei de aur. Culegere de cîntece pentru soliştii vocali, alcătuită de... [Constanţa], 1961. 73 [—76] p. Casa regională a creaţiei populare Constanţa.

Din creaţia poporului: 8 cîntece, text şi melodie. Note bibl.: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5102, 5111.

442. Ghenea, Cristian C.: Contribuţii la istoricul relaţiilor muzicale romîno-ruse şi romîno-sovietice. Cîntecul revoluţionar. [Bucureşti, 1961]. 23 p. + 6 pl.

443. Ghergariu, L.: Poporul cîntă Partidul. FĂC. 16 (1961) nr. 4518.

În text, 8 fragmente de cîntec nou.

444. Glorioasa aniversare. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 7—10.

40 de ani de existenţă a partidului. În text, fragmente de cîntece populare.

445. Godja, Ilie: Folclor maramureşean. Culese de... ALB. 63 (1961) nr. 691.

3 texte cîntece noi: « La noi în gospodărie », « Viaţa nouă-a răsărit », « La cămin ».

https://biblioteca-digitala.ro

446. Gogoţ, Ştefan: Frunzuliţă, trei buchete. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 3: 53.

Text cîntec. Valea Sării, r. Vrancea.

447. Hora alegătorului. Versuri populare culese de G. Breazu, com. Leordeni, reg. Argeş. Muzica: M. Mitulescu. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2104.

Text şi melodie.

448. Iarai, R.: Prin Maramureş. Pagină redactată de... ALB. 63 (1961) nr. 685.

În text, un fragment de cîntec pop. nou (8 versuri).

449. Ifrim, Aurel: Foaie verde trandafir. În sat e gospodărie. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2075.

2 texte cîntece noi (unul pentru primii cosmonauţi, I. Gagarin şi Gh. Titov). Simeria.

450. Iliescu, Adriana: Brigada artistică luptă pentru calitate. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 18:7.

În text, cîntece şi strigături cu conţinut nou.

451. Inelul ţărăniştilor. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2116: Alegerile din trecut. Culegeri de folclor.

« Culeasă în 1938, din comuna Ciinenii de Argeş, azi raionul Rm. Vîlcea, de Ion Crăceană de la Voicu Mocanu de 65 de ani».

452. Inima noastră. Culegere literară închinată celei de a 40-a aniversări a înfiinţării Partidului Comunist din Romînia. Iaşi, Casa regională a creaţiei populare, [1961]. 80 p.

Şi folclor: « Primăvară, primăvară» (versuri populare despre viaţa nouă din satele regiunii Iaşi: 4 cîntece şi 6 strigături: p. 73—78). Rec.: FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4642: Stelian Oproid; notă bibl.: FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4640.

453. Ispăşoiu, Vasile: Azi viaţa ni s-a schimbat. FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5401.

Text cîntec nou. Fără detalii de culegere.

454. Ispăşoiu, V.: Tare drag mi-e să trăiesc. Cules de... ALB. 63 (1961) nr. 685.

Text cîntec. Nelocalizat.

455. Iuga, Ion: Săliştea în anii noştri. File de reporter. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2363.

În text, fragmente de cîntece noi.

456. « Izvoare fermecate». PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 504, 509.

Folclor nou cules din reg. Oltenia, Cluj, Argeş şi Braşov de Ion Socol. Cu fragmente de cîntece.

457. În preajma unui mare eveniment. La Vaşlobeni. STEAUA R. 10 (1961) nr. 263.

Despre colectivizarea completă a comunei. În text, fragment cîntec popular nou.

458. Kakassy Endre: Énekek-a forradalomról. [Cîntece despre revoluţie]. ÚTUNK 16 (1961) nr. 50: 2.

Despre cîntecul, recent descoperit, « Marşul lui Bem».

459. La izvoarele folclorului. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2181.

Despre creatorii de folclor din regiune. Cu 2 fragmente de cîntece noi în text.

460. Lazăr, Virgil: Zi de toamnă la Giarmata. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5272.

În text, fragment de cîntec bănăţean.

461. Lenghel-Izanu, Petre: Să trăiască partidu... V. LIB. 12 (1961) nr. 580.

Text cîntec nou. Bîrsana.

462. Lumînarea liberalilor. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2116: Alegerile din trecut. Culegeri de folclor.

« Culeasă în 1937 în com. Jiblea, satul Jiblea Nouă, azi Călimăneşti, r. Rm. Vîlcea, de Ion Cruceană, de la Ion Ursu, de 62 de ani».

463. M.H.: Pe Iza-n sus. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2186.

Reportaj. Fragmente de cîntece noi în text.

464. Mandoc, P.: Activitatea culturală şi belşugul vieţii noi. ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5209.

În com. Urzicuţa, r. Băileşti, activitatea corului şi echipei de dansuri. În text, fragmente de cîntece populare noi.

https://biblioteca-digitala.ro

465. Marinescu, Ion: Cîntul meu azi, frăţioare. Auzită de... de la Petrica Nicolae din Cioclovina, raionul Haţeg. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2075.

Text cintec.

466. Marinescu, Ion: Dă-mi tu soare şi tu lună. Auzită de... de la Cecilia Gabăr, Băiţa — Brad. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2135.

Text cintec.

467. Marinescu, I.: Dragi îmi sînt ogoarele. Auzită de... în Călanul Mic—Hunedoara. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1951.

Text cintec.

468. Marinescu, Ion: Fata din gospodărie. Auzită de... de la Balaş Tudose. Chitid — Hunedoara. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2016.

Text cintec. Din culegerea « Tinereţe fără bătrineţe ».

469. Marinescu, I.: Floricele din fereastră. Auzită de... în Ighiu — Alba. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2052.

Text cintec.

470. Marinescu, Ion: Folclor hunedorean (cules de...). DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2034.

Text cintec (Băcia) şi 2 strigături (Streisăcel şi Chitid, r. Haţeg).

471. Marinescu, Ion: Frunză verde zmeurea. Auzită de... în Boşorod — Haţeg. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2016.

Text cintec. Din culegerea « Drumul nostru ».

472. Marinescu, I.: Merg ciobanii tot cîntînd. Auzită de ... de la Petrica Nicolae din Cioclovina, raionul Haţeg. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2075.

Text cintec.

473. Marinescu, Ion: Mîndruliţă, mîndră dragă. Auzită în comuna Gurasada, regiunea Hunedoara. ALB. 63 (1961) nr. 699.

Text cintec.

474. Marinescu, I.: Ni-i bogată ţara toată. Satu-i mîndru şi bogat. Auzite de... de la Cazacu Sofia din Băcia. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2064.

2 texte cintece. La poşta redacţiei, i se răspunde că i s-au reţinut şi alte culegeri.

475. Marinescu, I.: Partidul să ne trăiască. Auzită de... de la Bucur Rodica, Valea Sîngiorgiului Călan. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1980.

Text cintec.

476. Marinescu, Ion: Răsare grîul, răsare. Auzită de... de la Sofia Cazacu din Băcia. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2153.

Text cintec.

477. Marinescu, Ion: Spune puiului să vie. Auzită de...de la Iacobescu Z. Ion, Grind—Hunedoara. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2016.

Text cintec. Din culegerea « Tinereţe fără bătrineţe ».

478. Matei, P.: Cîntec, joc şi voie bună. ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 4987.

Sărbătoarea alegerilor la Craiova. În text, fragmente de cîntece populare noi.

479. Mă gîndesc mai de demult. Cîntec cules din comuna Fumureni, raionul Drăgăşani. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 5.

Text şi melodie.

480. « Mă mărit cu cine-mi place ». Cîntec popular cules din satul Piscu Vechi, regiunea Oltenia. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3888.

Text.

481. Miron, Nicolae: Din folclorul nou. AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 733.

8 texte cintece noi. Oteşani, r. Horezu

https://biblioteca-digitala.ro

482. Miron, Nicolae: Din folclorul nou. AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 733.

Text cîntec nou. Oteşani, r. Horezu.

483. «Mîndru-i chipul ţării mele». Muzica de I. Nicorescu. Textul cules din comuna Rociu, regiunea Argeş, de Dumitru Anghel. MUNCA 18 (1961) nr. 4402.

484. Moroianu, Bogdan şi Mircea Neagu: Cîntece revoluţionare pe 2 şi 4 voci. Culegere alcătuită de... [Bucureşti], Edit. muzicală, 1961. 74 [—76] p.

12 piese dintre 1893—1944.

485. Motcă, Gheorghe: Dobroge, mîndră grădină. V. STUD. 6 (1961) nr. 4.

Reportaj despre realizările regimului de democraţie populară. În text fragmente de cîntece populare.

486. Mulţumim, partid iubit, pentru traiul fericit. ALB. 63 (1961) nr. 724.

2 texte cîntece culese de I. Brangheş şi I. Socol.

487. Munteanu, Mihai: Ni-i ţara ca o floare. ZORI NOI 16 (1961) nr. 4374.

Text cîntec nou. Cordăreni, r. Dorohoi.

488. Murguleţ, N.: Foaie verde, măr rotat. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5209.

Text cîntec nou. R. Tecuci.

489. Murguleţ, N.: Iese Liţa de prin grîu. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5209.

Text cîntec nou. R. Făurei.

490. Nasta, Nicolae: Trece-un tren cu opt vagoane. ALM. COOP. CONS. 1958, 147.
Text cîntec nou. Însurăţei, reg. Galaţi.

491. Nănădaru, Maria: Azi e zi de sărbătoare; Jos în vale la izvoare; Foaie verde, foi trifoi. V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5107.

3 texte cîntec. Com. Piscu.

492. Nicolescu, Vasile D.: Din viaţa unor vechi cîntece muncitoreşti-revoluţionare. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 11—33.

Prezentarea unui număr de 10 cîntece cu texte şi melodii. Rezumat rus şi englez.

493. Nijloveanu, I.: Ne-a deschis partidul drum. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2254.

Text cîntec nou.

494. Oanţă, Vasile: Stînaşii. AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 741.

În text, fragmente de cîntece populare noi. Deseşti, Maramureş.

495. Olteanu, Iulian: Viaţă nouă, viaţă bună. FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5401.

Text cîntec nou. Fără detalii de culegere.

496. Pagini dunărene. Culegere literară. [Galaţi], 1960. 174 [—176] p. Sfatul popular al regiunii Galaţi. Casa regională a creaţiei populare.
Folclor din regiunea Galaţi cules de Ştefan Gogoţ: p. 128—135 (9 texte cîntece); Aspecte de artă populară din Ţara Vrancei: p. 136—141 de Georgeta Stoica (locuinţe, interior, costume); Port din Vrancea: p. 128 (foto).

497. Papadima, Ovidiu: Consideraţii despre doină. II. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 9 (1960) nr. 4: 627—669.

498. «Partidul e mîndru soare pentru ţara-nfloritoare». Poporul slăveşte în cîntece partidul. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3725.

13 texte cîntece, culese de Ion Socol, C. Slavic, V. Munteanu şi Graţian Jucan (din reg. Iaşi, Crişana, Braşov Ploieşti, Suceava, Mureş-Autonomă Maghiară, Oltenia, Argeş şi Bacău).

499. Partidul ni-i bun părinte, cu el mergem înainte! SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3816.

14 texte cîntece noi, culese de I. Brangheş — Braşov, Vera Chira — Tg. Lăpuş, Ion Medoia — Timişoara, Virginica Carabulea — Constanţa, Petre Popa — Bucureşti, Ştefan Croitoru — Braşov, Marin Roban — Bacău şi Constantin Negulescu — Ploieşti.

500. Partidului nostru — un cîntec fierbinte. Culese din popor. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3707.

6 texte cîntece noi, culese de Florin Ţene (Oteşani, r. Horezu), Dumitru Anghel (Gliganu de Jos, r. Costeşti), I. Brangheş (Vulcan, reg. Braşov) şi V. Ispăşoiu (Băiculeşti, r. Curtea de Argeş).

501. Părăloiu, C.: Cîntec pe combină. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2200.

Text cîntec nou. Priboieni.

https://biblioteca-digitala.ro

502. P ă u n, Zenovie: Mîndră eşti gospodărie. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2138.

Fragmente cintece noi. Stolnici, r. Costeşti.

503. P e t r a r u, Şt.: Într-o seară la Beneşti. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5290.

În text, fragment de cîntec popular nou.

504. P e t r i l a, Ana: Floare rară din cerdac. Auzită în comuna Hălăuceşti, regiunea Iaşi. ALB. 63 (1961) nr. 723.

Text cîntec.

505. P e t r i l ă, C.: Meleag scump. Cules de... MUNCA 17 (1961) nr. 4291.

Text cîntec nou. [Săbăoani, r. Roman].

506. P î r c ă l a b u, C.: A lui Octombrie stea. Auzit în comuna Priboieni, regiunea Argeş. ALB. 63 (1961) nr. 720.

Text cîntec.

507. P î r c ă l a b u - P r i b o i e n i, C.: Azi mi-i drag ca să trăiesc. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2224.

Text cîntec nou. Topoloveni — Găieşti.

508. P î r c ă l a b u, Constantin: Creşte grîu frumos în ţară. FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5401.

Text cîntec nou. Fără detalii de culegere.

509. P î r c ă l a b u, Constantin: Dragă ni-i Republica. FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5401.

Text cîntec nou. Fără detalii de culegere.

510. P î r c ă l a b u, C.: Mult mi-i drag, mîndruţo, drag. Auzită de la tractoristul Traian Căpriş, comuna Priboieni, regiunea Argeş. ALB. 63 (1961) nr. 688.

Text cîntec.

511. P î r c ă l a b u, Constantin: Zi de bucurie. Auzită de... în comuna Priboieni, regiunea Argeş. ALB. 63 (1961) nr. 688.

Text cîntec nou.

512. Plaiuri hunedorene. Monografie artistică. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 12: 6—8.

Descrierea jocului « Briul pădurenesc ». Fragmente de cîntece şi strigături.

513. P o p a, Petre: Din cronica unui sat. ALB. 63 (1961) nr. 716.

Com. Sîrbi din lunca Bîrladului. În text, 1 fragment de cîntec.

514. P o p a z u, A.: Din folclorul regiunii. Badea de s-o înturna. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2421.

Text cîntec. Groşi.

515. P o t o p i n, Ion: Frate soare. Auzit în comuna Lupac, regiunea Banat. ALB. 63 (1961) nr. 710.

Text cîntec.

516. Prin Ţara Oaşului. ALM. COOP. CONS. 1957, 193—198.
Arta şi obiceiurile. Cu 1 fragment de cîntec popular şi numeroase ilustraţii.

517. « Privesc astăzi ţara mea». Poezii populare noi. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3650.

11 texte cîntece, culese de I. Braghеş (reg. Braşov) şi Isidor Rîpă (reg. Maramureş) şi din arhiva Institutului de folclor (reg. Cluj).

518. R a d u, Dumitru: Frunzuliţă de cicoare. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2200.

Text cîntec nou. Tătuleşti, r. Vedea.

519. R a u l i u c, Teodor: Floare, floricea... ZORI NOI 16 (1961) nr. 4285.

Text cîntec nou. Romineşti, r. Botoşani.

520. R î p ă, I.: Azi, de popor eşti ales. Cules de la Goje Gheorghe comuna Prilog. ALB. 63 (1961) nr. 685.

Text cîntec nou. Oaş.

https://biblioteca-digitala.ro

521. Rîpă, I.: Cîntece, pînă-i lumea. Cules de la Obşitoş Gh. satul Tur. ALB. 63 (1961) nr. 685.

Text cintec nou. Oaş.

522. Rîpă, Isidor: Cîntece din Ţara Oaşului. Culegere de folclor. Casa regională a creaţiei populare Baia Mare, 1960. 95 p.

Rec.: STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 9 (1961) nr. 4: 799—780: Ovidiu Papadima.

523. Rîpă, I.: Dragu mi-i a secera. Cules de la Hotea Ion comuna Drăguşeni. ALB. 63 (1961) nr. 685.

Text cintec nou. Maramureş.

524. Rîpă, I.: Nu-mi încape inima. Cules de la Ulici Maria, comuna Tarna Mare. ALB. 63 (1961) nr. 685.

Text cintec nou.

525. Rusu, Victor: Colectivă, mîndră floare! MUNCA 17 (1961) nr. 4252.

Text cintec nou. Flămînda, r. Vînju Mare.

526. Sadoveanu, Mihail: Mărturisiri ale marelui rapsod. FEM. 1961, nr. 11: 8—9.

În text, 1 fragment de cintec popular.

527. Scărlătescu, Doru: Şi avem belşug pe masă. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4173.

Text cintec nou. Neagra Şarului, r. Vatra Dornei.

528. Slavic, C.: Cîntec de «leagăn». SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3743.

Text com. Emil Racoviţă, r. Vaslui.

529. Socol, Ion: Cîntec. Auzit de... în comuna Bocicoiu, raionul Sighet, regiunea Maramureş. ALB. 63 (1961) nr. 701.

Text cintec.

530. Socol, Ion: Cîntec de pe Topolog. ALM. COOP. CONS. 1957, 309.
Text nou. Bălceşti, r. Băbeni.

531. Socol, Ion: Cîntecul lui Vlaicu. FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5235.

Text cintec. Ceru-Băcăinţi, r. Orăştie.

532. Socol, I.: Cîntecul Republicii. FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5401.

Text cîntec. Birda, r. Deta.

533. Socol, Ion: Cîte turme pasc pe plai. Auzit în comuna Recea — Cristur, raionul Dej, regiunea Cluj. ALB. 63 (1961) nr. 729.

Text cîntec.

534. Socol, Ion: Colectiva ni-i bogată. Auzit în comuna Ilva Mare, reg. Cluj. ALB. 63 (1961) nr. 708.

Text cintec.

535. Socol, Ion: Drag mi-i cîntecul senin. FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5401.

Text cintec nou. Margina, r. Făget.

536. Socol, Ion: Lenin vieţuieşte-n toate. Auzită în comuna Dagîţa, regiunea Iaşi. ALB. 63 (1961) nr. 695.

Text cintec nou.

537. Socol, Ion: Primăvară-nfloritoare. Auzită de... în comuna Vînju Mare, regiunea Oltenia. ALB. 63 (1961) nr. 692.

Text cintec.

538. Socol, Ion: Sînt oşan şi bine-mi şade. Auzit de... în comuna Turulung, raionul Oaş, regiunea Maramureş. ALB. 63 (1961) nr. 701.

Text cintec.

https://biblioteca-digitala.ro

539. Socol, I.: Traiul ni s-a luminat. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4172.

Text cîntec nou. Brăieşti, r. Dorohoi.

540. Socol, Ion: Trăim bucurie mare. Auzită în comuna Bobu, raionul Gilort, regiunea Oltenia. ALB. 63 (1961) nr. 699.

Text cîntec nou.

541. Spicuiri. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5126.

3 texte cîntece reproduse după « Albina » şi « Flori alese din poezia populară ».

542. Stănescu, Georgeta: Din folclorul nou. Şcoala nouă de la Cutuş. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5179.

Text cîntec nou. Cutuş. r. Sf. Gheorghe.

543. Steopei, Ileana: Cîtu-i Maramureşu! Culeasă de... colectivistă din Bîrsana, raionul Sighet. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 5.

Text cîntec.

544. Stoicescu, Constantin: O vrednică activistă culturală. ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2493.

Activitatea căminului cultural din satul Ciorani, r. Adjud. În text, 1 cîntec nou.

545. Străuţ, Irimie: La stîna lui Rus. Auzită de... de la Gaiţă I. Nicolae, Petroşani. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1992.

Text cîntec. Din culegerea « Tîncreţe fără bătrîneţe ».

546. Sub steagul partidului. Cîntece de masă. [Bucureşti], Edit. muzicală, 1961. 292 p.

Şi cîntece muncitoreşti revoluţionare şi 8 cîntece populare. Rec.: SCÎNT. 30 (1961) nr. 5165: Vasile Tomescu.

547. Szegö Júlia: Forradalmi dalok nyomában. [Pe urmele cîntecelor revoluţionare]. ÚTUNK 16 (1961) nr. 17: 7.

Analiza modului cum au fost preluate unele melodii ruseşti în tezaurul cîntecului revoluţionar romînesc.

548. Şerbu Cisteianu, V.: O seară la căminul cultural. STEAUA R. Alba 12 (1961) nr. 623.

Seară de folclor local la Cistei. În text, 2 fragmente cîntece.

549. Şoit, Ana şi Ion Iliescu: Folclor mineresc. Cules de... LUCEAF. 4 (1961) nr. 24: 10.

15 texte cîntece şi 1 strigătură din regiunile Hunedoara şi Cluj. Cu detalii de culegere.

550. Tacciu, Mircea: Demnitate. Din activitatea echipelor artistice de amatori. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 41: 7.

Reportaj tulcean. Cu 1 fragment de cîntec popular nou în text.

551. Tache, Nicolae: Din popor. MUNCA 17 (1961) nr. 4146.

Text cîntec nou. Crevedia, reg. Bucureşti.

552. Tacu; Sandu: La izvor. Auzit în satul Burdusaci, raionul Adjud, regiunea Bacău. ALB. 63 (1961) nr. 726.

Text cîntec.

553. Tătaru, Virgil: Viaţa broştenilor de azi. ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5128.

În text, fragment cîntec nou.

554. Toma, D.: Frunză verde, iarbă deasă. ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2516.

Activitatea culturală la Sagna. În text, fragmente de cîntece populare noi.

555. Truţă, D.: Cîteva cîntece noi din satul Luna de Jos. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 29—38.

Rezumat rus şi englez.

556. Ţăranu, Gh.: Din folclorul văii Trotuşului: Scrisoare. Culeasă de... Comăneşti. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 476.

Text cîntec nou.

https://biblioteca-digitala.ro

557. Ţ e u e, Florin: Din folclorul nou. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3692.

2 texte cîntece. Drăgăşani. Cu un scurt comentariu despre cîntecul popular nou.

558. Viaţă nouă, cîntec nou. ALB. 63 (1961) nr. 700.

4 texte cîntece noi, culese de Iliuţă Popescu (Cătina, r. Cislău), Ion Socol (Mirceştii de Cîmpie, r. Sărmaş, reg. Cluj), Nelu Baroană (Breaza, reg. Ploieşti), Nicolae Miron (Oteşani, r. Horezu, reg. Argeş).

559. V i c o l, Adrian: Pe marginea cîtorva variante ale melodiei «Doina Haşului (Doftana)». REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 81—96.

Cu analiza unui număr de 8 exemple muzicale. Rezumat rus şi englez.

560. V i c o l, Dragoş: Tot de la noi din Sadova. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5353.

În text, 4 fragmente cîntece populare. Şi despre soliştii vocali Maria Surpat şi Zaharia Ţăranu.

561. V i ş a n, Constantin: Revoluţia culturală. LUCEAF. 4 (1961) nr. 18: 4.

Date statistice etnografico — folclorice. În text, 7 fragmente cîntece şi strigături.

562. V î r t i c, Dumitru: Izvoare ale vieţii năsăudene. FĂC. 16 (1961) nr. 4518.

În text, 10 cîntece din folclorul nou.

563. Volkslied. [Cîntec popular]. NEUE LIT. 12 (1961) nr. 3: 103.

Cîntec popular tradus, fără indicaţii bibliografice.

564. W i n k l e r, Adálbert: Patru cîntece populare din Lopadea. Traducere în versuri de Petre Pascu. [Voce, pian]. Bucureşti, Edit. muzicală, 1961. 12 p.

565. Z i m b r a n, Ion: Foicică lată. ZORI NOI 16 (1961) nr. 4338.

Text cîntec. Cinghinia, com. Ripiceni, r. Săveni.

566. Z o t t o v i c e a n u, Elena: Consideraţii asupra vechilor cîntece revoluţionare ale proletariatului nostru. STUD. CERCET. IST. ART. 8 (1961) nr. 1: 185—199, not. muz.

567. 40 de ani de luptă glorioasă în slujba poporului. AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 733.

Text cîntec nou despre Partid, fără detalii bibliografice, în cuprinsul articolului.

c) *Strigături*

Vezi şi: nr. 185, 229, 231, 252, 383, 387—388, 408, 421, 431, 450, 452, 470, 512, 549, 561, 589.

568. B r e a z u, George: Strigături. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2104.

8 texte noi. Leordeni, reg. Argeş.

569. B a r b a c a r u, C.: Strigături de viaţă nouă. Auzite de la colectiviştii din Seliştea — Mileanca, regiunea Suceava. ALB. 63 (1961) nr. 724.

3 texte. Vezi şi: ZORI NOI 16 (1961) nr. 4338.

570. B r ă t u l e s c u, Monica: Contribuţie la cercetarea creaţiei noi de strigături. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 97—101.

Prilejuri, tematica nouă, raportul dintre tradiţie şi inovaţie. Materialul din r. Rupea şi Tîrnăveni. Rezumat rus şi englez.

571. B r e a z u, George: Strigături. Culese de... din comuna Leordeni, regiunea Argeş. ALB. 63 (1961) nr. 687.

4 texte.

572. C h i r a, Vera: Strigătură. Cules din Tg. Lăpuş de... MUNCA 17 (1961) nr. 4317.

573. Cîntece şi flori pentru fruntaşi. ALB. 63 (1961) nr. 705.

5 strigături. Doba, r. Satu Mare.

574. Concursul cultural sportiv al tineretului. Duminica trecută la Benic. STEAUA R. Alba 12 (1961) nr. 616.

Faza intercomunală. Cu 3 strigături noi, în text.

https://biblioteca-digitala.ro

575. I.M.: Strigături. FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3172, 3190.

4 texte.

576. Marinescu, I.: Strigături. Auzită de... în Chitid—Haţeg. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2052.

1 text.

577. Miron, Nicolae: Culese din popor. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2171.

7 texte strigături. Oteşani, r. Horezu.

578. Miron, Nicolae: Strigături. Auzite în comuna Oteşani, raionul Horezu, regiunea Argeş. ALB. 63 (1961) nr. 697.

4 texte.

579. Murgeanu, Ion: Strigături. Hora bucuriei. Culese şi prelucrate de... FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4642.

3 texte cîntece.

580. Strigături. ALB. 63 (1961) nr. 696.

3 texte neloc.

581. Strigături. ALM. COOP. CONS. 1960, 176.
2 texte.

582. Strigături. CRIŞ. 16 (1961) nr. 30.

3 texte cu conţinut nou.

583. Strigături. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1890, 1902.

17 texte.

584. Strigături. FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3160.

Text dubios.

585. Strigături. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 9: 18.

2 texte, fără detalii de culegere.

586. Strigături. STEAUA R. 10 (1961) nr. 29.

4 texte, fără detalii de culegere.

587. Toma, P.: Strigături. Auzite de... de la V. Şerbu Cisteianu din comuna Cistei, raionul Alba. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2153.

3 texte.

6. COREGRAFIE POPULARĂ. DESCRIERI, NOTAŢII, MELODII DE JOC

Vezi şi: nr. 384, 408, 512, 622, 648, 703, 719, 748, 778, 781, 790—791, 834, 926, 952.

588. Apostolache, N. [şi] Sergiu Rusu: «Hălăi-şa!» SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2216.

Dansul căluşeresc din Pădureţi.

589. Baciu, Gheorghe: Et maintenant, dansons. Les danses de Tîrnava. [Şi acum să dansăm. Jocurile de pe Tîrnave]. ROUM. 1961, nr. 4, [16—17].

Reportaj, cu 5 foto. În text, 3 strigături în traducere. Vezi şi: *Rumänien heute*, *Rumania today* şi *Rumania de hoy*.

590. Costea, Constantin: Jocuri fecioreşti din Ardeal. Structura şi tehnica mişcării. Bucureşti, Edit. muzicală, 1961. 166 [—168] p. cu ilustr.

Analiza coregrafică a 4 tipuri de joc; 6 melodii.

591. Dansul cu subiect. INF. BUC. 9 (1961) nr. 2615.

Noul în jocul popular.

592. Garai, Ida: Jocuri populare pădureneşti. [Deva], Casa regională a creaţiei populare Hunedoara, [1960]. 44 p. +3 f. pl., cu ilustr. şi note muz.
Rec.: DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1889.

593. Gen — thou u. [Periniţa]. LUOM. 1 (1957) nr. 2: 42.
Melodia dansului, descrierea lui şi 1 foto.

https://biblioteca-digitala.ro

594. Horă populară. FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1257.

Organizată la Casa de cultură a C.M. Reşiţa.

595. Huţulca. ZORI NOI 16 (1961) nr. 4280: foto.

596. Luo min-ţien u hu-la. [Dansul popular romînesc: Hora]. LUOM. 2 (1958) nr. 3: 34—35.
Descriere. Cu 4 foto.

597. M a c o v e i, Gr.: 30 Melodii de jocuri populare din regiunea Suceava, culese de... Sfatul Popular regional Suceava, Casa regională a creaţiei populare, 1961. 18 p. cu note muz.

Materialul neclasificat, uneori se dă provenienţa locală a melodiilor.

598. Pentru serbările pioniereşti. Poezii, cîntece, jocuri pentru pionieri, piese de teatru, dansuri. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 142 [—144] p.

« Lino, Leano» de Nicolae Ursu: 65—67; Suită bănăţeană pe baza jocurilor « Brîul mic», « Cîrligul», « Doiul»: 109—125; geamparaua dobrogeană: 126—141.

599. Pentru serbările pioniereşti. Poezii, cîntece, piese, jocuri. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 142 [—148] p.

Suită oltenească (jocurile « Iţele», « Crăiţele», « Troaca», « Trei-păzeşte»): 117—135; joc din Oaş: 136—144. Rec.: GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 628: 7.

600. P o p e s c u - J u d e ţ, Gh.: Tezaurul nostru de dansuri se îmbogăţeşte mereu. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 10: 52—53.

Vezi şi: VOLK KULT. 13 (1961) nr. 10: 38—39.

601. P o p e s c u-J u d e ţ, Gh. şi Gh. G ă m a n: Jocuri populare din regiunea Bucureşti. [Bucureşti], Edit. muzicală, 1961. 266 [—272] p.

34 dansuri descrise şi transcrise după un sistem propriu, cu melodiile corespunzătoare.

602. Să-ăr-pa u ţi thiao fa. [Sîrba şi jocul ei]. LUOM. 2 (1958) nr. 5: 24.
Descriere. Cu 3 foto.

603. S f î r l o g e a, Gh.: Jocuri populare din regiunea Bacău. Bacău, Casa regională a creaţiei populare, 1961. 146 p. + 6 pl. color.

Descrierea costumului popular local cu colaborarea lui Fl. Bobu Florescu, analiza coregrafică a 20 jocuri, 20 melodii de jocuri.

7. INSTRUMENTE MUZICALE POPULARE

604. C o m i ş e l, Emilia: Instruments de musique traditionnels du peuple roumain. [Instrumente tradiţionale muzicale ale poporului romîn]. REV. ROUM. 1961, nr. 1: 168—171.

Generalităţi despre bucium, fluier, cimpoi şi nai. Vezi şi: *Rumänische Rundschau* 1961, nr 1: 187—190 şi *Rumanian Review* 1961, nr. 1: 148—150.

605. Strămoşul viorii moderne. FLAC. IAŞI 16 (1961) nr. 4516.

VI. FOLCLORUL MINORITĂŢILOR NAŢIONALE DIN R.P.R. ŞI AL ALTOR POPOARE

1. FOLCLORUL, ETNOGRAFIA ŞI ARTA PLASTICĂ POPULARĂ A MINORITĂŢILOR NAŢIONALE DIN R.P.R.

Vezi şi: nr. 36, 55, 105, 143, 302—303, 305, 309, 311—315, 321, 564, 810, 877.

606. [Ansamblul secuiesc de cîntece şi dansuri din Tg. Mureş]. CONTEMP. 1961, nr. 26: 6; CRIŞ. 16 (1961) nr. 67; FĂC. 16 (1961) nr. 4561; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5253; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 602: 7; IFJÚMUNK. 5 (1961) nr. 24; IGAZSÁG 22 (1961) nr. 74; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2171, 2372, 2395; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 483; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5103, 5151, 5185, 5189; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5100, 5207, 5301, 5305; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3620, 3667, 3669; STEAUA R. 10 (1961) nr. 48, 53; SZAB. SZÓ 18 (1961) nr. 170; TRIB. 5 (1961) nr. 10; ÚJ ÉLET 1961, nr. 9, 13; ÚTUNK 16 (1961) nr. 29: 8; VÖR. LOB. 17 (1961) nr. 5088; VÖR. ZÁSZ. 10 (1961) nr. 15, 61, 238.

607. [Ansamblul sîrbesc de cîntece şi dansuri populare din Timişoara]. PRAVDA 18 (1961) nr. 1868; NOV. JIV. 5 (1961) nr. 1, 85.

https://biblioteca-digitala.ro

608. Balade populare maghiare din R.P.R. În romineşte de H. Grămescu. Prefaţă de Mihai Pop. Bucureşti, Edit. tineretului. 1960. 124 [—128] p.: colecţia Miorita.
Rec.: STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 10 (1961) nr. 1: 166—168: George Muntean.

609. Culcer, Alexandru: Din trecutul şi folclorul ţiganilor. FĂC. 16 (1961) nr. 4656.

610. Fete de la Călata. STEAUA R. 10 (1961) nr. 133: foto.

Port popular maghiar.

611. Focşa, Marcela: Eise sächsische Arbeitstracht aus der Bistritzer gegend. [Costumul săsesc de muncă din zona Bistriţei]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 77—82.

Descriere, cu 9 foto în text.

612. [Formaţii coregrafice de amatori ale minorităţilor naţionale din R.P.R.]. Craşoveni: Nermed, r. Reşiţa: PRAVDA 18 (1961) nr. 1905; *germani:* Peregul Mare, r. Arad: FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5141; Şaroş, r. Tîrnăveni: ZORI NOI Med. 8/15 (1961) nr. 413; Şona, r. Tîrnăveni: STEAUA R. 10 (1961) nr. 134; *maghiari:* Casa cult. «Petöffi S.» Bucureşti: INF. BUC. 8 (1961) nr. 2308; Inuc, r. Huedin: CRIŞ. 16 (1961) nr. 171; *sîrbi:* Bozovici casa cult. rn.: PRAVDA 18 (1961) nr. 1903; *ţigani:* Salonta: MÜVEL. 14 (1961) nr. 1, 48.

613. [Formaţii instrumentale ale minorităţilor naţionale din R.P.R.] Orchestra «Danko Pista» din Oradea: CRIŞ. 16 (1961) nr. 92, 96; MAGAZIN 4 (1961) nr. 172; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5128; orchestre de tamburaşi: Denta, r. Deta: PRAVDA 18 (1961) nr. 1894; Reşiţa casa cult. rn.: FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1230; orchestră de ţibulcari: Lunca, r. Istria: SCÎNT. 30 (1961) nr. 5216.

614. Göllner, Carl: Über die Bezichungen Siebenbürgisch-sächsischer Töpfermister mit der Moldau (14—16. Jahrhundert). [Cu privire la relaţiile olarilor saşi-transilvăneni cu Moldova (sec. XIV—XVI)]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 83—87, 2 pl. h. t.

615. Gundhardt, Wilhelm: Rätsel und Scherzfragen aus Siebenbürgen zusammengestellt und in Reime gefasst von... [Ghicitori şi întrebări umoristice din Transilvania, culese şi versificate de...]. Bucureşti, Jugendverlag, [1961]. 16 f. nenum. cu ilustr.

83 texte. Rec.: NEUE LIT. 12 (1961) nr. 5: 145: D.S.

616. Ki emlékszik ? [Cine-şi aminteşte ?]. EL. NAP. 1960, 251.
Joc de copii.

617. A kis kanász meg a farkas Népmese. [Micul porcar şi lupul. Poveste populară]. EL. NAP. 1960, 248.

618. Kuchenschrank in Jaad. [Dulap de bucătărie din Iad, Năsăud]. ALM.N.WEG 1957, [176—177]: foto.

619. Port săsesc din comuna Gîrbova, raionul Sebeş. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1873: foto.

620. Román Viktor: A kapuszáljú király. [Regele cu gura cît o şură]. FALU KAL. 1959, 211—212.
Poveste.

621. Szentimrei Judit: A népmüvészet kincseiböl. [Din comoara artei populare]. EL. NAP. 1960, 236.
Modele maghiare de cusături.

622. Şao-şu min-tzu di fu-gioan hă u-tao. [Costume şi dansuri ale minorităţilor naţionale]. LUOM. 1 (1957) nr. 5: 25—27.
Generalităţi. Cu 11 foto.

623. Vámszer Géza: Festékes. [Vopsitorii]. EL NAP. 1960, 234—235.
Arta secuiască a vopsitului tradiţional. Cu 3 foto: modele naţionale.

624. Vekova-Telbikova, M. şi K. Telbikov: Portul popular bulgăresc în două localităţi din Banat. STUD. CERCET. IST. ART. 7 (1961) nr. 2: 167—184, 23 il.

2. FOLCLOR STRĂIN

a) *U.R.S.S. şi ţările de democraţie populară*

Vezi şi: nr. 3, 243, 259, 291, 743, 761, 847—848, 850, 853, 857—858, 864, 871, 896, 947.

625. Activitatea folcloristică în R.S.S.A. Başkiră. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 485.

626. [Antologia poeziei estone]. V. LIT. SOV. 1961, nr. 4: 93.

Apariţia lucrării cu acest titlu, în 2 vol., cuprinzînd poezia populară tradiţională estoniană (în traducere rusă) şi creaţia poeţilor contemporani.

627. Arta populară în regiunea Chodsko [Cehoslovacia]. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 451.
Caracterizare generală.

https://biblioteca-digitala.ro

628. Arta populară în R.P. Bulgaria. V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 5.

Ţesături inspirate din folclorul bulgar (foto).

629. Arta populară ungară. V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 3.

Modul valorificării ei în cadrul cooperativei de artă populară de la Kalocsa.

630. O artă tradiţională în plină dezvoltare. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5376.

Sculptura în fildeş în China.

631. [Articole cu motive de artă populară, realizate de cooperativele meşteşugăreşti din R. P. Bulgară]. V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 36.

632. Bartók, B.: De ce şi cum trebuie cules folclorul muzical. (în limba rusă). Moscova Muzghiz, 1959. PROBL. MUZ. 1961, nr. 1.

Notă bibliografică.

633. Basme populare gruzine. În romîneşte [şi cuvînt înainte] de Victor Kernbach. [Bucureşti]. Edit. pentru literatura universală, 1961. 162 [—168] p. cu ilustr.

29 texte. Rec.: IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 9: 83—84: P. Ursache; notă bibl.: CONTEMP. 1961, nr. 16: Vitrina

634. Băiatul şi vîntul. Scenariu după un basm popular bulgar. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 513.

635. Bănăţeanu, Vlad: Probleme ale etnogenezei armene. STUD. CERCET. LINGV. 12 (1961) nr. 3: 375—397.

636. Capela emerită de stat de bandurişti din R. S. S. Ucraineană. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 519.

637. Căsuţa din pădure. Poveşti ale popoarelor din U.R.S.S. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 68 p. + 4 f.: Colecţia Traista cu poveşti.

4 texte, ruseşti, ucrainene şi kazahe.

638. Cekalov, A.: Tradiţii vii în arta populară. PROBL. ARTĂ PLAST. 1961, nr. 3.

639. Ciobanu, Valeriu: A. I. Iaţimirskii i rumînskii folklor. [A. I. Iaţimirski şi folclorul romînesc]. BIULLETEN 1961, nr. 1: 218—220.

Reproducere rezumativă după *Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor*, nr. 3—4/1959.

640. Ciobanu, Valeriu: D. N. Sadovnikov. Ghicitorile poporului rus. Moscova, 1959, 334 p. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 10 (1961) nr. 1: 169—174.

Recenzie.

641. Ciobanu, Valeriu: Epos slavianskih narodov. Hrestomatia. [Epica popoarelor slave. Crestomaţie]. Sub redacţia prof. P. G. Bogatîrev. Editura didactică şi pedagogică de stat a Ministerului Culturii din R.S.F.S.R. Moscova, 1959, 496 p. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 151—155.

Recenzie.

642. Cîntece populare chineze: Coşurile. Cine a împodobit pămîntul. Încarc coşurile. În romîneşte de Anton Iliescu. LUCEAF. 4 (1961) nr. 19: 12.

643. Concert de muzică populară sovietică. V. LIB. 12 (1961) nr. 576.

644. Corul de stat de cîntece ruse condus de Alexandr Sveşnikov. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 516.

Tematica folclorică a repertoriului.

645. Corul «Piatniţki» a împlinit 50 de ani. PROBL. MUZ. 1961, nr. 4.

Vezi şi: MAGAZIN 4 (1961) nr. 182.

646. «Covorul albastru». Basm tadjic. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 491.

Emisiune.

647. O culegere de folclor oriental. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 463.

Apărută la Moscova în Edit. pentru lit. orientală. 25 000 proverbe a popoarelor din Asia. Vezi şi: STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 810.

648. Dans popular mongol. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 29: 8: foto.

Vezi şi: ALB. 63 (1961) nr. 706; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2253; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 889.

https://biblioteca-digitala.ro

649. Deméný János: A Bartók — kutatás magyarországy eredményei és tavlatai. [Realizările şi perspectivele studiilor maghiare despre Bartók]. ÚTUNK 16 (1961) nr. 40: 6.

650. Din folclorul popoarelor. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4232.

6 proverbe (2 ruseşti, 2 chinezeşti, 2 mongole) fără indicarea surselor bibliografice.

651. Din înţelepciunea popoarelor sovietice. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3751.

5 texte de proverbe.

652. «Duminica culturii R. P. Polone». INF. BUC. 8 (1961) nr. 2478.

Emisiune radio. Şi muzică şi melodii de dansuri populare.

653. Dunăre, Nicolae: Convorbiri etnografice romîno-sovietice. FĂC. 16 (1961) nr. 4561.

Vizită unui învăţat sovietic de la Institutul de etnografie al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S.

654. Dunăre, Nicolae: În vizită la etnografii din Republica Populară Ungară. FĂC. 16 (1961) nr. 4492.

Activitatea etnografică în R. P. Ungară.

655. Dunăre, N.: Wl. Antoniewicz (verantwortl. Redakteur): Pasterstwo Tatra Polskich i Podhala. Wroclaw-Krakow-Warszawa, 1959. 226 Seiten 4°, 129 Abbildungen. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 156.

Recenzie.

656. Etnografia continentelor. Studii de etnografie generală. [vol.] II. Partea a II-a. Partea asiatică a U.R.S.S. sub redacţia lui S. P. Tolstov, M. G. Levin şi N. N. Ceboksarov. În romîneşte şi îngrijirea ştiinţifică: Ion Vlăduţiu. Bucureşti, Edit. ştiinţifică, 1961. 469 [—472] p. cu ilustr. + 3 h.

Rec.: SCÎNT. 31 (1961) nr. 5354; notă bibl.: INF. Buc. 9 (1961) nr. 2537.

657. Festivalul artei naţionale [în R. D. Coreeană]. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 509.

658. Fochi, Adrian: Demos. Periodic de documentare folclorică şi etnografică. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 141—142.

Prezentarea generală a publicaţiei: profil, scop, organizare, descrierea primului număr apărut.

659. Fochi, Adrian: Demos. Volkskundliche. Informationen. Herausgegeben vom Institut für deutsche Volkskunde an der Deutschen Akademie der wissenschaften zu Berlin. Akademie — Verlag, Berlin. Heft 1/1960 Jahrgang 1. 122 col., Heft 2/1960 Jahrgang 1. 123—248 [—250] col. STUD. CERCET. BIBL. 4 (1961) 247—249.

Recenzie globală a periodicului.

660. Fochi, Adrian: O nouă bibliografie polonă de etnografie şi folclor. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 142—143.

661. Fochi, A. şi B. Jelev: Din activitatea etnografilor şi folcloriştilor bulgari. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 140—141.

Prezentarea a trei noi publicaţii folclorice şi etnografice.

662. Folcloriста sovietică S. S. Jislina. TRIB. 5 (1961) nr. 6: 12.

Cercetări despre Lev Tolstoi şi legendele şi basmele popoarelor sovietice.

663. [Folclorul bulgar în 13 volume]. TRIB. 5 (1961) nr. 39: 12.

Editarea unei colecţii antologice în R. P. Bulgaria.

664. Georgian, V.: Cînd s-au întîlnit geniile a două popoare. Franz Liszt pe pămîntul romînesc. ORIZONT. 10 (1961) nr. 125: 80—86.

Întîlnirea cu Barbu Lăutaru.

665. Ghenea, Cristian C.: Contribuţii la istoricul relaţiilor muzicale romîno-ruse şi romîno-sovietice. Cîntecul revoluţionar. PROBL. MUZ. 1961, nr. 3.

666. Gorki, Maxim: Über das Märchen. [Despre basm]. N. WEG 13 (1961) nr. 3774.

Fragment din studiul cu acelaşi nume şi despre interpretarea dată de marele scriitor.

667. Grimm, Fraţii: Cenuşăreasa. [Bucureşti], Edit. tineretului, 1961. 48 p. cu ilustr.: Colecţia Traista cu poveşti.

https://biblioteca-digitala.ro

668. Gruzinskii tanţiuvalnii ansambl. [Ansamblul gruzin de dansuri]. NOV. VIK 12/13 (1961) nr. 222.

669. Iaroslavski, Em.: Biblia pentru credincioşi şi necredincioşi. Bucureşti, Edit. politică, 1960. 392 p.
Rec.: IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 11: 89—90: St. Dumistrăcel.

670. Az igazi. (Taskenti mese). [Realul. (Poveste din Taşkent)]. EL. NAP. 1961, 229.

671*. Înţeleptul şi copilul. Basme populare chinezeşti. [Bucureşti], Edit. tineretului, 1961. 64 p. cu ilustr.: Colecţia Traista cu poveşti.

672. Krasovskaia, V.: Izvoarele populare ale baletului rus. PROBL. MUZ. 1961, nr. 5.

673. Kreps, E. M.: Pe «Viteaz» spre insulele Oceanului Pacific. Traducere din limba rusă: Iura Derevencu. Bucureşti, Edit. ştiinţifică, 1961. 238 p. cu h. + 4 f. ilustr.

Date etnografice generale. Vezi şi ediţia în limba maghiară: Utazás a «Vityaz» — on a Csendes — Óceáni szígetekre. Bucureşti, Tudományos Könyvkiadó, 1961. 224 [—228] p.

674. Krupeanskaia, V. I.: Cu privire la studiul etnografic al clasei muncitoare din Uniunea Sovietică. BUL. INF. ŞT. 10 (1961) nr. 5.

675. Kun, N. A.: Legendele şi miturile Greciei antice. În romineşte de P. Donici şi M. Leicand. Bucureşti, Ed. ştiinţifică, 1960. 576 p. cu ilustr.
Rec.: STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 10 (1961) nr. 1: 178—180: George Muntean; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5123.

676. La Budapesta a luat fiinţă arhiva Béla Bartók. CONTEMP. 1961, nr. 24: Muzică, plastică.

677. Laur, Heinrich: Volksbrauchtum—frischer als an der Guelle. [Obiceiuri populare, mai proaspete decît la izvor]. ALM. N. WEG 1959, 186—188.
Despre obiceiurile şvabilor.

678. Lipin, L. şi A. Belov: Cărţile de lut. Sub îngrijirea ştiinţifică şi cu o prefaţă de acad. V. V. Struve. [Traducere după originalul din limba rusă. Versurile în romineşte de Lazăr Iliescu]. [Bucureşti], Edit. Ştiinţifică. 1960. 385 [—388] p. cu ilustr. şi facs. + 1 f. h.: Pagini de istorie universală.
Rec.: V. ROM. 14 (1961) nr. 7: 179—181: Al. S[ăndulescu].

679. Maeştrii artei populare din R. S. S. Armeană .V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 22.

Arta covoarelor.

680. A medve és a muzsik. Orosz népmese. [Ursul şi mujicul. Poveste populară rusească]. EL. NAP. 1960, 249

681. Meister Ali. Ein Kasachisches Märchen. [Meşterul Ali. Poveste cazahă]. WAHR. 5 (1961) nr. 531.

Legenda instrumentului muzical «dombra».

682. Milev, Gheorghi: Pe marele şantier de la Cremicovţi. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5255

Legende de locuri din împrejurimile şantierului.

683. Mişcarea artistică de amatori [în R. P. Polonă]. FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 540.

684. Muzeul Liszt şi Bartók. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3856.

Vezi şi: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5282; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5311.

685. Z narodnogu gumoru. [Din umorul popular]. NOV. VIK 12/13 (1961) nr. 232.

3 snoave ucrainene.

686. Nehoroşev, I.: În căutarea specificului naţional. PROBL. ARTĂ PLAST. 1961, nr. 3.

687. Pop, Mihai: Noi studii sovietice de folclor. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 139—140.

Russkii folklor, V, 1960.

688. Povestiri uigure despre Nastratin. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2362.

Minoritate naţională din R. P. Chineză. 4 povestiri.

689. Pricope, Eugen: Două aniversări: Liszt — Bartók. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3888.

Vezi şi: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5277: festivalul de la Budapesta; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 450; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5051: anul Liszt — Bartók.

690. Proverbe. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3506.

10 texte: ruse, japoneze, afgane, arabe, persane, indiene, argentiniene, cameruneze, chineze şi egiptene.

691. Proverbe. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3561.

10 texte: ruse, chineze, mongole, arabe şi afgane.

https://biblioteca-digitala.ro

692. R. P. Bulgaria. Centenarul unei culegeri de cîntece populare. FLAC. P. Neamț 13 (1961) nr. 1007.

A fraților D. și K. Miladinov.

693. Sandu, Dumitru T.: Béla Bartók. CRIȘ. 16 (1961) nr. 72.

Pentru aceeași problemă, vezi și: PROBL. MUZ. 1961, nr. 3; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 489; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5341.

694. [Sava Dangulov, vice-președinte al Asociației de prietenie sovieto-română, a vorbit la Moscova despre meritele folclorice ale lui Vasile Alecsandri]. REV. ROUM. 1961, nr. 1: 173.

Vezi și *Rumänische Rundschau* 1961, nr. 1: 192 și *Rumanian Review* 1961, nr. 1: 152.

695. Săptămîna muzicii bulgare. CRIȘ. 16 (1961) nr. 210.

Și muzică populară. Vezi și: PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 511.

696. Săptămîna muzicii maghiare. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 489.

Emisiune radio. Și muzică populară.

697. Săptămîna muzicii mongole 5—11 iulie. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 502.

Audiție radio. Și muzică populară. Vezi și: MUNCA 17 (1961) nr. 4250.

698. Săptămîna muzicii poloneze. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 504.

Emisiune radio. Și muzică populară.

699. Săptămîna muzicii Republicii Democrate Germane. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 515.

Emisiune radio. Și muzică populară.

700. Săptămîna muzicii Republicii Democrate Vietnam. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 510.

Emisiune radio. Și muzică populară.

701. Săptămîna muzicii sovietice. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 519.

Emisiune radio. Și muzică populară.

702. Sbîrcea, George: Bartók Béla véhány ismeretlen levele. [Cîteva scrisori necunoscute ale lui Béla Bartók]. KOR. 20 (1961), 663—670.

Către Ion Bușiția.

703. Scrierea dansului. MAGAZIN 4 (1961) nr. 182.

Metoda de transcriere coregrafică a învățatului gruzin D. Ceavrișvili.

704. Sculptura în lemn din Bogorodsk. V. COOP. MEȘT. 10 (1961) nr. 40.

705. Sidorov, D. I.: Despre sărbătorile, posturile și ritualurile creștine. București, Edit. militară, 1960. 150 [—152] p. cu ilustr.
Rec.: IAȘUL LIT. 12 (1961) nr. 3: 86: Stelian Dumistrăcel.

706. [Solii artei Kirghize]. CONTEMP. 1961, nr. 24; INF. BUC. 19 (1961) nr. 2443; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5107; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3683.

707. Soran, Emil: Arta populară în plină înflorire. De la corespondentul nostru la Pekin. SCÎNT. 31 (1961) nr. 5301.

708. Sosirea în Capitală a rectorului Universității din Budapesta. SCÎNT. 31 (1961) nr. 5364, 5371.

Dr. Ortutay Gyula etnograf și folclorist maghiar. Vezi și: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5327, 5332; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3901.

709. Stahl, Paul H.: Iosef Grabowski. Wycinanka Ludova. (Decupaje țărănești din hîrtie), Warszawa, 1959, 184 p. 132 il. alb-negru, 76 pl. colorate. Rezumate în limba rusă, franceză, germană, engleză, cehă. STUD. CERCET. IST. ART. 8 (1961) nr. 1: 255.

Recenzie.

710. Stahl, Paul H.: Zahari Dimitrov. Dărvorezbenata ukrasa v kășata na Rusi ciorbadji, s. Jeravna, Kotlenski. [Sculpturile în lemn de pe casa notabilului Rusi din satul Jeravna, r. Kotel], Sofia, 1956; 100 p., 63 il. alb-negru și 32 tab. colorate; rezumate în limbile rusă și franceză. STUD. CERCET. IST. ART. 8 (1961) nr. 1: 255—256.

Recenzie.

https://biblioteca-digitala.ro

711. Steinitz, Wolfgang: Cîntecul şi basmul ca voce a poporului. REV. FIL, ROM. GERM. 3 (1959) nr. 1—2: 13—38. Rec.: STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC.9 (1960) nr. 3: 560—562: Ovidiu Papadima.

712. Studierea vieţii satului sovietic. STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 793.

Cercetări monografice iniţiate de Institutul de etnografie al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S.

713. Stukas, V., I. Hristea: O sută trei zeci de kilometri de desene. VEAC NOU 17 (1961) nr. 4: 9.

Creaţia sovietică de desene animate, inspirate din folclorul rusesc.

714. Un stup din sec. al 19-lea se află expus la muzeul din Kluczbork (R. P. Polonă). INF. BUC. 9 (1961) nr. 2602.

715. Szegö Júlia: Bartók — emlékek. [Bartók — amintiri]. IGAZSÁG 22 (1961) nr. 73.

Evocări, şi despre activitatea folclorică.

716. Un tezaur al creaţiei populare. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2255.

În arhiva Institutului pentru literatură al Academiei de Ştiinţe a R. S. S. Gruzine se află peste 300.000 piese folclorice (legende, basme, proverbe, ghicitori etc). Vezi şi: ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3584.

717. Tolstov, S. P.: Problemele teoretice fundamentale ale etnografiei sovietice. ANAL. ROM.-SOV. IST. 15 (1961) nr. 3: 56—76.

718. Tudoran-Georgescu, Magdalena: Russkii folklor. [Folclorul rus]. Izdatelstvo Akademii nauk S.S.S.R., Moskva — Leningrad, vol. V/1961, 471 pag. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 102—105.

Recenzie.

719. Ustianova, T.: Dansuri ruseşti. (Recomandări de repertoriu pentru... Luna prieteniei romîno-sovietice). DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4097.

720. Vancea, Zeno: Arta lui Liszt—Bartók — mijloc de înfrăţire între popoare. Legăturile celor doi muzicieni cu ţara noastră. MUZ. 11 (1961) nr. 11—12: 35—40.

Cu 2 foto şi 2 facsimile.

721. [Vancea, Zeno: Legăturile dintre Liszt şi Bartók cu poporul nostru. Conferinţă ţinută la Ambasada maghiară din Bucureşti]. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5341; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5380.

722. Vedetele sînt... păpuşi. VEAC NOU 17 (1961) nr. 2: 9.

Filme sovietice cu subiecte inspirate din folclor.

723. Voita, L.: Betyárok tüzénél. Kelet európai népek betyárballadái. [La focul haiducilor. Din baladele haiduceşti ale popoarelor din Europa răsăriteană]. Budapesta, ed. Europa, 1959, 355 pag., cu o introducere şi note de Domokos Sámuel. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 160—161.

Recenzie.

724. Vollmer, Peter: Franz Liszt und die rumänische Volksmusik. [F.L. şi muzica populară romînească]. N. WEG 4 (1961) nr. 3895.

Valorificarea muz. pop. rom. în compoziţiile sale.

725. Vulcănescu, Romulus: M. Ilin. Les arts decoratifs populaires en Russie. Editions en langues étrangères, Moscou, 1959, 134 p. + 97 il. + 7 color. STUD. CERCET. IST. ART. 8 (1961) nr. 1: 253—254.

Recenzie.

b) *Ţările capitaliste*

Vezi şi: nr. 243, 256, 690—691, 846, 849, 851—852, 854—856, 858—859, 866, 890, 894—895, 920, 947.

726. A.G.: Etiopia. ORIZONT. 10 (1961) nr. 119: 68—78.

Date etnografice generale.

727. Abu — Nuvas. Snoave. CRAV. ROŞIE 1961, nr. 3: 19.

2 texte. Traducere de I. Olteanu.

https://biblioteca-digitala.ro

728. Acul şi furculiţa. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2141.

Istorie şi utilizare în Europa. Vezi şi: FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 972; FLAC. IAŞI 16 (1961) nr. 4516, 4528.

729. Antilopa Tro şi copacul Cozo. CRAV. ROŞIE 1961, nr. 2: 30.

Povestire din folclorul african. Traducere de I. Olteanu.

730. Arta Ceylonului. MAGAZIN 4 (1961) nr. 170.

731. Basme şi legende vietnameze. În romîneşte de Ovid Constantinescu şi Dan Demetrescu. [Prefaţă de Dumitru Corbea]. [Bucureşti], Edit. pentru literatură universală, 1961. X + 347 [−350] p. + erata. Colecţia Meridiane.

26 texte. Rec.: GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 21: 2: Modest Morariu; IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 6: 91−92: V. Adăscăliţei; notă bibl.: CONTEMP. 1961, nr. 7: Literatură.

732. Der Bauer und die Herren. [Ţăranul şi domnii]. WAHR. 5 (1961) nr. 552.

Poveste populară italiană.

733. B o u c h e r, Marcel: Cu papuaşii din Noua Guinee. ORIZONT. 10 (1961) nr. 126: 87−93.

Date etnografice generale. Cu 5 foto.

734. B o u g a i n v i l l e, Louis Antoine de: Călătorie în jurul lumii 1766−1769. În romîneşte de Anca Udişteanu. [Bucureşti], Edit. ştiinţifică, 1961. 204 p. + 8 f. pl.

Date etnografice generale.

735. B r a n d, Sergiu: Egy sötet árnyek szertefoszlik. [Despre o fată neagră]. BÉKE 1961, nr. 1: 22−24.

Şi unele date etnografice despre popoarele Africii. Cu 4 foto din arta populară africană.

736. Brazilia. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 39: 8: Contrapunct.

În Sao Paolo se editează o nouă revistă lunară de folclor.

737. [C. Hooy — Kaas. Studiu asupra literaturii populare din Java. Djakarta 1961]. CONTEMP. 1961, nr. 27.

738. C a m i l a r, Eusebiu: 1001 de nopţi. Basme arabe istorisite de... vol. I−III. [Bucureşti] Edit. tineretului, [1961]. 338[−340] p. + 12 pl. (I); 340 p. + 12 pl. (II); 324 p. + 12 pl. (III).

739. Cea mai veche mască africană. MAGAZIN 5 (1961) nr. 217.

740. [Cîntec popular din Cuba]. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5140.

Fragment, ca motto la art. « No passaran » de Titus Popovici.

741. C u l c e r, Alexandru: Cîntece de muncă ale negrilor. FĂC. 16 (1961) nr. 4609.

Cu fragmente de cîntece în text. Datele sînt extrase dintr-o lucrare a lui Tennyson Makiwane.

742. De ale lui Nastratin Hogea. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3555.

3 snoave.

743. Din înţelepciunea popoarelor. CALEND. 1961, 177.

21 proverbe indiene, mongole, persane, arabe şi chinezeşti.

744. Din înţelepciunea popoarelor. Proverbe şi zicale din Dahomey, Madagascar, Somalia, Abisinia etc. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4244.

4 texte fără indicarea surselor bibliografice.

745. D i n e s c u, Viorica: Din isprăvile lui Nastratin Hogea.

(Prelucrare din limba turcă). [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 32 p. cu ilustr.

746. D u n ă r e, N.: Th. Hornberger: Der Schäfer. W. Kohlhammer Verlag, Stuttgart. 246 Seiten, 88 Lichtbilder, 10 Skizzen, 49 Liedertexte. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 156.

Recenzie.

747. E l i a n, E.: Concertul corului de fete « Hywel ». INF. BUC. 9 (1961) nr. 2499.

Şi cîntece populare engleze, galeze şi scoţiene.

748. Femei din Republica Togo executînd un dans naţional. CRIŞ. 16 (1961) nr. 29: foto.

https://biblioteca-digitala.ro

749. Festivalul artei popoarelor negre. MUNCA 17 (1961) nr. 4096.

La Dakar.

750. Fete din tribul Kissi (Guineea). Într-un sat guineean. TIMP. NOI 1961, nr. 30, cap. II int.: 2 foto.

751. Folclor african. Hiena şi maimuţele. PT. AP. PĂCII 1961, nr. 1: 23.

Text poveste.

752. G a u d i o, Attilio: Rămăşiţele pieilor roşii din America. ORIZONT. 10 (1961) nr. 121: 76—82.

Credinţe, obiceiuri, port, artă. Cu 6 ilustr.

753. G h e o r g h i u, Al.: Indonezia, « ţara celor 3000 de insule». MAGAZIN 5 (1961) nr. 215.

Şi elemente etnografice generale.

754. H e r o d o t: Istorii. Vol. I. [Bucureşti], Edit. ştiinţifică, 1961. CXV + 546 [—548] p.

Date etnografice generale.

755. H e y e r d a h l, Thor: Aku — Aku. Taina insulei Paştelui.

În romîneşte de Sanda Zamfirescu. [Prefaţă de Virgil Dănciulescu. Bucureşti, Edit. ştiinţifică, 1961. 376 p. cu ilustr. + 7 f. ilustr. + 1 f. h.
Date etnografice generale. Rec.: ALB. 63 (1961) nr. 725: N. C.; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5286: Mariana Pîrvulescu; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3872: Gh. Buş; notă bibl.: INF. BUC. 9 (1961) nr. 2488.

756. A hiéna és a majmok. [Hiena şi maimuţele]. BÉKE 1961, nr. 1: 23.

Basm african.

757. India: Adoptarea legii cu privire la interzicerea zestrei. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2197.

758. J i m e n e z, Adalberto: Solola. Pe înaltele platouri ale Guatemalei. ORIZONT. 10 (1961) nr. 120: 91—94.

Legende şi credinţe vechi.

759. A Kongoi irodalom tegnapja és holnapja. [Trecutul şi viitorul literaturii congoleze]. IGAZ SZÓ 9 (1961) 629—630.

Recenzia studiului folcloristului congolez Paul Mouchietes, apărut în « Innostranaia Literatura» nr. 8/1961.

760. K u n, N. A.: Legenda antică a toamnei. FĂC. 16 (1961) nr. 4632.

Din « Mitologia Greciei antice».

761. Mama în proverbe. CALEND. 1958, 149.
La indieni, olandezi, germani şi ruşi.

762. M e h t a, Madhukant: Tîrg la Ahva. MAGAZIN 4 (1961) nr. 173. Festivalul tîrgului de primăvară sau al recoltei. India.

763. M i t r u, Al.: Legendele Olimpului. I. Zeii. Bucureşti, Edit. tineretului, 1960. 240 p. cu ilustr. + 24 f. pl.
Rec.: CONTEMP. 1961, nr. 16: G. Călinescu; STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 10 (1961) nr. 1: 174—178: Ovidiu Papadima; V. ROM. 14 (1961) nr. 1: 190—192.

764. Moară de ulei în Iran [din perioada feudală]. ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3831: foto.

765. Muzica Africii occidentale. MAGAZIN 4 (1961) nr. 171.

766. Muzica coreeană. MAGAZIN 4 (1961) nr. 172.

767. Muzica indiană. MAGAZIN 4 (1961) nr. 170.

768. Un obicei olandez: devorarea de heringi cruzi la Amsterdam cu prilejul deschiderii sezonului pescuitului de heringi. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2218: foto.

769. Pigmeii din Noua Guinee. ORIZONT. 10 (1961) nr. 121: Ştiinţă şi tehnică.

Etnogeneză.

770. P o p, Eugen: Doctorul libertatea. Note de călătorie din Republica Mali. MAGAZIN 5 (1961) nr. 216—217.

Şi sumare date etnografice.

771. Săptămîna culturii romîneşti la Bologna. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5170.

Expoziţie de artă populară romînească; muzicologul Alfeo Gigli a ţinut conferinţa: Muzica populară romînească.

https://biblioteca-digitala.ro

772. Sculptura nigeriană. ARTA PLAST. 8 (1961) nr. 3: 47.

Şi despre măştile rituale de dans.

773. Soriano, Alberto: Le folklore — trésor national. [Folclorul — comoară naţională]. ROUM. 1961, nr. 12, 38—39.

Vizita sa la Institutul de folclor din Bucureşti. Vezi şi: *Rumänien heute, Rumania today, Rumania de hoy.*

774. Stăpînul cel adevărat. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3745.

Folclor indian. Vezi şi ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2686.

775. Ştiaţi că ... CALEND. 1958, 269.

Obiceiuri ale „pieilor roşi".

776. Umor. Halatul lui Nastratin. Moşneagul şi moartea. ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3739.

2 snoave dubioase.

777. Vallerey, Gisèle: Basme şi poveşti africane. În romîneşte de Yvette Nafta. [Bucureşti], Edit. tineretului, [1961]. 141 [—144] p. cu ilustr.

9 texte. Rec.: IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 7: 80—81: V. Adăscăliţei; notă bibl.: CONTEMP. 1961, nr. 14: Vitrina.

778. Vedere din Republica Guineea: Dans naţional. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2223; BÁN. FÁK. 4 (1961) nr. 1068: foto.

VII. ACŢIUNI DE VALORIFICARE A FOLCLORULUI, ARTEI PLASTICE POPULARE ŞI ETNOGRAFIEI ÎN CADRUL REVOLUŢIEI CULTURALE DIN R.P.R.

1. GENERALITĂŢI PRIVIND ACŢIUNILE DE VALORIFICARE A TRADIŢIILOR POPULARE

Vezi şi: 62, 591, 629, 631, 672, 683, 686, 706, 713.

779. Adăscăliţei, V.: Valorificarea folclorului şi caracterul popular al literaturii. IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 5: 82—86: Sinteze.

780. Bălan, G.: Popularitatea şi forţa artistică a cîntecului. LUPTA 41 (1961) nr. 3: 73—84.

Modalităţile de valorificare creatoare a folclorului de către compozitori. Traducere maghiară: IGAZ SZÓ 9 (1961) 874—887.

781. Capsali, Floria şi Mitiţă Dumitrescu: Despre dansul cu subiect. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 4: 58.

Valorificarea folclorului coregrafic.

782. Clemente, Const.: Pentru îmbunătăţirea muncii de cercetare şi valorificare a creaţiei populare. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2106.

783. Cornea, Paul: Concepţia despre lume şi sensul activităţii creatoare a lui Vasile Alecsandri. LUPTA 41 (1961) nr. 11: 76—88.

Şi despre rolul poeziei populare în creaţia sa.

784. Folclorul — izvor de inspiraţie pentru lucrătorii de la cooperativa «Munca colectivă» din Cîmpulung. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2369.

785. George Enescu şi cîntecul popular. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 507.

786. Golopenţia, S.: Folclorul în romanul «Desculţ». REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 123—130.

787. Habenicht, G.: Locul căminului cultural în viaţa folclorică a satului Leşu. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 39—54.

Cu 3 foto şi exemple muzicale. Rezumat rus şi englez.

788. Instantanee culturale maramureşene. PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 514.

Valorificarea folclorului local.

789. Jucan, Graţian: Coşbuc şi patrimoniul popular. ZORI NOI 16 (1961) nr. 4277.

Modul cum a valorificat folclorul în opera sa.

https://biblioteca-digitala.ro

790. Lakatos István: Folklór és balett. [Folclor şi balet]. ÚTUNK 16 (1961) nr. 14: 2.

Despre valorificarea scenică a folclorului coregrafic.

791. Montarea dansurilor în scenă. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2087.

Instrucţiuni întocmite de Casa regională a creaţiei populare Argeş.

792. Oţetea, Georgeta: Probleme de transpunere a elementelor de artă populară în producţia de ţesături. STUD. CERCET. IST. ART. 7 (1960) nr. 2: 41—59,7il.

793. Polingher, R.: Adaptarea elementelor populare la îmbrăcămintea modernă. V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 46.

794. Roşianu, Tr.: Folosirea folclorului local, prilej de îmbogăţire a repertoriului. ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3706.

795. Ruxăndoiu, Pavel: Experienţa creaţiei folclorice, factor de inovaţie reală în poezia contemporană. LUCEAF. 4 (1961) nr. 24: 11.

796. Simionescu, M.: Orchestrele de muzică populară şi valorificarea folclorului. SCÎNT. 31 (1961) nr. 5259.

797. Ţopa, Tudor: Muzică populară la radio. GAZ. LIT. 8 (1961) nr. 6: 2.

Critica emisiunilor radiofonice de folclor.

2. INTERPREŢI VOCALI ŞI INSTRUMENTALI, DANSATORI; FORMAŢII CORALE, INSTRUMENTALE ŞI COREGRAFICE DE AMATORI

Vezi şi: nr. 58, 343, 464, 544, 550, 560, 606—607, 612—613, 636, 644—645, 664, 668, 706, 747, 796, 960.

798. Centenarul unei echipe de dansuri. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5226.

Gura Teghii, r. Cislău.

799. Corul colectiviştilor din Ardusat. Satu Mare, [1961]. 14 p. cu ilustr.: Casa regională a creaţiei populare Maramureş.

La a 60-a aniversare.

800. Derieţeanu, George: Un compozitor şi o orchestră de fluieraşi. MUZ. 11 (1961) nr. 9: 39.

Formaţia de trişcaşi din Leşu, r. Năsăud şi activitatea compozitorului Tudor Jarda.

801. Dobre, Al.: Ansamblul de dansuri al Universităţii [Bucureşti]. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 136—137.

Activitate, repertoriu.

802. [Fanfare populare. Activitate, istoric, repertoriu]. ALB. 63 (1961) nr. 710; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 413, 422, 429, 463; CRIŞ. 16 (1961) nr. 151, 162, 231; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5023; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1903, 1906, 1953, 1973, 2002, 2050, 2056, 2059; FĂC. 16 (1961) nr. 4522, 4524; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4668; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3129—3130, 3143; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 6; MUNCA 17 (1961) nr. 4276, 4278; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2232, 2420; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5256; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3766; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2090, 2259; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3789; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2644, 2662; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3556, 3580, 3663, 3681, 3687; UZINA 12 (1961) nr. 902, 910; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5051, 5205.

803. [Formaţia de ţibulcari din Lunca Cerna, reg. Dobrogea]. ALB. 63 (1961) nr. 707; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5216.

804. [Formaţii complexe, corale şi coregrafice de amatori. Activitate, repertoriu]. ALB. 63 (1961) nr. 680, 710; AVÎNT. 11 (1961) nr. 524, 531, 569; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 365, 367, 372, 382, 387—390, 392, 394, 396, 412—417, 421—422, 427—428, 430, 432, 441, 447, 451, 454, 464, 573; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1396, 1402, 1407, 1415, 1417, 1424, 1427, 1431, 1436, 1480; CONTEMP. 1961, nr. 30, 32, 36, 47; CRIŞ. 16 (1961) nr. 45, 51, 59, 79, 122, 148, 184; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3865—3866, 3868, 3872, 3882, 3919—3920, 3931, 3974, 4016, 4021—4022, 4030—4031, 4123, 4125, 4138, 4148; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5006, 5021, 5032, 5048; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5004, 5006, 5008; DRUM. SOC. 13 (1961)

https://biblioteca-digitala.ro

nr. 1884—1885, 1903, 1906, 1911, 1913—1914, 1918, 1922, 1925, 1933, 1940, 1942—1943, 1954, 1958, 1972, 1977, 1993—1994, 1998, 2002—2003, 2014, 2018, 2027, 2030, 2041, 2056, 2060, 2066, 2070, 2085, 2097; DRUM SOC. Sev. 13 (1961) nr. 603; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 19, 34—35, 37, 61, 64, 67—68, 70, 79, 84, 91, 98; FĂC. 16 (1961) nr. 4430, 4444, 4454, 4473, 4488, 4516, 4522, 4524, 4536, 4549, 4553, 4565, 4576—4577, 4579, 4587, 4593, 4598, 4606—4607, 4610, 4614, 4653; FLAC. P. Neamț 13 (1961) nr. 983; FLAC. IAȘI 16 (1961) nr. 4467, 4471, 4480—4481, 4487, 4500, 4505—4507, 4523—4524, 4526, 4535, 4549, 4560, 4566, 4568, 4582, 4630, 4633, 4740; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 458, 464—465, 507; FLAC. ROȘIE 18 (1961) nr. 5119, 5132,5152, 5164, 5212; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3129—3130, 3162, 3165, 3167; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2772, 2790, 2807, 2810, 2824; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 638; INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2366, 2375, 2440, 2473, 2502; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5011, 5013, 5040, 5043, 5047, 5053, 5123, 5159, 5196, 5234, 5292; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5026, 5082, 5084, 5088, 5093—5094, 5096, 5129, 5131—5133, 5152, 5157, 5162, 5181, 5211, 5217; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 3, 5, 9; LUPTA N. 6 (1961) nr. 270, 275, 277—278; MILCOV. 5 (1961) nr. 404, 410, 415, 418, 420, 423, 434, 436, 499; MUNCA 17 (1961) nr. 4097, 4099, 4162, 4170, 4199, 4229, 4253, 4318, 4335, 4347, 4381; ONEȘTI 1961, nr. 73, 89; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2232—2233, 2374, 2380; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 478, 483, 487, 492, 502, 519; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5046, 5063, 5180, 5240, 5246, 5281; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5084, 5091, 5134, 5151—5152, 5194—5195, 5203, 5237, 5295, 5373; SCÎNT. PIONIER. 13 (1961) nr. 16, 33; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3619, 3622, 3631, 3649, 3651, 3659, 3710, 3713, 3735, 3737, 3825, 3830, 3837, 3841, 3860, 3873, 3880, 3884, 3897, 3902, 3922; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2084, 2089—2090, 2118, 2153, 2217, 2219; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 6; ST. ROȘU 13 (1961) nr. 3597, 3599, 3602, 3610, 3614, 3627, 3635, 3666, 3704, 3709, 3761, 3819; ST. ROȘU Bac. 1961, nr. 2472, 2511, 2513, 2519, 2521, 2525, 2541, 2543, 2579, 2581, 2595, 2614, 2637, 2650, 2656, 2658, 2673, 2685, 2692, 2736, 2751; ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3492, 3495, 3501, 3519, 3522, 3541, 3544—3545, 3556, 3563, 3594, 3598, 3639, 3645, 3663, 3669, 3687, 3690—3692, 3710, 3751, 3782; STEAUA R. 10 (1961) nr. 154, 167, 273, 280, 307; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 813; TURDA 13 (1961) nr. 781, 786, 849; UZINA 12 (1961) nr. 903, 907, 910, 914, 916, 921—922, 941, 943, 967, 978; V. LIB. 12 (1961) nr. 543—545, 547—548, 551, 580; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 470, 472, 474, 477—478, 483, 489, 491, 507, 509—512, 516; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5014, 5042, 5044, 5046, 5056, 5095 5099, 5123, 5161, 5201, 5215, 5248, 5263, 5274, 5278, 5282; ZORI NOI 16 (1961) nr. 4115, 4330.

805. [Formații corale de amatori. Activitate, repertoriu]. ALB. 63 (1961) nr. 681, 696, 705, 709; AVÎNT. 11 (1961) nr. 523, 540, 545; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 374—375, 379, 382, 387, 390, 393, 405, 407, 424, 427, 451, 462; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1400, 1404—1405, 1408, 1479; CRIȘ. 16 (1961) nr. 62, 113, 118, 158, 167, 171, 203, 252; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3920, 4146, 4157; DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 5054, 5071, 5168; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5008, 5024, 5149; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1905, 1908, 1910—1911, 1916, 1955, 1966, 1975, 1998, 2002, 2008, 2012, 2014, 2066, 2093; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 5, 8, 30, 34, 57; FĂC. 16 (1961) nr. 4434, 4437, 4491, 4522, 4536, 4543, 4545, 4567, 4582, 4610, 4612, 4614, 4624—4625, 4703; FLAC. IAȘI 16/17 (1961) nr. 4463, 4471, 4476, 4478, 4492, 4507—4508, 4520, 4547, 4554, 4557, 4561, 4568, 4572, 4580, 4591, 4605, 4607, 4612, 4628, 4674; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 547; FLAC. ROȘIE 18 (1961) nr. 5107, 5134, 5158, 5182; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3110, 3121, 3127, 3130—3131, 3137, 3143, 3145, 3158; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2846, 2852; FLAM. ROȘIE 13 (1961) nr. 1172, 1179, 1224; INF. BUC. 9 (1961) nr. 2375; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5080, 5086, 5191, 5221; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 4952, 5086, 5131, 5133, 5222; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 5—6; LUPTA N. 6 (1961) nr. 271, 277, 279, 288, 294—295, 298; MAGAZIN 1961, nr. 202; MILCOV. 5 (1961) nr. 422, 435; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2229, 2370, 2382, 2393; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 483, 492, 499, 517—518, 523; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5046, 5195, 5204; SCÎNT. 30/31 (1961) nr.5111, 5224, 5292, 5299, 5319, 5343, 5350; SCÎNT. PIONIER. 12 (1961) nr. 1, 16, 26; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3635, 3651, 3663, 3694, 3751, 3778, 3783, 3820, 3845, 3873, 3880, 3888, 3915; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2145, 2151, 2157, 2183, 2216, 2218—2219, 2246, 2249, 2269, 2276, 2280; SOM. 6 (1961) nr. 258; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 6; ST. ROȘU 13 (1961) nr. 3653, 3663, 3689, 3697, 3702, 3718, 3722, 3736, 3783, 3805, 3817, 3823, 3836; ST. ROȘU Bac. 1961, nr. 2570, 2579, 2581, 2596, 2614, 2638, 2641, 2656, 2662, 2666, 2673, 2706, 2769; STEAUA R. 10 (1961) nr. 3, 92, 156; TRIB. 5 (1961) nr. 8: 10; TURDA 13 (1961) nr. 803, 816; UZINA 12 (1961) nr. 936; UZINA OGOR. 13 (1961) nr. 615; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1118, 1131, 1147; V. LIB. 12 (1961) nr. 522, 564; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 490, 505,

https://biblioteca-digitala.ro

507, 509; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5024, 5028, 5056, 5112, 5115, 5125, 5199, 5203, 5210; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4074, 4128, 4163, 4178—4179, 4183, 4185, 4187, 4266,

806. [Formaţii coregrafice de amatori. Activitate, repertoriu]. ALB. 63 (1961) nr. 682, 687, 696, 704, 721; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 382, 408, 424, 451, 458; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1411. 1435, 1449, 1458, 1461, 1476, 1479; CONTEMP. 1961, nr. 43; CRIŞ. 16 (1961) nr. 7, 118, 160, 164, 167, 169; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3884, 3920, 3926, 3951, 3953, 3975, 4005, 4011, 4022—4023, 4027, 4146; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 4979, 4987, 5004, 5012, 5017, 5028, 5037, 5060—5061, 5082, 5084, 5086, 5197, 5203; DRUM NOU 18 (1961) nr. 4986, 4997, 5001—5002, 5013, 5020, 5065, 5070, 5085, 5121, 5143, 5161, 5251; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1916, 1927, 1934, 1946, 1954, 1958, 1965, 1967, 1976—1977, 1985, 1998, 2002, 2014, 2047, 2058, 2149; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 1, 25, 29, 38, 64, 94; FĂC. 16 (1961) nr. 4522, 4539, 4543, 4555, 4561, 4580, 4589, 4612, 4614, 4616, 4620, 4638, 4710; FEM. 1961, nr. 8: 4; nr. 9, cap. II int. ;FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 977; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4483, 4495, 4513, 4524, 4532, 4536, 4550, 4555—4556, 4575—4576, 4590, 4602, 4610, 4612, 4622, 4626, 4640, 4651, 4714, 4725, 4735, 4741, 4753, 4766; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 448, 450, 463, 469, 478, 529, 532, 535; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5115, 5120—5121, 5133, 5152, 5175, 5185, 5195, 5211, 5223, 5231, 5235, 5256, 5265, 5273, 5347, 5372; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3119, 3130—3131, 3137, 3162; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2776, 2819, 2824, 2846, 2850, 2859, 2891, 3074; FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1187, 1219, 1230; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 603; INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2311, 2367, 2371, 2435, 2454, 2456—2457, 2474, 2498, 2501, 2504—2505, 2541, 2545; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5017, 5045, 5047, 5056, 5077, 5090—5091, 5161, 5189, 5195, 5254; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5001, 5029, 5044, 5068, 5080, 5085, 5092, 5097, 5106, 5109, 5131—5133, 5154, 5163, 5167, 5173, 5185, 5197, 5203, 5209; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 5; LUPTA N. 6 (1961) nr. 267, 271, 275, 278, 287, 294—295; MILCOV. 5 (1961) nr. 414, 419, 421, 444; MAGAZIN 1961 nr. 202; MUNCA 17 (1961) nr. 4112, 4118, 4135, 4150, 4156, 4171, 4175, 4182—4183, 4191, 4199, 4210, 4226, 4240, 4246, 4249, 4255, 4262, 4264, 4277, 4284—4285, 4287—4289, 4299, 4311, 4352, 4363—4364, 4402; ONEŞTI 1961, nr. 103; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2255, 2285, 2347, 2365, 2405, 2420; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 492, 507—509; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5122, 5140, 5203, 5223, 5235, 5294, 5323, 5329; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5044, 5096, 5104, 5127, 5223, 5273, 5301; SCÎNT. PIONIER. 12 (1961) nr. 1, 5—6, 22, 31, 34, 49; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3633, 3643, 3647, 3663, 3665, 3683, 3691, 3694, 3724, 3741, 3770, 3784, 3788—3789, 3796, 3802, 3814, 3825, 3837, 3849, 3880, 3894, 3896, 3903, 3926; SOM. 6 (1961) nr. 261; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2081, 2124, 2146, 2167, 2190, 2196, 2216, 2218, 2276; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 5; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3594, 3597, 3620, 3645, 3653, 3666, 3676, 3696, 3710—3711, 3718, 3740, 3746, 3776, 3785, 3794, 3811, 3817, 3823—3824, 3865, 3870; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2512, 2552, 2555, 2561, 2581, 2596, 2607, 2635, 2650, 2662, 2666, 2673, 2685, 2692, 2702, 2728, 2738—2739, 2757; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3545, 3630; STEAUA R. 10 (1961) nr. 22, 40, 81, 104, 135, 237; STEAUA R. Alba 12 (1961) nr. 594, 603, 606; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 799, 806, 815, 882; TURDA 13 (1961) nr. 771, 783, 795, 811; UZINA OGOR 8 (1961) nr. 604, 622; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1146, 1189, 1193, 1196; V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 17; V. LIB. 12 (1961) nr. 537, 545, 579; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 469, 474, 500, 508; V. NOUĂ Gal. 18 (1961) nr. 5051, 5055, 5068, 5075, 5105, 5115, 5170, 5176, 5210, 5213, 5220, 5225; ZORI NOI 15/16 (1961) nr. 4093, 4108—4109, 4119, 4122, 4125, 4134, 4143, 4147, 4149, 4169, 4181, 4186, 4197, 4242, 4289, 4331; ZORI NOI Med. 8/15 (1961) nr. 405.

807. [Formaţii instrumentale]. *Buciumaşi :* CRIŞ. 16 (1961) nr. 169; FĂC. 16 (1961) nr. 4579; MILCOV. 5 (1961) nr. 431; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5247; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2218; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4166; *cimpoieri :* AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 792; FLAC. IAŞI 16 (1961) nr. 4556; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 638; SĂT. 1961, nr. 4; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3815; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 4692; ZORI NOI 16 (1961) nr. 4294; *fluieraşi :* AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 761, 779; CRIŞ. 16 (1961) nr. 167; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5142; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1958, 1965—1966, 1972, 1992, 1999, 2030, 2066, 2070, 2093; FALV. DOLG. 1961, nr. 36: 6; FĂC. 16 (1961) nr. 4541; FLAC. IAŞI 16 (1961) nr. 4555; FLAC. ROŞIE 13 (1961) nr. 1247; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3158; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2819; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5092; MAGAZIN 5 (1961) nr. 198; MILCOV. 5 (1961) nr. 438; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 502; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5240, 5324; SĂT. 1961, nr. 4; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5106, 5179; SCÎNT. PIONIER. 12 (1961) nr. 7, 16; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3664, 3781, 3825; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2108, 2112, 2159, 2218; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 6, 40; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3726, 3817; ST. ROŞU

https://biblioteca-digitala.ro

Petr. 13/18 (1961) nr. 3580, 3594, 3639; STEAUA R. 10 (1961) nr. 72; STEAUA R. Alba 12 (1961) nr. 594; TAN. ÚJ. 5 (1961) nr. 27; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5103; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4153, 4213, 4261; *trișcași:* ALB. 63 (1961) nr. 716; CRIȘ. 16 (1961) nr. 169; FĂC. 16 (1961) nr. 4522, 4586; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 5; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5189, 5368.

808. F r i ș m a n, Georgeta: 50 — riccia kulturnoi praţi. [50 de ani de muncă culturală]. NOV. VIK 12/13 (1961) nr. 215.

Corul din satul Putna, la 50 de ani de activitate.

809. [Mari ansambluri de cîntece și dansuri populare. Istoric, activitate, repertoriu etc.]. AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 412; BÁN. FÁK. 4 (1961) nr. 1037, 1047, 1078, 1211; CONTEMP. 1961, nr. 33: 4; CRIȘ. 16 (1961) nr. 152, 156, 158, 193, 204; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4029, 4032, 4037; DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 4998, 5125, 5128, 5140—5142, 5213; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1911, 1924, 2010, 2014—2015, 2018, 2022, 2030, 2041, 2064, 2085; EL. 15 (1961) nr. 4257; FĂC. 16 (1961) nr. 4520, 4533, 4546, 4572, 4574—4577, 4587, 4670; FLAC. P. Neamț 13 (1961) nr. 955, 967; FLAC. IAȘI 17 (1961) nr. 4575, 4590, 4643, 4729, 4732, 4734; FLAC. ROȘIE 18 (1961) nr. 5256, 5283, 5360; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3121, 3148; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 3046; FLAM. ROȘIE 13 (1961) nr. 1213, 1218—1219, 1233—1234; IGAZSÁG 22 (1961) nr. 239, 308; INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2416, 2506, 2585, 2605—2606; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5176; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5133, 5146, 5149, 5205; MAGAZIN 5 (1961) nr. 198, 213, 215; MILCOV. 5 (1961) nr. 455—457; MUNCA 17 (1961) nr. 4119, 4123, 4132, 4139, 4198, 4203, 4232—4233, 4235, 4238, 4240, 4245—4246, 4249, 4252, 4257, 4259—4260, 4264, 4267, 4270, 4275, 4278, 4281, 4362; MUNK. 1961, nr.238; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2221, 2231, 2274, 2279, 2308, 2333, 2367, 2376, 2389, 2399, 2439; PRESA 6 (1961) nr. 7—8: 71; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 484, 487, 494—495, 498, 511, 526; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5057—5058, 5062—5063, 5067, 5076, 5078, 5086, 5101, 5107, 5110, 5135, 5154, 5160, 5169, 5172, 5185, 5188, 5190, 5196, 5214—5215, 5217, 5229, 5236, 5243, 5246, 5249, 5264, 5269, 5280—5282, 5302, 5304, 5307, 5337; ROUM. 1961, nr. 8: 32—33; RUM. TURIST. 4 (1961) nr. 3; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5042, 5046, 5080, 5082, 5094—5095, 5109, 5126, 5161, 5176, 5190, 5210, 5235—5237, 5263, 5342, 5368; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3669, 3699, 3745, 3784, 3787, 3861, 3878, 3898, 3917, 3923; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2210; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 22; ST. ROȘU 13 (1961) nr. 3729; ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3624, 3639, 3731; STEAUA R. 10 (1961) nr. 155, 209, 210, 220, 294; TRIB. 5 (1961) nr. 21: 6; nr. 31: 10; TURDA 13 (1961) nr. 820; UZINA 12 (1961) nr. 913, 920, 943, 946, 969; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1154; V. COOP. MEȘT. 10 (1961) nr. 1; V. LIB. 12 (1961) nr.570; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5182; VÖR. LOB. 17 (1961) nr. 5088; VÖR. ZÁSZ. 10 (1961) nr. 162; ZORI NOI 15/16 (1961) nr. 4107—4108, 4130, 4224, 4278, 4281, 4285, 4293, 4296, 4299, 4303, 4346, 4349; ZORI NOI Med. 9/16 (1961) nr. 431.

810. Mükedvelök arcképcsarnoka. [Galeria artiștilor amatori]. ÚJ ÉLET 1961, nr. 16: 15; nr. 19:16.

27 foto (în două serii) a interpreților populari care s-au distins în activitatea lor (romîni, maghiari și germani)

811. O și Pa-ăr-pu Lă-u-ta-lu. [Eu sînt Barbu Lăutaru]. LUOM. 3 (1959) nr. 1: 34—35.
Biografia interpretului, despre orchestra cu același nume. Cu 5 foto.

812. [Orchestre de muzică populară romînească. Activitate, repertoriu etc.]. ALB. 63 (1961) nr.719; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 365, 416, 418, 420, 422, 428, 435, 439, 441; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1411; CRIȘ. 16 (1961) nr. 61, 79, 118; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3868, 3902, 4005, 4022, 4027, 4043, 4056, 4060, 4085; DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 4982, 4986, 4989, 5017, 5023, 5056, 5088, 5110 (greșit 4110), 5117, 5129, 5142, 5184; DRUM NOU 18 (1961) nr. 4986, 4997, 5001, 5024, 5080, 5105, 5114, 5273; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1911, 1916, 1937, 1941, 1955, 1965—1966, 1998, 2010, 2014, 2043, 2050, 2052, 2056, 2070, 2085, 2118; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 8, 19—20, 35, 52, 61, 67—68, 70, 84—85, 99; FĂC. 16 (1961) nr.4595, 4601, 4607, 4686; FLAC. P. Neamț 13 (1961) nr. 950, 960, 972; FLAC. IAȘI 17 (1961) nr. 4464, 4495, 4519, 4531, 4535, 4549, 4555, 4567, 4584, 4589, 4601, 4620, 4648, 4654, 4681, 4711, 4721, 4736, 4739, 4759; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 505; FLAC. ROȘIE 18 (1961) nr. 5109, 5132, 5270, 5273, 5277, 5283, 5293, 5367; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3101, 3103, 3130, 3132, 3167—3168; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2835, 2929; FLAM. ROȘIE 13 (1961) nr. 1166, 1194, 1222, 1224—1225, 1256; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 621: 11; IAȘUL LIT. 12 (1961) nr. 1: 94; INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2319, 2346, 2396, 2424, 2444, 2450, 2453, 2471, 2481, 2489, 2498, 2566, 2568, 2593; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5197, 5235; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 4982, 5131—5133, 5160, 5167, 5169, 5185, 5224; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 8: 23;

https://biblioteca-digitala.ro

LUPTA N. 6 (1961) nr. 254—255, 266, 270, 278, 292, 294; MAGAZIN 4 (1961) nr. 182, 184; MILCOV. 5 (1961) nr. 462, 465, 479; MUNCA 17 (1961) nr. 4177, 4202, 4251; N.WEG 13 (1961) nr. 3673; ONEŞTI 1961, nr. 73; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2178; PRAVDA 18 (1961) nr. 1904; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 478, 491, 503, 518, 528; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5044, 5064, 5066, 5068, 5072—5073, 5081, 5099, 5114—5115, 5125, 5133, 5137, 5156, 5158, 5166, 5173, 5178, 5182—5183, 5190, 5201, 5210, 5215, 5221, 5229, 5233, 5238, 5247, 5276—5277, 5280, 5284, 5301, 5315, 5322, 5324, 5342, 5349; ROUM. 1961, nr. 6: 22—23; RUM. TURIST. 4 (1961) nr. 3; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5065, 5079, 5082, 5086, 5098, 5126, 5151, 5168, 5190, 5195, 5205, 5210, 5217, 5222, 5229, 5237, 5240, 5271, 5336, 5350, 5357, 5372; SCÎNT. PIONIER. 12 (1961) nr. 1—2, 40—49; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3643, 3662, 3682, 3699, 3784; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2086, 2089—2090, 2105, 2111, 2118, 2152, 2181, 2216, 2280, 2370; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3614, 3631, 3653, 3674, 3716, 3728, 3740, 3794; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2484, 2487, 2555, 2576, 2595, 2649, 2692, 2697, 2702, 2724—2725; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3605, 3615, 1667, 3696, 3782; STEAUA R. 10 (1961) nr. 53, 209; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 873; TRIB. 5 (1961) nr. 30: 10; nr. 51: 11; UZINA 12 (1961) nr. 935, 960, 962; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1101; V. LIB. 12 (1961) nr. 554; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 471, 511; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5020, 5032, 5051, 5103, 5201, 5210, 5274; ZORI NOI 15/16 (1961) nr. 4128, 4151, 4169, 4212, 4273, 4348.

813. O r n e r, Karl: Das singende Dorf. [Satul care cîntă]. VOLK KULT. 13 (1961) nr. 10: 45.

Despre corul din Chizătău.

814. [Soliști coregrafi]. CRIŞ. 16 (1961) nr. 171; DRUM. NOU 18 (1961) nr. 5144; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2473; MAGAZIN 4 (1961) nr. 175, 193; MUNCA 17 (1961) nr. 4163, 4205, 4234—4236, 4246, 4253, 4287, 4289, 4334, 4347, 4367.

815. [Soliști instrumentali]. *Acordeon:* PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 504; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3614, 3789; *caval:* SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2188; *cimpoi:* DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2002; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2219; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3702, 3772; *flaut:* SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2288; *fluier:* ALB. 63 (1961) nr. 681, 692; CRIŞ. 16 (1961) nr. 168, 171; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1940, 2002; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4717; MUNCA 17 (1961) nr. 4285, 4287; SCÎNT. PIONIER. 13 (1961) nr. 2, 11; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2202, 2218—2219; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3614, 3722, 3783, 3819; STEAUA R. 10 (1961) nr. 119; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1193; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5196; VÖR. ZÁSZ. 10 (1961) nr. 148; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4177, 4222; *nai:* PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 505; *solz de peşte:* DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4064; *ţambal:* SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2276; *ţibulcă:* ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3789, 3817; *vioară:* MUNCA 17 (1961) nr. 4290; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2421.

816. [Soliști vocali]. AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 430; BÁN. FÁK. 4 (1961) nr.967; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1402; CRIŞ. 16 (1961) nr. 7, 40, 118, 169, 184; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3864, 3884, 3920, 4027, 4031, 4064; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1910, 1954—1955, 1965, 1993—1995, 2021, 2027; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 8, 19, 47, 53, 68; FÁC. 16 (1961) nr.4692; FEM. 1961, nr. 1: 22; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 456, 471; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr.2909; FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1187, 1256, 1266; IFJÚMUNK. 5 (1961) nr. 29: 5; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2473; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5085, 5133, 5146—5147, 5163, 5181; LUPTA N. 6 (1961) nr. 265, 301; MILCOV. 5 (1961) nr. 404; MUNCA 17 (1961) nr. 4209, 4232; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 489, 498, 503; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5198, 5200; SĂT. 1961, nr. 3; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5368; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3784, 3926; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2084, 2197—2198, 2216—2219; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 9, 19; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3597, 3614, 3653, 3722, 3783, 3817; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2543, 2579, 2596; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3539, 3692, 3710; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 792, 817; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1190; V. LIB. 12 (1961) nr. 543; V. NOUĂ 11 (1961) nr.489; ZORI NOI 15/16 (1961) nr. 4083, 4350.

817. Ş e r b a n, C.: Despre vătăşia lăutarilor din Ţara Romînească în secolul al XVIII-lea. STUD. CERCET. IST. ART. 7 (1960) nr. 2: 226—228.

818. [Tarafuri de muzică populară romînească]. ALB. 63 (1961) nr. 722; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 374, 411, 414, 429; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1469; CRIŞ. 16 (1961) nr. 167; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3920, 3994, 4021; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 4995, 5010, 5015, 5035, 5110, 5255; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5191; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1969, 1973; FÁC. 16 (1961) nr. 4708; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4467, 4471, 4575;

https://biblioteca-digitala.ro

PRAH. 14 (1961) nr. 2810; INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2399, 2452, 2507; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5133, 5163; MILCOV. 5 (1961) nr. 441, 445—446, 468—469, 471; MUNCA 17 (1961) nr. 4234; ONEŞTI 1961, nr. 73; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5063, 5231; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5134; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3760, 3782; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 25; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3752, 3770, 3817; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2512, 2543, 2579, 2616—2617, 2658, 2662, 2666, 2673; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 792, 795, 830; SZAB. SZÓ 18 (1961) nr. 203; UZINA OGOR. 13 (1961) nr. 599; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1190—1191, 1193; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5056, 5210; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4136.

819. Zamfir, C.: Figuri de interpreţi populari: Maria Precup. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 34—80.

Date biografice, repertoriul, stilul, aspecte de creaţie, preferinţe estetice şi relaţii sociale. Cu 13 exemple de cîntece cu text şi melodie şi numeroase exemple muzicale nenumerotate şi cu 3 foto. Rezumat rus şi englez.

3. CONCURSURI, FESTIVALURI, SPECTACOLE

Vezi şi: nr. 398, 548, 574, 643, 652, 657, 695—701, 749.

820. [Al IV-lea concurs de artă populară şi decorativă organizat de Uniunea centrală a cooperativelor meşteşugăreşti]. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5233, 5261, 5267.

Vezi şi: SCÎNT. 31 (1961) nr. 5294; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3841; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3815; STEAUA R. 10 (1961) nr. 225; V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 6, 37, 43, 49.

821. Al IV-lea concurs regional al artiştilor amatori. DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5245. Regiunea Banat. Organizare, regulament.

822. [Cel de al VI-lea Concurs al formaţiilor artistice de amatori de la oraşe şi sate]. Organizare, tematică, participanţi, repertoriu, comisii, alte generalităţi: ALB. 63 (1961) nr. 682; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 368, 377; CRIŞ. 16 (1961) nr. 24; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3988; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 4983, 4988, 4994, 5001, 5010, 5014, 5090; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5008; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1877, 1880, 1895, 1950; DRUM. SOC. Sev. 13 (1961) nr. 587; FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 952, 954; FLAC. IAŞI 16 (1961) nr. 4473, 4488, 4498, 4504; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5097, 5103, 5158; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3101; FLAM. PRAH. 14. (1961) nr. 2778; FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1172; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 600, 607; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2309, 2324, 2342; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5005—5006; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 4940; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 2: 30—31; LUPTA N. 6 (1961) nr. 265; MAGAZIN 4 (1961) nr. 178; MUNCA 17 (1961) nr. 4097, 4102, 4104, 4111, 4119, 4122, 4124—4125, 4127, 4133, 4151, 4153, 4155—4156, 4158—4159, 4162, 4164, 4166, 4170, 4206, 4209, 4218; MUNK. 1961, nr. 195, 198; MŰVEL. 14 (1961) nr. 6, 45, 48—49; nr. 7, cop. I. ext.; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2178; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5064; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5042; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2080—2081, 2085, 2090, 2096, 2098, 2211; SOM. 6 (1961) nr. 232; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 2, 7; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3604, 3612, 3617, 3773, 3775—3776; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2479, 2504, 2510; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3501; STEAUA R. 10 (1961) nr. 8, 22, 26, 41; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 796, 799; TAN. ÚJ. 5 (1961) nr. 30: 6; UZINA 12 (1961) nr. 901, 904—906, 912; UZINA OGOR. 13 (1961) nr. 593; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1099, 1109, 1118; V. LIB. 12 (1961) nr. 536, 540; VÖR. LOB. 17 (1961) nr. 4948, 4951, 4968; WAHR. 5 (1961) nr. 537, 555, 609; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4075, 4078, 4082; Faza comunală şi intercomunală: AVÎNT. 11 (1961) nr. 530, 532; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 374, 382, 386, 391; BÁN. FÁK. 4 (1961) nr. 982; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1397; CRIŞ. 16 (1961) nr. 43, 52, 58—59, 76; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3906, 3920; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5008, 5012, 5019—5020, 5024, 5029; DRUM. NOU 18 (1961) nr. 5023—5025; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1911, 1919, 1923—1924, 1929, 1932; DRUM. SOC. Sev. 13 (1961) nr. 592—593; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 16—18, 21, 25, 57; FĂC. 16 (1961) nr. 4438, 4488, 4504; FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 959—961; FLAC. IAŞI 16 (1961) nr. 4505, 4507—4508, 4514, 4520; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 465, 467; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5117, 5123, 5129, 5149, 5152; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3105, 3116; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2806, 2827, 2833, 2835, 2846; FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1177, 1179; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 4945, 4953, 4960—4961, 4969, 4977, 4990, 4997, 5001, 5065; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 3: 60; nr. 4: 60; LUPTA N. 6 (1961) nr. 268, 270; MILCOV. 5 (1961) nr. 413, 416, 418; MUNCA 17 (1961) nr. 4151, 4156, 4158,

https://biblioteca-digitala.ro

4165; MÜVEL. 16 (1961) nr. 2, 30—31; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2195—2196, 2206, 2217, 2222, 2235; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5107, 5118; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5060, 5084, 5105, 5107, 5109—5110, 5112, 5116, 5119, 5124, 5126, 5130, 5135, 5137, 5140; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3629, 3647, 3656; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2098, 2100, 2112—2113, 2115, 2119—2120, 2124, 2126, 2136—2137; SOM. 6 (1961) nr. 239; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 7; ST. ROȘU 13 (1961) nr. 3634, 3637, 3651; ST. ROȘU Bac. 1961, nr. 2511, 2545, 2562, 2645; ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3540; STEAUA R. 10 (1961) nr. 50, 53; STEAUA R. Alba 12 (1961) nr. 597; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 804, 807—808; UZINA 12 (1961) nr. 912—913; UZINA OGOR. 13 (1961) nr. 596; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1115, 1118, 1123; V. LIB. 12 (1961) nr. 540—541; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 475; VÖR. LOB. 17 (1961) nr. 4981; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4084, 4093—4094, 4096, 4104, 4109, 4119; ZORI NOI Med. 8/15 (1961) nr. 410—412; Faza interîntreprinderi: AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 382; DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 5012; DRUM. NOU 18 (1961) nr. 5032; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1924; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 20; FĂC. 16 (1961) nr. 4516; FLAC. P. Neamț 13 (1961) nr. 960; FLAC. ROȘIE 18 (1961) nr. 5127; FLAM. ROȘIE 13 (1961) nr. 1184; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2350, 2366—2367, 2371, 2374; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5042, 5046—5047; LUPTA N. (1961) nr. 269; MUNCA 17 (1961) nr. 4157; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5103; ST. ROȘU Bac. 1961, nr. 2536; ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3556; STEAUA R. 10 (1961) nr. 50; STEAUA R. Alba 12 (1961) nr. 597; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 805—806; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 475; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5059; ZORI NOI Med. 8/15 (1961) nr. 414; Faza orășenească: BÁN. FÁK. 4 (1961) nr. 1015—1016; CRIȘ. 16 (1961) nr. 85; DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 5052, 5057; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5037; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1948, 1950, 1954, 1963; DRUM. SOC. Sev. 13 (1961) nr. 599; FÁK. 15 (1961) nr. 85; FĂC. 16 (1961) nr. 4491; FLAC. P. Neamț 13 (1961) nr. 970—971, 973—974; FLAC. IAȘI 16 (1961) nr. 4522, 4526, 4529; FLAC. ROȘIE 18 (1961) nr. 5136, 5161, 5176; FLAM. ROȘIE 13 (1961) nr. 1185, 1187, 1189; IGAZSÁG 22 (1961) nr. 88; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2443, 2446, 2451—2452, 2454—2457, 2471, 2473; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5074, 5079, 5087, 5089, 5131, 5157; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 4956, 5025; MUNCA 17 (1961) nr. 4165, 4184, 4186, 4233—4235, 4237; ONEȘTI 1961, nr. 70—71, 81; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 504; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5209; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5143, 5189, 5196, 5200, 5207, 5225; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3783—3785; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2145; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 13; ST. ROȘU Bac. 1961, nr. 2562; ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3556, 3580—3581; UZINA 12 (1961) nr. 922—924, 926—928, 930—931; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5048; VÖR. LOB. 17 (1961) nr. 5001, 5005, 5040; ZORI NOI Med. 8/15 (1961) nr. 418; Faza raională: ALB. 63 (1961) nr. 696, 710; AVÎNT. 11 (1961) nr. 532—534, 536—537; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 393; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1410, 1419, 1421; CRIȘ. 16 (1961) nr. 85, 91; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3939, 3951, 3967, 3974; DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 5042, 5058, 5074; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5026, 5043—5044, 5052—5053, 5063, 5068, 5198; DRUM. SOC. 13(1961) nr. 1935, 1937—1938, 1942, 1946—1948, 1955, 1960; DRUM. SOC. Sev. 13 (1961) nr. 596; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 23, 28, 30—31; FĂC. 16 (1961) nr. 4494; FLAC. P. Neamț 13 (1961) nr. 967, 975; FLAC. IAȘI 16 (1961) nr. 4529, 4531, 4535; FLAC. ROȘIE 18 (1961) nr. 5151, 5154, 5156, 5163; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3119, 3121, 3123—3124; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2384, 2386—2389, 2396—2399, 2433, 2438, 2440, 2442; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5059—5060, 5063, 5070, 5075; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5014, 5117; LUPTA N. 6 (1961) nr. 272, 274, 276, 278, 285; MAGAZIN 4 (1961) nr. 186, 192; MILCOV. 5 (1961) nr. 425, 427; MUNCA 17 (1961) nr. 4168, 4171—4172, 4177, 4181—4183, 4188, 4191, 4195, 4250; N. WEG 13 (1961) nr. 3663; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2237, 2239—2240, 2244, 2247—2248, 2256, 2262; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5107, 5112, 5117; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2137, 2139—2140, 2144, 2146, 2149—2150, 2157—2158, 2163; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 13—14; ST. ROȘU 13 (1961) nr. 3669, 3671 3674; ST. ROȘU Bac. 1961, nr. 2549, 2552, 2562, 2564; ST. ROȘU Petr. 13/18 (1961) nr. 3574; STEAUA R. 10 (1961) nr. 66, 69, 76, 78, 88; STEAUA R. Alba 12 (1961) nr. 599—600, 606; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 811, 818; SZAB. SZÓ 18 (1961) nr. 63; TURDA 13 (1961) nr. 790, 795—796, 807;UZINA OGOR. 13 (1961) nr. 601; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1125; V. LIB. 12 (1961) nr. 545, 547—548; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5075; VÖR. LOB. 17 (1961) nr. 4993; VÖR. ZÁSZ. 10 (1961) nr. 76; WAHR. 5 (1961) nr. 568; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4124, 4131, 4134, 4139—4140, 4144 4147; ZORI NOI Med. 8/15 (1961) nr. 415; Faza regională: ALB. 63 (1961) nr. 697, 699; AVÎNT. 11 (1961) nr. 538; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 401, 404; CRIȘ.

https://biblioteca-digitala.ro

16 (1961) nr. 91, 114, 138, 141; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3974, 3980, 3991; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5092, 5106; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5070, 5077, 5096—5098; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1965, 1972; DRUM. SOC. Sev. 13 (1961) nr. 601; FÁK. 16 (1961) nr. 92, 115, 167—169, 171; FĂC. 16 (1961) nr. 4503, 4511—4512, 4533—4534; FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 977; FLAC. IAŞI 16 (1961) nr. 4547, 4557, 4572, 4582; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5197, 5209; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2900; FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1197, 1204; IGAZSÁG 22 (1961) nr. 105; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5084, 5091, 5121; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5027, 5033, 5035, 5043; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 7: 33—34; LUPTA N. 6 (1961) nr. 283; MILCOV. 5 (1961) nr. 429, 431, 433; MUNCA 17 (1961) nr. 4191, 4214; N. WEG 13 (1961) nr. 3712; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5128, 5130, 5161, 5169, 5175, 5177, 5195, 5200; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5155, 5158, 5168, 5212; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3749; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2151, 2168, 2174, 2181, 2191; SOM. 6 (1961) nr. 251; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 19; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3685, 3691, 3696, 3702, 3710, 3716, 3718, 3722; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2478, 2596; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3590; STEAUA R. 10 (1961) nr. 121, 124—125, 127—128, 131, 189, 197; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 826; SZAB. SZÓ 18 (1961) nr. 92; TRIB. 5 (1961) nr. 26, 11; TURDA 13 (1961) nr. 807; UZINA 12 (1961) nr. 932, 935, 954; V. LIB. 12 (1961) nr. 549; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5118; VOLKSZEIT. 5 (1961) nr. 209; VÖR. LOB. 17 (1961) nr. 5023; VÖR. ZÁSZ. 10 (1961) nr. 121—122, 124, 127; WAHR. 5 (1961) nr. 573; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4160—4161, 4163—4164, 4178, 4180; Faza interregională: ALB. 63 (1961) nr. 703—707, 709; AVÎNT. 11 (1961) nr. 550; CRIŞ. 16 (1961) nr. 142, 145—146, 152, 165—169, 171; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4010; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5126, 5146; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5128—5129, 5137; FĂC. 16 (1961) nr. 4584; FLAC. 1961, nr. 26: 22; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4583, 4596, 4601, 4616; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5233; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3145; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5136; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5075; MILCOV 5 (1961) nr. 451; MUNCA 17 (1961) nr. 4249; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2334; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5183, 5198, 5202, 5210; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5195, 5203, 5215, 5228; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3757, 3775, 3787; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2214, 2223, 2225—2227, 2235, 2249; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3736, 3740; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2620, 2627, 2636, 2638; STEAUA R. 10 (1961) nr. 153, 161; VOLK KULT. 13 (1961) nr. 8: 24—25; VOLKSZEIT. 5 (1961) nr. 215; VÖR. ZÁSZ. 10 (1961) nr. 149, 152; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4225; Faza finală, premieri, spectacole de gală, concluzii: AGRIC. NOUĂ 8 (1961) nr. 763, 765; ALB. 63 (1961) nr. 712—714; CONTEMP. 1961, nr. 31; CRIŞ. 16 (1961) nr. 200, 205, 215; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4045, 4057, 4063; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5162, 5170, 5174, 5177, 5183; DRUM NOU 18 (1961)nr. 5098, 5173, 5190; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2079; FALV. DOLG. 1961, nr. 33: 6; nr. 34: 4—5; FĂC. 16 (1961) nr. 4604—4605, 4614; FLAC. 10 (1961) nr. 33: 21; nr. 34: 23; FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 1007; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4637, 4646, 4648, 4653—4654, 4666; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5289; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3157; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2960, 2967, 2971; FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1209, 1231; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 622: 10; nr. 623: 5; IFJÚMUNK. 5 (1961) nr. 34: 5; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2478, 2486, 2494, 2496—2497, 2505, 2508; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5189, 5191, 5195, 5200; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5043; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 9: 49; LUPTA N. 6 (1961) nr. 277, 293; MAGAZIN 1961, nr. 202—203; MUNCA 17 (1961) nr. 4273, 4275, 4278, 4280, 4283—4292, 4294—4297, 4306, 4341; MUNK. 1961, nr. 225: 6; N. WEG 13 (1961) nr. 3825, 3831—3832, 3839; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2377; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 504, 508—512; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5225, 5233, 5235—5236, 5238, 5240—5241, 5243, 5247; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5244, 5252, 5254—5261, 5263—5265, 5270; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3799, 3809—3818, 3821, 3825; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2269, 2276; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3783—3786, 3788—3789, 3791, 3794—3795; SZAB. SZÖ 18 (1961) nr. 198, 201, 209; TRIB. 5 (1961) nr. 35: 11; nr. 38: 9; TURDA 13 (1961) nr. 826, 841; UZINA OGOR. 13 (1961) nr. 617; VÖR. ZÁSZ. 10 (1961) nr. 200; WAHR. 5 (1961) nr. 577, 586, 640; ZORI NOI 15/16 (1961) nr. 4249, 4289; MUZ. 11 (1961) nr. 9: 31—38; PRESA 6 (1961) nr. 7—8: 40; VOLK KULT. 13 (1961) nr. 2: 22—23.

823. Concurs cu premii. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2087.

La Casa de cultură a tineretului din Piteşti. Şi pentru culegeri de folclor.

824. Un concurs de creaţie literară şi muzicală. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2285, 2289.

Şi prelucrări muzicale de folclor. Regulament.

https://biblioteca-digitala.ro

825. Concurs de scenarii pentru dansuri cu subiect. FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5371.

La Casa regională a creaţiei populare Banat, Timişoara.

826. [Concursul cultural-artistic al pionierilor şi şcolarilor]. CRIŞ. 16 (1961) nr. 84—85; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3944; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1977, 1979, 1983—1985, 1989—1990; FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 972—973; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3127—3128, 3130; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2258; SOM. 6 (1961) nr. 251; St. ROŞU 13 (1961) nr. 3681; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3594; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 817; UZINA 12 (1961) nr. 934; V. LIB. 12 (1961) nr. 552—553; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 479, 482.

827. [Concursul cultural-sportiv al tineretului în ţară]. AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 430—431; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1446, 1449; CRIŞ. 16 (1961) nr. 202, 208; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5116, 5175; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2003, 2005, 2007, 2010, 2013, 2036, 2050, 2056, 2058, 2066, 2071, 2077, 2079; DRUM. SOC. Tul. 16 (1961) nr. 29, 58, 70; FĂC. 16 (1961) nr. 4546; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4651; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5259, 5276, 5280, 5283, 5286, 5289; INF. BUC. 9 (1961) nr. 2490; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5120; LUPTA N. 6 (1961) nr. 289; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2264; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3664, 3687, 3689—3690, 3692, 3698; TURDA 13 (1961) nr. 832, 836; UZINA 12 (1961) nr. 942; V. LIB. 12 (1961) nr. 550, 553; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 482, 498, 502; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4245, 4256, 4261; EL. 15 (1961) nr. 4325.

828. [Concursul formaţiilor artistice din cooperativele meşteşugăreşti]. FĂC. 16 (1961) nr. 4699.

Vezi şi: PT.SOC. 12 (1961) nr. 2395; V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 8.

829. [Concursul pionieresc « Cu cîntecul şi dansul pe plaiuri bănăţene»]. DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5092.

Vezi şi: FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5143, 5185, 5192, 5198, 5205; FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1193.

830. [« Dansuri populare din Dobrogea» la Teatrul de păpuşi din Tulcea]. DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 3918.

831. De pe litoral. DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4032.

Concurs de cîntece şi dansuri la Clubul central din V. Roaită.

832. [Diverse dramatizări de basme populare]. *Harap Alb*, dramatizare de G. Vasilescu, la Teatrul de stat din Reşiţa: DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5050; Baletul *Păcală* de Viorel Doboş: MUZ. 11 (1961) nr. 5: 48; TRIB. 5 (1961) nr. 6: 11; *Fata babei şi fata moşneagului*, la televiziune, de către ansamblul artistic de copii de pe lîngă clubul Teatrului naţional « I. L. Caragiale»: ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3612.

833. [Imagini de la cel de al 8-lea concurs pe armată al echipelor artistice de amatori de pe lîngă casele ofiţerilor şi cluburile de garnizoană]. V. MILIT. 1961, nr. 6.

Cu 2 foto.

834. [Manifestări pionereşti pentru valorificarea folclorului]. « Dimineţi de basme»: CRIŞ. 16 (1961) nr. 122, 234; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4633; LUPTA N. 6 (1961) nr. 263; « Seri de basme»: DRUM NOU 18 (1961) nr. 5013; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 622: 4; ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5288; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5122; LUPTA N. 6 (1961) nr. 304; MILCOV. 5 (1961) nr. 483; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2410; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2596, 2644; « Seri de ghicitori»: PT. SOC. 12 (1961) nr. 2386; SCÎNT. PIONIER. 13 (1961) nr. 27: 7; « Seri de cîntece şi dansuri»: SCÎNT. PIONIER. 13 (1961) nr. 28: 7; nr. 30: 1.

835. M i n e a, Gheorghe: Forme variate ale muncii culturale la căminul nostru [Brăneşti, r. Lehliu]. ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3614.

Şi un concurs ghicitoare cu tema: « Proverbe şi zicale în agricultură».

836. [Organizarea unui Festival internaţional de folclor şi muzică în oraşul Giors din Normandia (Franţa)]. CONTEMP. 1961, nr. 25.

837. [Program de muzică populară românească la Casa ziariştilor]. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5319.

Vezi şi: PRESA 6 (1961) nr. 6: 38.

838. S-a încheiat concursul de folclor nou şi culegeri de cîntece revoluţionare. SCÎNT. 31 (1961) nr. 5272.

Organizat de Institutul de folclor şi de Casa centrală a creaţiei populare. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5248; MUNCA 17 (1961) nr. 4297; ÎNAINTE 17 (1961) nr. 5201; EL. 15 (1961) nr. 4302.

https://biblioteca-digitala.ro

839. [Seară de folclor dobrogean la Eforie]. DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4001.

Prezentare de membrii cercului literar din Constanța. Vezi și: SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3769.

840. [Serbări cîmpenești însoțite de manifestări folclorice]. INF. BUC. 8 (1961) nr. 2473, 2484, 2490: pădurea Andronache, București; ST. ROȘU 13 (1961) nr. 3801: Răcari, reg. București; ST. ROȘU 13 (1961) nr. 3772: Turnu Măgurele; TURDA 13 (1961) nr. 812: Mihai Viteazul, r. Turda; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2245: Cumpăna, r. Curtea de Argeș.

841. Ce-am dori să cuprindă «Joile tineretului» din comuna Teascu. ALB. 63 (1961) nr. 703.

Se propune organizarea de «seri folclorice» cu «vers, cînt și dans».

842. Ștafetă folclorică în regiunea Iași. FLAC. IAȘI 17 (1961) nr. 4736.

Vezi și: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5045.

843. Trecerea în revistă a formațiilor artistice studențești. V. STUD. 6 (1961) nr. 16—17, 20.

Pregătiri, probleme, repertoriu, rezultate.

844. [Valorificarea folclorului literar (basmele și poveștile lui Ion Creangă) în cadrul teatrelor de păpuși]. *Capra cu trei iezi:* ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5155; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2300; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5279, 5307; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2117; ST. ROȘU 13 (1961) nr. 3612; TRIB. 5 (1961) nr. 10; V. NOUĂ 11 (1961) nr. 480, 490; *Dănilă Prepeleac:* SCÎNT. 30 (1961) nr. 5108; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2117; TRIB. 5 (1961) nr. 10; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4131; *Harap Alb:* FĂC. 16 (1961) nr. 4625; GAZ. ÎNV. 12 (1961) nr. 612: 7; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2307, 2317, 2324, 2333, 2339, 2363, 2375, 2384; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5115, 5266—5267; *Povestea porcului:* CRIȘ. 16 (1961) nr. 129; *Punguța cu doi bani:* DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 5094; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3168; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2865; FLAM. ROȘIE 13 (1961) nr. 1184; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2307, 2317, 2324, 2333, 2339, 2363, 2375, 2384; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 5155; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5256, 5307; SCÎNT. PIONIER. 13 (1961) nr. 38: 8; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2092; *Ursul păcălit de vulpe:* V. NOUĂ 11 (1961) nr. 480, 490.

845. Zaița, Brîndușa: Păcală. După spectacolul Teatrului de păpuși din Timișoara, realizat după piesa cu același titlu de... LUMIN. 1961, nr. 3: 18—19.

4. TURNEE ARTISTICE ROMÎNEȘTI PESTE HOTARE ȘI STRĂINE ÎN R.P.R.

846. Filatov, Igor: Turneu în occident. VEAC NOU 17 (1961) nr. 1: 5; nr. 41: 11.

Turneul ansamblului coregrafic al U.R.S.S., condus de Igor Moiseev, în America.

847. [Turnee ale Ansamblului C.C.S. în R. D. Germană și în U.R.S.S.]. INF. BUC. 9 (1961) nr. 2501; MUNCA 17 (1961) nr. 4291, 4301, 4306; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2421; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5261, 5276; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3821.

848. [Turnee ale Ansamblului M.F.A. în R. S. Cehoslovacă și în R. P. Ungară]. CRIȘ. 16 (1961) nr. 138; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2010, 2017; FLAC. IAȘI 17 (1961) nr. 4589, 4594, 4602; ÎNAINTE 17 (1961) nr. 5133; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5194; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3763; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2207, 2219; V. LIB. 12 (1961) nr. 556.

849. [Turnee ale Ansamblului U.T.M. în Franța, Grecia și Jugoslavia]. CRIȘ. 16 (1961) nr. 211; DRAP. ROȘU 17 (1961) nr. 5180; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2075; FLAC. IAȘI 17 (1961) nr. 4659; INF. BUC. 9 (1961) nr. 2525; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5246; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5269; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3771, 3776, 3844; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2277, 2285.

850. [Turneul Ansamblului artistic al Armatei populare ungare în R.P.R.]. DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4035, 4039; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5157; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2047, 2049; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3152; ÎNAINTE 17 (1961) nr. 5175; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5217—5218, 5223, 5228; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5236, 5244, 5247; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3792, 3798—3799, 3802; TIMP. NOI 1961, nr. 15; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5181.

851. [Turneul Ansamblului artistic al Uniunii democrate a tineretului cipriot în R.P.R.]. INF. BUC. 9 (1961) nr. 2512, 2514; MUNCA 17 (1961) nr. 4308; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5259; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5270; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3823—3824, 3826, 3829, 3831, 3833—3834.

852. [Turneul Ansamblului artistic iugoslav «Branko-Krsmanovici» în R.P.R.]. CONTEMP. 1961, nr. 29: 6; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3782, 3785, 3787, 3792; ST. ROȘU Bac. 1961, nr. 2636.

https://biblioteca-digitala.ro

853. [Turneul Ansamblului artistic polonez « Slask» în R.P.R.]. CONTEMP. 1961, nr. 26: 6; CRIŞ. 16 (1961) nr. 142; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5120—5121; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4606; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3143; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2433, 2445, 2452, 2455) MUNCA 17 (1961) nr. 4242, 4244; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5179, 5183, 5185—5188, 5190) 5193—5194, 5197; SĂT. 1961, nr. 7; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5182, 5193, 5195, 5197—5198) 5203—5206; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3757, 3760, 3765, 3767—3768, 3771; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3713, 3741.

854. [Turneul Ansamblului chilian « Cuncumen» în R.P.R.]. CONTEMP. 1961, nr. 29: 6; CRIŞ. 16 (1961) nr. 159; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4026; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2041; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5250, 5253, 5256; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2461, 2463, 2467—2468, 2470; MUNCA 17 (1961) nr. 4255; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5204, 5206, 5208, 5211, 5214, 5219; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5216, 5222, 5224, 5231, 5237; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3775, 3782, 3788, 3793; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3739, 3741, 3752; UZINA 12 (1961) nr. 954.

855. [Turneul Ansamblului de cîntece şi dansuri din Cuba în R.P.R.]. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5225; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5235.

856. [Turneul Ansamblului de stat al U.R.S.S. în America]. CONTEMP. 1961, nr. 26, 32; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5275; TRIB. 5 (1961) nr. 20: 12; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4154.

857. [Turneul Ansamblului de stat de cîntece şi dansuri al reg. Stanislav — R. S. S. Ucraineană în R.P.R.]. BÁN. FÁK. 4 (1961) nr. 1146, 1148—1149; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2388—2389, 2391, 2393; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5267; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5295, 5299; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3845; V. LIB. 12 (1961) nr. 571—572.

858. [Turneul Ansamblului polonez « Mazowsze» în America]. CONTEMP. 1961, nr. 37.

859. [Turneul Ansamblului S. P. Capitalei în Italia]. CRIŞ. 16 (1961) nr. 154; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4610; ÎNAINTE 17 (1961) nr. 5149; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5203; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5204, 5218; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3765, 3777; STEAUA R. 10 (1961) nr. 150

5. DISCOGRAFIE, FILME ETNOGRAFICE ŞI FOLCLORICE; ALTE MODALITĂŢI DE VALORIFICARE

860. [Antologia muzicii populare romîneşti pe discuri. Tematică, anunţuri de apariţie etc.]. CONTEMP. 1961, nr. 30: 6; REV. ROUM. 1961, nr. 2: 183; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5247.

Vezi şi: *Rumänische Rundschau* 15 (1961) nr. 2: 197; *Rumanien Review* 15 (1961) nr. 2: 174—175.

861. C a l m i, A.: Philatélie. Musique. [Filatelie. Muzică]. ROUM. 1961, nr. 10: 44.

Emisiune de timbre poştale cu instrumente populare romîneşti: tulnic, nai, fluier, cobză, cimpoi şi ţambal Vezi şi: *Rumänien heute, Rumania today* şi *Rumania de hoy*; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2310, 2551; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4699, 4716.

862. C r e a n g ă, Ion: La chèvre et les trois chevreaux. D'après un conte de... [Capra cu trei iezi. După o poveste de...]. ROUM. 1961, nr. 1: 46.

Desene de Dem. Vezi şi: *Rumania today, Rumänien heute* şi *Rumania de hoy* cu aceleaşi detalii bibliografice.

863. C r e a n g ă, Ion: « La petite bourse aux deux liards». D'après un conte de... [Punguţa cu doi bani. După o poveste de...]. ROUM. 1961, nr. 2: 33.

Desene de Ioana Olteş. Vezi şi: *Rumania today, Rumänian heute* şi *Rumania de hoy* cu aceleaşi detalii bibliografice.

864. Cronica discului. PROBL. MUZ. 1961, nr. 3.

Cîntece populare ruseşti.

865. Documentare pe ecrane. « Ce sînt eclipsele?» INF. BUC. 8 (1961) nr. 2329.

Film pentru combaterea «miracolelor».

866. [Documentarul etnografic peruvian. « Imperiul soarelui»]. INF. BUC. 9 (1961) nr. 2513; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5248; CRIŞ. 16 (1961) nr. 235; CONTEMP. 1961, nr. 35.

867. E n g h e l, E.: Expoziţia personală a lui Iosif Fekete. CRIŞ. 16 (1961) nr. 156.

Basmele « Capra cu trei iezi» şi « Punguţa cu doi bani» ilustrate sub formă de serii de basoreliefuri.

868. Film despre viaţa ţăranilor din Pechea [reg. Galaţi]. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5064.

https://biblioteca-digitala.ro

869. Filme de basme. STEAUA R. 10 (1961) nr. 6.

La Casa prieteniei romîno-sovietice.

870. Filme documentare despre viaţa satului. MAGAZIN 5 (1961) nr. 213.

871. [Filmul sovietic «Primăvara fetelor», închinat cîntecului şi dansului popular]. CRIŞ. 16 (1961) nr. 145.

872. [Imprimări de muzică populară pe discuri «Electrecord»]. INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2340, 2489; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5100, 5329.

873. Imprimările casei de discuri «Electrecord» din domeniul literaturii. INF. BUC. 9 (1961) nr. 2493.

Şi un basm de P. Ispirescu.

874. «Joc la Flămînzi». INF. BUC. 8 (1961) nr. 2368.

Film documentar din viaţa satului.

875. L a s c u, M.: Documentarul «Într-un sat pe Argeş» [Stoicăneşti]. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5172: Pe ecranele cinematografelor.

Vezi şi: CRIŞ. 16 (1961) nr. 136; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2197.

876. [Noi discuri «Electrecord» de muzică populară romînească]. CRIŞ. 16 (1961) nr. 114; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 504, 507, 512, 522, 527; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4672.

877. Noi imprimări de muzică populară maghiară. CRIŞ. 16 (1961) nr. 115.

Pe discuri «Electrecord».

878. P o p, M.: Nunta din Ţara Oaşului. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 136.

Despre filmul cu acelaşi nume realizat de studioul Bucureşti.

879. Ştiri filatelice. INF. BUC. 8 (1961) nr. 2337.

Şi o emisiune «Viticultura».

880. V i c o ş, Eugen: Si vous avez un tourne — disque, vous pourrez entendre cette année... [Dacă aveţi un patefon, veţi putea auzi în cursul acestui an...]. ROUM. 1961, nr. 1: 19.

Vezi şi: *Rumania today*, *Rumänien heute* şi *Rumania de hoy* cu aceleaşi detalii bibliografice.

881. Viitoare discuri «Electrecord» INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2380, 2560.

De muzică populară romînească.

882. Vor apărea cîteva «întreguri poştale». INF. BUC. 8 (1961) nr. 2467.

Serie de plicuri etnografice: «Arhitectura romînească veche».

6. MUZEE ETNOGRAFICE ŞI DE ARTĂ PLASTICĂ POPULARĂ, CASE MEMORIALE; EXPOZIŢII

Vezi şi: nr. 51, 103, 160, 165, 232, 684, 771.

883. A l b u, Pamfil: Muzeul comunal din Lupşa. Cluj, 1961. 22 p. cu fig.: Extras din «Probleme de muzeografie», Cluj, 1960.

884. B ă n ă ţ e a n u, Tancred: Geniul creator al poporului. CONTEMP. 1961, nr. 34: 6.

Despre bienala artei populare. Cu 3 foto.

885. B ă n ă ţ e a n u, Tancred: Un museo de la maestría popular. [Un muzeu al măiestriei populare]. RUM. TURIST. 1 (1958) nr. 3.

Prezentarea Muzeului de artă populară. Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists*.

886. B ă n u l e s c u, Ştefan: Casa memorială din Reteag. CONTEMP. 1961, nr. 10.

887. B u t u r ă, Valeriu, Paul P e t r e s c u, Paul S t a h l: Die Freilichtmuseen der R.V.R. [Muzeele în aer liber din R.P.R.]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4, 101—108: 10 pl. h. t.

888. Casa memorială George Dima. Braşov, Editat de Sfatul popular al regiunii. Muzeul regional, [1961]. 14 p. nenum. cu ilustr.

889. C i u l e i, Aurel: Exponate noi la muzeul din Huşi. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5305.

Şi despre secţia etnografică.

https://biblioteca-digitala.ro

890. Colecţie etnografică. SCÎNT. 31 (1961) nr. 5307.

Latino-americană trimisă din Buenos Aires la Bucureşti, muzeului de istorie naturală « Grigore Antipa ». Vezi şi: MAGAZIN 5 (1961) nr. 209.

891. Cucu, I. D.: Secţia de etnografie şi artă populară a Muzeului regional de istorie. FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2912.

Prezentare generală, cu 1 foto. Vezi şi nr. 2924: foto port popular.

892. Drăgoescu, Ion: Un muzeu în aer liber: Sălişte. ALM. TURIST. 1961, 182.

Descrierea exponatelor. Cu 2 foto: port popular.

893. [Expoziţii de artă plastică populară. În cadrul « Bienalei de artă populară » (fazele raionale, regionale şi republicană) ca şi pe alte teme]. ALB. 63 (1961) nr. 708; AVÎNT. 11 (1961) nr. 534, 567; AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 454; CLOPOT. 17 (1961) nr. 1437; CONTEMP. 1961, nr. 6, 25, 28; CRIŞ. 16 (1961) nr. 137, 140, 142, 146, 158, 163, 166; DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 5044, 5098, 5112, 5138, 5144; DRUM NOU 18 (1961) nr. 5060, 5065, 5072, 5077, 5102, 5107, 5112, 5131; DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1932, 1985, 2012, 2016, 2026; DRUM. SOC. Sev. 13 (1961) nr. 597; FÁK. 16 (1961) nr. 163; FALV. DOLG. 1961, nr. 36: 6; FĂC. 16 (1961) nr. 4570; FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 984, 1005; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4513, 4583; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 464; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5151, 5154, 5205, 5359; FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3127—3128, 3132; FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2825, 2886, 2891, 2948; FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1205—1206; IFJÚMUNK. 5 (1961) nr. 35; INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2348, 2439, 2443, 2451, 2459, 2465, 2469, 2471, 2482, 2503, 2505, 2513, 2535, 2609; ÎNAINTE Cr. 17 (1961) nr. 4949, 5084; ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 5: 10; MUNCA 17 (1961) nr. 4233, 4254, 4263, 4276, 4283, 4309; MUNK. 1961, nr. 228; NEUE LIT. 12 (1961) nr. 5: 136—138; N. WEG 13 (1961) nr. 3837; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2182, 2330, 2332, 2344; PRAVDA 18 (1961) nr. 1930; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5071, 5117, 5124, 5128, 5165, 5169, 5171, 5182, 5189—5190, 5193, 5196, 5200, 5204, 5207, 5211, 5214, 5217, 5222—5223, 5225, 5240, 5243, 5246, 5252, 5263; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5105, 5112, 5124, 5128, 5138—5139, 5171, 5176, 5179—5180, 5184, 5189, 5198, 5203, 5214, 5221, 5224, 5237, 5247, 5263, 5277, 5299, 5358; SCÎNT. PIONIER. 13 (1961) nr. 30: 8; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3702, 3740, 3747, 3782, 3788, 3824, 3830; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2230, 2287, 2289, 2337; ST. NOSTRU 12 (1961) nr. 6: 10; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3616, 3660, 3768, 3791; ST. ROŞU Bac. 1961, nr. 2545, 2630, 2638; STEAUA R. 10 (1961) nr. 106, 113, 145, 176; STEAUA R. Rom. 17 (1961) nr. 800; SZAB. SZÓ 18 (1961) nr. 162; TIN. LUM. 1961, nr. 8 cop. II ext.; TURDA 13 (1961) nr. 810; V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 36: 23; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5025, 5118, 5202; VOLK KULT. 13 (1961) nr. 7: 20; ZORI NOI 15 (1961) nr. 4131, 4180, 4196, 4213, 4224, 4246, 4261; ZORI NOI Med. 8/15 (1961) nr. 419, 423.

894. [Expoziţii de artă populară romînească în străinătate]. ART. R.P.R. 1961, 117.

Cronică generală: Philadelphia, Washington, Liège, Bruxelles, Kajaani (Finlanda), Tokio, Amritsar (India), Tel-Aviv, Poitiers, Bath (Anglia), Mexico—City.

895. [Expoziţii de artă populară romînească în străinătate]. Bristol: REV. ROUM. 15 (1961) nr. 3: 165; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5125; Colombo: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5223; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5359; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3897; Copenhaga: FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 3060; ÎNAINTE 12 (1961) nr. 5288; Geneva: SCÎNT. 30 (1961) nr. 5203; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3764; Halifax: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5186; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5198; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3760; Havana: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5177; Kemi: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5317; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5352; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3891; Kiev: ART. R.P.R. 1961, 94; FLAC. IAŞI 16 (1961) nr. 4470; V. COOP. MEŞT. 10 (1961) nr. 1: 3; Neuchâtel: CONTEMP. 1961, nr. 23; New York: TRIB. 5 (1961) nr. 18: 12; Pekin: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5266; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3840; Rio de Janeiro: DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1942; FLAC. ROŞIE 18 (1961) nr. 5161; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5113; ROUM. 1961, nr. 5: 30—31; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5112; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3687; STEAUA R. 10 (1961) nr. 70; Sofia: DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2024; Tokio: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5330; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5359, 5367; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3904; Viena: CRIŞ. 16 (1961) nr. 135; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5177; Chile şi Mexic: ROUM. 1961, nr. 12: 32.

896. [Expoziţii de artă populară străină în R.P.R.]. Chineză: FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4723; INF. BUC. 9 (1961) nr. 2553; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5310; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5344; coreeană: ART. R.P.R. 1961, 94.

https://biblioteca-digitala.ro

897. Focşa, Gh.: Muzeul satului. ALM. ŞT. TEHN. 1959, 100—101.
Descriere, organizare.

898. Focşa, Gh.: Muzeul satului ca muzeu etnografic în aer liber. *Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani*, Bucureşti, 1961, 211—236.

Prezentare generală, cu 23 il. din care 1 color.

899. Gheorghiu, Cecilia: Colţuri muzeale la sate. AVÎNT. Tec. 5 (1961) nr. 378.

În com. Cudalbi, r. Tecuci.

900. Irimie, Cornel: Viitorul muzeu etnografic din Dumbrava Sibiului. FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3195.

Vezi şi: DRUM NOU 18 (1961) nr. 5161.

901. În vizită la muzeu. TURDA 13 (1961) nr. 814.

Din activitatea muzeului raional Turda şi expoziţia de artă populară organizată în incinta acestuia.

902. Încă două secţii la Muzeul de istorie. ÎNAINTE 18 (1961) nr. 5224.

Şi o secţie de etnografie la muzeul din Brăila.

903. Meggyesy, Gr.: Noul în creaţia populară. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5109.

În arta populară, discutînd expoziţiile de la Veneţia de Jos, Vaida Recea, Viştea de Jos şi Şercaia, r. Făgăraş.

904. Mihalache, Marin: Muzeele din Bucureşti. Bucureşti, Edit. Meridiane, 1960. 240 p. cu ilustr.
Vezi şi ediţiile în lb. rusă, germană, engleză. Rec.: ART. R.P.R. 1961, 103; CONTEMP., 1961, nr. 4: Ioan Grigorescu; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2342: H. Horşia; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5074; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5119; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3662: Anca Arghir.

905. [Muzeul de artă populară al R.P.R. Colecţii, activitate etc.]. CONTEMP. 1961, nr. 10; DOBR. NOUĂ 14 (1961) nr. 4012; INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2384, 2462, 2575; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5091, 5182, 5192, 5233; NOV. VIK 12/13 (1961) nr. 225.

906. [Muzeul de artă populară «Dr. M. Minovici». Activitate, colecţii, vizitatori]. INF. BUC. 8 (1961) nr. 2422; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3854.

907. [Muzeul de la Goleşti, raionul Piteşti]. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2371, 2378.

Secţia de etnografie cu interioare de locuinţe. Foto. Vezi şi: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5330.

908. [Muzeul etnografic al Moldovei — Iaşi. Colecţii, activitate etc.]. CRIŞ. 16 (1961) nr. 298; FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4471, 4512, 4624, 4664, 4736; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5324; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5314; NOV. VIK 12/13 (1961) nr. 234.

909. [Muzeul etnografic al Transilvaniei — Cluj. Colecţii, activitate etc.]. FĂC. 16 (1961) nr. 4554; ÚTUNK 16 (1961) nr. 49: 9.

910. Muzeul etnografic din Găvojdia. ALB. 63 (1961) nr. 717: foto.

911. Muzeul profesor dr. M. Minovici — Bucureşti. Artă populară. Prezentare şi ilustraţii. [Bucureşti, 1960]. 14 p. nenum. cu ilustr. şi portr.
Notă bibl.: INF. BUC. 8 (1961) nr. 2341.

912. [Muzeul Satului din Bucureşti. Activitate, cercetări, colecţii, vizitatori etc.]. CRIŞ. 16 (1961) nr. 280; EL. 15 (1961) nr. 4309; FLAC. MOIN. 8 (1961) nr. 466; IGAZSÁG 22 (1961) nr. 67; INF. BUC. 8 (1961) nr. 2323, 2433, 2462, 2469, 2474, 2522, 2575; ÎNAINTE 17 (1961) nr. 5133; MUNCA 17 (1961) nr. 4304; NEUE LIT. 12 (1961) nr. 3: 142—144; PT. SOC. 12 (1961) nr. 2385; ROUM. 1961, nr. 1: 26—27; SCÎNT. 30/31 (1961) nr. 5038, 5100, 5106, 5122, 5233, 5238, 5258—5259; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3676, 3766; SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2298; ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3853; STEAUA R. 10 (1961) nr. 218; V. NOUĂ Gal. 17 (1961) nr. 5060.

913. Nung-ţun po u-cuan. [Muzeul satului]. LUOM. 2 (1958) nr. 3: 24—28.
Generalităţi. Cu 12 foto.

914. Petrescu, Paul: Muzee etnografice în aer liber. TRIB. 5 (1961) nr. 46: 11.

În Europa şi în ţară la noi. Cu 1 foto.

915. Petrescu, Paul: Un sfert de secol de la înfiinţarea Muzeului Satului. ARTA PLAST. 8 (1961) nr. 6: 43—44.

916. Popa, Maria: Avîntul artei populare în patria noastră. ÎNDRUM. CULT. 14 (1961) nr. 8: 26—28.

Rolul expoziţiilor în valorificarea artei populare. Cu 3 foto.

https://biblioteca-digitala.ro

917. Roşianu, Tr.: Reorganizarea Muzeului raional din Călăraşi. ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3597.

Şi despre materialul etnografic.

918. Schuller, Mária: Tartományunk népmüveszetének seregszemlége. [Prezentarea artei populare regionale]. BÁN. FÁK. 4 (1961) nr. 1089.

Despre muzeul de artă populară din Baia Mare. Cu 2 foto.

919. [Secţia de etnografie şi artă populară a Muzeului Brukenthal — Sibiu. Colecţii, activitate etc.]. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5042; MAGAZIN 5 (1961) nr. 208; NEUE LIT. 12 (1961) nr. 4, 131—134; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5307; RUM. TURIST. 2 (1959) nr. 4; NOV. VIK 12/13 (1961) nr. 224.

920. [Seri culturale romîneşti în străinătate. Cu vizionări de filme folclorice şi etnografice romîneşti, standuri — expoziţii cu obiecte de artă populară, conferinţe despre folclorul şi arta plastică populară, audiţii de muzică populară romînească]. Australia: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5277; ROUM. 1961, nr. 12, 33; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3851; Esmeralda: SCÎNT. 31 (1961) nr. 5364; Hornchurch Essex: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5186; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3760; Liège: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5279; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5308; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3853; Malmo: ÎNAINTE 17 (1961) nr. 5261; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5309; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5343; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3883; ST. ROŞU Petr. 13/18 (1961) nr. 3755; Montevideo: SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3798; Stockholm: CRIŞ. 16 (1961) nr. 153; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5113; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5112, 5210; Tokio: ROM. LIB. 16 (1961) nr. 5269, 5323; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5388; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3842, 3897; Viena: DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 1962.

921. Teodoru, Victor: Haiducul de pe malul Oltului [Iancu Jianu]. MAGAZIN 5 (1961) nr. 205.

Date istorice, casa lui transformată în muzeu.

922. Ţigău, Ion Gh.: La muzeul comunei. FLAM. PRAH. 14 (1961) nr. 2874.

Smeeni. Cu o secţie de etnografie. Vezi şi: SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3628; V. BUZĂU. 13 (1961) nr. 1131.

923. Velincov, I.: Muzeul din Ramna — o iniţiativă ce poate fi extinsă. FLAM. ROŞIE 13 (1961) nr. 1200.

924. Zderciuc, B.: El museo de la Aldea. [Muzeul satului]. RUM. TURIST. 1 (1958) nr. 2.
Generalităţi. Vezi şi: *Durch Rumänien* şi *Rumania for tourists.*

925. Zderciuc, B. [şi] A. Bejan: Aspecte etnografice rădăuţene în Muzeul satului. ZORI NOI 15 (1961) nr. 4066.

Descrierea gospodăriilor rădăuţene.

7. CONFERINŢE, REFERATE, COMUNICĂRI; CONGRESE, SEMINARII, CONSFĂTUIRI, SIMPOZIOANE; DĂRI DE SEAMĂ ASUPRA ACTIVITĂŢII DIVERSELOR INSTITUŢII ŞI DIFERIŢILOR CERCETĂTORI; PUBLICAŢII, RECENZII GLOBALE, CRONICĂ

Vezi şi: nr. 225, 392, 625—626, 653—654, 661, 663, 687, 692, 694, 708, 716, 736—737, 759, 771, 920.

926. A.S.: Un curs de coregrafie. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2085.

Pentru instructorii coregrafici ai formaţiilor de amatori ale căminelor culturale din raioanele Curtea de Argeş şi Piteşti.

927. Activitatea editorială a Casei creaţiei populare a Capitalei în anul 1962. INF. BUC. 9 (1961) nr. 2611.

928. Balaci, E.: Discuţiile de la Praga despre cîntecul muncitoresc. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 3—4: 94—95.

929. Beneamin, B.: Cercetări etnografice. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2180.

Monografia etnografică a văii Cernei, organizată de filiala Cluj a Academiei R.P.R. şi Muzeul regional Hunedoara.

930. Bobei, Gheorghe: Întîlnirea folcloriştilor argeşeni. MUNCA 17 (1961) nr. 4272.

https://biblioteca-digitala.ro

931. Bucur, Gabriela: Nestemate din folclor. INF. BUC. 8 (1961) nr. 2485.

Despre colecţiile Institutului de folclor din Bucureşti.

932. Calude, G.: Lucrările celei de a 13-a conferinţe anuale I.F.M.C. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 144—145.

933. Calude, G.: Rezultatele congresului internaţional de antropologie şi etnologie. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 145—146.

Vezi şi: ANAL. ROM. —SOV. IST. 15 (1961) nr. 2: 136.

934. Casa de creaţie populară Hunedoara, cu sprijinul Institutului de folclor din Bucureşti, a organizat o consfătuire a creatorilor de artă populară din reg. Hunedoara. Deplasări pentru a urmări felul cum poate fi valorificat folclorul local. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5295.

935. Cercuri de artă populară. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5055; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5097, 5117.

Pe lîngă Căminul cultural din Poeni, r. Iaşi; în regiunea Suceava; pe lîngă Casa de cultură a tineretului « V. Roaită » din r. « Griviţa Roşie» Bucureşti.

936. [Comunicări ştiinţifice cu conţinut folcloric la Cluj]. STUDIA 1960, 191—192.
Márton Gyula: Influenţe romîneşti în limba folclorului ceangăilor din Moldova; D. Pop: Influenţa lui Grigore Silaşi asupra concepţiei folclorice a lui G. Coşbuc; Antal A.: Contribuţii privind problema naşterii poeziilor populare; L. Croitoru şi J. Gyarmat: Elemente comune în folclorul romîn şi maghiar din Sfăraş; A. Toşa: De la folclorul sătesc la cel muncitoresc. Observaţii asupra folclorului din Mănăştur — Cluj; D. Rebreanu: Balada populară « Soacra şi nora » în folclorul romînesc; J. Tamás: Folclorul muncitoresc maghiar din Romînia între cele două războaie mondiale şi rolul său în mişcarea muncitorească.

937. Comunicările Societăţii ştiinţelor medicale din R.P.R. Istoria medicinii. Rezumatele comunicărilor din 1956—1961. Bucureşti, Intrepr. Poligraf. « 13 Decembrie 1918», 1961. 253 pag.

Od. Apostol: Ielele în folclorul medical; Deochiul; Fitoterapia şi zooterapia populară romînească; Aspecte ale laviatriei romîneşti; Em. I. Bologa şi C. T. Jiga: « Demonii ciumei» (contribuţie la istoria medicinii populare); V. Brătulescu: Despre icoanele zise « vindecătoare»; M. Cânciulescu şi Od. Apostol: Folclorul medical oltenesc; Aspecte de folclor medical comparat; M. Cânciulescu şi Gh. Dumitrescu—Bistriţa: Istoricul cercului de folclor de la Craiova; M. Cânciulescu şi I. Schintee: Folclorul medical romînesc în cadrul folclorului medical comparat; C. Colonaş, N. Dumitraşcu, I. Popescu—Teiuşani, M. Cânciulescu: Descîntece şi empirism; St. Gh. Ciulei şi I. Ghiorghiţă: Un manuscris cu prescripţii de medicină populară din sec. al XIX-lea; C. Crişan: Leacuri populare în tratamentul bolilor molipsitoare; V. Crişan: Trepanaţii craniene în medicina populară; P. Dosev şi P. Gîncev: Folclorul medical bulgar; Din folclorul medical bulgar; N. Dumitraşcu: Jocul căluşarilor şi semnificaţia sa medicală; Gh. Dumitrescu—Bistriţa: Mierea, aliment şi medicament popular; I. Filciu: Descîntece medicale din Munţii Apuseni; I. C. Georgescu: Plantele de leac şi folosirea lor în medicina populară; C. Ghenea: Contribuţii de folclor medical; T. Ghiţan: Urme ale vechilor oleicari prin Transilvania în secolul al XVIII-lea; C.T. Jiga şi Em. I. Bologa: Superstiţii în timpul epidemiilor de ciumă din prima jumătate a secolului al XVIII-lea; Cr. Mironescu şi N. A. Mironescu: Mesteacănul în farmacopeea empirică romînească; N. A. Mironescu: Etnografie şi medicină; Note cu privire la degradarea unui rit (cămaşa ciumii); Contribuţii la istoricul alimentaţiei poporului romîn în secolul al XIX-lea; I. Popescu—Sibiu: Lupta împotriva superstiţiilor în evoluţia medicinii; Al. Gh. Raicoviceanu şi M. Cânciulescu: Istoricul folclorului medical romînesc.

938. Conferinţe. ZORI NOI 16 (1961) nr. 4360.

Aurora Turcu [de la Muzeul etnografic al Moldovei din Iaşi]: « Din frumuseţile folclorului moldovenesc oglindite în arta casnică», la Casa de cultură sanitară din Botoşani.

939. Consfătuire a folcloriştilor. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5231.

Organizată de Casa regională a creaţiei populare Argeş. Culegătorii din regiune.

940. Consfătuire cu instructorii formaţiilor de dansuri. DRUM NOU 18 (1961) nr. 5254.

La Tg. Secuiesc.

941. Consfătuirea folcloriştilor. [Din regiunea Argeş, 16 iulie 1961, Piteşti]. SEC. CIOC. 11 (1961) nr. 2244.

942. Culegere de cîntece muncitoreşti. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5105.

Colectiv de cercetători ai Institutului de folclor. Anunţă apariţia unei asemenea antologii.

943. Culegere de folclor dobrogean. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5345.

La Casa regională a creaţiei populare Dobrogea.

944. Culegeri de folclor. [Organizate între 11—16 dec., de către Casa regională a creaţiei populare din Iaşi]. FLAC. IAŞI 17 (1961) nr. 4750.

https://biblioteca-digitala.ro

945. [Din activitatea Institutului de folclor: culegeri, studii, lucrări, vizite etc.]. ART. R.P.R. 1961, 113, 118; CONTEMP. 1961, nr. 30: 6; FĂC. 16 (1961) nr. 4490, 4584; INF. BUC. 8/9 (1961) nr. 2381, 2563, 2573, 2614; MAGAZIN 5 (1961) nr. 213; PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 528; ROM. LIB. 17 (1961) nr. 5173, 5327; SCÎNT. 30 (1961) nr. 5165, 5177, 5210, 5224; EL. 15 (1961) nr. 4213; STUD. CERCET. IST. ART. 7 (1961) nr. 2: 230.

946. Din planul de perspectivă al Casei regionale [Baia Mare] a creaţiei populare. PT. SOC. 12 (1961) nr. 2183.

Şi editarea unor culegeri de folclor literar ca şi a unei culegeri de dansuri populare locale.

947. D o s i o s, C.: Folclorişti străini la Institutul de folclor. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 138.

Abd El Kader Mokhtar (R.A.U.), Casto Canel (Uruguay), V. N. Minin (R.S.S. Moldovenească).

948. D u m i t r e s c u, Geo: Der Riese in unseren Bergen. [Uriaşul din munţii noştri]. *Rumänische Rundschau*, 1961 nr. 2: 137—165.

Despre hidrocentrala «V. I. Lenin» de la Bicaz şi despre culegerile de folclor şi etnografie din zona lacului de acumulare. Vezi şi: *Rumanian Review* 1961, nr. 2: 117—144.

949. Folclorişti din Bucureşti la Căpîlna. STEAUA R. 10 (1961) nr. 161.

R. Tîrnăveni. Culegeri de folclor coregrafic.

950. [«Folclorul negru». Conferinţă ţinută în cadrul lectoratului «Folclorul popoarelor» în sala de conferinţe şi muzică din Parcul de cultură şi odihnă «Herestrău»]. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5178.

951. Folklór gyüjtök tanácskozása. [Consfătuirea culegătorilor de folclor]. EL. 15 (1961) nr. 4279.

952. G i u r c h e s c u, A.: Dezbateri în legătură cu repertoriul ansamblurilor de cîntece şi dansuri. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 131—134.

Consfătuirea din 11—12 nov. 1960.

953. I o a n, Florian: Seri folclorice. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3799.

La Căminul cult. «I. L. Caragiale» din Poenarii-Burchii, r. Ploieşti, discuţii pe temele: «Importanţa folclorului în cîntecul nou şi versificaţia populară», «Lupta de clasă în cîntecul muncitoresc şi cîntecul după 23 August 1944».

954. I[r i m i e], C.: Chronik. [Cronică]. FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 167—169.

Generalităţi asupra cercetărilor etnografice efectuate în Transilvania.

955. I r i m i e, Cornel: Ghidul oraşului Sibiu. FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3135.

Va cuprinde şi date etnografice.

956. I v a n o v i c i, O.: Primii paşi ai cercetărilor etnografice din Carpaţii Meridionali. FLAC. SIB. 18 (1961) nr. 3180.

Iniţiate de secţia de etnografie şi artă populară a Muzeului de Stat din Sibiu, filiala Cluj a Academiei R.P.R. şi Muzeul etnografic al Transilvaniei.

957. J u l a, N.: Noi publicaţii de folclor. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 137.

Colecţiile: Ilarion Cocişiu, Gh. N. Dumitrescu—Bistriţa şi «Flori alese din poezia populară» şi studiul lui O. Papadima: Cîntecul liric popular după 23 August 1944. Scurtă notă bibliografică.

958. L. P.: Activitate ştiinţifică. TRIB. 5 (1961) nr. 50: 12.

Cercul de folclor de la facultatea de filologie a Universităţii «Babeş—Bolyai» din Cluj.

959. [La A.T.M. consfătuire, organizată de Direcţia muzicii din M.I.C., pentru îmbunătăţirea muncii soliştilor şi a ansamblurilor de muzică populară]. CONTEMP., 1961, nr. 27: 6: Muzică, plastică.

Se recomandă repertoriu folcloric local, respectarea specificului acestuia, se arată căile de depistare şi de promovare a cîntecului nou.

960. «Lăutarii şi cîntecul lăutăresc». Conferinţă la estrada artiştilor amatori. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5218.

961. «Legende, balade şi poveşti». PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 479.

Prezentarea cîtorva culegeri folclorice apărute în colecţia «Mioriţa».

https://biblioteca-digitala.ro

962. Lucrări muzicale inspirate din folclor. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5176.
Ale compozitorilor ieşeni.

963. Măsuri antropologice. DRUM. SOC. 13 (1961) nr. 2018.
Cercetările prof. H. Dumitrescu în com. Gurasada, r. Ilia.

964. Medicina populară şi ştiinţa. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5327.
Ciclu de conferinţe organizat de S.R.S.C. filiala Tg. Mureş.

965. Mic bilanţ muzical [privind încheierea activităţii sectorului muzical de la Studioul artistului amator al Casei creaţiei populare a Capitalei]. INF. BUC. 8 (1961) nr. 2468.
Şi conferinţele: « Folclorul nou — oglinda realizărilor poporului nostru», « Interpretarea şi crearea cîntecelor populare».

966. Naucinîe kongressî, sessii i soveşciania, sostoiavşiesea v R.N.R. BIULLETEN 1961, nr. 1 : 239.
Cap. Istoria iskusstva: participarea lui N. Dunăre la congresul internaţional pentru cercetarea culturii carpatice.

967. N o u r, S.: Harnici cercetători ai istoriei şi folclorului regiunii. DRAP. ROŞU 17 (1961) nr. 4981.
Societatea de ştiinţe istorice şi filologice, filiala Lugoj: culegeri folclorice din Topolovăţ, Coştei şi Budinţ.

968. « Pe-un picior de plai». PROGR. RADIO 11 (1961) nr. 525.
Reportaj despre o cercetare folclorică de teren în regiunea Bucureşti.

969. Pentru cunoaşterea culturii şi artei populare. FĂC. 16 (1961) nr. 4518.
Activitatea de cerecetare a diferitelor instituţii etnografice şi folclorice. Cu 1 foto: port popular femeiesc din Izvorul Crişului, r. Huedin.

970. P e t r a r u, V.: Cîntece şi jocuri populare vechi. FLAC. P. Neamţ 13 (1961) nr. 965.
Acţiunea de depistare şi culegere a Casei regionale de creaţie populară Bacău.

971. R ă d u l e s c u, Şerban: Elevi — folclorişti. SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3793.
Cerc de tineri folclorişti din Cîmpulung Moldovenesc.

972. [Recenzii globale la diverse periodice de etnografie, artă plastică populară şi folclor]. *Anuarul Muzeului etnografic al Transilvaniei 1957—1958*: FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 154—155: N. Dunăre; *Korunk :* FORSCHUNGEN 1961, nr. 4: 156—157: Al. Römer; *Limbă şi literatură* vol. 4 şi *Studii de literatură universală* vol. II: SCÎNT. 30 (1961) nr. 5084: M. Pop; *Revista de folclor* nr. 3—4/1960: IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 4: 87—88: V. Adăscăliţei; TRIB. 5 (1961) nr. 18: 10: Octav Păun; nr. 1—2/1961: IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 9: 89—90: P. U[rsache]; ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5148: M. Radian; în general: TRIB. 5 (1961) nr. 13: 9: George Marcu; *Studii şi cercetări de istoria artei :* ART. R.P.R., 1961, 101; *Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor :* IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 2: 90—93: L. Dumbravă; V. ROM. 14 (1961) nr. 2: 182—184: M.G.

973. [Referate la Studioul artistului amator din Capitală]. SCÎNT. 31 (1961) nr. 5389.
« Costumul popular din Dobrogea», la secţia de coregrafie.

974. Repertoriul lucrărilor redactate în cadrul Institutului de istoria artei în cursul anului 1960. STUD. CERCET. IST. ART. 7 (1960) nr. 2: 237—238.
Secţia de artă populară: 12 lucrări.

975. S b î r c e a, George: Valorificarea folclorului nostru. TRIB. 5 (1961) nr. 7: 11.
Generalităţi despre publicaţiile de folclor din ultimii ani.

976. Seminar pe tema artei populare. SCÎNT. 30 (1961) nr. 5113.
La muzeul Brukenthal Sibiu.

977. Sesiunea ştiinţifică a tinerilor folclorişti. INF. BUC. 4 (1961) nr. 2575.
Vezi şi: ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5313; SCÎNT. 31 (1961) nr. 5348; SCÎNT. TIN. 17 (1961) nr. 3887; EL. 15 (1961) nr. 4367.

978. Spre forumul mondial al tineretului. TIN. LUM. 1961, nr. 3.
Şi manifestări artistice de folclor.

979. S u l i ţ e a n u, G.: O excursie folclorică studenţească. REV. FOLC. 6 (1961) nr. 1—2: 135.
Grup de studenţi de la facultatea de filologie a Universităţii « C. I. Parhon», în r. Slatina.

980. Tr. P.: Preţuirea folclorului nostru. ST. ROŞU 13 (1961) nr. 3621.
Despre colecţiile Institutului de folclor din Bucureşti.

https://biblioteca-digitala.ro

981. «Tradiţiile de luptă oglindite în folclor». Conferinţă la estrada artiştilor amatori. ROM. LIB. 19 (1961) nr. 5210.

982. V r a c i u, A.: Conferinţa internaţională de slavistică. IAŞUL LIT. 12 (1961) nr. 3: 78—81: Comentarii.

Şi problemele de folclor.

983. V r a n c e a, Ileana: Cercetări despre folclorul revoluţionar al clasei muncitoare. LUPTA 31 (1961) nr. 12: 112—113.

Tematica sesiunii tinerilor folcloriști, cu privire specială la comunicările referitoare la folclorul muncitoresc şi cîntecul muncitoresc revoluţionar.

984. A zenei kiadó újdonságaiból. [Noutăţi la Editura muzicală]. EL. 15 (1961) nr. 4283.

Planul de editare de cîntece populare.

https://biblioteca-digitala.ro

INDICE DE PERSOANE LA BIBLIOGRAFIE

Acs T. 323
Adăscăliței V. 172—174, 185, 198, 731, 777, 779, 962
Albu F. 324
Albu P. 883
Alecsandri V. 9, 28, 302—303, 694
Alexandrescu S. 2
Alexandru T. 194, 327
Almașu R. 68
Amzulescu Al. I. 175
Anghel D. 328—332, 339, 388, 483, 500
Antal A. 936
Antoniewicz Wl. 655
Apostol Od. 937
Apostol Popescu I. 7, 304, 333—334.
Apostolache N. 588
Arghir A. 904
Arsene C. 211
Arvinte C. 337, 351
Asachi Gh. 188
Atanasiu E. 338
Avramescu E. 69

Baciu Gh. 8, 340—341, 589
Badea N. 41
Baiculescu G. 343
Balaci E. 928
Balș T. 176
Baltag V. 277
Baltașiu Z. 156
Barbacaru C. 344, 569
Barbu N. 9
Baroană N. 339, 345—347, 389, 406, 558
Bartók B. 632, 649, 676, 684, 689, 693, 702, 715, 720—721
Băcanu D. 257
Băcescu M. C. 177
Bălan G. 780
Bălăiță G. 348
Bănățeanu T. 50—51, 884—885
Bănățeanu Vl. 635
Bănulescu Șt. 886
Bărbulescu C. 3, 317
Belov A. 678
Beneamin B. 929
Beschea Em. 214—221
Biță I. 383
Bîndea P. 349
Bîrgu L. 3
Bloch I. 301
Bobei Gh. 930
Bodisz E. 52
Boga Gh. 350
Bogatîrev P.G. 641
Bogdan G.C. 10
Bohociu I. 352
Bologa Em. I. 937
Bologa V. 222
Boncu N. 306—307, 353
Boucher M. 733
Bougainville L.A. de 734
Bragheș I. 354—360, 383, 399 405, 486, 499—500, 517
Brand S. 735
Bratu S. 11
Brătulescu M. 570
Brătulescu V. 937
Breazu G. 17
Breazu G. 189, 361—364, 387, 389, 399, 405, 447, 568, 571
Bucur G. 931
Bugeanu D. 2,4
Buș Gh. 755
Butură V. 887

Calmi A. 861
Calotă A. 53
Calude G. 932—933
Camilar E. 279, 738
Canel C. 947
Cantemir D. 42
Cantemir Tr. 178
Capsali Fl. 781
Carabulea V. 499
Caranfil M. 295, 365
Catană G. 7, 10, 21, 258
Catrina C. 27, 366
Cazacu B. 179
Călinescu G. 12, 180—183, 367, 380, 763
Cănciulescu M. 937
Ceavrișvili D. 703
Cebɔksarov N. N. 656
Cekalov A. 638
Cernea E. 369
Chiper T. 370
Chira V. 371—378,380,382—383, 389, 399, 405, 421, 499, 572
Chițimia I. C. 290
Ciobanu Gh. 184
Ciobanu V. 3, 259, 639—641
Ciolacu V. 379
Ciulei A. 889
Ciulei St. Gh. 937
Cîndea V. 4
Clemente C. 185, 390—391, 405, 430, 782
Cocișiu Il. 957
Coleșiu M. 392
Colonaș C. 937
Comișel Em. 604
Constantin Cl. 393
Constantin I. 394
Constantin Ș. 186
Constantinescu Gh. 395
Constantinescu I. 187
Cornea P. 273, 783
Cornescu Gh. 396—397
Cosma V. 14
Costea C. 590
Coșbuc G. 789
Crăceană I. 451
Crăciun V. 398
Creangă I. 260—263, 844, 862—863
Cristea M. 226
Crișan C. 937
Crișan I. 384

https://biblioteca-digitala.ro

Crişan V. 937
Croitoru L. 936
Croitoru Şt. 400, 499
Cruceană I. 401—403, 462
Cucu I. D. 891
Cucu V. 86
Culcea N. 404—406
Culcer A. 609, 741
Cursaru L. 409

Dangulov S. 694
Dănciulescu V. 228, 410
Deac M. 57
Demény J. 649
Derieţeanu G. 800
Deşliu D. 190
Diacon I. 411
Dimitrov Z. 710
Dinescu V. 745
Dobre Al. 198, 801
Domokos S. 723
Domşa A. 8, 15, 424—425
Dosev P. 937
Dosios C. 947
Drăgănescu I. 427
Drăgoescu I. 892
Drăgoi S.V. 428
Drumeţu I. 429
Dumbravă D. 431
Dumbravă L. 972
Dumitraşcu A. 158
Dumitraşcu N. 937
Dumistrăcel S. 669, 705
Dumitrescu G. 948
Dumitrescu H. 35, 963
Dumitrescu M. 781
Dumitrescu-Bistriţa Gh. 937, 957
Dunăre N. 36, 54—55, 89—90, 111, 653—655, 746, 966, 972

Elian E. 747
Emil D. 433
Eminescu M. 26, 200, 434
Enescu G. 785
Enghel E. 867
Eugen P. 91

Faragó J. 309—310, 435
Fărcăşiu P. 436
Fătulescu Şt. 296
Filatov I. 846
Filimon N. 265
Filciu I. 937
Flesariu M.T. 229
Florescu Fl. B. 3, 69, 98—99
Florescu R. 159
Fochi A. 2—5, 658—661
Fochi R. 4
Focşa Gh. 897—898
Focşa M. 3, 611
Frişman G. 808
Frusinescu Em. 441
Fundescu I. C. 193

Gabra I. 230
Garai I. 592
Gaudio A. 752
Găman Gh. 601
Georgescu Fl. 3, 194
Georgescu I. C. 937
Georgian V. 664
Ghenea C. 937
Ghenea Cr. C. 442, 665
Gheorghiţă I. 937
Gheorghiu Al. 753
Gheorghiu C. 899
Ghergariu L. 443
Ghiţan T. 937
Gigli A. 771
Giurchescu A. 3, 952
Gîncev P. 937
Gojdia I. 445
Gogoţ Şt. 446, 496
Golopenţia S. 786
Gorki M. 666
Gorunescu V. 231
Göllner C. 37, 614
Grabowski I. 709
Grigoraş M. 166
Grigorescu I. 904
Grimm, fraţii 667
Gruia C. 102
Gundhardt W. 615
Gyarmat J. 936

Habenicht G. 3, 787
Hanga Vl. 47
Hasdeu B. P. 24, 193
Herodot 754
Heyerdahl Th. 755
Hooy-Kaas C. 737
Hornberger Th. 746
Horşia H. 904
Hristea I. 713

Iacoban M. R. 420
Iacomi Gh. 287
Iarai R. 448
Iaroslavski E. 669
Iaţimirski A. I. 639
Ifrim A. 19, 449
Iliescu A. 450
Iliescu I. 430, 549
Iliescu V. 4
Ilin M. 725
Ioan Fl. 953
Ioaneş T. 232
Ionescu-Nişcov V. 3
Iordache Gh. 56
Irimie C. 57, 69, 88, 103—105, 900, 954—955
Ispăşoiu E. 20
Ispăşoiu V. 453—454, 500
Ispirescu P. 267—268
Istrate G. 207
István I. 38
Iuga I. 455
Ivanovici O. 956

Jelev B. 661
Jiga C. T. 937
Jimenez A. 758
Jislina S. S. 662
Jucan Gr. 419, 498, 789
Jula N. 3, 957
Jurjică T. 21

Kakassy E. 458
Kiriac D. G. 32—33
Kiss J. 312—313
Krasovskaia V. 672
Kreps E. M. 673
Krupeansskaia V. I. 674
Kun N. A. 675, 760

Lakatos I. 22, 790
Lascu M. 875
Laur H. 677
Lazăr V. 460
Lenghel-Izanu P. 421, 461
Leonard P. 23
Levin M. G. 656
Lighezan N. 194
Linte C. 160
Lipin L. 678
Livezeanu Gh. 161
Lomotescu M. 236
Lungianu M. 269

Macovei Gr. 597
Mandoc P. 464
Marica G. Em. 47
Marin Gh. M. 195
Marinescu I. 13, 185, 339, 383, 406, 430, 465—477, 576
Martin A 24
Márton G. 936
Massoff I. 196
Matei P. 478
Maxy L. 107
Medoia I. 499
Meggyesy Gr. 903
Mehta M. 762
Melinte L. 277
Mercu G. 972
Mihalache M. 904
Miladinov D. şi K. 692

https://biblioteca-digitala.ro

Milcu St. M. 35
Milev Gh. 682
Milorian S. 238
Minea Gh. 835
Minin V. N. 947
Miron N. 481—482, 558, 577—578
Mironescu Cr. 937
Mironescu N. Al. 3, 937
Mitru Al. 270, 763
Mokhtar A. K. 947
Monţia E. 34
Morariu M. 731
Moroianu B. 484
Motcă Gh. 485
Mouchietes P. 759
Muntean G. 191, 197, 437, 608, 675
Munteanu E. 277
Munteanu M. 487
Munteanu V. 31, 498
Mureşan D. 383
Mureşianu I. 18
Murgeanu I. 579
Murguleţ N. 488—489
Muzicescu G. 16

Nadia C. 60
Nania I. 387
Nasta N. 109, 490
Nădejde L. 239
Nănădaru M. 491
Neagu M. 484
Negulescu C. 499
Nehoroşev I. 686
Nichiforel A. 286
Nicolau S. 287
Nicolăescu-Plopşor C. S. 317
Nicolescu V. D. 492
Niculescu R. 3
Niculescu Şt. 327
Niga O. 420
Nijloveanu I. 493
Nijloveanu N. 325
Nour S. 967

Oanţă V. 494
Odobescu Al. I. 20, 272
Olteanu I. 495
Olteş I. 288
Oprescu G. 1, 110
Oprescu V. 241
Ornaru V. 318
Orner K. 813
Ortutay G. 708
Oţetea G. 792

Pamfile T. 198
Pancratz A. 39
Pann A. 12, 23, 273
Papadima O. 25, 199, 497, 522, 711, 763, 957
Pascu N. 167
Pascu P. 258
Părăloiu C. 501
Păun O. 972
Păun Z. 502
Perpessicius 26, 200
Petraru Şt. 27, 503
Petraru V. 970
Petrescu P. 3, 62—64, 111, 887, 914—915
Petrila A. 389, 504
Petrilă C. 505
Pienar T. 185
Piru Al. 201
Pîrcălabu C. 189, 389, 399, 506—511
Pîrvulescu M. 755
Poenaru C. 205
Polingher R. 793
Pop D. 202, 936
Pop E. 770
Pop M. 3, 203—204, 608, 687, 878
Pop M. 28, 972
Popa A. 244
Popa Gr. 415
Popa M. 916
Popa P. 339, 499, 513
Popa V. D. 301
Popazu A. 514
Popescu D. 287
Popescu Il. 558
Popescu-Judeţ Gh. 600—601
Popescu-Sibiu I. 937
Popescu-Teiuşani I. 937
Potopin I. 399, 406, 515
Pricope E. 689

Radian M. 972
Radu D. 518
Rahoveanu I. 185
Raicoviceanu Al. Gh. 937
Rauliuc T. 519
Rădulea M. 3
Rădulescu N. 3
Rădulescu Ş. 971
Rebreanu D. 936
Rîpă I. 415, 421, 517, 520—524
Roban M. 499
Román V. 620
Roşianu Tr. 794, 917
Russo A. 12
Rusu S. 588
Rusu V. 525
Ruxăndoiu P. 206, 437, 795

Sadoveanu M. 11, 30, 320, 526
Sadovnikov D. N. 640
Sala M. 178
Sandu D. T. 29, 693
Săndulescu Al. 30, 678
Sbîrcea G. 702, 975
Scărlătescu D. 527
Schintee I. 937
Schmidt Al. 105
Schuller M. 918
Schuster P. 65
Sfîrlogea Gh. 603
Sidorov D. I. 705
Simion C. 31
Simion E. 437
Simionescu M. 796
Simpliceanu V. 287
Slavic C. 399, 498, 528
Slavici I. 274
Socol I. 383, 389, 399, 420, 486, 498, 529—540, 558
Soran E. 707
Soriano A. 773
Spamer A. 183
Stahl H. H. 47
Stahl P. H. 3, 48, 66, 99, 169 — 170, 709 — 710, 887
Stan M. 163
Stănescu G. 542
Stănescu H. 6
Steinitz W. 711
Steopei I. 543
Stoian M. 164
Stoica G. 496
Stoicescu C. 544
Străuţ I. 185, 383, 545
Stroescu S. C. 3
Stugren B. 177
Stukas V. 713
Suliţeanu G. 3, 32, 979
Susan D. 185
Szegö J. 547, 715
Szentimrei J. 621

Şerb I. 277, 437
Şerban C. 817
Şerbu C. 148
Şerbu Cisteianu V. 548
Şoit A. 549
Ştefan Gh. 67
Ştefan I. M. 246

Tacciu M. 550
Tache N. 339, 551
Tacu S. 552
Taloş I. 191, 437
Tamás J. 936
Tănăsescu G. 419

https://biblioteca-digitala.ro

Tătaru V. 553
Telbicov K. 624
Teodorescu G. Dem. 25
Teodoru V. 921
Theodorescu C. 200, 207
Todoran E. 208
Tolstov S. P. 656, 717
Toma D. 554
Toma P. 587
Tomescu V. 546
Totan I. 248
Treiber-Netoliczka L. 36
Truţă D. 555
Tudoran-Georgescu M. 718
Turcu A. 938

Ţăranu Gh. 556
Ţene Fl. 500, 557
Ţigău I. Gh. 922
Ţopa T. 797

Udrescu D. 339
Ursache P. 633, 972
Ursu N. 384, 598
Ursu Şt. 185
Ustianova T. 719

Vallerey G. 777
Vámszer G. 623
Vancea Z. 720—721
Vekova-Telbikova M. 624
Velincov I. 923
Vicol A. 559
Vicol D. 252, 560
Vicoş E. 880
Victor B. 154
Vidu I. 22, 29
Virgil S. 90
Vişan C. 561
Vînătoru S. 351
Vîrtic D. 562
Vlad C. 253
Vlahuţă Al. 49
Voicu D. 385
Voicu L. 209
Voita L. 4, 276, 723
Vollmer P. 724
Vööne Z. G. 210
Vrabie Gh. 322
Vraciu A. 982
Vrancea I. 983
Vulcănescu R. 3, 254, 725
Vulpian D. 14

Winkler A. 564

Zaharia N. 255
Zaiţa B. 845
Zamfir C. 819
Zderciuc B. 3, 40, 924—925
Zimbran I. 565
Zottoviceanu E. 566

https://biblioteca-digitala.ro

Tiparul executat de Întreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Şerban Vodă, 133—135, Bucureşti R.P.R.

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

Loi 18